הארץ

75 אג' יום א' י"ג בתמוז תשמ"ו, 20 ביולי 1986 VOL. 68/20434 JULY 20 1986

מהיכן שאתה נמצא בארץ
להיכן שאתה רוצה בעולם
התקשר לאחד מהמרכזים:
★ ת"א - 03-375211, 373075
★ ירושלים - 02-242479, 246707
★ חיפה - 04-642465
BURLINGTON AIR EXPRESS
שיגור אקספרס
טרנס־כלל תשגיר בע"מ

בג"ץ ידון היום בתקפות החנינות לבכירי השב"כ

חריש ל"הארץ": פניית המשטרה לביהמ"ש להוציא צו איסור פרסום נעשתה ללא ידיעתי ★ שוקלים להפעיל את הצנזורה למניעת פרסום פרטים על חקירת המשטרה ★ גורמים משפטיים: אם ייקבע שהחנינות תקפות יתבקש הנשיא לחון עוד 10 אנשי שב"כ

מאת ברוך אלון, כתבי "הארץ"

בית המשפט הגבוה לצדק ידון היום בתקפות החנינות שהעניק נשיא המדינה, חיים הרצוג, לראש השב"כ, אברהם שלום, ולשלושה מעוזריו. הרכב הבכיר ביותר של בג"ץ, בראשות נשיא ביהמ"ש העליון מאיר שמגר, מ"מ נשיא ביהמ"ש העליון מרים בן־פורת ופרופ' אהרן ברק, ישמע את נימוקי המסביר של היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, להחלטת הנשיא לחון עפ"י המלצתו של שר המשפטים את ארבעת בכירי השב"כ.

קרוב לוודאי שבג"ץ לא יפסוק היום לגבי תקפות החנינות, אלא יודיע את הכרעתו למועד מאוחר יותר. לעומת זאת, יש להניח כי בג"ץ יודיע על ביטול הצו על תנאי שהוציא בעניין הדרישה לקיום חקירה בפרשת "אוטובוס 300", אחרי שחריש הודיע לבג"ץ בשבוע שעבר כי המשטרה חוקרת את התלונות בדבר עבירות פליליות שנעברו ע"י אנשים מגופים שונים בפרשה זו ובמהלך החקירה של אותה פרשה.

ייתכנו בקשות חנינה נוספות

גורמים משפטיים בכירים הדגישו אמש כי אם בג"ץ יפסוק שהחנינות תקפות, עשויים 10 אנשי שב"כ נוספים שהיו מעורבים בפרשה, ושיבוש הליכי המשפט, לבקש לנשיא בבקשת חנינה. לדעת אותם גורמים, קשה להעלות על הדעת שהנשיא ידחה את פנייתם של ממלאי התפקידים הזוטרים, אחרי שחנן את 4 בכירי השב"כ. כן ציינו אותם גורמים "שאם הנשיא יחון אותם, לא יהיה טעם בחקירת המשטרה, כי איזה טעם יש לחקור אנשים שאיננו יכול לנקוט נגדם שום צעדים משפטיים". לעומת זאת, אם יפסוק בג"ץ שהחנינות אינן תקפות, תוכל המשטרה לנהל חקירה מקיפה ויסודית וכל המעורבים בעדות שקר, בזיוף ראיות ושיבוש הליכי משפט, יהיו בבחינת חשודים, לרבות ראש השב"כ ושלושת עוזריו.

דובר הנשיא עמי גלוסקא אמר אמש כי עד כה לא הגיעה לנשיא אף בקשה למתן חנינה לאנשי השב"כ.

הממשלה תקבל דיווח

סופרו המדיני של "הארץ" מוסיף, כי במהלך ישיבתה השבועית היום, תקבל כנראה הממשלה דיווח על החלטת בג"ץ בעניין החנינות, ואפשר שתדון בכך.

מחפשים דרך לחקירה סודית

בינתיים ממשיכים היועץ המשפטי לממשלה ומפכ"ל המשטרה בחיפוש דרך חקירה שתאפשר למשטרה לנהל את החקירה בצורה סודית, ותמנע מכלי התקשורת פרסום פרטים כלשהם על פרטי החקירה. חריש גילה אמש בשיחה ל"הארץ", כי פניית המשטרה לנשיא ביהמ"ש המחוזי בירושלים השופט יהודה וייס, להוציא צו שיאסור פרסום פרטים כלשהם על מהלך החקירה, נעשתה ללא ידיעתו. "הם לא שאלו אותי ואני לא המלצתי על הפניה הזו", אמר חריש בתשובה לשאלה.

חריש גילה כי גם הוצעה לבקש מהממשלה ומועדת השרים לביטחון להפעיל את סעיף 113 לחוק העונשין, על מנת להבטיח את סודיות החקירה. ירדה מהפרק. "השימוש בסעיף הזה נבדק, אבל זה לא אקטואלי, משום שהוא רק במקרים של ריגול חמור".

הפעלת הצנזורה

לסופר "הארץ" נודע כי חריש וקראוס עשויים להפעיל את הצנזורה ולבקש ממערכות העתונים, הרדיו והטלוויזיה, להביא לאישור הצנזורה כל ידיעה הקשורה לחקירת המשטרה בפרשת השב"כ, טרם פרסומה.

חריש וקראוס סיכמו ביניהם כי חקירת המשטרה תחל רק אחרי פסיקת בג"ץ לגבי תקפותן של החנינות. חריש טרם מינה נציג מטעמו אשר ילווה את חקירת המשטרה. נראה, כי בשלב ראשון יסתפק בדיווחים יומיים מן המפכ"ל.

אנשי שב"כ טרם זומנו לחקירה; חוקרים מעיינים בחומר כתוב

מאת ראובן שפירא, סופר "הארץ"

עד אמש עדיין לא זומנו הנחקרים הפוטנציאליים המרכזיים מבין אנשי השב"כ לחקירה במשטרה.

זאת, אף שבידי המשטרה מצוי, זה כמה שבועות, חלק ניכר מחומר החקירה בפרשה, שהועבר אליה על־ידי היועץ המשפטי לממשלה. נראה, כי חקירתם במשטרה של אנשי השב"כ תתחיל רק לאחר סיום השלב הראשוני, בו עוסקים חוקרי המשטרה הבכירים עבודת עיון — בדיקת מסמכים ועיון בפרוטוקולים של ועדות החקירה. זאת, כדי לגבש את כיווני החקירה ואת פרטי החשדות העיקריים נגד הנחקרים המרכזיים.

המשך יחסי העבודה משטרה־שב"כ

אין להוציא מכלל אפשרות, כי אחדים מבכירי השב"כ שיוזמנו לחקירה, ידרשו להחקר רק בנוכחות פרקליטיהם. בקשה כזאת תועבר להכרעת מפכ"ל המשטרה וראש אגף החקירות. בעבר, היו תקדימים לכך שאנשים נחקרו במשטרה בנוכחות פרקליטיהם.

קשרי העבודה השוטפים בין המשטרה לבין שירות הביטחון הכללי לא שונו ולא נפגעו בעקבות ההתפתחויות האחרונות, והעובדה שהמשטרה אמורה לחקור את ראשי השב"כ. גורם מוסמך המצוי בנושא, הדגיש בסוף השבוע, כי שיתוף הפעולה בתחום המבצעי בין המשטרה לבין השב"כ נמשך כרגיל, ולא מורגשים מתח או הפרעה בפעילות השוטפת.

חקירת ראשי השב"כ על ידי המשטרה עלולה לעורר בעייה מסוימת. במסגרת עבודתם, נוהגים ראש השב"כ ומפכ"ל המשטרה להיפגש לשיחות עבודה ולתיאומים. בעקבות ההתפתחות האחרונה, שפירושה, כי ראש השב"כ ובעלי תפקידים בכירים בשב"כ ייחקרו על ידי המשטרה כחשודים בביצוע עבירות פליליות, יהיה טעם לפגם בכך שהמפכ"ל וראש השב"כ (שהוא אחד הנחקרים והחשודים העיקריים) ייפגשו לשיחות במהלך החקירה. נראה כי למשך תקופת החקירה יימנעו השניים מפגישות, והקשר בין הגופים ייעשה על ידי דרגים אחרים.

טמיר עם שובו: ביקור בוש בדמשק חיובי — בתנאי שלא יהיה טיכסי

מאת עקיבא אלדר, סופרו המדיני של "הארץ"

"ביקור של ג'ורג' בוש, סגן נשיא ארה"ב, בסוריה, הוא חיובי, בתנאי שלא יהא ביקור טיכסי ושתוצאותיו המעשיות יהיו ידועות מראש". כך אמר אמש מנכ"ל משרד ראש הממשלה, אברהם טמיר, בשובו מארה"ב.

יצויין, כי בתגובה לעמדה זו, שהציג כבר טמיר בפגישה עם יועצו של בוש, הבהיר בשבוע שעבר משרד החוץ הישראלי לאמריקאים, כי ישראל שוללת ביקור של בוש בסוריה בעת מסעו באיזור שיתחיל בסוף השבוע.

טמיר אמר ל"הארץ": "היועץ דון גריג גילה שהאמריקאים חושבים על ביקור של בוש בסוריה כדי לקדם בין השאר את שחרור החטופים האמריקאים והשבויים אחרים. הזכרתי את השבויים הישראליים והוא הבהיר כי בוש יטפל גם בכך. אמרתי כי יש מקום לשמור על דלת פתוחה עם סוריה משום שבלעדיה לא ניתן להשיג שלום כולל באיזור. בתשובה לשאלת גריג אמרתי, כי אני מעריך שבעניין מדיניות הדלת הפתוחה דברי משקפים גם את עמדת ראש הממשלה, המאמין בפורום בינלאומי שיכלול את סוריה, ללא תנאים מוקדמים. הבהרתי, כי איני יודע מה דעתו של פרס בעניין ביקורו של בוש בסוריה, אך לדעתי זה יהיה חיובי — אם האמריקאים בטוחים, כי ישיגו את המטרות. בתשובה לשאלתו אמרתי, שאינני מייצג את שר החוץ, שמיר".

אברהם טמיר

בעיה פנימית מפלגתית

מנכ"ל משרד רוה"מ הדגיש, כי המלצתו של בוש שלא לבקר בדמשק נובעת מבעיה פנימית במפלגה הרפובליקאית ומהעובדה שהתברר, כי סוריה טוענת שהחטופים אינם בשליטתה. טמיר ציין, כי אילו חשבו האמריקאים שהביקור חיובי, היו מקיימים אותו חרף התנגדותה של ישראל.

טמיר הבהיר, כי חילופי הדברים בינו לבין הציר בשגרירות ישראל בוואשינגטון, אליקים רובינשטיין, היו במהלך סעודת צהריים בבית הלבן, כאשר רובינשטיין הציג תפיסה מנוגדת תכלית לעמדת טמיר, התואמת — לדברי מנכ"ל משרד רוה"מ — את עמדת פרס בעניין יוזמת השלום ויחסי ישראל־מצרים.

עתון סורי קורא להחרים ביקור בוש

דמשק (ע"ד וע"צ). העתון הסורי "אל תאורה" קרא אתמול למדינות ערב להחרים את סיורו הקרוב של סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, במזרח־התיכון במשך חודש יולי.

"מטרת סיורו של בוש היא למצוא דרכים לשבירת הקיפאון במזרח התיכון, אולם הוא טומן בחובו חשד וחששות, בשל העובדה שסיורים אמריקאיים במזרח־התיכון הביאו רק הרס ומזימות לאזור" כתב העתון הרשמי־למחצה.

"אל תאורה" טוען, כי "המצב באזור הערבי אינו מצריך סיורים נוספים של שליחים אמריקאים. הסיבה העיקרית לחוסר־היציבות, מקורה בתוקפנות הישראלית נגד ארצות ערביות, התמיכה הבלתי־מוגבלת של ארה"ב בישראל, והתעלמות מזכויות הפלשתינאים".

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: משה דניאל, כדורסלן בנבחרת ישראל באליפות העולם ב־1954
על: השגי הנבחרת בספרד ב־1986

★

ועידת המפד"ל — הערב בירושלים
(עמ' 3)

★

מנהל הרכבת מכחיש הסכם עם שפירא להשבתת האתר בשבת
(עמ' 3)

★

המנכ"ל לשעבר של "גמא תיירות ונסיעות" נחקר ע"י כונס הנכסים על פעולות לא חוקיות בארה"ב
(עמ' 4)

★

משחקי חבר העמים הבריטי לא יבוטלו למרות פרישת מדינות העולם השלישי
(עמ' 4)

★

ביהמ"ש ביקר קשה בקשת התביעה לאשר מעצר שני תושבי עזה עד תום ההליכים
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). מעונן חלקית בהיר עם טמפרטורות רגילות בעונה. ירושלים 20—29, הגולן 19—31, צפת 20—30, טבריה 20—37, נצרת 19—30, עפולה 20—33, שומרון 21—32, תל־אביב 20—30, לוד 20—32, יריחו 22—38, באר־שבע 20—34, אילת 25—40.

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.4976	+0.0037
נוסעים	1.7800	+0.0044
שחור	1.5900	— —

בגליון זה 12 עמודים

ערך את העמוד: [illegible]

מבקר משרד המשטרה בודק תלונות שלושה עובדים בכירים שהודחו מלשכת נציב שירות בתי הסוהר

האשמות נגד סוויסה בהתנהגות לא הולמת ובעבירות על טוהר המידות

סוויסה דוחה התלונות — מעלה האשמות נגד המודחים

מאת ראובן שפירא, סופר "הארץ"

מבקר משרד המשטרה, אברהם ארז, ועוזרו, נצ"מ איתן גולן, בודקים מזה ימים אחדים, על פי הנחיית שר המשטרה, טענות והאשמות נגד נציב שירות בתי הסוהר רפי סוויסה, שהעלו שלושה עובדים בכירים בלשכתו. נראה כי בימים הקרובים יוחקרו, במסגרת הבדיקה שעורך מבקר המשטרה, קצינים ועובדים בכירים בנציבות שירות בתי הסוהר.

נגד הנציב הועלו האשמות בדבר התנהגות לא הולמת, הוראה מנהלים, פגיעה בסדרי העבודה התקינים ובהוראות הקבע והשרות ואודות עבירות על טוהר המידות. את מרבית התלונות העלו שלושה מעוזריו: שמעון מלכה (דובר שרות בתי הסוהר ויועץ התקשורת של הנציב), חיים גליק (עוזר נציב שרות בתי הסוהר, שהובא לשרות בידי הנציב הקודם מרדכי ורטהיימר) ועוזרתו האישית וראש לשכתו של הנציב. אותה הביא רפי סוויסה לשרות לפני כשנה, עם התמנותו לתפקיד.

תלונות ומודחות

לפני כחודש החליט רפי סוויסה להעביר מתפקידיהם את השלושה, לאחר שנוצר משבר אמון חמור בינו לביניהם והתעורר בלבו חשש שהם חותרים תחתיו. השלושה סירבו לקבל את ההדחה.

סוויסה לא חזר בו ואף מינה עוזר חדש ודובר חדש. לפני עשרה ימים נפגשו שלושת המודחים עם שר המשטרה, בהסכמת סוויסה, ושטחו לפניו את האשמותיהם נגד נציב שרות בתי הסוהר הנגד קצינים בכירים אחרים בצמרת השרות. השר בר־לב זימן את סוויסה לפגישה, הודיע לו על ההתפתחויות וההאשמות נגדו ושמע את הסבריו. בסופו של דבר, גם על פי בקשתו של סוויסה שביקש שהתלונות נגדו ייבדקו והאמת תצא לאור, החליט שר המשטרה להורות למבקר משרדו לבדוק את כל התלונות נגד סוויסה, שעל פניהן נראות חמורות. במקביל, פירט סוויסה בפני השר את תלונותיו ותלונות קצינים בכירים אחרים נגד שלושת המודחים.

בשבוע נשלחו לשר המשטרה ולגורמים אחרים מכתבים אנונימיים ובהם טענות והאשמות נגד נציב שרות בתי הסוהר. השר בר־לב העניק את מלוא הגיבוי לסוויסה והוקיע בהודעותיו את המשמיצים אותו אנונימית.

שובצו לתפקידים אחרים

בינתיים שובצו שמעון מלכה וחיים גליק בתפקידים אחרים בשרות בתי הסוהר, אך נראה כי אם יתברר שהטענות שהם העלו אינן נכונות, יסרב הנציב להמשך עבודתם בשרות.

סוויסה דוחה ההאשמות

נציב שרות בתי הסוהר דוחה את הטענות וההאשמות שהועלו נגדו. בתשובה לשאלת "הארץ" אמר סוויסה: "אינני מוכן להגיב על הנושא שנמצא כרגע בבדיקה. על פי בקשתי המפורשת". על העברתם מתפקידיהם של שלושת עוזריו הבכירים אמר סוויסה: "עשינו צעד נוסף במסגרת הרוטציה כדי לבנות מערכת שתתפקד באמון מלא".

300 אלף בפארקונצרט

כ־300,000 בני אדם באו אמש לפארק הירקון להאזין לקונצרט הפילהרמונית. בתמונה: המנצח זובין מהטה (מימין) והכנר יצחק פרלמן (במרכז) ופלאסידו דומינגו. ראה אמש בקונצרט בעמוד 2. (צילם: עודי קרן)

חוסיין בא לבגדאד — מנסה לפייס בין עיראק לסוריה

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

המלך חוסיין בא אמש לבגדאד לחידוש מאמצי הפיוס בין עיראק לסוריה. קודם בואו שוחח בעמאן עם נשיא מצרים, חוסני מובארק, שחזר מסיור חטוף בארבע מדינות מערב אירופה.

ראש הממשלה, זייד אל־ריפאעי, שנילווה אל המלך, הבהיר כי ייטב אש"ף את הפלשתינים והשתתפות בוועידה בינלאומית לשלום, מותנים בהכרת הארגון בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338. קודם לכן נועד ריפאעי עם נציג אש"ף ברבת־עמון המקורב לשלטונות הירדניים, עבד אל־רזאק אל־יחיא, ודן עימו בסידורים להמשך פעילות 12 משרדי אש"ף שעוד נותרו בירדן. במקביל רוקנו שלטונות הבטחון הירדניים אתמול את כל 25 משרדי פתח, שנסגרו לפני שבועיים.

מקורות ערביים במפרץ מסרו אמש כי הנהגת אש"ף בתוניס טרם גיבשה תגובה על הצעדים הירדניים האחרונים.

(ראה מאמרו של עודד זראי בעמוד 9)

התקרבות ביחסי אש"ף־מצרים

דובר אש"ף, עבד אל־רחמאן, גילה אתמול כי הארגון הסכים להעתיק את מקום כינוס הוועידה הפלשתינית לתרבות והשכלה לחרטום, בירת סודאן. זאת, לאחר שמצרים ביטלה את הזמנתה כבעבר לארח את הוועידה בקהיר בשבוע שעבר בהשתתפות ערפאת. דברי עבד אל־רחמאן פורסמו אתמול בעתון הסודאני "אל־סהאפה". מקורות במפרץ ציינו כי בשבועיים האחרונים חלה התקררות ביחסי מצרים־אש"ף, וכי ערפאת ביטל באחרונה את בואו לקהיר.

כן נמסר כי גם מבוקשו של אבו ג'יהאד, שגורש מירדן, להעתיק את מקום מושבו לקהיר — לא נענה על ידי השלטונות המצריים. אמש גילה עוזרו של ערפאת, אבו־אראד, כי ארגון פתח החליט לדחות את ההכנות לכינוס הוועידה הצפויה, מטעמי ביטחון.

היום ועידת מפלגת השלטון במצרים

הנשיא מובארק יפתח היום את ועידת מפלגת השלטון "המפלגה הלאומית הדמוקרטית" בקהיר. כך צויין, כי ידון את המצב הכלכלי. משלחות אורחות מ־25 מדינות ערביות ואפרו־אסיאתיות החלו אתמול להגיע לפתיחת הוועידה בקהיר.

שירותים לצי השישי במצרים

העתון הכווייתי "אל־סיאסה" מדווח, כי ממשלת מצרים נענתה לבקשה אמריקאית להעניק הקלות ושירותים לצי השישי לאורך חופה הצפוני־מערבי באל־עלמין ועד מרסה מטרוח, למשך שלושה שבועות. לדברי העתון גרם הדבר לזעזועים בתוך הממשלה, אך שר ההגנה, אבו־גזאלה, התייצב בתוקף לימין הצעת ההחלטה לאשר את הבקשה האמריקאית.

הלביא הראשון יוצג מחר על המסלול בלוד

מאת ראובן פדהצור, סופרו הצבאי של "הארץ"

מחר בערב, לאור זרקורים, יתקיים במתקני התעשיה האווירית בלוד טכס הגלילה של מטוס הלביא. טכס זה מהווה צעד סימלי בדרכו של כל פרויקט מטוס חדש. את טכס הגלילה מקיימים בדרך כלל מספר חודשים לפני טיסת הבכורה של אב הטיפוס. על פי התכנון, יטוס אב הטיפוס הראשון של הלביא בעוד חודשים מספר. בטכס הגלילה מציגים את המטוס כשהוא ניצב על המסלול.

לטכס הוזמנו אנשי ממשל אמריקאים רבים. אחדים מחברי צמרת מערכת הביטחון האמריקאית שהוזמנו לא יגיעו. חלקם כצעד מחאה, משום שלדעתם יש להפסיק את פרויקט הלביא בשל עלותו הגבוהה. בטכס ישתתפו חברי ממשלה, חברי כנסת, קציני צבא בכירים, נציגי התעשיות ובכירי מערכת הביטחון. את הטכס יסקרו גם עתונאים רבים שהגיעו מרחבי העולם.

הלביא שיוצג מחר בטכס הגלילה אינו זה שיטוס בטיסת הבכורה. זהו האב טיפוס מס' 1, המשמש את התעשיה האווירית לצורך בדיקות של מערכות שונות של המטוס.

מצרים בודקת הצעה מארה"ב לייצור מטוס

קהיר (ע"ס) עתון מצרי "אל־אהאלי" המסתמך על מקור יודע דבר, מוסר כי ממשלת מצרים בודקת עתה הצעה אמריקאית לייצור מטוס, הדומה למטוס הלביא.

לדברי העתון שר ההגנה אבו גזאלה הביא את ההצעה האמריקאית למצרים אחרי ביקורו האחרון בוואשינגטון. ממשלת מצרים דנה בהצעה זו בישיבתה האחרונה.

נדחה מיפוי טאבה ע"י הצוות האמריקאי

מאת עקיבא אלדר, סופרו המדיני של "הארץ"

צוות המומחים האמריקאי לסימון מפת טאבה דחה את בואו לישראל ולא יגיע היום, כפי שתוכנן תחילה.

בגלל עיכובים בעבודת הצוות המצרי והמטפל בסיכסוך טאבה, נדחתה עבודת הסימון והמיפוי ליומיים וכך גם פגישת ראשי המשלחות שתוכננה להתקיים באילת עם השלמת עבודת הצוות הטכני. בפגישה זו ייעשה נסיון להגיע להסכמה בעניין הרכב צוות הבוררים הבינלאומי.

העיכוב עלול לשבש את התוכנית לסיים את נוסח שטר הבוררות בראשי תיבות טרם בואו של סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש לישראל, בסוף השבוע.

רבין נתן ברכתו להזרמת סיוע מגרמניה לשטחים

מדובר בעיקר בפרוייקטים בתחום הבריאות

מאת אורי ניר, סופר "הארץ" בשטחים

שר הביטחון, יצחק רבין, נתן את ברכתו להזרמת סיוע כלכלי גרמני לשטחים ביוזמת ירדן.

בפגישה שקיים ביום ה' בשבוע שעבר עם שני חברי הבונדסטאג, ברקהארט הירש וגרהרד באום, הביע רבין את הסכמתו להזרמת הסיוע, והזמין כי יהיה מוכן לשקול הקלת הפיקוח הישראלי על הזרמת הכספים, אם וכאשר תצא היוזמה אל הפועל. שני האורחים הגרמניים, מראשי מפלגת הליבראלים החופשיים, נפגשו עם רבין במטרה לבדוק את מידת היענותה של ישראל להזרמת סיוע כלכלי לשטחים. זאת, לאחר שיורש העצר של ירדן, הנסיך חסן, ביקש מגרמניה, בביקורו האחרון בבון, לסייע לפיתוח השירותים בגדה וברצועה. מקורות מדיניים מסרו, כי בתגובה להצעה הגרמנית אמר רבין: "אל תדברו — עשו".

הדגש בפגישה הושם בעיקר על פיתוח פרוייקטים בתחום הבריאות. חברי הבונדסטאג, שניהם שרים לשעבר בממשלת גרמניה, הבהירו לרבין, כי גרמניה מעוניינת לתמוך במלך חוסיין, ולחזק את מעמדו בגדה וברצועה. שר הביטחון אמר, כי להתערבות גרמנית בכיוון זה תהיה השפעה חיובית בשל מעמדה המרכזי של גרמניה בקהילייה האירופית. הוא הביע תקוה, כי מדינות אחרות באירופה ילכו בעקבות גרמניה, וישתתפו בסיוע הכספי לפיתוח הגדה והרצועה.

האורחים נפגשו גם עם ממלא מקום ראש הממשלה, יצחק שמיר, ועם שר התקשורת, אמנון רובינשטיין.

נציגים אמריקאים: בידינו ראיות להאשמת רצח נגד מחבל האסור בצרפת

העמדת המחבל שנדון למאסר על עבירות שוליות לדין באשמת רצח בר־סימנטוב ונספח אמריקאי קשורה כנראה במו"מ לשחרור חטופים צרפתיים בלבנון

מאת יואב טוקר, סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ") נציגים אמריקאים הבהירו לשלטונות המשפט הצרפתיים, כי בידיהם "ממצאים עובדתיים" חדשים, המצביעים על מעורבותו של ג'ורג' איברהים עבדאללה, האסור בצרפת, ברצח הנספח האמריקאי צ'ארלס ריי ובפעולות טרור אחרות, בהן רצח הדיפלומט הישראלי יעקב בר־סימנטוב.

עבדאללה שב והכחיש בסוף השבוע במהלך דיון משפטי מקדים את מעורבותו בשני מעשי הרצח. "הייתי גאה להשתתף במעשים אלה", אמר לשופט החוקר, "אבל לדאבוני, לא היה לי בהם חלק". הוא הבהיר לשופט, כי אם תתמיד ארה"ב בכוונתה לתבוע אותו אישית לדין, יגיש תביעה נגד מה שכינה "פשעי המלחמה" של ארה"ב במולדתו, לבנון.

שרותי הביטחון הצרפתיים מייחסים לעבדאללה את הנהגת הרשת הצרפתית של "גדודי המהפכה הלבנוניים". ארגון זה נטל בשעתו את האחריות לרצח בפאריס של יעקב בר־סימנטוב וצ'ארלס ריי. בית משפט צרפתי גזר לפני כשבועיים על עבדאללה ארבע שנות מאסר, לאחר שהורשע בליון בעבירות שוליות יחסית. לאחר גזר הדין מחתה ארה"ב רשמית בפני השלטונות הצרפתיים על קולת העונש והשגריר האמריקאי הגיש בפאריס תביעה משפטית נפרדת נגד עבדאללה, באשמת "פעולה מלחמתית נגד ארה"ב".

עבדאללה כקלף לשחרור החטופים

על הפרק עומדת מזה חודשים אחדים הבאתו לדין של עבדאללה באשמת מעורבות ברצח בר־סימנטוב וריי. לפי שעה, טוענים אישים במערכת המשפטית הצרפתית כי אין בידיהם "עדי ראייה או הוכחות ישירות", שיאפשרו הרשעתו באשמות כאלה. הערכות שונות גורסות, כי עצם העמדתו לדין באשמת רצח משמשת נושא למשא ומתן חשאי בין הממשל הצרפתי לבין ארגוני הטרור בלבנון, המחזיקים בשביה חטופים צרפתיים. ארגונים אלה תבעו בעבר פעמים אחדות את שיחרורו של עבדאללה כתנאי לשיחרור החטופים הצרפתיים.

עבריין ירושלמי וחוזר בתשובה השודים בסדרת מעשי שוד בגדה

מאת אורי ניר, סופר "הארץ"

משטרת ישראל עצרה שני ישראלים החשודים בביצוע מספר מעשי שוד בגדה בשלושת השבועות האחרונים. השניים נהגו להתחזות לאנשי ביטחון ואיימו בנשק על תושבים ערביים בגדה.

אחד מהם, אב לילדה בת שנתיים, הודה באשמה. השני, אבי מחויה, הוא חוזר בתשובה, המתגורר באחת מההתנחלויות בשומרון. לאחרונה סולק מהישיבה בה למד. בסוף השבוע הוא הובא בפני שופט בחיפה, להארכת מעצרו.

השניים נהגו להיכנס לבתים פרטיים באיזורי השומרון ויהודה, כשאחד מהם לבוש מדים וחמוש בתת־מקלע "עוזי", והשני לבוש בגדים אזרחיים וחמוש באקדח. לתושבי הבית נהגו לומר כי עליהם לחפש בבית נשק. העבריין החמוש בעוזי נהג לאיים באמצעותו על יושבי הבית, בעוד חברו מחפש אחר כסף ותכשיטים. לאחר השוד, הסתלקו במכונית שכורה.

לאחרונה פרסמה משטרת יהודה את פרטי המקרים בעיתונות המקומית, וביקשה מהתושבים לגלות עירנות ולדווח על כלי רכב ישראליים חשודים. ביום שלישי בשבוע שעבר אירע שוד באיזור טולכרם, ונשדדו כארבעים אלף דולר. מתושב הכפר הספיק לרשום את מספר המכונית, ולפיו הגיעה המשטרה לעבריין ירושלמי מוכר. התברר כי המכונית הושכרה לו בתל־אביב, ולפיכך נערכו סריקות אחריו בבתי מלון בתל־אביב. לאחר שנבדקו כעשרים בתי־מלון, נמצא לבסוף החשוד במלון "דיפלומט".

שבר שמרפקו ויצא לשוד

שוטרים שפרצו לחדר הופתעו לגלות בו את החשוד, כשבזרועותיו תינוקת בת שנתיים. הוא הודה במעשים המיוחסים לו, וסיפר כי נהג לצאת מדי בוקר מהמלון, לאחר ששבר שמרפקו לכתו התינוקת, לעת ערב היה חוזר עם השלל לחדרו.

חקירתו של החשוד הובילה לאדם אחר, החשוד שהיה שותפו. מדובר בחוזר בתשובה, שסולק לאחרונה מהישיבה בה למד. השניים מכירים את החוב ששירתו לשוחד בירושלים. ברשותו של אחד החשודים נמצאה כמות של היהלומים, תכשיטים, מטבע זר ואקדח גנוב.

במשטרת נפת יהודה נמסר, כי ייתכנו מעצרים נוספים בפרשה.

פיאט רגאטה הבחירה של הבכירים

עכשיו במחיר מיוחד

פיאט רגאטה 85S
1500 סמ"ק, אוטומטית
27,560 ש"ח *

פיאט רגאטה 100S
1600 סמ"ק, 5 מהלכים
27,783 ש"ח *

פיאט רגאטה 100S סטיישן
1600 סמ"ק, 5 מהלכים
27,980 ש"ח *

פיאט רגאטה — מס' 1 בטכנולוגיה
ברגאטה 100S ו־85S, אתה נהנה מהשיכלולים האלקטרוניים האחרונים: חלונות חשמליים וכהים, נעילה חשמלית, צג בקרה אלקטרוני, אקונומטר, מיזוג אויר, מכשיר אדים אחורי, שעון דיגיטלי ועוד. בפיאט רגאטה 100S יש אפשרות להתקנת הגה כוח, מחשב דרכים ומשענות ראש אחוריות.

פיאט רגאטה — מס' 1 במהירות
רגאטה משיגה ביצועים ספורטיביים בעיר ומחוצה לה. רגאטה 100S למשל, מזנקת מ־0 עד 100 קמ"ש ב־9.9 שניות והיא כיום מכונית ה־1600 מהמהירות ביותר בעולם.

פיאט רגאטה — מס' 1 בנוחות
פיאט רגאטה 100S ו־85S יציבות, בעלות כושר תמרון והיגוי נמיש ויש בהן שפע מקום ל־5 נוסעים וגם מטען ענק (513 ליטר!).

פיאט רגאטה — מס' 1 בחסכון
פיאט רגאטה 100S ו־85S מצויידות בהצתה אלקטרונית ובמערכת "CUT-OFF" לחסכון בדלק. הטיפול השוטף והתחזוקה של רגאטה 100S ורגאטה 85S הם מינימליים. רגאטה — כדאי הרבה יותר.

פיאט רגאטה — מס' 1 בעיצוב
פיאט רגאטה 100S ופיאט רגאטה 85S היא כרטיס הביקור של הנוהגים בה. הופעתן המרשימה ועיצובן המהודר עושים אותן למכוניות שרד מכובדות. הקווים האירודינמיים והתכנון הקפדני שלהן — מבטיחים נסיעה שקטה ונוחה להפליא.

פיאט רגאטה — מס' 1 באשראי
רכוש עכשיו פיאט רגאטה 100S או פיאט רגאטה 85S בתנאים מיוחדים: שלם 60% במזומן והיתר באשראי של עד 24 תשלומים.

שווה יותר ועולה פחות.

* המחיר כולל מע"מ ולא הובלה

Regata FIAT פיאט. טכנולוגיה בתאוצה

صكنا من الاهل

ראיתי שמעתי

מוברק ושלום־הבית הצרפתי.

הנשיא חוסני מובארק התד־גיים גם הוא — אף כי בניסוח דיפלומטי מקובל — למאמצים להרגעת המשבר הפוליטי ב־צמרת הממשל הצרפתי. במהלך שיחותיו בפאריס של נשיא מצרים עם הנשיא פראנסואה מיטראן וראש הממשלה ז'אק שיראק, הזמין מובארק את השניים לבוא יחדיו לביקור במצרים.

נשיא חוסני מובארק

מיטראן, איש השמאל, ו־שיראק, העומד בראש ממשלת הימין, נקלעו בימים האחרונים למה שמכונה בצרפת "עימות" הדיראק והזיר" בסוגיית המכירה של מפעלים מולאמים לידיים פרטיות. בחוגים הגבוהים בפאר־יס לא עולה אמנם על דעת איש שצמד הצמרת הצרפתי אכן ייענה להזמנה שכזאת. אבל אומרים כי "הכוונות הטובות של ידידנו מובארק נוגעות ללב".

פאריס יואב מוקר

אינגמר ברגמן כ"קוטל נשים"

לאינגמר ברגמן מלאו הש־בוע 68 שנים. העיתון השוודי "אקספרסן" הצליח לדובב את הבימאי. המגלה כי היה נשוי שש פעמים והוא אב מוכר לש־מונה ילדים. מרבית נשותיו היו מעולם התיאטרון: הבימאית אלי־זה פישר; השחקנית אלן לונדסטרום; רקדנית הבלט גון גרוט; הפסנתרנית קאבי לא־ראטמאי, והמפורסמת מכולן ה־שחקנית ליב אולמן. נישואיו האחרונים, לפני 15 שנה, היו עם אהבת נעוריו: אינגריד פון רוזן.

"אינך יכול לומר שהייתי חסר ניסיון בנושאי נישואין, כאשר כתבתי את 'סצינות מחיי נישואין'" אמר ברגמן לכתב העי־תון.

קופנהאגן אליהו זהבי

שוב גולף?

נראה שישראל היתה ל־מעצמת גולף, לפחות לפי תוצ־אות הטורנירים המתקיימים בה. עוד לא דהה השיווק על המוקי המשתתפים מהטורניר הקודם, וכבר הם שוב על המגרשאות. נשיא המדינה חיים הרצוג השתתף אף הוא בטורניר שהחל באמצע השבוע בקיסריה.

במקום הראשון בטורניר, שבו השתתפו 150 מתחרים, זכה ג'די גליקסרייסר מדרום־אפריקה, ב־מקום השני ריצ'רד קפלן מארה"ב, המנצח במכביה ה־12, ובמקום השלישי ריצ'רד מרש מקנדה.

הגביעים הוענקו על־ידי ת־שעה צנחנים חובבים, חברי המועדון לצניחה חופשית. לסיום הוצגו בגדי הים של גדעון אבירון לפני המשתתפים.

שלומית קימרי

אירוויזיון 1987: 9 מאי 1987 בבריסל.

רשות השידור של בלגיה, בהסכמת רשות השידור האירו־פאית, קבעה את ה־9 במאי 1987 (שבת) כיום תחרות האיר־וויזיון הבא. אחת ההצעות ש־הועלו לקראת התחרות הבאה היא כי התחרות תהיה פתוחה למשתתפים מגיל שמונה־עשרה ומעלה. מטרת ההצעה למנוע "צביעת התצוגה" על־ידי ילדים, כפי שקרה השנה.

קופנהאגן אליהו זהבי

אין צייר בולים בעירו

צייר ישראלי עיצב באחרונה בול חדש עבור דואר האו"ם. הבול החדש, בסדרה בת שישה בולים, נועד למרכז האו"ם בווינה. הצייר, מילהא שור, בן 45, לא זכה מעולם לצייר בול בישראל. מילוא, יליד ארגנטינה וכיום תושב חיפה, גרפיקאי במ־קצועו ומורה בבצלאל, השתתף לפני שנים במכרז לצייר בול ישראלי וזכה במקום שלישי בציור בול הנחל. הוא הופתע לשמוע כי הצעתו לבול בנושא "שנת השלום הבין־לאומית", שהוכרזה על־ידי האו"ם לשנת 1986, זכתה להופיע כבול דואר.

בעריכת עירית רוזנבלום

רישום גרים בתעודת זהות — היום בממשלה

בורג מתנגד ל"אות קין" לגרים

מאת כתבנו המדיני של "הארץ"

הממשלה תדון היום בישיבתה השבועית בדרישה לבטל את רישום התואר "גר" בתעודות הזהות של גרים.

השרים יעקב צור ואמנון רובינש־טיין הגישו למזכירות הממשלה הצעת החלטה הקובעת כי שר הפנים יבטל את ההוראה הנדרשה בנושא זה. ראש הממשלה, שמעון פרס, הבטיח לתמוך ביוזמתם של שני השרים וצפוי כי כל שרי המערך יתמכו בה.

שר הדתות, יוסף בורג, אמר ל"הארץ" כי גם הוא מתנגד ל"אות הקין" שמדביקים לגרים.

בידיעה שפורסמה בשבוע שעבר ב"הארץ" נמסר, כי שר החוץ יצחק שמיר הבטיח לשר הפנים יצחק פרץ את תמיכת הליכוד בנושא רישום הגרים בתמורה להצבעה יחד עם הליכוד נגד ועדת חקירה בעניין השב"כ.

דיון בפרסום שמות חשודים

הממשלה אמורה לדון גם בהצ־עת חוק של השר צור להצעתה של ועדת השרים לחקיקה בנושא הגבלת העיתונות בפרסום שמות חשודים.

יעקבי ושחל: הדחת חקלאי נוגדת ההסכם הקואליציוני

מאת גדעון אלון, כתב "הארץ"

השרים גד יעקבי ומשה שחל טוענים, כי הדחתו של מנכ"ל שירות התעסוקה, ברוך חקלאי ע"י שר העבודה והרווחה משה קצב, עומדת בסתירה להסכם הקואליציוני.

יעקבי ושחל הגישו אתמול פנייה אל ראש הממשלה, שמעון פרס, וממלא מקומו ושר החוץ, יצחק שמיר, כי ההסכם הקואליציוני קובע, כי מנכ"לים במשרדי הממשלה יוחלפו רק בהסכמה הדדית בין המערך והליכוד. לדב־ריהם, זו הסיבה לכך ששר החקלאות אריק נחמקין לא הדיח את איש תנועת החרות משה ליפקה, המשמש כמנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל, כדי למנות תחתיו איש מפלגת העבודה.

סופר "הארץ" מציין, כי השר קצב עומד למנות במקום ברוך חקלאי את איש תנועת החרות דוד מגע, ששימש עד כה כסמנכ"ל המוסד לביטוח לאומי.

סעודיה נטשה מחוייבותה למכסת התפוקה שקבע אופ"ק

ניקוסיה (ע"ד וע"צ) סעודיה נטשה כל התחייבות לפעול על פי מיכסת התפוקה שהוטלה עליה על ידי קרטל אופ"ק והיא תמשיך בכך עד אשר יתר החברות הסוררות יגיעו להסכם חדש על "תפוקה מבוקרת". על כך מסר בשבת העלון לתעשיית הנפט "מידל איסט אקונומיק סרווי" היוצא כאן.

העלון שלו מקורות בצמרת הסעודית, מסר כי הממלכה הסעו־דית "פשוט איננה מוכנה להישאר מדינת אופ"ק היחידה המקפידה על המיכסה השנה".

קרטל אופ"ק קבע לסעודיה מיכסה של 4.35 מיליון חביות ליום באוקטובר 1984, במסגרת תפוקה כוללת לכל מדינות אופ"ק שלא תעלה על 16 מיליון חביות ליום.

העלון אומר, כי התפוקה הכוללת של מדינות אופ"ק היא כיום 19.5 מיליון חביות ליום, שני מיליון חביות ליום מעל לביקוש.

ציפיה בלבנון לכניסת כוחות סוריה לצידון

פאריס (ע"מ) העיתון "אל־נהאר אל־ערבי והדולי" מוסר, כי הסורים יבצעו בקרוב את השלב השני בת־כניתם, שהתבצעה כבר במערב ביירות — הכנסת כוחות גם לאזור צידון ומחנות הפליטים שלה, אל־מיה, מיהמיה ועין חילווה.

העתון, המסתמך על אישיות פו־ליטית בדרום לבנון, טוען, כי "אור הירוק יכוון אל פעילותו הגוברת של ערפאת בצידון וב־סביבתה". משמעות הדרישה להתמו־דד עם פעילות זו, ובעקבות זאת צפויים רבים התנגשויות בסביבת מחנות הפליטים באזור צידון. אותו מקור הוסיף, כי האמצעים הננקטים במחנות הפליטים בצור נעשים קשים ואלימים יותר ויותר, זאת במסגרת הפעולה לעקירת העוצמות הצבאיות הפלשתיניות משורשיה.

האישיות הפוליטית, שהעיתון אינו נוקב בשמה טוענת, כי לפי נתונים שבידיו, יש "ביטחון ללא גבול" כי ממשלת ישראל תקבל החלטה לסגת מהאזורים הדרומיים בעתיד הלא־רחוק. ייתכן שהנסיגה תתבצע בעקבות הגעת הכוחות הסורים לצידון.

מנדט יוניפי"ל הוארך בחצי שנה

מאת סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ") מועצת הביטחון האריכה שלשום את מנדט כוח יוניפי"ל בדרום־לבנון לתקופה של שישה חודשים.

ברית"מ תמכה בהארכה. בתום ההצבעה תקף הנציג הסובייטי את ישראל, והאשימה בתוקפנות וגר־ימת לאלימות באזור. נציגי צרפת ובריטניה ציינו את חשיבות כוח יוניפי"ל, ותבעו מישראל לחסל את רצועת־הבטחון ולאפשר לכוח האו"ם להתפרס עד לגבול. נציג לבנון האשים את ישראל בהתקפות על אוכלוסיה אזרחית.

שגריר ישראל, בנימין נתניהו, השיב לנציג הסובייטי, כי מי שמפר את השקט ומפריע לבטחון בדרום לבנון הם המחבלים והכיבוש הסורי, הנהנים מסיוע ועידוד מצד ברית"מ. נתניהו אמר, כי ישראל מייחסת ערך חיובי ליוניפי"ל, אך הכוח אינו יכול להוות תחליף לממשל מרכזי תקין בלבנון.

ערך את העמוד: אור גרנדר

הפגנה אלימה בעיר נופש במצרים

קהיר (ע"מ) הפגנה אלימה, בה השתתפו כשלושה אלפים איש, התקיימה לדברי העיתון האופוזיציוני "אל־שעב", בעיר הנופש בלטים, לשפת הים התיכון.

ההפגנה התחוללה על רקע מורת־רוח רבה בין התושבים והנופשים, בשל הפסקת אספקת הזרם החש־מל, מזון באיכות פגומה וכיוצא באלה.

ריפעת אסד מכחיש כי שהותו באירופה היא למטרת ריפוי

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

סגן נשיא סוריה לענייני בטח־ון לאומי, ד"ר ריפעת אסד, הכחיש אתמול בתוקף, כי נוכ־חותו באירופה היא למטרות רי־פוי. הוא התייחס בייחוד ל־ידיעת עמיתו, סגן הנשיא עבד אל־חלים ח'דאם, בסוף השבוע בפאריס כי הוא נזקק לטיפול רפואי באירופה. ריפעת אסד טען, כי שהותו באירופה נועדה "לחזק את העניין הערבי".

שיראק הורה לבטל פגישת שר החוץ הצרפתי עם ערפאת

מאת יואב מוקר, סופר "הארץ" בפאריס

פאריס (מיוחד ל"הארץ") בעקבות הנחיות ישירות של ראש הממשלה, ז'אק שיראק, התבטלה אתמול ברגע האחרון בטוניס פגישה שאמור היה לקיים שר החוץ של צרפת, ז'אן ברנאר ריימון, עם יאסר עראפאת.

זו פעם ראשונה מאז התמקמות מטה אש"ף בטוניס, ששר חוץ צרפתי נמנע מלהיוועד עם עראפאת במהלך ביקור רשמי בטוניסיה. ביטול זה עולה בקנה אחד עם "מחוות התרחקות" אחרות שעשתה לאחרונה ממשלת שיראק, ביחסיה עם אש"ף.

זמן קצר לאחר שנודע על ביטול השיחה קיים ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק שיחה טלפונית עם שגריר ישראל עובדייה סופר. שיראק הטעים באזני סופר, כי המפגש המתוכנן בטוניס בוטל בע־קבות הנחיות שהעביר אישית לשר החוץ שלו. מקורות במפלגת ריימון בטוניס הסבירו אמש בניסוח מתחמק, כי "שאלות של פרוטוקול ולוח־זמנים" לא איפשרו לקיים את המפגש.

בשבוע שעבר נמנע שיראק מלהזמין לסעודת צהריים עם שגרי־רים ערביים את נציג אש"ף בפאריס, איבראהים סוס. לעומת זאת, נמנה סוס על המוזמנים הרש־מיים של קבלת הפנים החגיגית שערך הנשיא מיטראן לרגל "יום הבאסטיליה".

אחת ההערכות בפאריס גורסת, כי מקורם הבדלי הגישות גם בנסיונות התקרבות האחרונים בין פאריס לדמשק. סגן נשיא סוריה, עבד אל־חלים חדאם, תקף בשבוע שעבר בחריפות במהלך שיחות בפאריס את ההתבססות המחודשת של אש"ף בלבנון. צרפת מבקשת להסתייע בסוריה במאמצים לשחרר את שבעת החטופים הצרפתיים בלבנון.

כוחות ירדן פינו ציוד ממשרדי אש"פ שנסגרו

רבת־עמון (ע"צ) כוחות הביטחון הירדניים פינו בשבת רהיטים, תיקיות וארכיונים מעשרים וחמישה משרדים של אש"פ ברבת עמון, אשר נסגרו בצו ממשלת ירדן ב־8 ביולי.

בין היתר נכללו בפעולות הפינוי משרדיו של אבו ג'יהאד, וכן משר־דיו של האני אל־חסן, יועצו הבכיר של יאסר ערפאת.

ממקור פלסטינאי מוסמך ברבת־עמון נמסר, כי ראש ממשלת ירדן, זייד א־ריפאעי, קבל בשבת לשיחה את הגנראל עבד ראזק אל יחיה, המוגדר כנציג אש"פ בירדן, ושוחח עמו על מצבם של אותם משרדים של אש"פ ברבת־עמון שלא נסגרו.

הפוליטביורו: אסון צ'רנוביל בגלל הפרות של נהלי עבודה

מוסקווה (ע"ד). הפוליטביורו קבע אתמול, כי האסון הגרעיני בצ'ר־נוביל ב־26 באפריל נגרם על ידי "הפרות בוטות של כללים" שנקבעו לנהלי העבודה בכורים הגרעיניים — על כך מסרה אמש סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית "טאס".

בידיעה נמסר עוד, כי הנזק החומרי הישיר מן האסון נאמד ב־2 מיליארד רובל (כ־2.6 מיליארד דולר).

אמש בקונצרט / מיכאל הנדלזלץ

לשנה הבאה בישראל

קונצרט התזמורת הפילהרמונית בפארק הירקון. מנצח: זובין מהטה. סולנים: פלסידו דומינגו, יצחק פרלמן, רובין ויידל־קסמטו. בהשתתפות המקהלה הפילהרמונית בהדרכת מיכאל שני. מנחה: שלמה להט.

לא צריך להיות מבקר מוסיקה, כדי להעריך רגשית אירוע מיוחד שכזה. זה היה אירוע יוצא דופן ולא רק בגלל רמתו המוסיקלית. פלסידו דומינגו לא רק דיבר עברית ("סליחה, אני שכחתי עברית, בבקשה זובין, בואי הנה"), אלא גם שר בעברית אריה מתוך "שמשון ודלילה" ונישא על התזמורת בקטע המסיים, מתוך "לה טראוויאטה" של ורדי, כשיצחק פרלמן, זובין מהטה, רובין ויידל־קסמטו והקהל שרים וזיקוקי הדינור עולים אל על. הקונצרט שודר בגלי צה"ל.

יצחק פרלמן ניגן וגם שר (את תפקיד הסוהר מתוך "טוסקה"), והתזמורת ניגנה גם ללא סולנים קופלנד, ביזה והולסט, אבל זה היה ללא ספק הערב של דומינגו, שנתן את כולו ואת קולו הנפלא באריות מתוך "טוסקה" ו"הליצנים", "לה טראוויאטה" וסרסואלה ספרדית. נכון שהוא לא שר כאן מאז ימי האופרה הישראלית, אבל כדאי היה לחכות ל"קאם־באק" כזה. והוא ביקש, כי באירוע תתקיים התרמה למען נפגעי הרעש במקסיקו, ראש העיר להט שימש מתרים חסר לאות.

הקהל (ובתוכו נשיא המדינה, ראש הממשלה, השרים שרון, קורפו, פת ורובינשטיין וכן פרופסור קציר) מילא את האמפיתיאטרון הטבעי של הפארק ולא הרבה מעבר לרכס, כששמע ודאי של מוסיקה מגונות עם כוכבים גדולים לא מספקת לו. [illegible] אלף איש נטעה את ההרגשה שאולי עוד אפשר לעשות עם העם הזה משהו. אלפי מכביות [illegible] וסבלנות.

להט חילק אותות הוקרה לכוכבים וכששאל את הקהל אם הוא מסכים להרכב המופיע הזה גם בשנה הבאה, הוא נענה בתרועת "כן". דומינגו הודה שהוא נרגש ואפילו זובין מהטה פער את פיו בהתפעלות כשהכריז הטנור הגדול: "עכשיו אני יודע שגם הקהל כאן אוהב אותי ואני מבטיח לחזור לכאן כל שנה. לשנה הבאה בישראל". אפילו הירח היה מלא.

אמש במופע / רפי קינן

טכניקולור על הקרח

לבוא להיכל הספורט ביד אליהו כשנבחרת הכדורסל משחקת בספרד זה כמו להביא קרח באמצע הקיץ לתל־אביב. זה בעצם מה שקרה אמש בהיכל. 80 מחליקי "הופשה על הקרח" לקחו את הקהל לחלום ורוד סטייל טכניקולור והמציאות התומה שלנו זה די הרבה.

3000 איש באו אמש לחזות במחליקים הנוצצים. מי שבא לראות את הכוכבים הללו מקבל את מיומנותם בהחלקה כדבר מובן מאליו ומצפה לעוד משהו. המיומנות אכן היתה מתוחכמת ומופקת במקצועיות הבליטרש אמריקאיים: היו גם תלבושות בשלל צבעים ועם הרבה נצנצים — "אבא תראי כמה ביביה", קראה שכנתי הצעירה מימין. מעשי ליצנות, אגדות ילדים, קלסיקה ופופ שולבו ביחד בשיעור שאמור לקלוע לכל שילוב של טעמים. ואכן כמעט לא היו מפספסים אלא שאת מחיאות הכפיים הנלהבות ביותר קיבלו דווקא שלושה "גאוצ'וס" שהפגינו מיומנות מרהימה בריקוד בכפיים, בנגינה על תופים ובליהוטם בחוטים שבקצותיהם משקלות — דומני שהם נקראים "בולאס" — אך כל זאת בלי מחליקיים. עוד קטע שהיה מרגש היה של "צללי צ'אפלין".

מופע מקצועי ומהנה — הגברת הקול טעונה שיפור והמנגן מתבקש להפגין יותר פעילות אחרת יותר חמגן למחיאות הכפיים, ביחוד בימים חמים אלה.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: משה דניאל, כדורסלן נבחרת ישראל באליפות העולם ב־1954

על: השגי הנבחרת בספרד ב־1986

זהו הישג יוצא מהכלל

אתה שיחקת בנבחרת שהשת־תתפה באליפות העולם ב־1954 בריו שבברזיל. האם הנבחרת שלכם עם הפין, עופרי, שלת, שנייאור וקליין, היתה טובה יותר מהנבחרת הנוכחית?

אי אפשר להשוות בין שתי הנבחרות. אז המשחק התבסס יותר על יכולת קבוצתית ואילו עתה — על יכולת אישית. אז מילא כל שחקן תפקיד מוגדר ולעומת זאת היום כל שחקן ממלא את כל התפקידים. נראה לי שאנחנו היינו טובים לאותה תקופה והנבחרת הנוכחית טובה להיום.

לאור העובדה שהגעתם במק־קום ה־8 וגם הנבחרת הנוכחית התמודדה על מקומות 7 — 8, אפשר לומר שהכדורסל הישר־אלי דורך במקומו?

אין זה קנה מידה נכון לבחון את יכולתה של הנבחרת, כי הכדורסל הישראלי מתקדם באו־תו קצב שהכדורסל העולמי מתקדם. תראה אלו נבחרות השארנו מאחורינו בדירוג העול־מי ואל תשכח שיחד עם ספרד ואיטליה התמודדנו על מקומות 5 — 8.

אתה שבע רצון מן היכולת שהפגינו הנציגים של צבי שרף?

זה שהגענו למקומות 7 — 8 בעולם, זהו הישג יוצא מהכלל. אינני מאמין שאפשר היה להגיע למקום נכבד יותר. לגבי הצורה והדרך שבהן שיחקה הנבחרת, יש בהחלט מקום לשינויים.

דומה שבכמה משחקים לא הפגינו השחקנים מוטיווציה מספקת?

ההתרשמות שלי היא שהנבח־רת סבלה מעייפות פיזית ומנט־אלית, שנבעה כנראה מהעומס העצום שהמאמנים והשחקנים לקחו על־עצמם. בעיקר על שני הגבוהים שלנו מרסר ולאופר רובץ עומס רב. כשאתה נאלץ לשחק 35 — 40 דקות בכל 10 המשחקים, קשה לדרוש ממך להציג אותה יכולת בכל משחק. ייתכן שהיה מקום לשתף יותר שחקנים גבוהים כמו יעקבי וש־טיינהאואר.

מתקבל הרושם שחלק מהשח־קנים סבלו מכושר גופני לקוי?

לדעתי צריך לבדוק היטב אם נסיעת הנבחרת למשחקי ההכנה בקובה היתה חיונית. אינני יודע מדוע צריך לנסוע מרחק עצום כזה כדי לקיים 4 משחקי הכנה.

חוסר נסיונם של כמה מן השחקנים הצעירים, לא היה בעוכריהם?

אינני חושב שיש שחקן שי־כול לטעון שהיתה לו אימת במה. מרבית השחקנים כבר עברו טבילת אש בין־לאומית.

בנך מוטי דניאל שיחק בשורות הנבחרת. היית מרוצה מיכולתו?

מוטי לא בא לידי ביטוי כפי שציפו ממנו וכפי שהוא ציפה מעצמו.

בגלל שהמאמן שרף לא שיתף אותו מספיק?

אינני רוצה להאשים אף אחד, אבל יתכן שבנסיבות אחרות מוטי יכול היה לתרום יותר.

הותקף אוטובוס ביה"ח של האוניברסיטה האמריקאית בביירות — ארבעה נהרגו

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים ולסוכנויות הידיעות

במערב ביירות, סמוך למעבר אל־ברביר, תקפו אתמול ארבעה טרו־ריסטים מזויינים אוטובוס שהסיע עובדי בית החולים של האוניבר־סיטה האמריקאית. התוקפים ירו על האוטובוס וירו בנוסעים באקדחים מצויידים במשתיקי־קול.

ארבעה נוצרים, ביניהם רופא, נהרגו, ושלושה אחרים נפצעו. באו־טובוס נסעו 50 אנשים, ביניהם רו־פאים, אחיות וסטודנטים. עדי ראייה מסרו כי האוטובוס, השייך לבית החולים האוניברסיטאי האמריקאי במערב־ביירות, נוקב כדורים ושטף ממנו דם.

ההתקפה אירעה במקום שה־סיורים המשותפים הסורים־לבנונים טרם הגיעו אליו.

ראש אמל, נאביה ברי, גינה את ההתקפה. ראש המודיעין הסורי בלבנון, קולונל גאזי כנאען, הזמין את עובדי בית החולים האמריקאי לשוב למקום עבודתם, והבטיח להם את הגנת הכוחות המיוחדים הסוריים במערב ביירות.

הנוצרים נגד סוריה

המנהיגים הנוצרים תקפו בסוף השבוע את סוריה, והשוו את נו־כחות "כוחות הכיבוש הסורים" לכיבוש הנאצי בצרפת. בהודעה שפורסמה על ידי "הכוחות הלבנוניים" (הנוצרים) אתמול, נאמר, כי נוכחותם של הכוחות הסוריים בלבנון אינה חוקית מאז הו־דיע הנשיא ג'מאייל על פירוק מפקדת כוחות ההרתעה הערביים בלבנון, ותבע רשמית מהליגה הערבית ומהנשיא אסד הוצאת כל הכוחות הסוריים והפלשתיניים מאדמת לבנון.

חיל הים עוצר ספינות בדרך לצידון

תחנות השידור בביירות מסרו אמש כי חיל הים הישראלי ממשיך זה שבוע ימים להטיל מצור על נמל צידון, ולהפנות את הספינות המבקשות לעגון בו לנמלים אחרים, לאחר עריכת בדיקה.

התחנות מסרו כי כלי־שיט ישראלי עצר אתמול מיכלית נפט שביקשה לעגון בנמל צידון, ועיכב על סיפונה חיפושים.

מצרי הורשע בארה"ב בקשירת קשר למשלוח חומר נפץ לאש"פ בישראל

קמדן ארה"ב (ע"צ) איש עסקים ממוצא מצרי, שלטאן אל־גאולי, הורשע ביום ו' בקמדן שבמדינת ניו־ג'רסי [illegible] בקשירת קשר לייצוא 60 ק"ג חומרי נפץ, שהיו מיועדים לאנשי אש"פ בישראל.

אל־גאולי, בן 47, בעל חברת [illegible]

העיד כי הנאשם התחייב תמורת 23,000 דולר לייצא את חומרי הנפץ [illegible]

נתניהו נועד עם הקרדינאל של ניו־יורק

מאת סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ") ה־קרדינאל ג'ון או'קונור, ראש הכנסיה הקתולית בניו־יורק, פועל ל־אחרונה לקשירת קשרים עם נציגים ישראליים רשמיים בניו־יורק.

הקרדינאל, שחזר לא מכבר מביקור בלבנון, ולאחריו שהה ימים אחדים בוואתיקן ונפגש עם האפי־פיור, פנה אל אישים בניו־יורק, וביקשם להסדיר לו פגישות עם נציגים ישראלים רשמיים בעיר.

ביום החמישי האחרון נערכה במ־עונו הרשמי של ראש עיריית ניו־יורק, אד קוץ', פגישה בין ה־קארדינל לבין שגריר ישראל באו"ם, בנימין נתניהו. שני הצדדים לא פירסמו את דבר קיום הפגישה. בתשובה לשאלה אישר דובר מש־לחת ישראל באו"ם כי הפגישה נערכה, אך סירב להתייחס לתוכנה. יש לציין, כי לאו'קונור מעמד רב השפעה בוואתיקן.

ארה"ב תשקיע 8 מיליארד דולר ביחידה נגד טרור

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") משרד ההגנה האמריקאי מתכנן להקים פיקוד חדש, שירכז את כל הכוחות המיוחדים האמריקאיים, בעלות של כש־מונה מיליארד דולר, בחמש השנים הבאות. התוכנית החדשה, שהוצגה בשבוע שעבר לפני ועדת השירותים המזויינים של בית הנבחרים, מרכזת על ריכוז פעולותיהם של הכוחות המיוח־דים של הצי, הצבא וחיל האוויר תחת פיקוד גדול אחד.

התוכנית גם מרכזת על השקעה נוספת של חמישה מי־ליארד דולר, לפיתוח מטוס תובלה לכוחות אלה, מטוס שהיה חסר בפעולות קודמות של הכוחות המיוחדים. היחידה החדשה תאפשר לכוחות האמריקאים להתערב במהירות בעת משבר באחד המקומות בעולם ובמיוחד להגיב על פעו־לות טרור, תוך דילוג על שלבי התיאום בין הזרועות השונות.

המעלות של אל על

	מעלות מינימום	מעלות מכסי		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	13	18	מעונן חלקית	18	20
אתונה	22	26	מעונן חלקית	22	35
בוקארשט	16	25	מעונן חלקית	—	—
בריסל	12	15	גשם	10	22
וינה	16	24	מעונן חלקית	—	—
ז'נבה	15	21	מעונן חלקית	16	22
לונדון	13	18	מעונן חלקית	16	20
ליסבון	17	25	מעונן חלקית	19	35
מדריד	14	26	בהיר	20	35
ניו־יורק	22	30	מעונן	21	32
פאריס	12	22	מעונן חלקית	12	22
פרנקפורט	12	15	גשם	14	23
ציריך	14	20	מעונן	—	—
קהיר	24	34	בהיר	25	36
קופנהאגן	11	18	מעונן חלקית	13	18
רומא	21	26	מעונן חלקית	17	31
שטוקהולם	13	22	גשם	15	21

אל על ELAL

לנתן ובני ביתו

אתכם באבלכם הכבד על

מאיר יבנאי ז"ל

כי איננו עוד

טובה אינגסטר

אליהו יצחקי ז"ל

שבעה לפטירתו

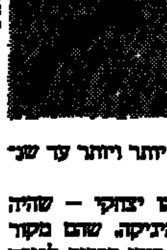

המוות מעורר בכולנו תחושה של אין אונים, ודלה שפת האדם לביטוי רגשותיו נוכח המוות. ואילו נוכח פועלו ורגשותיו של האדם בחייו, מתעוררת סקרנותנו לפענח את החידה שנגנזה במותו.

מי שהכיר את אליהו יצחקי גרסה לו כאילו חי במלואם כל הימים וזה היה המיוחד שבו. אני חש כך למרות שהכרתי את אליהו כעשרים שנה בלבד. וחושבני שלמדתי להכירו היטב בפגישות האחים במסדרי הבונים החופשים ובני ברית. אותי כן התקרבנו יותר ויותר עד שנכנסנו לגור באותו בית דלת מול דלת.

כשאני מהרהר באישיותו ותגובותיו של אליהו יצחקי — שהיה ואיננו עוד — מתגלים בפני אותם שורשי הויקה, שהם מקור צמיחתו. הנה הוא בעל הון אך מפוקח ודריך בוחן דברים לגופם בחריפות אך תוך אהבה. מקורי — אך אוהד מהחברה. אליהו היה איש עם רוח טובה איש ערכים — ערכים אנושיים ולאומיים. ביחוד במה שנוגע לעם ישראל, כמו גם למסדר הבונים החופשים בו כיהן כנשיא לשכת "בצלאל" — לשכה מפוארת — וכן במסדר בני ברית, ובדוברי בתים. תורם גדול היה — עם כל הלב — לקרנות ולמילגות כל זה היה מושרש בתוכו עם הבנה ומסירות עמוקה.

המיזוג שמצאתי אצלו בין תשוקתו לחיים וזיקתו ליצירה, שבוטאה בעבודתו כאחד מוותיקי הקבלנים בארץ, לבין מסירות התנדבות ונדיבת לבו לצרכי ציבור, קרבו את אליהו לליבי עוד יותר.

מותו הפתאומי של אליהו יצחקי מהווה אבידה בל תתואר עבור משפחתו, חבריו, ידידיו הרבים וכל מי שאי פעם בא במגע עמו. דמותו החייכנית, חוש ההומור בו ניחן, צניעותו וטוב ליבו יוסיפו לעמוד נגד עינינו לעד.

מי יתן שמופת חייו הנוחים שהטביע על סביבתו, יהוו דוגמא ויאירו באור גדול דרכם של כל הבאים אחריו.

יהי זכרו ברוך.

יהודה ויסמן

בצער רב וביגון אנו מודיעים
על פטירתה של יקירתנו

יהודית כהן

ההלוויה תצא היום, יום ראשון, י"ג בתמוז תשמ"ו
20.7.86 בשעה 5.00 אחה"צ מבית לוהן
לבית לבית העלמין של מושב רשפון

נא להמנע מביקורי תנחומים

המשפחה האבלה

יקירנו

סמ"ר עֹפר חביון

איננו

ההלויה תצא משער בית־הקברות הצבאי בהר הרצל ירושלים,
היום יום א' 20/7/86, י"ג תמוז תשמ"ו בשעה 17.30
אוטובוס יצא מבית חביון בשעה 16.45

האבלים:
הוריו: שלומית ומוטי חביון
אחיו: דרור ופלג
סבתו: אורלה קמיל (רוזנבאום)
המשפחה והחברים

השבעה בבית חביון רח' מעלה אורנים 15 רמות 82
טל' 02—866442

דינה סתוי (לב)

איננה

פרטים בקשר להלויה נא להתקשר
טלפונית 03—625571, 052—444624

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו וראש משפחתנו

עו"ד יוסף בן־בסט

ההלויה תתקיים היום יום ראשון י"ג תמוז תשמ"ו 20/7/86 בשעה 15.00
בבית העלמין של רמת השרון — צומת מורשה

אשתו: רוזי
בתו וחתנה: אטי ואיתי נוימן וב"ב
בתו וחתנה: ריקי וחדי בלטנר וב"ב
אחותו: מרי תורן וב"ב

נא להימנע מביקורי תנחומים

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים
על פטירתו של הבעל, האב והסבא היקר שלנו

אליהו פופובסקי

ב"ר אברהם ז"ל

ההלויה תתקיים מחר יום שני י"ד תמוז תשמ"ו 21.7.86 בשעה 11.00 לפנה"צ
בבית העלמין הדרום בגבול חולון בתים
נפגשים ליד השער הראשי

המתאבלים:
אשתו: חנה
בנו: עמירם
הנכדים: דנה ואורן
אחיו: דוד הגמוני
וכל בני המשפחה

יושבים שבעה ברחוב בן־סירא 5, שכון בבלי, תל־אביב

ועידת המפד"ל — הערב בירושלים

נפתחת בצל מחלוקת על רקע הצעות השיקום של יגר ופריבס

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ"
לענייני מפלגות

ועידת המפד"ל שהנהלתה תעלה כבל הנראה את התנועה על דרך המלך תיפתח הערב במעמד נשיא המדינה בבנייני האומה בירושלים, ותימשך בתל אביב בשלושת הימים הבאים. המפד"ל לא קיימה ועידה בתקופה זו כ־14 שנה.

הוועידה נפתחת במחלוקת בין כ־1000 צירי הוועידה, לנוכח הצעה שהכינה ועדת יגר ופריבס לשיקום התנועה. ההצעה שתובא לאישור הוועידה מחר בבוקר קוראת לחלק את הוועידה לשני מושבים. במושב הראשון יבחר מרכז התנועה את הוועד הפועל, מזכ"ל התנועה, מזכ"ל מרכזי ומזכ"ל הפועל המזרחי, ואילו הכנסת התנועה המונה 30 חברים והאיש שיירש את ד"ר יוסף בורג בממשלה, ייבחרו במושב שני, שלפי הצעת יגר ופריבס יתקיים ב־4 בספטמבר. הצעת ראשי ועדת השיקום כוללת גם מגבלה של 60 אחוז למי מבין חברי הכנסת של התנועה, שר או נושא תפקיד אחר שירצה לכהן מעבר לשתי תקופות כהונה רצופות. להצעת הוועידה המבקשת גם לבחור ב־400 חברים למרכז התנועה, מתנגדים רבים, והיא תובא במקשה אחת להכרעה מיד בפתיחת הוועידה.

שר התרבות של צרפת הבטיח לסייע בעניין יציאתו של המורה לעברית מאריק מבריה"מ

מאת יואב מוקד
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס. (מיוחד ל"הארץ"). שר התרבות של צרפת פראנסואה ליאוטאר הבטיח לסייע במאמצים למען המורה לעברית אלכסיי מאריק, שבית משפט סובייטי גזר עליו בחודש שעבר שלוש שנות מאסר במחנה עבודה.

מאריק, בן 28, מוסיקאי ומורה בעל מוניטין לעברית במוסקבה, הגיש לפני כשלוש שנים בקשה להיתר־יציאה. בקשתו נדחתה. הוא נעצר לפני כארבעה חודשים בעיר סביביסק. המשטרה הסובייטית טענה שבחיפוש בחפציו "התגלו" 6 גרא־מים של חשיש. מקורביו של מאריק משוכנעים כי החשיש הוסתר במתכוון על־ידי אנשי המשטרה, כפי שעשו לאחרונה השוטרים שלוש פעמים ב"שיפלם" במורים אחרים לעברית.

אביו של המורה, זאב מאריק, עלה לישראל לפני כארבע שנים.

האב מקיים בשבועות האחרונים פגישות במערב בניסיון לסייע לבנו. בסוף השבוע נועד בפאריס עם נציגי תקשורת צרפתיים ועם עילים בקהילה היהודית. במהלך שיחה קצרה עם שר התרבות והתקשורת פראנסואה ליאוטאר הביע השר "דאגה" נוכח הדיווחים המגיעים מברה"מ והבטיח לפעול למען יציאתו של אלכסיי מאריק.

מנהל הרכבל מכחיש הסכם עם שפירא להשבתת האתר בשבת

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

אבי ירום, מנכ"ל חברת הרכבל בחיפה, מכחיש קיום הסדר, עליו נמסר בסוף השבוע עם החזית הדתית, באמצעות ח"כ אברהם שפירא, לפיו יושבת הרכבל בשבת. לדברי ירום, הרכבל יופעל בקרוב בשבתות. אתמול אמור היה מתקן הרכבל לפעול החל מן השעה 18.00. בבדיקה שנערכה, הסתבר כי עד צאת השבת לא הופעל הרכבל.

החזית הדתית בעיריית חיפה, המאגדת בתוכה את סיעות המפד"ל ופאג"י, שלחה מכתב לראש־העירייה, אריה גוראל, בנושא המשך שיתוף הפעולה בקואליציה העירונית. במכתב נמנים שבעה גורמים לשחיקה במילוי הסכם הסטטוס־קוו — ביניהם הפעלת הרכבל, הקרנת סרטים ובפתיחת עסקים בימי שבת.

לטענת בעלי המכתב, משתהה העירייה מהגשת התביעות המשפטיות נגד בעלי בתי־הקולנוע המקרינים סרטים בימי ו'. העירייה מגישה דו"חות מטעמה, אבל באי־הגשת התביעות ... בעלי בתי־הקולנוע, בעלי המכתב מאשימים את עיריית חיפה באי־מילוי האינטרסים המיוחדים שלהם לקיום ... וליקוי בהסעות ...

בקבוקי תבערה נזרקו על רכב סמוך לכפר עין בית אלמא

מאת סופר "הארץ" בשטחים

שני בקבוקי תבערה נזרקו שלשום לעבר כלי רכב צבאי מערבית לכפר עין בית אלמא. שני הבקבוקים החטיאו את המכונית, התנפצו על הכביש ואחד מהם התלקח. לא היו נפגעים, ולא נגרם כל נזק. על האיזור הוטל עוצר למשך שעתיים.

מחר הדיון בעתירת בני־הזוג גודיאנו

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

הדיון בבג"ץ בעתירתם של בני הזוג גודיאנו נגד גירושם מן הארץ נדחה מהיום למחר. על כך מסר ידיד של בני הזוג.

ביום שישי זומנה אליזיה גודיאנו למנהלת כלא נווה־תרצה לאחר שהגיע צו מטעם המשטרה, לפיו יש להביאה לטיסה לרומניה היום בשעה 14.30. במקביל, הגיע אל מנהלת הכלא מברק מבג"ץ, לפיו, כל התהליכים נגד בני הזוג יוקפאו, כיוון שהנושא נמצא בערכאות.

דובר משרד הפנים, יצחק אגמי מסר בתגובה, כי צו הגירוש נגד בני הזוג לא יתבצע, כל זמן שמתנהל דיון בבג"ץ.

ברוכה, הציירת האתיופית הראשונה בנעמת, נישאה ביום חמישי לאברהם נגוסה. אורחת הכבוד בטכס, באולמי בני ברית בת"א, היתה מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, הנראית בתמונה בחברת בני הזוג. (תצלום: ישראל מלובני)

מפקד בסיס הדרכה במרכז הארץ וכמה קצינים נוספים חשודים במעורבות בעבירות פליליות

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

מפקד בסיס ההדרכה של צה"ל במרכז הארץ בדרגת אלוף־משנה, ועוד כמה קצינים בכירים מהבסיס, חשודים במעורבות בעבירות פליליות ומשמעתיות, בין השאר בעבירות מרמה, וכן בפרשיות של גניבת פריטים, לרבות ציוד צבאי וחימוש בהיקף גדול.

על־פי החשד הועבר הציוד והחימוש לגורמים בלתי־מוסמכים. כדי להסוות את החוסרים זייפו מסמכים וניתנו הצהרות כוזבות. בין החשודים גם קצין בדרגת סגן־אלוף ושני קצינים בדרגת רב־סרן. נודע כי מספר חיילים מבסיס ההדרכה נעצרו בידי המשטרה הצבאית החוקרת במהלך החקירה, הנמצאת עתה בעיצומה.

חוקרי המשטרה הצבאית ביקרו בשבוע שעבר בבסיס, ותפסו מסמכים לצורכי החקירה. החוקרים גבו עדויות מחיילים בשירות סדיר, וגם מאנשי מילואים ששירתו בעבר בבסיס. כמה אנשי מילואים שידעו על המעשים החריגים בבסיס, התארגנו באחרונה כדי להפר את קשר השתיקה בקשר להתרחשויות בבסיס ההדרכה. את הטענות העיקריות שלהם היא מודע לא הושעו או הועברו מתפקידם הקצינים הבכירים החשודים בעבירות המיוחסות.

לדבריהם, יש כיום בבסיס אווירה עכורה מלווה באיומים וטרור, לרבות ניסיונות להשפיע על חיילים שלא לספר לחוקרים את כל הידוע להם. דובר צה"ל סרב להתייחס לפרשה. בתגובה נמסר מטעמו: "צה"ל אינו נוהג לדווח על חקירות הנערכות בבסיס בטרם השלמתן".

אגודת אליש"ע: רבין מפלה לרעה את ההתנחלות בחברון

מאת אודי ניר, סופר "הארץ"

אגודת אליש"ע (אוהדים למען יהודה שומרון ועזה) מוחה על שר הביטחון, יצחק רבין, לא אישר למתנחלי חברון להקים את "בית השישה" ולהוסיף שתי קומות לבית שניאורסון שליד בית הדסה בחברון.

במכתב ששלחה האגודה לשרים ולחברי כנסת, היא מוקיעה את החלטת השר רבין, וטוענת כי אישור עקרוני לביצוע העבודות כבר נתקבל משר השיכון, דוד לוי, וגם משר הביטחון הקודם, משה ארנס, בתקופת כהונתו בתפקיד. האגודה, שבראשה עומד עו"ד אליקים העצני, מציינת במכתבה כי הושגה גם הסכמה משפטית, מטעמה של מנהלת המחלקה האזרחית במשרד הפנים, פליאה אלבק.

אגודת אליש"ע טוענת כי תגובתו של רבין על בקשתם לפתח את הישוב היהודי בחברון מצביעה על כך שההתנחלות בחברון מופלית לרעה. האגודה גורסת כי עצם ההתנגדות של כל בנייה יהודית בהסכמה ממשלתית ספציפית היא בלתי נסבלת. "יש באיסור הצ"ל סממנים של הפליית יהודים, בתוך שכאלה, לגזענות בלשון הימים הללו", נאמר במכתב. אנשי אליש"ע מגדירים את החלטת רבין "אנטי ציונית", וטוענים כי נודף ממנה "ריח אנטישמי".

האגודה טוענת כי משרד הביטחון מעניק את הישוב היהודי בחברון בארבעה "גיטאות".

עריכת העמוד: אורית גלילי

יעקבי: הסיפוח הזוחל בגדה וברצועה טומן בחובו סכנות

בשנת אלפיים יגיע מספר תושבי הרצועה למיליון

מאת סופר "הארץ"

על הממשלה לפעול לדה־סיפוציה של הגדה תוך הנהגת מינהל אזרחי עצמי, אמר בסוף השבוע שר הכלכלה גד יעקבי בהרצאה בפני חוג משו"ב של מפלגת העבודה. הגדר זה יוחל על כל השטחים, להוציא בקעת הירדן, גוש עציון ומרחב ירושלים. אם יימשך הסיפוח הזוחל יהיה לדעת יעקבי על ישראל לפעול להחלת אוטונומיה חד צדדית בגדה וברצועה, שכן המשך הסיפוח הזוחל של אזורים אלה טומן בחובו סכנות גדולות. לדבריו, כבר היום מספרם של הילדים הלא יהודים גדול ממספר הילדים היהודים. חשש כי בתוך 6־8 שנים רוב התושבים שיהיו נתונים תחת שלטון ישראל יהיו לא יהודים. יעקבי, שביקר בשבוע שעבר ברצועת עזה אמר כי כבר היום חיים ברצועת עזה יותר מ־600 אלף ערבים, 85 אחוז מהם מתחת לגיל 35.

בשנת אלפיים יגיע מספר תושבי הרצועה למיליון נפש.

פורוש קורא לקולק למנוע הקרנת סרטים במועדון מפ"ם בערבי שבת

מאת סופר "הארץ"

חבר מועצת עיריית ירושלים, מאיר פורוש קורא לראש העירייה, טדי קולק, למנוע הקרנת סרטי קולנוע במועדון מפ"ם בירושלים בערבי שבת. זאת לאחר שלשום הקרינו אנשי מפ"ם שינוי ור"צ סרט קולנוע במועדון. פורוש הגיע למקום בלווית קבוצה של חרדים, ואמר לנוכחים כי ייטב להם אם בשבוע הבא יימנעו מקיום ההקרנה.

במכתב ששלח פורוש לקולק, הוא מבהיר כי "רבבות חרדי ירושלים לא יתנו לרמוס את קדושת השבת בעיר קודשנו ותפארתנו. דבר זה עלול להפוך את ירושלים לזירה של מלחמות שבת, אשר תוצאותיה מי ישורנה". הוא מאשים את אנשי מפ"ם שינוי ור"צ בליבוי היצרים בעיר, ובגרימה למלחמת דת, ומוקיע אותם על שהביאו כי מטרתם היא לשמש חלוץ בפני בעלי בתי הקולנוע בעיר.

הסיעה, התנועה, ר"צ בירושלים מסרה אמש כי אין בדעת התנועה להיכנע ללחצים של החרדים בירושלים, ובדעתה להמשיך בהקרנת הסרטים גם להבא.

במה לבירורים מדיניים חברתיים
ע"ש משה דיין ז"ל
כנס עיון בנושא

הפותח: מר זלמן שובל
הדוברים: השר יגאל הורביץ
שר הכלכלה גד יעקבי
שר האוצר משה נסים
המנחה: מר מאיר (ממי) דה־שליט

הכנס יתקיים ביום שישי, יח' בתמוז תשמ"ו (25.7.1986) בין השעות 10.00 — 13.00, במלון "רמת־אביב" — רמת אביב.
לקבלת הזמנות נא לפנות: טלפון 03־653310

חבר הקונגרס דימאלי מקליפורניה

"ישראל וארה"ב קשרו קשר נגד כת הכושים העבריים"

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). חבר הקונגרס מרווין דימאלי מקליפורניה האשים בסוף השבוע כי ממשלות ישראל וארצות הברית קשרו קשר להרוס את כת הכושים העבריים משום ש"כת זו מרגיזה את הישראלים". חבר הקונגרס השחור האשים כי הממשל האמריקאי יזם במתכוון את המשפט נגד שישה חברי הכת כאשר הטענות נגדם אין להם על מה לסמוך וכי המשפט מתארך מזה ארבעה וחצי חודשים — המשפט הארוך ביותר בתולדות בית המשפט המחוזי בוואשינגטון — באופן מכוון.

דימאלי, שהעיד לטובת אחת מחברי הכת המואשמת בהונאת משרד הסעד האמריקאי הצדיק את ניסיונם של כמה מחברי הכת להשיג אשרות כניסה לישראל תחת שמות מזויפים. בעדותו אמר "הם נאלצו לעשות זאת כדי שיוכלו לראות את בני משפחותיהם".

חברי הכת מואשמים בשני משפטים נפרדים. האחד בוואשינגטון והשני בשיקאגו בגניבת כרטיסי אשראי, רכישת כרטיסי טיסה לישראל באמצעותם והונאת שלטונות הרווחה בארצות הברית.

2 חשודים נעצרו על מעשי מרמה בפרויקט

1000 רוכשי דירות באלקנה נותרו ללא מגרש וללא כסף

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

עורך הדין ישי גלעדי ויחיאל לוין, שניהם תושבי אלקנה, החשודים במרמה בקשר להקמת אלקנה ד' ביהודה ושומרון, שוחררו בערבות על־ידי בית משפט השלום בתל־אביב.

נציג המשטרה רב פקד דוד פפור ציין בבקשת המעצר כי בשנת 1981 הוקמו שתי חברות, האחת "אוהליבה" שנוסדה בליבריה והשנייה "גל יזומה ופיתוח". בין המנהלים שלה היו שני החשודים, אמר קצין המשטרה. שתי החברות, טען איש המשטרה, טענו כי רכשו קרקעות באזור הידוע בשם אלקנה ד' בסדר גודל של 1200 דונם. הקרקעות נמכרו ל־1000 אנשים שרכשו מגרשים תמורת כ־6000 דולר למגרש (בממוצע) ובנוסף לכך שילמו דמי פיתוח. לשתי החברות, נאמר בבקשה, הוזרמו כשמונה מיליון דולר וכיום נותרו הרוכשים ללא מגרש וללא כסף.

החקירה נמצאת בסיומה לאחר עבודה של שישה חודשים, אמר רפ"ק פפור.

שריר יגיש היום לפרס תזכיר הממליץ על ביטול מס נסיעות

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

תזכיר פנימי מיוחד הממליץ על ביטול מס הנסיעות לחו"ל והמפרט את פגיעת המס בתנועת התיירות אמור להיות מוגש היום לראש הממשלה שמעון פרס ע"י שר התיירות אברהם שריר. אמש נודע כי התזכיר הוכן באגף הכלכלי, ... של משה ... התיירות, על רקע התנגדותה של ארה"ב להשלים את ניסוח סעיפי הסכם התיירות החדש עם ישראל, כל עוד קיים מס הנסיעות בשיעורו הנוכחי. נושא ההסכם עצמו נמצא היום בטיפולו של משרד האוצר. על פי התכנון המקורי אמור היה הסכם התיירות בין ארה"ב לישראל להיחתם, במהלך ביקורו הקרוב של סגן נשיא ארה"ב בארץ בחודש. הסכמה בנושא זה התקבלה בזמן ביקורו האחרון של שריר בארה"ב שבמהלכו נפגש עם בוש שנתן את ברכתו לחתימת ההסכם.

"א נהאר": ירדן תקצה חצי מיליון דינאר לשיפוץ כיפת מסגד אל אקצה

מאת אודי ניר, סופר "הארץ"

ירדן תקצה חצי מיליון דינאר (מעל שני מיליון ש"ח) לביצוע שיפוצים בכיפת מסגד אל־אקצה בירושלים. כך מוסר העיתון המזרח־ירושלמי "א־נהאר" בגליונו משלשום. לדברי "א־נהאר", הידוע כמקורב לירדן, הורתה ממשלת ירדן לשר האוצר שלה להקצות את הסכום, ובקרוב תתכנס המועצה לפיתוח מסגד אל־אקצה לדון בפרטי תוכנית הפיתוח. עיקר התוכנית — החלפת גגון הציפוי של כיפת המסגד מכסף לזהב. כיום מצופה הכיפה באלומיניום, ולפי התוכנית יוחלף הציפוי לנחושת בגוון זהב. מועד התחלת העבודה נקבע לחודש אפריל 1987, מוסר "א־נהאר".

ראש המועצה המוסלמית העליונה, השייח סעד א־דין אל־עלמי, אמר אמש כי לא ידוע לו על הקצבת הסכום, או על תוכניות כלשהן להחלפת כיפת המסגד.

רבין לעיתון בדנמרק: אירופה טועה בהגדירה את ערפאת מתון

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ"
בסקנדינביה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). בראיון לשבועון הדני "בארסאן" אומר שר הביטחון יצחק רבין: "יש לי כל הסיבות להאמין כי בריה"מ אינה רוצה לראות שוב במעלת בריתה — סוריה. אולם הנשיא אסד אינו בובה בידי בריה"מ ואינו זקוק להסכמתה מראש לפתוח במלחמה. אך בריה"מ תיאלץ לתמוך בסוריה. הצבא הסורי מצוי במצב מתמיד של כוננות למלחמה ויוכל לפתוח בה בתוך כמה שעות."

על השאלה האם תנקוט ישראל במכה מקדימה כמו ביוני 1967, אם יהיו לישראל הוכחות חד משמעיות על כוונה סורית לתקוף את ישראל, השיב רבין תשובה מתחמקת: לישראל אפשרויות בחירה רבות, וישראל תבחר את התגובה המתאימה ביותר.

לדעת רבין טועה אירופה בהגדירה את ערפאת כ"מתון". ערפאת הוא טרוריסט, אשר הפסיד במלחמה.

ח"כ אלוני יוצאת לביקור ביוון ותהיה אורחת רעיית ראש הממשלה

שולמית אלוני

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

ישראל רואה בחיוב את תהליך שיפור היחסים עם יוון, שעליו הצביע בסוף השבוע דובר ממשלת יוון, אמר דובר משרד החוץ בירושלים. הדובר הזכיר שיוון היא היחידה מבין 12 מדינות השוק שאינה מקיימת יחסים דיפלומטיים מלאים עם ישראל. הקשרים ההיסטוריים העתיקים והאינטרסים של שתי המדינות מחייבים — אמר הדובר — כינון יחסים מלאים ואין ישראל יכולה להבין התניית יחסים כאלה בעניינים שאינם נוגעים לנושאים בילטרליים.

היום יוצאת ח"כ שולמית אלוני (ר"צ) לאתונה והיא תהיה הח"כ הראשון המוזמן לביקור רשמי ביוון. אלוני תהיה אורחת של רעיית ראש הממשלה מרגריטה פפנדריאו ותיפגש כנראה גם עם ראש הממשלה ושר החוץ היווני.

"האם כל כך קל לפגוע באנשים וכל כך קשה לשנות את המערכת"

שואל מודעי המתנגד לעמדת נסים לפיה אין ליישם ההמלצות המוסריות של ועדת בייסקי

מאת צבי זרחיה סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

שר המשפטים יצחק מודעי אומר כי רוב ההמלצות המוסדיות של ועדת בייסקי נראות לו ויש ליישמן. יש אמנם קשיים ביישום כל המלצות בייסקי אולם לכך הוקמה ועדת שרים שתקבע את עקרונות דרכי היישום של ההמלצות הללו. בשיחה עם סופר "הארץ" אמר אמש שר המשפטים "אני חושב שחובתה של ועדת השרים היא לחפש דרכי יישום שאפשר יהיה להפעילן בהקדם האפשרי ולא לדחות את הקץ כיוון שהדחייה אינה פותרת שום דבר".

שר המשפטים הבהיר כי אינו מסכים עם דברי שר האוצר משה נסים שלפיהם אין חובה לקבל את המלצות ועדת בייסקי בתחום המוסרי. "אם אין חובה לקבל את המלצות ועדת בייסקי בתחום המוסרי מדוע לא נהגו כך לגבי ההמלצות האישיות של הוועדה. כל כך קל לפגוע באנשים וכל כך קשה לשנות את המערכת?" שאל מודעי.

מודעי מתכוון להציע לוועדת השרים לעניין דו"ח בייסקי מכשירים חלופיים לפעילותם של הבנקים בייעוץ השקעות. בעניין אי קבלת הצוות הבינמשרדי את המלצות בייסקי בנושא האיסור על הבנקים לתת ישירות או בעקיפין שירותי מרקרים, ייעוץ בכל הנוגע למניות, במסחר במניות, בניהול קרנות נאמנות ובניהול קופות גמל, אמר מודעי כי הצוות הבינמשרדי למעשה לא השיב לי עניין זה ורק המליץ על בדיקת היקף פעילותה של מערכת הבנקאות.

מודעי אומר כי הצוות הבינמשרדי עשה עבודה מבורכת בסקירת המלצות בייסקי אולם היתה חריגה מסוימת מכתב המינוי שנמסר לצוות. הצוות התבקש ל"המליץ על הדרכים לבירור וליישום מסקנות בייסקי" ואולם במספר מקרים חרג הצוות מהיקף מעמד"ח של ועדות אחרות כמו ועדת גבאי או ועדת צוקרמן. זאת מבלי שהתבקש לכך. הוא ציין כי קיבל את סיכום הדו"ח של הצוות הבינמשרדי כעשרה ימים לפני הפרסום ואולם לא מצא לנכון לדון בעניין עם נציגות משרדו מאחר ואת דבריו בעניין יאמר בפני ועדת השרים.

שצ'רנסקי ל"ניו־יורק טיימס": הרוסים לא מוכנים לכבד ההסכם לשחרור משפחתי

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). אסיר ציון לשעבר אנטולי שצ'רנסקי חשף אתמול לראשונה כי הסובייטים הסכימו בכתב לאפשר לבני משפחתו להגר מברית המועצות אך אינם עומדים בהסכם זה. בראיון טלפוני שקיים שצ'רנסקי עם ה"ניו־יורק טיימס" אמר שצ'רנסקי כי על ההסכם עם הסובייטים נודע לו מפי פקידים אמריקאים ומערב־גרמנים. הוא החליט לחשוף את דבר ההסכם עכשיו, חמישה חודשים לאחר שחרורו משום שנתבררו הסימנים ששלטונות ברית המועצות אינם מוכנים לכבד את ההסכם גם בעתיד.

שצ'רנסקי אמר כי הוא חושש ששלטונות ברית המועצות מבקשים לשחק את המשחק עוד שנים רבות "תוך ציפיה שהפרשה תקבל ממדים בין לאומיים ואז הם יוכלו להציג את שחרור המשפחה כמחווה של רצון טוב... תחילה הם דרשו ממני להיות בשקט ואחר כך הם ירצו להציג את שחרור משפחת שצ'רנסקי כויתור גדול". משפחת שצ'רנסקי שנותרה בברית המועצות כוללת את אמו אידה מילגרום, אחיו ליאוניד אשתו אירינה ושני בניהם בוריס ואלכסנדר.

פקידים אמריקאים נמנעו מלאשר או להכחיש כי אומנם קיים הסכם לשחרר את משפחתו של שצ'רנסקי, אך הם הביעו אופטימיות לאחר שהסובייטים הסכימו לאחרונה להראות גמישות ולשחרר כשלוש מאות בני אדם מבריה"מ.

קופמן תובע חקירה נגד שחל על האחריות לזיהום האוויר בחיפה

מאת ערנה אריחור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

יו"ר הנהלת הקואליציה ח"כ חיים קופמן תבע ביום שישי, הקמת ועדת חקירה לבדיקת אחריותו של שר האנרגיה משה שחל להעלאת זיהום אוויר באזור חיפה. תביעתו זו באה נוכח הודעת פרקליטות המדינה כי היא שוקלת להעמיד לדין את ראשי בתי הזיקוק לאחר שאלו הודיעו, כי זוהי תוצאה של קניית דלק באיכות ירודה, דבר שאינו בשליטתם ונעשה על ידי משרד האנרגיה באחריותו.

בתגובה מסר דובר משרד האנרגיה: למשרד האנרגיה והתשתית אין התנגדות להקמת כל ועדה שתבדוק כל נושא שיש בו עניין לציבור. בניגוד למקרים אחרים הדרג המדיני במשרד האנרגיה הזה עצמו אחראי לנעשה במשרדו על כל ההיבטים. כתוצאה, מבחינה, גבוהה, של רכישת "נפט" גולמי "גוססבי" למשק המדינה חסכה בשנים האחרונות מיליארד דולרים.

הדובר הוסיף כי מינהל הדלק רוכש נפט גולמי על־פי הסכמים קבועים עם מקסיקו מזה תקופה. תמיד מלפני שנה הועברו לבתי הזיקוק הוראות הרשמשמעיות שלא לחרוג מתקנים הקיימים למניעת זיהום אוויר. עוד מציין דובר משרד האנרגיה ועם נציגים בעקבות הסכם השלום, על־פי הסיכומים של ועדת האנרגיה כי בתי הזיקוק מחזיקים מלאי של נפט דל גופרית המיועד לשימוש על פי התראות של יחידות הניטור של הרשות לאיכות הסביבה ותובנם לפעול בהתאם להנחיות אלו.

שרון ייצא בראש משלחת תעשיינים לארצות הברית

מאת צבי זרחיה סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

שר התעשייה והמסחר אריאל שרון ייצא בראש משלחת של תעשיינים ישראלים לארה"ב במטרה לקיים פגישות ודיונים עם תעשיינים וגורמי משק אמריקאים במטרה להציג לפניהם את התעשיה הישראלית ולשכנעם לבצע השקעות ולהגביר את הקשרים הכלכליים עם ישראל. כך סוכם בסוף השבוע בפגישה בין השר שרון לבין יו"ר ועידת הנשיאים מוריס אברמסון.

יו"ר ועידת הנשיאים, הביע בפני שר התעשייה את רצון ארגונו להשתלב במאמצים הכלכליים הנעשים להגברת ההשקעות הזרות בארץ, ולהידוק הקשרים בין גורמים אמריקאיים לגורמי משק ישראלים.

אברמסון הזמין את השר שרון לצאת לארה"ב בראש משלחת של תעשיינים ויצואנים שתקיים פגישות עם ראשי קונצרנים וחברות אמריקאיות במטרה לשכנעם לבצע פרויקטים בארץ וכן לבצע רכישות של מוצרים ישראלים. האירועים הללו, יאורגנו על ידי ועידת הנשיאים. השר שרון הביע הסכמתו לעמוד בראש המשלחת.

הוספתי 90 $ לכרטיס לשוויץ

ועכשיו אני בטוח טס במחלקת העסקים של אל על.

כמו לארה"ב ולצרפת - עכשיו אפשר לטוס אל על עסקים גם לשוויץ.
אל על עסקים - בידוק נפרד למוזמנות, מושבים מרווחים,
ארון בגדים, שרותים ומטבח נפרדים,
ארוחות מיוחדות וכל שאר הפינוקים והיתרונות,
שרק מחלקת העסקים מציעה לך.
כל זאת, תמורת תוספת של 90 $ בלבד
לכל כיוון, על כרטיס EXCURSION.
קח את אל על לעסקים שלך בשוויץ.
לבחירתך 8 טיסות שבועיות לציריך ולז'נבה, -
ללא חניית ביניים.
כפוף לאישור הממשלה

להתראות אצל סוכן הנסיעות

אל על ELAL

חדשות חוץ

19 מדינות פרשו בשל סירוב בריטניה להטיל סנקציות על דרא"פ

משחקי חבר העמים הבריטי לא יבוטלו למרות פרישת מדינות העולם השלישי

בלונדון שוררת דריכות לקראת החלטת הודו ★ במוקד הביקורת – תאצ'ר המסרבת להיכנע למה שמכונה במפלגתה "סחטנות העולם השלישי"

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). מארגני המשחקים של חבר־העמים־הבריטי החליטו לא לבטל את המשחקים העתידים להיפתח על ידי המלכה ביום שישי הקרוב, למרות הפרישה ההמונית של מדינות העולם השלישי. מספר הפורשות כבר הגיע לתשע עשרה.

בסוף השבוע החליטו ג'מייקה, ברבאדוס, טרינידאד וטובאגו מן האיים הקאריביים וכן בנגלדש, גמביה ולסוטו לבטל את שיגור משלחותיהן, ובלונדון שוררת דריכות רבה לקראת החלטתה של הודו האמורה להתקבל בכל רגע.

ביום שישי החליטו גם זאמביה וזימבאבווה, "מדינות־החזית" עם דרום־אפריקה, להחרים את המשחקים בשל סירובה של ממשלת בריטניה להטיל סאנקציות על המשטר בפרטוריה, ונראה כי אם לא יחול מפנה בשתי היממות הקרובות, תצטרפנה ארצות אחרות להחלטת החרם מן היבשת השחורה, מאמריקה המרכזית ומהמזרח־הרחוק. מפנה זה, לפחות בלשונם של המנהיגים קאונדה ומוגאבה, צריך לבוא בצורה של הכרזה בריטית, המביעה נכונות להטיל חרם כלכלי על דרום אפריקה ללא שהיות וכל עוד ממשיך להתקיים שם משטר האפלייה הגזעי.

במהלך השבת הופעלו לחצי השוללים המחייבים על ראג'יב גאנדי, ראש ממשלת הודו, אך במוקד הביקורת בחבר־העמים ובבריטניה עצמה עומדת מרגרט תאצ'ר, שאינה נוטה להיכנע למה שכונה על ידי כמה מאנשי האגף הימני במפלגתה "סחטנות העולם השלישי". ראשי האופוזיציה האשימו אותה במשחק מסוכן, שכבר הביא לראשית נפילתו של חבר העמים, ה"קומנוולת'", וקראו לה לשנות את יחסה לפרטוריה. סאמי ראמפאל, מזכ"ל החבר, עושה נסיונות של הרגע האחרון, כדי להביא לפשרה הכוללת הכרזה על אמבארגו חלקי כדי להביא לקיומם של המשחקים, שעריכתם בעוד 4 שנים בניו־זילנד כבר מוטלת בספק.

חברי איגודים מאירופה – לביקור סולידריות

דאגה למצב פעילי האיגודים המקצועיים העצורים בדרא"פ

270 פעילים שחורים נתונים במעצר ללא משפט, בלי שיורשה להם לראות איש

יוהנסבורג (אי־פי). מנהיגי האיגודים המקצועיים בבריטניה, בארה"ב ובגרמניה המערבית המבקרים בדרום־אפריקה, ביקשו אמש מממשלת פרטוריה להניח להם לבקר אצל פעילי האיגודים המקצועיים השחורים העצורים הנתונים, על פי ידיעות שהגיעו אליהם, להכאות. חברי המשלחת חוששים ביותר למצב העצורים, שכמה מעצרם לא הורשו לראות איש.

המשלחת הגיעה לביקור סולידריות עם 270 פעילי האיגודים הנתונים במעצר ללא משפט, בהתאם לתקנות החירום שהוכרזו במדינה ב־12 ביוני השנה. פקידי ממשלה בכירים תוחרים וטוענים, שמנהיגי האיגודים לא נעצרו על פעילותם באיגוד המקצועי, אלא משום פעילות אנטי־ממשלתית אחרת.

מקורות פרטיים מעריכים, כי מספר העצורים כיום נע בין 3,500 ל־5,000 איש.

במשך השבת נורו ארבעה שחורים למוות על ידי המשטרה, במספר התנגשויות נפרדות. בכך עלה מספר הקורבנות, מאז הוכרז מצב החירום, ל־162 איש. הממשלה טוענת, שרוב ההרוגים נפגעו בידי שחורים אחרים, ולא בידי כוחות הביטחון.

אורח הולנדי, קלאס דהיונג, החשוד בהברחת נשק לקונגרס הלאומי האפריקאי, נמצא מזה שנה בשגרירות ההולנדית בפרטוריה, בה מצא מקלט לאחר שברח מידי המשטרה. אשתו לשעבר, אזרחית הולנדית, האשמה במאי בבגידה ונשפטה לעשר שנות מאסר על חלקה בהברחות נשק. ממשלת דרום אפריקה דורשת את הסגרתו של דה־יונג.

חברי מפלגת האופוזיציה של דרום קוריאה מתנגשים עם המשטרה אתמול בניסיון להגיע לעצרת מחאה נגד פגיעה מינית באחת מחברות המפלגה על ידי שוטר שחקר אותה. (תצלום אי־פי).

כחמישית מאוכלוסיית קנדה חיה מתחת לקו עוני ב־85'

לפי דו"ח של לשכת הסטטיסטיקה הרשמית באוטאווה

מאת גלעד דותן
סופר "הארץ" בקנדה

אוטאווה. (מיוחד ל"הארץ"). כמעט חמישית מאוכלוסיית קנדה חייתה ב־1985 מתחת לקו העוני, נמסר באוטאווה בדו"ח השנתי של לשכת הסטטיסטיקה הרשמית, "סטטיסטיקס קנדה". קו העוני ל־1985, נקבע ל־20,800 דולר (קנדיים) למשפחה בת ארבע נפשות החיה בעיר גדולה, או 10.230 דולר ליחידי יחיד. קנה מידה שני: יותר מ־59 אחוזים מהכנסת המשפחה מוצאת על שלושת הדברים הבסיסיים ביותר – מזון, ביגוד ומגורים. מיליון 623 אלף משפחות ויחידים, המהווים כמעט חמישית מהאוכלוסיה, לא הגיעו לקו זה.

סקר: האשמת ואלדהיים בעבר נאצי הכריעה לטובת בחירתו

הסקר שפורסם בווינה מפרש: לא היתה זו אנטישמיות, אלא רוגז פטריוטי וגאווה לאומית

וינה (ע"ר). האשמות כי לקורט ואלדהיים היה עבר נאצי הכריעו לטובת בחירתו לנשיא אוסטריה – נאמר בסקר שהתפרסם בעניין זה בווינה ביום שישי.

האשמות, אשר המקורות שבהן באו מן הקונגרס היהודי העולמי, הבטיחו את נצחונו של ואלדהיים בכך שעוררו את הרגשות הלאומיים אצל הבוחרים ואת הלוחמים והישה לבחור בואלדהיים דווקא בגלל ההתקפות עליו מחו"ל, אומר הסקר.

"זוהי מסקנה בלתי־מוטעית לחלוטין לומר שהאנטישמיות השלטת, כביכול, באוסטריה היא שהביאה לנצחונו של ואלדהיים", נאמר בסקר בן 13 העמודים, אשר הופיע בירחון למחקר חברתי בווינה.

"להיפך, מה שהיה מכריע כאן היה גל גאוה של רוגז פטריוטי וגאוה לאומית שהלך וגאה נוכח האשמות הבלתי פוסקות נגד ואלדהיים ממקורות זרים. אנשים רבים בחרו בואלדהיים לא מפני שרצו בו כנשיא, אלא מפני שאמריקאים וזרים אחרים לא רצו בו כנשיא. היתה זו הצבעה של דווקא", מציין הדו"ח.

ואלדהיים, שהכחיש בתוקף כל מעורבות בפשעים הנאציים בתקופת מלחמת העולם השניה, הביס את יריבו מן המפלגה הסוציאליסטית, קורט שטיירר, ברוב של 53.9 אחוז כנגד 46.1 אחוז בבחירות שהתקיימו ב־8 ביוני.

צפוייה העלאת מחירים במצרים

קהיר (ע"מ) ממשלת מצרים מתכוונת להכריז על ספר צעדים כלכליים מביניהם, העלאת מחיריהם של מספר מוצרי יסוד וכן מחירי המים, החשמל, התחבורה והתרופות. על כך מוסר העתון "אל שעב". הממשלה גם מתכוונת להנהיג שני שערי חליפין ללירה המצרית ולהעלות מסי צריכה על חלק מהמוצרים. בעשרה אחוזים.

מו"מ חשאי בין מערב ומזרח גרמניה בפרשת העריק מייסנר

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). מערב ומזרח גרמניה מנהלות משא ומתן חשאי על פתרון ההסתבכות שנוצרה כתוצאה מעריקה של מרגל מזרח גרמני, פרופ' הרברט מייסנר, ל־גרמניה המערבית. מייסנר שוהה עתה בנציגות גרמניה המזרחית בבון.

נסיון להגיע להסדר

בירגים המתנהלים במקום בלתי ידוע ליד בון מנסות שתי הגרמניות להגיע להסדר שיאפשר לסיים את הפרשה, שכבר פגעה ביחסים ביניהן והביאה לחילופי האשמות הדדיים על פרובוקציות ועל נסיונות סחטנות. בצד המזרח־גרמני מנהל את המשא ומתן וולפגנג פוגל, עורך דין בעל שם בינלאומי, שהתמחה באירגון חילופי סוכנים ואסירים בין מזרח למערב. פוגל תיווך בין השאר בחילופי הסוכנים והאסירים שכללו את אנטולי שצ'ראנסקי.

גנב סחורה

הפרשה התחילה בשבוע שעבר, כאשר מייסנר, שביקר במערב ברלין במסגרת תפקידו האקדמי, גנב סחורה בחנות הכלבו "וורטהיים". מייסנר הובא למשטרה, ואמר בחקירה שם כי הוא מעוניין לדבר עם פקידי שירות הריגול המערב־גרמני.

במשך הימים הבאים עמד מייסנר בחקירות ממושכות, שבהן סיפר שהוא עבד מאז 1978 כסוכן של שירותי הריגול של מזרח ברלין. תפקידו היה לגייס סוכנים בקרב תעשיינים ואנשי אקדמיה במערב. ולשם כך הוא התחקה אחר הרגלי השתייה שלהם ומצבם המשפחתי.

יתכן שנכשל

לפני ימים אחדים נעלם מייסנר ממינכן, שבה נמצא מרכז שירות הריגול המערב־גרמני. כעבור שעות אחדות נמסר, כי הוא שהה בנציגות גרמניה המזרחית בבון. איש אינו יודע כיצד הגיע מייסנר לנציגות, ובבון אין מוציאים מכלל אפשרות שהוא נחטף על ידי סוכנים מזרח גרמניים.

בראיון לטלוויזיה המזרח־גרמנית אמר מייסנר, כי מסר את הודאותיו התמוהות על היותו מרגל מזרח גרמני בהשפעת סמים, שניתנו לו על ידי חוקרי המערב־גרמניים. הראיון ניתן בבניין הנציגות המזרח־גרמנית בבון.

לבקשת התובע הכללי המערב־גרמני הוצא בינתיים צו מעצר נגד מייסנר.

שמירה שלא יברח

הוא נחשד בפעילות ריגול על סמך הודאותיו. בבניין הנציגות המזרח־גרמנית בבון מקיפים שוטרים מערב־גרמניים, הבודקים את המכוניות היוצאות ממנה. הם מבקשים להבטיח, שמייסנר אינו מוברח החוצה על ידי סוכנים מזרח־גרמניים.

יחסי מזרח ומערב גרמניה נתונים לאחרונה במשבר בשל זרם גדול של פליטים מן העולם השלישי, המגיע ממזרח ברלין למערבה. המזרח־גרמנים מטיסים את הפליטים ממדינות שונות באפריקה, במזרח הרחוק ובמזרח התיכון, ואחר כך שולחים אותם למערב ברלין. כשמגיעים הפליטים למערב ברלין, הם טוענים למעמד של נרדפים פוליטיים, ומקבלים באופן אוטומטי מקומות מגורים ומזון וכספי לצרכי מחיה.

הרברט מייסנר, המדען המזרח־גרמני החשוד בריגול, בעת ראיון טלוויזיה ברשת הממלכתית של גרמניה המזרחית שלשום. (תצלום אי־פי).

ערכה את המדור: עדה אושפיז

העורך הראשי של ה"ניו־יורק טיימס":

מעצר כתב ה"טיימס" בסין כחשוד בריגול – אי הבנה

העצור ג'ון ברנס סייר בסין באזורים סגורים בפני זרים

פקין (ע"ר). העורך הראשי של "ניו־יורק טיימס", א' מ' רוזנטל, הגיע לפקין בשבת ואמר, כי מעצרו של כתב ה"טיימס", ג'ון ברנס, על ידי משטרת סין כחשוד בריגול, היה "אי־הבנה".

רוזנטל אמר לכתבים עם הגיעו כי הוא מקווה להיפגש עם אנשי ממשל סינים, כדי לדון בפרשה והביע תקוותו, כי ברנס לא יגורש מסין. "אני סבור כי הלה כאן אי־הבנה. ג'ון הוא עתונאי, ועתונאי בלבד".

ברנס סייר באזורים בפנים סין, שברובן כלל הם סגורים בפני זרים. ביום חמישי, כתום אחד הסיורים האלה, הוא נעצר בנמל התעופה של פקין בעת שהוא ומשפחתו עמדו לצאת לחופשה. הוא נלקח למתקן מעצר. פקידים סיניים אמרו לאנשי השגרירות האמריקאית כי ברנס, אזרח בריטי, מוחזק בחשד של "כניסה לאיזור אסור לזרים, איסוף מידע בעל אופי מודיעיני וריגול".

אשתו וגם נציג הקונסוליה הבריטית טרם הורשו לראותו. ידידים מסרו כי הוא שלח איגרת לאשתו, בה אמר כי מצבו טוב וקרא לה לעמוד על זכותה לבקר אותו.

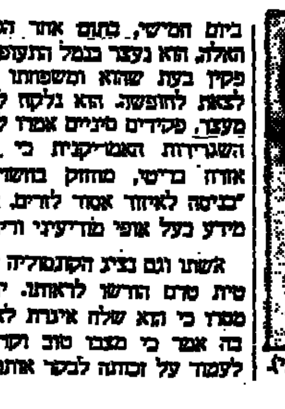

ג'ון ברנס. (תצלום אי־פי).

רייגן התחייב לאסוף מידע על נעדרי וייטנאם

ואשינגטון (אי־פי). נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, התחייב אתמול "לנקוט כל דרך אפשרית כדי לקבל מידע מלא ככל האפשר" על אנשי צבא אמריקאים, הנעדרים בדרום מזרח אסיה מאז מלחמת וייטנאם.

הנשיא דיבר אל משפחות הנעדרים בשידור הרדיו השבועי שלו, והבטיח לפעול במלא המרץ, כדי לספק למשפחות את התשובות "שהן זכאיות להן".

ברשימות משרד ההגנה מופיעים 2441 שמות של אמריקאים שלא שבו מוויטנאם, אך אנשי ארבע זרועות הצבא הכריזו על כולם, פרט לאחד, חללים, שגופותיהם לא הוחזרו.

ממשלות וייטנאם, קמבודיה ולאוס הבהירו שוב ושוב, כי בידיהן חיילים אמריקאים.

ועדה מיוחדת של הסנאט קבעה בשנת 1976, כי אין עוד אמריקאים חיים בהודוסין, אף שאפשר כי מספר קטן של עריקים או אזרחים בחרו להישאר באזור.

יפאן תכפיל תפוקת האנרגיה הגרעינית עד שנת 2030

טוקיו (ע"ר). יפאן הודיעה ביום שישי, כי היא מתכוננת להכפיל את התפוקה של האנרגיה הגרעינית עד שנת 2030, ובכך תהיה אחת המעצמות הגדולות בעולם באנרגיה גרעינית.

בהודעה הממשלתית המסתמכת על דו"ח מומחים, נאמר, כי הכורים הגרעיניים צריכים לספק 58 אחוז מתצרוכת החשמל היפאנית בסוף אותה תקופה, לעומת 26 אחוז ב־1986.

יפאן, שתצרוכת החשמל שלה היא כיום מחצית מזו של ארה"ב לפי תצרוכת חשמל לנפש, מתכוננת להגדיל את תפוקת החשמל כדי לעמוד בצרכי העתיד, שיהיו הרבה יותר גדולים.

"משרד התעשייה והסחר הבינלאומי יעשה מאמצים כדי לממש את ההמלצות האלה", אמר מנהל המחלקה לאנרגיה גרעינית במשרד, איסאמיצו אראי, לכתב רויטרס.

פקידי המשרד הדגישו, שאין מחאה ציבורית ממשית כנגד התכנית הזאת. "להיפך, אני מצפה שהעם היפאני יבין את מצב האנרגיה ויקבל את התכנית כמו שהיא", אמר אראי.

יפאן מייבאת כמעט את כל הנפט הדרוש לה, ועל אף מחירי הנפט הנמוכים בשוק העולמי כיום, תהיה האנרגיה הגרעינית מקור האנרגיה הזול ביותר, הוא אמר.

הנסיך אנדרו ורעייתו: לא ביקשנו להמנע ממזמור תהילים המזכיר ישראל

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). הנסיך אנדרו ורעייתו־בעוד־שלושה־ימים, שרה פרגוסון, מכחישים, כי ביקשו מהארכיבישוף של קנטרברי לא לכלול בטקס חתונתם מזמור תהילים בהם מוזכרת המילה ישראל. ארמון באקינגהאם, לאחר שתיקה ארוכה, כינה במילה "שטויות" התייחסות לבקשה כזו, אשר הופיעה לפני שבועיים ב"טיימס".

המזמור אשר יושר בכנסיית וסטמינסטר ביום רביעי יהיה מזמור מ"ח, בו נכללות המלים "ציון", "הר ציון", "בנות יהודה" ו"סובו ציון".

נסתיימה השביתה של עובדי סוכנות הידיעות הצרפתית

פאריס (ע"ר וע"צ). עובדי סוכנות הידיעות הצרפתית סיימו בשבת שביתה של 4 ימים, לאחר שהושג הסכם על פיו הסכימה ההנהלה לשנות את תנאי תוכנית הארגון מחדש – מקור הסכסוך בסוכנות הידיעות הזאת.

עובדי הסוכנות חזרו לעבודה לאחר מו"מ מרתוני שנמשך כל הלילה בין יום שישי לשבת. בו נטלו חלק 5 איגודים מקצועיים של עובדי הסוכנות ונציגי ההנהלה.

ההנהלה הודיעה קודם לכן על שורה של פיטורים וקיצוץ של למעלה מ־200 משרות.

על פי ההסכם החדש לא יתחילו הקיצוצים בטרם אפריל 1987.

בשבוע שעבר הודיעה ההנהלה, כי היא תצמצם ב־300 את צוות העובדים המונה 2000 ברחבי העולם.

חדשות המשק

המנכ"ל לשעבר של "גמא תיירות ונסיעות" נחקר ע"י כונס הנכסים על פעולות לא חוקיות בארה"ב

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

מנכ"לה לשעבר של חברת "גמא, שירותי תיירות ונסיעות בע"מ", יאיר תבולה, שנכנסה להוראה נחקר ע"י נציג כונס הנכסים, הבשה, על היבטים שונים הקשורים להיקלעותה לקשיים כספיים של החברה. בדו"ח הביניים שהגישו המנהלים המיוחדים מטעם כונס הנכסים, עורכי הדין זכריה פייס ויהושע ארגמן, הועלו חשדות לביצוע לכאורה של עבירות על החוק המצריכות בדיקה, במיוחד ביחס לפעולות הקשורות בחברת הבת בארה"ב "גייט אחד". אמש נודע, כי שני משרדי הנסיעות שפעלו בארה"ב – "גייט אחד" ו"אקסודוס" – נמכרו בסכום כולל של 55 אלף דולר ע"י המנהלים המיוחדים מטעם כונס הנכסים. בית המשפט המחוזי בתל־אביב אישר את עסקאות המכירה לאחר שאושרו באסיפה של נושי החברה. בין הנושים בתי מלון העובדים לשעבר. חברת "גייט אחד", שהיתה חברת בת בפילדלפיה נמכרה למנהלה דני פיפנו ב־45 אלף דולר, שימשיך להפעילה כארגון חבילות סיור לישראל. משרד "אקסודוס" במיאמי נמכר בעשרת אלפים דולר למי שעמד בראשו מיקי סטולובצקי, שימשיך אף הוא בהפעלה. המנהלים המיוחדים מטעם כונס הנכסים הגיעו להסדר עם חברת "גמא" בירושלים לפיה תמשיך החברה בפעילותה תמורת פרעון חובות בסך 15 אלף דולר. עד היום הצליחו המנהלים המיוחדים להגיע ל־251 אלף דולר כספי מימוש כאשר חובות החברה מגיעים למיליון דולר. עו"ד דנה לויטה מונתה בימים אלה כמפרקת הקבועה של החברה. עם מינויה תמשיך בבדיקת ההיבטים השונים הקשורים להיקלעותה לקשיים של חברת "גמא".

3230 חדרים בבתי מלון – בבנייה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

3230 חדרים נמצאים היום בבנייה ... חדשים שיומלצו ... ממסמך

שרון יגיש הצעה לממשלה לרפורמה מקיפה בשיטת העידוד להפקת סרטים

מאת צבי זרהיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הצעה למתן עידוד להפקת סרטים ישראליים חדים בישראל, תוגש בקרוב לממשלה על ידי שר התעשייה והמסחר אריאל שרון. הצעה זו, נועדה לבצע רפורמה מקיפה בשיטת העידוד של הפקת סרטים והיא מתבססת על מתן הקלות ממס באמצעות "מקלטי מס" למפיקי סרטים בישראל.

השר שרון נפגש בסוף השבוע עם ועד הפעולה של איגוד הבמאים בישראל. זאת בהמשך לפגישות שהתקיימו עם ראשי איגוד מפיקי הסרטים ועם גורמים שונים בענף הקולנוע. בעקבות פגישות אלה, מינה שר התעשייה ועדה מיוחדת בראשות מ"מ מנכ"ל תמ"ס יורם בליזובסקי כדי שתבחן את הדרכים לביצוע הרפורמה בתחום זה.

המחוקק, בתחבות, "מקלטי מס" לעידוד השקעות פרטיות בענף הסרטים בהגדלת התקציבים לעידוד הסרטים ...

... למוקד בינלאומי. כפי שהציפיות היו. לכן, מציע שרון לבצע רפורמה מקיפה בתחום זה. רפורמה, שעשויה למשוך לישראל בעזרת סיוע ממשלתי, מפיקים זרים וחברות בינלאומיות.

סופר "הארץ" מעיד כי התמיכה ...

רו"ח מר"ג חשו

(ע). רואה החשבון אלי גבאי מרמת גן, נעצר ביום ו' בבית משפט השלום בתל אביב ל־10 ימים, כחשוד בהברחות מטבע חוץ בהיקף ניכר ובביצוע עסקאות רבות בחברות אמריקאיות ללא היתר.

את הבקשות למעצר הגישה, בנפרד, רפ"ק ברוך ישראל מהיחידה הארצית לחקירות הונאה במשטרה, וישכר רדהבי ממחלקת החקירות של מס הכנסה. בבקשות נטען כי רואה החשבון אלי גבאי הבריח בשנים 1984־6 מט"ח לחו"ל בהיקף ...

חוקר המס סיפר, כי בחיפושים ... חות, כן הוא חשוד בהברחות כספים והפקדתם בבנקים בארה"ב ובמדינות אחרות, בדרכים שונות, בהיקף של כ־200,000 דולר.

השופט יצחק ב... הורה, בהסכמת החשוד וסניגורו, על מעצרו של אלי גבאי ל־10 ימים לחקירה. כן הוצא נגדו צו עיכוב יציאה מן הארץ.

... חגיון עידגב.

לא תהיה היום קבלת קהל במשרד המסחר והתעשיה; העובדים ממשיכים בעיצומים

מאת צבי זרהיה סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועד עובדי משרד התעשייה והמסחר ימשיך מהיום בעיצומים שבהם נקט בתקופה האחרונה לנוכח הסכסוך עם הנהלת המשרד. היום לא תיערך קבלת קהל במשרד התעשיה, לא יתקבלו שיחות טלפוניות מחוץ למשרד, ייפסקו פעולות הפיקוח והטיפול בנושא מוזרים בשטח וביקורות של מידות ומשקלות, לא יימסרו כל סוגי הטובין ועוד.

במכתב אל עובדי המשרד מאשים הוועד הארצי של העובדים את הנהלת המשרד באי קיום מו"מ והפרת הסכמים חתומים – דבר הפוגע קשות לדבריו בעובדי המשרד.

הוועד טוען כי למרות הרצון הטוב של העובדים סרב שר התעשייה לייפות את כוחו של מ"מ המנכ"ל להכנס למו"מ ענייני ומסכם עם העובדים. הוועד אומר כי הצדדים הארגוניים אינם מתנהלים בנושא מינוי נספחים לחו"ל היות ונושא זה נמצא בטיפול בג"ץ.

בלשכת השר שרון גינו בסוף השבוע את החלטת ועד העובדים לשוב ולנקוט בעיצומים. גורם בלשכה אמר אמש כי אין להעלות על הדעת שלא ניתן יהיה למנות קציני צה"ל משוחררים מצה"ל לאחר שירות של עשרות שנים לתפקידים פנויים, מה גם שהדבר אינו פוגע במקומות עבודה במשרד התעשיה והמסחר. לדבריו מאבק זה הוא בכל הנראה מאבק פוליטי.

הגורם מתח ביקורת על ההסתדרות הנותנת גיבוי למאבק זה. מלשכת השר שרון הודגש כי למרות עיצומי העובדים לא יהיה מחסור בבשר או בגרעינים ונאמר כי הנהלת המשרד לא תיתן יד לעובדים לפגוע במשק, המדינה והאוכלוסייה.

תביעה לעריכה מחודשת של דמי מס רכוש לתעשיות עתירות מדע בבירה

מאת עדנה אירוד
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

התאחדות התעשיינים בירושלים החליטה לצאת למאבק נגד הנהלת מס רכוש במטרה להביא לעריכה מחודשת של דמי מס רכוש לתעשיות עתירות מדע בבירה.

ההתאחדות פנתה להנהלת מס רכוש לאחר שהוברר כי שלטונות המס גובים מתעשיות עתירות המדע הממוקמות באזורי תעשיה הסמוכים לאזורי מגורים יוקרתיים בעיר, מס על פי שווי הקרקע באזור ולא על פי החלטת ועדת שרים שהעניקה לתעשיות אלו כל התנאים הנהוגים באזור פיתוח א'.

בעקבות החלטת ועדת השרים, קבע מנהל מקרקעי ישראל כי שווי הקרקע למפעל מאושר, עתיר מדע בירושלים באזור עטרות והר חוצבים, יהיה נמוך ב־35 עד 40 אחוז מהמחיר הבסיסי של קרקע בירושלים. השווי לדונם קרקע למפעל מאושר בעטרות נקבע ל־11.816 ש"ח במקום 57.603 ש"ח בהר חוצבים, לעומת מחיר בסיסי של 17.724 – 96.005 ש"ח לדונם.

בפועל הערכות שקיבלו שישה מפעלים עתירי מדע בהר חוצבים הגובל עם שכונת סנהדריה ברמות הוא פי שתיים, 11,550 ש"ח לדונם במקום 5.544 ש"ח כמתחייב.

יו"ר התאחדות התעשיינים בירושלים, אבנר פרץ אמר ל"הארץ" כי לא ייתכן שמצד אחד תעניק ממשלת ישראל תנאים מיוחדים לתעשיות עתירות מדע כדי למשוך מפעלים אלו להתמקם בבירה ומצד שני יחליטו שלטונות המס לעשות דין לעצמם בניגוד להחלטות הממשלה ולפעול לפי שיקול דעת נפרד.

נציב המס יאיר רבינוביץ אמר בתגובה ל"הארץ" כי הנושא לא מוכר לו וכי בעקבות פניית התעשיינים הוא מוכן לבדוק פניה של כל מפעל לגופו של עניין.

בבנק ישראל סבורים שהסיוע לסו"ב צריך להתאים לתקנות "לווה בודד"

מאת צבי זרהיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

גורמים בבנק ישראל סבורים כי האשראי ממקורות בנקאיים המתבקש במסגרת הסיוע המיוחד ל"סולל בונה" צריך לעלות בקנה אחד עם תקנות האשראי ל"לווה הבודד" ושאר כללי הנוהל הבנקאי התקין שהוצעו על ידי אגף הפיקוח על הבנקים. עמדת בנק ישראל בעניין הסיוע המיוחד ל"סולל בונה" לא השתנתה לעומת העבר. הסכום שהובטח על ידי הממשלה ל"סולל בונה" בסך של 80 מיליון דולר עדיין לא הועבר ליעדו.

סופר "הארץ" מציין כי כללי הנוהל הבנקאי התקין והתקנות המתייחסות להיקף האשראי ללווה הבודד, מגבילים את היקף המימון שפירמה בודדת רשאית לקבל ממוסד בנקאי. על פי כללים אלה, מי שתקרת האשראי שקיבל כבר נמצאת בחריגה, אינו רשאי להגדילה.

גם במקרים של פניות לאישור אשראי חריג, דורשות הוראות הבנק המרכזי כי מוסד בנקאי המבקש להעניק אשראי זה יביא את הנושא לדיון בדירקטוריון שלו. הדירקטוריון מפקח על פעילות ההנהלה ובו משתתפים גם אישי ציבור שאינם נמנים עם עובדי הבנק.

באותם מקרים שבהם הדירקטוריון של מוסד בנקאי ממליץ גם הוא בחיוב, יש להעביר את הפניות בכתב לבנק ישראל בצירוף של הנמקות להצדקת הפנייה.

המראות ונחיתות

(ע). להלן המראות והנחיתות בנמל תעופה בן־גוריון ביום ראשון 20.7.86:

המראות

ב־0100 אל־על (001) לניו־יורק. 0450 אל־על (5323) לפריס. ב־0630 בריטיש איר וייס (577) ללונדון. ב־0645 פאן אמריקן (119) לפריס ניו־יורק ומיאמי. ב־0715 אל־על (353) למינכן ובון. ב־0720 לופטהאנזה (607) למינכן. ב־0745 אל־על (541) לאתונה. ב־0750 סוויס איר (333) לציריך. ב־0805 איר פרנס (139) לפריס. ב־0815 אל־על (331) לבריסל. ב־0830 אל־על (325) לפריס. ב־0900 אל־על (585) לרומא. ב־0930 אל־על (015) ללונדון וניו־יורק. ב־0950 אולימפיק (302) לאתונה. ב־1000 אל־על (345) לז'נבה. ב־1005 איר סיני (055) לקהיר. ב־1015 טי. וו. א. (885) לניו־יורק. ב־1030 אל־על (347) לציריך. ב־1100 אל־על (357) לפרנקפורט. ב־1130 אל־על (315) ללונדון. ב־1150 אל־על (377) לקופנהגן. ב־1215 אל־על (337) לאמסטרדאם. ב־1220 ארקיע (741) לפריס. ב־1315 אל־על (363) לוינה. ב־1420 אוסטריין איר ליינס (712) לוינה. ב־1430 איר פרנס צ'רטר (7951) לפריס. ב־1500 אל־על (321) לפריס. ב־1630 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט. ב־1635 דן־איר (4525) ללונדון. ב־1655 ק. ל. מ. (522) לאמסטרדאם. ב־1705 אל־על (5051) לשטוטגרד. ב־1725 טארום (246) לבוקרשט. ב־1730 סבנה (204) לבריסל. ב־1815 אליטליה (747) לרומא. ב־1855 איבריה (889) לברצלונה ומדריד. ב־1945 אל־על (1317) ללונדון. ב־1955 אל־על (443) לקהיר. ב־2145 סייפרוס איירווייס (429) ללרנקה. ב־2330 טאוור איר (031) לבריסל וניו־יורק.

נחיתות

0500 בריטיש איר וייס (576) מלונדון. ב־0500 אל־על (1356) מניירובי. ב־0520 אל־על (318) מלונדון. ב־0640 אל־על (512) מיוהנסבורג וניירובי. ב־0920 איר סיני (054) מקהיר. ב־1250 אל־על (542) מאתונה. ב־1310 איר פרנס צ'רטר (7950) מפריס. ב־1330 אוסטריין איר ליינס (711) מוינה. ב־1500 ק. ל. מ. (521) מאמסטרדאם. ב־1510 אל־על (5324) מפריס. ב־1520 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט. ב־1530 דן־איר (4322) מלונדון. ב־1555 טארום (245) מבוקרשט. ב־1600 טי. וו. א. (800) מסן־פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב־1600 טי. וו. א. (812) משיקגו בוסטון ופריס. ב־1615 סבנה (203) מבריסל. ב־1625 אל־על (354) ממינכן. ב־1700 אל־על (008) מניו־יורק. ב־1705 אליטליה (746) מרומא. ב־1710 פאן אמריקן (114) מסן־פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב־1730 אל־על (386) מרומא. ב־1740 איבריה (888) ממדריד וברצלונה. ב־1800 טאוור איר (030) מניו־יורק. ב־1820 אל־על (334) מבריסל. ב־1850 איר פרנס (136) מפריס. ב־1905 סוויס איר (332) מציריך. ב־1925 אל־על (324) מפריס. ב־1940 אל־על (346) מג'נבה. ב־2010 אל־על (348) מציריך. ב־2055 סייפרוס איירווייס (428) מלרנקה. ב־2100 אל־על (358) מפרנקפורט. ב־2110 אולימפיק (3011) מאתונה. ב־2125 אל־על (364) מוינה. ב־2225 ארקיע (742) מפריס. ב־2245 אל־על (338) מאמסטרדאם. ב־2250 אל־על (316) מלונדון. ב־2315 אל־על (378) מקופנהגן. ב־2320 אל־על (444) מקהיר.

כל ההמראות והנחיתות וזמנן אינו סופי. את המועד המדוייק יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצויין לעיל, בטלפון 381111–03.

הצעה לערוך יריד ישראלי בניו יורק בשנת ה־40 למדינה

מאת צבי זרהיה סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי ומוריס אברהם יו"ר ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב סיכמו בסוף השבוע על דרכי שיתוף הפעולה בין ועידת הנשיאים לבין פעולת "כח המשימה" בעיקר בתחומי התיירות והייצוא. כמו כן, גם הועלתה הצעה לערוך יריד מסחרי ישראלי מקיף בניו־יורק בשנת ה־40 למדינה שבו יוצגו כל הישגי המשק הישראלי בתחומים השונים. זאת כדי להגדיל את הייצוא הישראלי לארה"ב וכדי למשוך השקעות הון לישראל.

600 דונם של חקלאים ערבים בבקעת הירדן ניצלו מסכנת התייבשות

הודות להסכם עם "מקורות"

מאת סופר "הארץ" בשטחים

יותר מ־600 דונם מטעים של חקלאים ערבים בבקעת הירדן, שעמדו בסכנת התייבשות, ניצלו הודות להסכם שהושג בשבוע שעבר בין המינהל האזרחי לבין "מקורות".

בעלי המטעים מאיזור עוג'א נהגו להשקות את השטחים שבבעלותם ממימי מעיינות השוכנים במקום. מעיינות אלה מתייבשים מדי כמה שנים, ואז נגרמים לחקלאים נזקים כבדים, במטעי הבננות והפרדסים.

גם ב־1979 חרבו המעיינות, ואז התייבשו המטעים המקומיים. השנה פנו חקלאי עוג'א למינהל האזרחי ולאחר שזה פנה לחברת "מקורות", הסכימה החברה להזרים לחקלאים מים מקידוח שבסביבה, שיסופקו להם בתעריף המלא.

140 מיליון דולר יושקעו ב־11 כבישים בנגב

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בעקבות סיור שערכו אנשי מע"ץ בדרום ומועצת גבולי הנגב בראשותו של צבי חון, הוחלט לקבוע סדרי־עדיפות לשיפוץ וסלילה של אחד־עשר כבישים מרכזיים בנגב בתקציב של 140 מיליון דולר.

מדובר, למשל, בכביש עוזר־אילת, בכביש אופקים־באר־שבע, בכביש הנפט מירוחם למפעלי ים־המלח, ובכביש באר־שבע־ערד. בימים אלה פנתה מועצת גבולי הנגב לשר התחבורה, על־מנת לזרז את התהליכים לקביעת סדרי עדיפות ולהתחיל כבר עתה בשיפוץ הכבישים המפורטים הללו.

ערכה את המדור: אורית גלילי

هكذا من الاصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

אחרי 4 שנים, הערב בגמר העולמי

ה"ילדים של אולסון" נגד ענקי בריה"מ

מאת מיכאל קרנון
שליח "הארץ" לספרד

מאדריד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). רק פעם אחת זכתה ארה"ב באליפות העולם לכדורסל. זה היה ב־1954, בריו דה־ז'אניירו. שלוש פעמים נוספות זכתה במדליית הכסף, לאחרונה לפני ארבע שנים בקאלי, קולומביה. אז נוצחה בגמר הדרמטי על ידי ברית המועצות 94–95. זה היה גם המיפגש האחרון בין שתי מעצמות־העל. מאז החרימו הרוסים את המישחקים האולימפיים בלוס אנג'לס, נמנע עימות הענקים. הערב (22.00 שעון ישראל) הוא יתקיים בהיכל הספורט של מאדריד: המאבק על מדליית הזהב של אליפות העולם העשירית בכדורסל.

לוא הופיעה כאן הערב הנבחרת שזכתה בבכורה בלוס אנג'לס, אין לי ספק שארה"ב היתה זוכה בניצחון מוחץ. אבל ג'ורדן, יואינג, פרקינס, מאלין ואחרים הם כבר כוכבים בדרלים בא.ב.י.איי. הנבחרת שבאה לכאן השנה גם היא מלייצג אפילו את העילית של הכדורסל האמריקאי החובבני. להט אולסון, מאמנה כסוף השיער של נבחרת ארה"ב, איש רגוע, נעים הליכות ובעל ידע רב בכדורסל, אומר שהנבחרת שלו התגבשה ולמדה לשחק כקבוצה במהלך אליפות זו. הוא הביא לכאן אוסף של שחקנים מוכשרים, שלא שיחקו מעולם יחדיו והמישחק הבין־לאומי הראשון שלהם היה במאלאגה ב־5 בחודש. "הבחורים האלה התגבשו כאן בשבועיים אחרונים", אומר אולסון. כל מי שראה אותם מביסים ללא בעיות את איטליה, יוגוסלאוויה וברזיל, השתכנע שזו נבחרת טובה מאוד.

מול ה"ילדים של אולסון" (המבוגרים שבהם — בני 21) תתייצב נבחרת עתירת ניסיון, שזכתה בתואר העולמי השלישי, לפני ארבע שנים. אמנם בחמישיה הראשונה של ברית המועצות מופיעים שלושה שחקנים בני 21, אבל אין להשוות בין הניסיון הבין־לאומי של סאבוניס, וולקוב וטיחונאנקו, לבין זה של רובינסון, סמית והנגג. סאבוניס היה בן 17 כאשר זכה במדליית הזהב בקאלי, וכבר אז נבחר לחמישיה המצטיינת של האליפות, ביחד עם הכוכב לנבחרת מישקין, היוגוסלאווי קיצ'אנוביץ' והאמריקאים קאר ווידס (שניהם כבר בא.ב.י.איי). סאבוניס לא היה כאן במיטבו, עד מישחק חצי הגמר נגד יוגוסלאוויה, הרבה משום שחבריו לא ניצלו אותו והעדיפו להתבסס על קליעות חוץ. אבל, כאשר זה לא הלך נגד יוגוסלאוויה נזכרו בו, ולא הצטערו על כך. העימות בינו (2.18 מ') לבין דיוויד רובינסון (2.11 מ') ודאי יהיה הערב במוקד מישחק הגמר.

כדי לנצח תצטרך ארה"ב למצוא פתרון להתקפה המתפרצת של הרוסים ולכושר הקליעה שלהם מטווח שלוש הנקודות. מאידך, עשויים במוחו של אולסון להשפיע את ההגנה הבינונית מאד של הסובייטים. לארה"ב הגנה יוצאת מן הכלל, שתחסר הערב אחד מהשומרים הטובים שלה, סטיב קר הבלונדיני, חניכו של אולסון באוניברסיטת אריזונה, שקרע את רצועות הברך נגד יוגוסלאוויה. רגלו הושמה בגבס ענק, ולא ברור כלל מתי יוכל לחזור לפעילות. הוא גם קלע שלוש הנקודות הטוב ביותר של ארצו. ואולסון מודה שבלעדיו המשימה תהיה קשה מאוד. בבעיות ארה"ב יאבירנו עוד לבן אחר, רוני סייקלי מאוניברסיטת סירקיוס, המשחק מעט מאד. לרוסים תהיה בעיה איך להסתדר עם הקטן, כלומר טירון בוגס, שד משחת הלועג לחוקי הטבע. גם שני הסמיכים, הרכו קני ושחקן הציר צ'אילי, וכן טומי אמקר הוריד ואר־מן גיליאם הוסטן — הם שחקנים מצוינים.

היום יהיו עוד שני מישחקי דירוג: ב־13.30 ישחקו ספרד ואיטליה על המקום החמישי וב־20.00 יתמודדו יוון וסין על המקום התשיעי.

המאמנים ג'ונס ונייט: לארה"ב יש סיכוי

שני מאמני כדורסל בכירים מארה"ב אומרים שהרוסים פייבוריטים, אבל ארה"ב יכולה לזכות בזהב. קיי.סי. ג'ונס, מאמן בוסטון סלטיקס, אומר: "לרוסים יש יתרון בזכותו של סאבוניס, שהוא ללא ספק שחקן הציר הלבן הטוב בעולם, כולל שחקני הא.ב.י.איי. הנבחרת שלנו חייבת לשים את הדגש על הגנה ולצאת מה שיותר להתקפות מתפרצות. אז תוכל לנצח".

בובי נייט, מי שאימן את נבחרת ארה"ב באולימפיאדת לוס אנג'לס, מוסיף "הבחורים הצעירים האלה כבר הוכיחו, שהם מסוגלים לנצח כל אחד. הם עשו זאת לאיטליה, ליוגוסלאוויה ולברזיל והם יכולים לעשות זאת גם לרוסים. לא חשבתי כך לפני פתיחת האליפות, אבל הם השתפרו בצורה יוצאת מן הכלל. המאמן אולסון מכין אותם היטב. אם ההגנה תתפקד כמו במישחקים הקודמים, הם ינצחו".

יוגוסלאוויה מחצה 91—117 את ברזיל

בקרב על הארד

מאת שליח "הארץ" בספרד

מדריד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). יוגוסלאוויה נטלה אתמול בצורה מרשימה את מדליית הארד באליפות העולם, אחרי ניצחון מוחץ של 117—91 על ברזיל. היוגוסלאווים הוליכו 47—59 במחצית המישחק, שהתנהל בשיפוטו המצוין של הישראלי ראובן ויורוביץ, יחד עם הקנדי ווילנר. 5,000 צופים הריעו למנצחים.

יוגוסלאוויה הפגינה יתרון קבוצתי משכנע, משום שהרשיבה לנטרל את הכוכב הברזילאי אוסקאר, שקלע 22 נקודות במחצית הראשונה, והוסיף רק 5 אחרי ההפסקה. זה לא הספיק נגד היריב המגוון, שהפגין יכולת נפלאה במחצית השניה, בניצוחם של דליפאג'יץ (30 נקודות), דראזן פטרוביץ' (23), ראדובנוביץ' (22) ואלכסנדר פטרוביץ' (15). לברזיל הוסיף ישראל 22 נקודות.

קובה דורגה 11 אחרי ניצחון 81—85 (43—45) על ארגנטינה. פרו וסקום קלעו 23 נקודות כל אחד לקובה, קמפאנה וקורטיזו — 16 כל אחד לארגנטינה.

הקטן הזה הוא ענק

מאת מיכאל קרנון

מדריד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). כשהוא עולה למגרש אתה משוכנע שהוא אפסנאי של נבחרת ארצות הברית, מבידים את אמנון נתנאל ממכבי תל־אביב: כך הוא נראה בדיוק. לא רק שהוא נמוך קומה (1.59 מ'), אלא שאין לו כלל הופעה של כדורסלן. שוקיים רחבות, ישבן גדול, כתפיים של סבל. אבל טירון בוגס הוא כדורסלן, ועוד איזה כדורסלן.

מי שלא ראה איך בוגס חיסל את דראזן פטרוביץ' ומה עשה לנבחרת ברזיל, לא יכול להבין למה הכוונה. הוא התחיל את כדרנו בהלם ופיות פעורים.

חמש דקות אחרי שהוביל את ארה"ב למישחק הגמר, הוא הגיע לחדר העבודה של העיתונאים, מלווה באיש יחסי הציבור של הנבחרת האמריקאית. הוא כל כך נמוך שאיש כמעט לא הבחין בו. שוחחתי עם רני כהנא שטען, כי לא ראה דבר כזה מימיו. כאשר בוגס הקטן עדיין בתלבושת הכחולה עם הגופיה מס' 4, עמד מולנו. "היכן כאן מסיבת העיתונאים"? שאל איש יחסי הציבור. איש מאנשי העזרה המאורגנת לא טרח להוביל אותם. התערבתי ברצון. טירון בוגס נראה לידי, כמו בני כשהיה בן 10. "איך אתה מרגיש"? שאלתי אותו. "יוצא מן הכלל. היה לנו מישחק טוב מאד" הוא השיב, תוך כדי להוצית ידיים למאות אוהדים שליוו אותנו.

כשנכנסנו לחדר מסיבות העיתונאים, כבר ישבו שם מאמני ברזיל וארה"ב והשיבו לשאלות. מצאו גם לבוגס כסא, והוא התיישב בצד האוזן לשאלות ולתשובות. האוי תשובה מאמן ברזיל העיף בו מבט ווידך. "לא ידענו מה לעשות נגדו. ניסיתי הכל אבל הוא שחקן גדול". גם כאשר תירגמו את הדברים לאנגלית, נותר בוגס רציני.

הוא סטודנט באוניברסיטת "וייק פורסט". בן 21. נותרה לו עוד שנת לימודים אחת. "חלומי הגדול לשחק בא.ב.י.איי. אני מאד מקווה שירצו אותי". טירון יודע הכל בכדורסל. הוא שחקן הגנה מעולה, מהיר מאד. מוביל כדור מושלם והמסירות שלו מדהימות.

אבל הדבר המפתיע ביותר אצלו זו הפריצה לתוך רחבת שלוש השניות והקליעה לסל מעל השחקנים הגבוהים ביותר. "אני מנסה להוציא אותם משיווי משקלם, ואז אני יכול לזרוק בחופשיות". הוא מסביר ולראשונה עולה חיוך על פניו.

עם סיום המסיבה ניגש אלי טירון והודה לי על שהובלתי אותו למקום. "תגיד טירון אתה יכול גם להסביר"? אני שואל אותו. עכשיו הוא מחייך. "אני מנסה כל הזמן".

ישראל חתמה את אליפות העולם בניצחון 97—84 על קנדה

סיום של כבוד: מקום 7

מאת מיכאל קרנון
שליח "הארץ" לספרד

מאדריד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). נבחרת הכדורסל של ישראל השלימה כאן אמש את הופעתה באליפות העולם ה־10 בכדורסל בניצחון 97—84 (64—45) על נבחרת קנדה, שהבטיח לה את המקום ה־7 בדירוג. זה אחד ההישגים הגדולים של הכדורסל הישראלי בהופעה השניה בלבד במסגרת זו. לפני 32 שנה דורגה ישראל במקום ה־8 באליפות שנערכה בריו דה ז'אניירו.

ישראל סיימה את האליפות בדיוק כפי שפתחה אותה, בניצחון. החמישי שלה בעשרת המישחקים שקיימה כאן. המחצית הראשונה מול הקנדים היתה הטובה ביותר שהפגינה הנבחרת שלנו מאז המישחק הראשון נגד אורוגוואי ב־5 בחודש. החשש שלנו מפני העייפות המצטברת הופרך, ובהנהגתו של מיקי ברקוביץ' שיחקה ישראל יוצא מן הכלל והגיעה ל־64 אחוזי קליעה במחצית הראשונה. גם דורון ג'מצ'י סיים את האליפות כפי שרצינו לראותו כל הזמן, בערב קליעה מוצלח. הוא קלע כבר לפני ההפסקה 19 נקודות ובסיכום 5 סלים של שלוש נקודות, מכלל 33 הנקודות שלו. ברקוביץ' סיים את המחצית הראשונה עם 21 נקודות ואם כי נחלש מאד לאחר מכן, יירשם מישחק זה כעוד מיפגן גדול של הקפטן שלנו.

הפתעת המישחק היה הרכז החיפאי ארי רוזנברג, ששולב לראשונה בחמישיה הפותחת והיה מבין האחראים לתצוגה המרשימה במחצית הראשונה. שלושת אלה נעזרו, כמובן, בשני השחקנים הגבוהים לאון ברסר והאוזי לאסוף שעשו שוב מאמץ עצום ותרמו את חלקם במאבק מול הגבוהים של קנדה. ללאסוף, שהיה השחקן הבולט של ישראל בשלב המוקדם, היה זה סיום מצוין של האליפות עם 17 נקודות ו־10 כדורים חוזרים.

במחצית השניה היתה נסיגה בולטת במישחקה של הנבחרת שלנו, שהתבטאה בעיקר באחוז קליעה נמוך — בעיקר בגלל העייפות. אבל הישראלים לא איבדו את העשתונות ולמרות שהקנדים סגרו את הפיגור הגדול שלהם עד ל־9 נקודות, בא סיום מצוין של ישראל והניצחון 97—84 ועימו המקום השביעי.

● לישראל קלעו: ג'מצ'י 33, ברקוביץ' 24, לאסוף 17, מרסר 14, רוזנברג 3, דניאל 2, ליפין 2, יעקובי 2.

● לקנדה קלעו: וילצ'ר 20, האיי 13, פסקואל 12, טריאנו 10, סימס 9, קזובסקי 6, קלסי 4, טרקוס 4, מיגר 4, מונגר 2.

שפטו פירוזי (איטליה) וגרבץ' (יוגוסלאוויה). לעיני 4.000 צופים בהיכל הספורט במאדריד.

מיקי ברקוביץ' קולע לסל בין שני יריבים מאיטליה, שניצחה את ישראל 100—78 במאבק על המקומות 5—8 באליפות העולם במדריד. (צילום ראדיו אי־פי).

שרף אחרי ההפסד: השחקנים שלנו מפונקים, הם כבר חושבים על הבית

הפסד צורב לישראל מול איטליה 78—100 על מקומות 5—8

מונדו באסקט

מאת מיכאל קרנון
שליח "הארץ" לספרד

מאדריד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). 30 דקות ניהלה נבחרת ישראל מישחק שווה כמעט עם נבחרתה החזקה של איטליה בקרב שבת. אבל בסופו של דבר לא עמד לה כוחה והיא נחלה הפסד צורב, 78—100 (43—48), ליריב עדיף ומנוסה יותר, שהיה זה ניצחונו ה־20 על ישראל ב־25 מיפגשים.

כל עוד עמד להם כוחם של ברקוביץ', מרסר, ליפין ולאסוף, לא הצליחה איטליה לישם את עדיפותה... של הכדור. לא התירו לנו שום סיכוי. גם המחליפים לא ניצלו את ההזדמנות שניתנה להם להוכיח שהם אכן ראויים לשחק, כפי שהם טוענים.

הפתיחה שלנו היתה טובה מאד, כאשר מיקי ולאון הטרידו את האיטלקים, בעוד שההגנה עשתה עבודה טובה, אם כי לא הצליחה לעצור את אנטונלו ריווה המצויין. ישראל הוליכה 14 — 8, פיגרה 18—19, הובילה בפעם האחרונה 19—21. יציאתם של מיקי, דורון וזהן, איפשרה לאיטלקים להשיג יתרון 37—46, אבל סיום טוב, בניצוחו של שפע, איפשר לישראל לרדת להפסקה בפיגור של 5 נקודות בלבד.

עם פתיחת המחצית השניה נסגר הפער ל־47—48. איטליה עלתה שוב ליתרון 51—61, אבל מרסר וברקוביץ' לחצו על ההגנה וסגרו את הפיגור ל־62—66 בדקה ה־30. מיקי העייף הוצא לנוח וכששב בדקה ה־32, כאשר ג'מצ'י צבר עבירה חמישית - כבר פיגרנו 65—75. איבודי הכדור שלנו, וכאלה היו רבים מדי, איפשרו לריווה הנפלא (73 אחוז קליעה) ולוילאלטה הדרתיק, שקלע 11 נקודות אחרי ההפסקה, להעלות את הפער בהדרגה.

מרסר היה הטוב בשחקני ישראל, עם עשרה כדורים חוזרים, שתי חסימות ו־55 אחוזי קליעה. חולשת שחקני החוץ, מלבד מיקי, והעובדה שלאסוף כבר נפל מרגליו - היו בעוכרי הנבחרת.

"הראש של הבחורים כבר לא כאן. הם חושבים על הבית. מה לעשות, השחקנים שלנו מפונקים", אמר המאמן צבי שרף. "יכול לי שדווקא השחקנים הצעירים הדענים יותר לא לחמו ולא השקיעו יותר. נראה לי שהם לא האמינו כלל, שניתן לנצח את איטליה".

במישחקים בבית 9—12 הביסה יוון את ארגנטינה 102—88 (44—38), עם 40 נקודות של גאליס ו־27 של יאנקים. לארגנטינה הרבה לקלוע סכבה קאמיסאסה 21 נקודות. סין הציגה כדורסל יוצא מן הכלל, בניצחון 93—78 (51—33) על קובה. לי יאנג קלע 21 נקודות לסין, סקוט 29 ופרז 16 — הרבו לקלוע לקובה.

ישראל — צ'כיה בפתיחת אליפות אירופה בשנה הבאה בסאלוניקי

היוונים מבטיחים: אצלנו לא יהיו תקלות אירגוניות כמו באליפות העולם בספרד

אליפות אירופה

מאת מיכאל קרנון
שליח "הארץ" למדריד

מדריד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). אליפות אירופה ה־25 בכדורסל, האחרונה במבנה הנוכחי, תיפתח ב־3 ביוני 1987 בסאלוניקי בגליפאדה ותינעל ב־14 ביוני בהיכל הספורט החדש של אתונה. היוונים אירגנו ביום שישי קבלת פנים ומסיבת עיתונאים לקראת אליפות זו. הם הביאו לכאן את כל חברי הועדה המארגנת בראשותו של המנהל הכללי של מיניסטריון הספורט מר אוסרולים, הביאו חומר פירסומי ברמה גבוהה והם מבטיחים אליפות מאורגנת לתפארת. הם ערים לבעיות האירגוניות והביזיוניות שנוצרו כאן ואומרים שאצלם זה לא יקרה.

ישראל שובצה במכור בבית ב' שמישחקיו יהיו בסאלוניקי והיא תופיע במישחק הפותח נגד סגנית אלופת אירופה, צ'כוסלובקיה.

ישראל תשחק כל ערב במישחק הראשון (בשעה חמש ככל הנראה) נגד הולנד, גרמניה, איטליה ופולין. בבית השני בגליפאדה ישחקו: ברית המועצות, ספרד, צרפת, יוגוסלוויה, רומניה ויוון.

ארבע הראשונות בכל בית יעלו לשלב רבע הגמר ושתי האחרונות מכל בית ישחקו על מקומות 9־12. המפסידות ברבע הגמר ישחקו על מקומות 5־8, והמנצחות על המקומות 1־4.

איטליה — ישראל 78—100 (43—48)

● קלעו לאיטליה: ריווה 39, מאגיפיקו 16, וילאלטה 15, מרוזאטי 9, פולזו 9, פרמייר 5, קוסטה 2, ברונאמונטי 2, סאקטי 2.

● קלעו לישראל: ברקוביץ' 21, מרסר 20, שפע 8, ג'מצ'י 7, רוזנברג 5, לאסוף 4, דניאל 4, ליפין 4, גודדון 2 יעקובי 2.

● אחוזי קליעה: איטליה 37—41 (56 אחוז), 16—23 בעונשין. ישראל 34—70 (48 אחוזים), ארבע מ־7 בעונשין.

● ריבאונד: איטליה 29, ישראל 15.

שפטו: מאגיני (צרפת), האוזי (ארה"ב), 3,000 צופים בהיכל הספורט במאדריד.

בעידן שלוש הנקודות: אין מצב אבוד בכדורסל

מאת מיכאל קרנון
שליח "הארץ" למדריד

מאדריד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). אני יודע מה יהיה הלילה במישחק הגמר, אבל רק בשביל הדקה האחרונה של המועד החזקי — במישחק חצי הגמר בין ברית המועצות ליוגוסלאוויה — היה כדאי לבוא לכאן, להזיע במשך שעות באולם הלוהט של מאדריד. שוב התברר כי בכדורסל אין מצב אבוד, בעיקר מאז עידן שלוש הנקודות.

בריה"מ איכזבה מאד מול היוגוסלווים. מישחק ההתקפה שלה היה גרוע ושחקניה קלעו רק 29 מ־70 ניסיונות (41 אחוזים) ו־12 מ־23 בעונשין. איש לא הפתיע, איפוא, כאשר יוגוסלאוויה נכנסה לדקה האחרונה עם יתרון של 9 נקודות (76—85), 50 שניות לסיום. כעבור שמונה שניות הטף ואלדי טיחונאנקו איבד הכדור, בידוד לפינה, התרומם וזרק טיל שטוח כדי להוסיף עוד שלוש נקודות. יוגוסלאוויה הובילה עתה רק 82—85. נותרו 42 שניות לסיום וההרוסים לחמו כנמרים פצועים ושמרו באגרסיביות גדולה. המאמן היוגוסלאווי קראימיר צ'וסיץ' הורה להוציא את כל כדורי העונשין מוצר. עם מובילי כדור כמו האחים פטרוביץ' והאזוביץ', זה נראה בטוח יותר מאשר לזרוק מקו העונשין, בעיקר אחרי שדראזן האיום החטיא שלוש פעמים ברציפות.

הקהל הרעיש עולמות ועודד את הרוסים. לא אוהבים כאן את היוגוסלווים, בעיקר בגלל שהצגתו של דראזן פטרוביץ' ומשום שציבורה תמיד מבצות במאדריד. כשנותרו 12 שניות לסיום, עשה הענק בן ה־18 ולאדימיר דיוואץ' צעדים. השופט הארגנטינאי מורילו פסק כדור עובר. הקפטן הסובייטי ולאראס ואלטרס, שהיה זה "מישחק נוראי" מבחד (קלע רק 2 מ־12), הוביל את הכדור באיטיות, משך קצת שמאלה ולפתע הרוחם הרק. הכדור צלל לתוך הטבעת והרוסים הישוו 85—85, שתי שניות לסיום. הייתם צריכים לראות את הזיבוקים שקיבל ואלטרס מחבריו. גם הקהל יצא מכליו בעוד דיוואץ' פורץ בבכי. יהיו לו עוד מישחקים גדולים, לנער הזה. אבל מה שקרה לו במאדריד לא ישכח לעולם.

סאראקאנב וסאבוניס העלו את ברית המועצות ל־88—85 בפתיחת ההארכה. דראזן פטרוביץ' השווה בסל של שלוש נקודות (קלע בסך הכל 27 נקודות). סאבוניס החטיא עוד קליעת עונשין וקבע 90—89. דיוואץ' קלע מתחת לסל (סאבונים חשש מעבירה חמישית) אבל מיד לאחר מכן ביצע היוגוסלווי הצעיר את העבירה החמישית שלו. הפעם ניצל סאבוניס את שתי הזריקות (בסך הכל 25 נקודות, 9 ריבאונדים ו־5 חסימות) וקבע 91—90, דקה וחצי לסיום.

הכל עוד היה אפשרי. טיחונקו ניסה לקלוע שבע שניות לסיום והחטיא, אבל סאבוניס השיג את הריבאונד והעלה את נבחרתו לגמר. מעולם לא ראיתי את הרוסים משתוללים בצורה כזו. הם ממש יצאו מכליהם. מאות צעירים ספרדים פרצו למגרש והניפו את האדומים על כתפיהם. אפשר היה לחשוב שספרד ניצחה. סאבוניס הפריח נשיקות לעבר היציעים וכך עשו גם יתר חבריו.

היוגוסלווים נעלמו במהירות. במסיבת העיתונאים היה צ'וסיץ' עצבני מאד והשיב בחוסר סבלנות על שאלות. הוא היה ברגל וחצי בגמר העולמי, אבל חניכיו לא ידעו כיצד לזרוק עוד חצי רגל פנימה. יתכן וגם העובדה שלא איפשר להם לזרוק עונשין היתה בעוכריו. עתה מסתבר, כי נקודה אחת בלבד היתה מספיקה.

קולעים מצטיינים נוספים: סירהונבק 20, ואלטרס וקורטינאויציוס 10 כל אחד — לרוסים. אלכסנדר פטרוביץ' 15, צ'וסודה ודליפאג'יץ' 10 כל אחד — ליוגוסלווים.

יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל שאול סוירי
אומר אחרי פרישת המאמן היוגוסלווי ואסוביץ':

עכשיו יש עדיפות למאמן ישראלי לנבחרת הלאומית

כדורגל

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

"עכשיו יש עדיפות למינוי מאמן ישראלי לניהול הנבחרת הלאומית", כך אמר שאול סוירי, יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, בעיקבות הפסקת המו"מ עם המאמן היוגוסלווי האליבור ואסוביץ', מי שהיה מיועד לאמן את נבחרת ישראל.

כזכור הודיע ואסוביץ' בסוף השבוע במברק שהגיע להתאחדות, כי אינו מתכוון לבוא לישראל השבוע, כפי שתוכנן, כדי לסיים את המו"מ ולחתום על החוזה. סוירי אמר, כי ההתאחדות לכדורגל הגיבה בחריפות רבה במגעים עם התאחדות הכדורגל של יוגוסלאוויה שהמליצה על ואסוביץ'. הוא גילה, כי ההתאחדות שקלה תביעת פיצויים וכיסוי הוצאות מהמאמן היוגוסלווי.

מזכיר ההתאחדות היוגוסלווית סיפר למנהל ההתאחדות הישראלית יעקב אראל, כי יש שמועות שואסוביץ' סיכם עם קבוצת המכבי הארום בלמיד. היוגוסלווים הציעו מועמד אחר כתחליף. ההתאחדות הישראלית תדחה כמובן את ההצעה.

סוירי אמר, כי בעיקבות המצב שנוצר יש מגמה להחתים מאמן ישראלי למרות, אם כי עדיין לא ירדה מן הפרק האפשרות להחתים מאמן זר. הוא אמר, כי קיימת עדיין הצעה של מאמן מפולין ועשויות להיות הצעות נוספות, אך עתה ההתאחדות תתייחס להצעות הללו בעירבון מוגבל. זה מפני שלא לכל מועמד יש את הכישורים הדרושים וזה בגלל שההתאחדות מוגבלת מבחינת התנאים הכספיים שהיא מסוגלת להציע.

סוירי הוסיף, כי הנושא יידון מחר בישיבת המזכירות, אך ההתאחדות אינה ממהרת לקבל החלטה. "נחליט על מאמן חדש כנראה תוך חודש. זאת מכיון שלנבחרת ישראל אין כרגע משימות רישמיות בוערות", הסביר היו"ר. הוא אמר, כי לתפקיד מועמדים המאמנים הבכירים בישראל. בהתייחסו לאפשרות שגיורא שפיגל יהיה מנהל כללי, כמו שהוצע לפני כמה חודשים, אמר "יש התנגדות במוסדות ההתאחדות לתפקיד זה". ועדת החמישה שמינתה ההתאחדות לבחירת המאמן החדש ודאי את פעילותה בעיקבות המצב שנוצר.

המשטרה לא התערבה בביקור מרטינה בפראג

פראג (ע"ד). כוכבת הטניס המיליונרית מרטינה נברטילובה, ילידת צ'כיה, באה בשבת לביקור בצ'כוסלובקיה הקומוניסטית, בפעם הראשונה מאז עזיבתה לארצות הברית ב־1975, כשהיא מחזיקה בידה היטב את דרכונה האמריקאי. נברטילובה קיבלה אזרחות אמריקאית ב־1981.

הטניסאית נתקבלה בנמל התעופה של פראג על ידי הוריה, וכן חבורה גדולה של עיתונאים מן המערב, אשר באו לסקר את תחרות הטניס שתיפתח כאן ביום שני.

הוריה של מיליונרית הטניס בת ה־29 חיבקו אותה והגישו לה זר ששנים אדומות עם הגיעה בטיסה ארוכה מביתה בדאלאס טכסס. 50 עיתונאים סובבו אותה והמטירו עליה שאלות. משטרת צ'כוסלובקיה לא התערבה. נברטילובה תעמוד בראש המשלחת האמריקאית לתחרות הטניס המתקיימת בפראג.

בעיטה חופשית

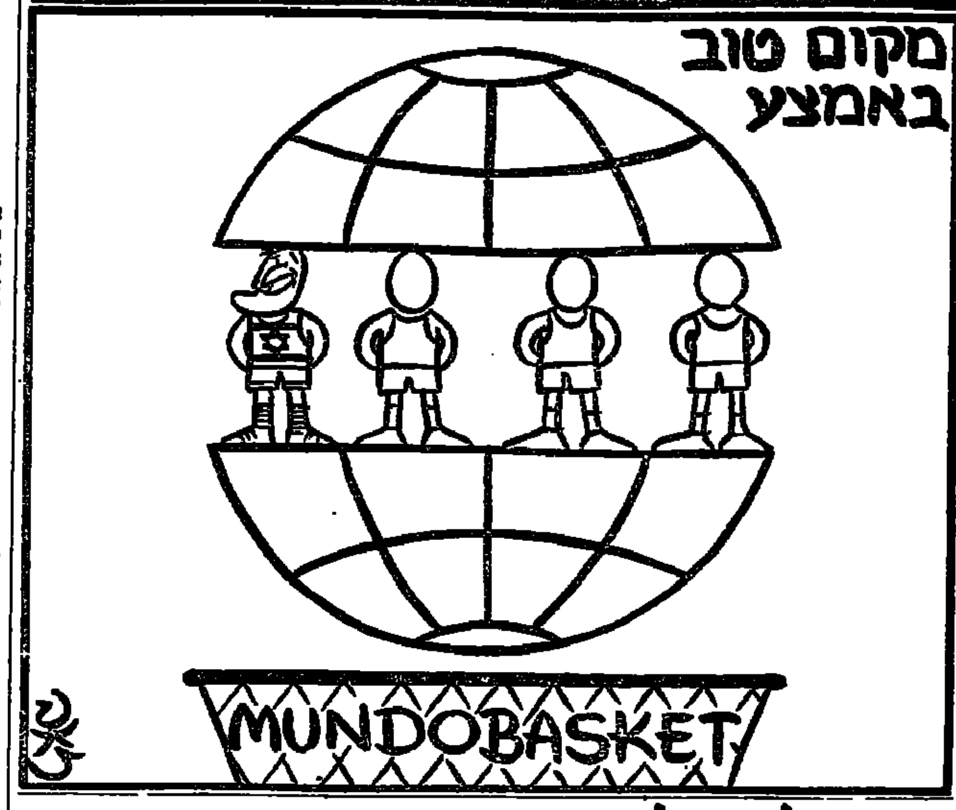

העליה לגמר האירופי בדייויס היום בידי שלמה או עמוס בהולנד

מנסדורף איכזב מול אוסטינג אך גליקשטיין השווה ל־1—1 בניצחון מרתק על סחייפרס ושיתף בשבת פעולה עם פרקיס כדי להשיג יתרון חיוני 2—1 אחרי מישחק הזוגות

שחר פרקיס הרבה ושלמה גליקשטיין הרוך ליד הרשת במישחק הזוגות אתמול בהאג. שבו ניצחו הישראלים ועלו ליתרון 1—2 בתום יומיים של התמודדות בחצי הגמר האירופי האזורי בגביע דייויס. (צילום ראדיו אי־פי).

טניס

מאת סרג'יו ליבדינסקי

האג, הולנד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). יתרון מבטיח של 1—2 לישראל, בתום היומיים הראשונים של ההתמודדות עם הולנד בחצי הגמר האזורי בגביע דייויס, הושג אתמול אחרי ניצחון במישחק הזוגות. שלמה גליקשטיין ושחר פרקיס שיתפו פעולה בניצחון החשוב על הצמד ההולנדי הוב ואן בוקל ומנו אוסטינג 2—6, 6—4, 8—10, 6—0.

במישחקי היחידים שהחלו ביום ששי נכנע עמוס מנסדורף להולנדי אוסטינג, אך גליקשטיין השווה ל־1—1 בניצחון על סחייפרס.

מישחק הזוגות לא התעלה לרמה גבוהה, אך חשיבותו היתה על הכל. שחר, כרגיל, התחיל בצורה חלשה ובהדרגה השתפר עד שבמערכה הרביעית השתלט בצורה מבריקה על המישחק. שלמה שמר, בכל שלבי המישחק, על רמה בינונית — בלי הבריקות, אך גם ללא שגיאות מיותרות.

במערכה הראשונה, אחרי שבירת חבטות ההגשה של שלמה ושל שחר, ניצחו ההולנדים 6—2. במערכה השניה הובילו הישראלים 0—4 ו־5—1, אך חבטות הגשה בלתי יעילות של פרקיס איפשרו להולנדים לצמצם לפני שניצחו 4—6. במערכה השלישית, המכתתת, הובילו המארחים 0—3, לפני שהושג שוויון 3־3. כל צד זכה בהגשותיו עד שוויון 8—8, כאשר ואן בוקל נשבר ואז סיים שחר בלי להפסיד אף נקודה.

במערכה רביעית כבר לא התיר הצמד שלנו שום סיכוי להולנדים, כאשר ניצחו 6—0.

עמוס בחולשתו

שני מישחקי היום הראשון של ההתמודדות היו מאלפים ביותר להסברת המתרחש בסבב האיי.טי.פי. מבחינת המשטחים השונים, בהם מתנהלים המישחקים. וההבדל הגדול שבין תחרות "הפרס הגדול" לבין גביע דייויס.

עמוס מנסדורף, המדורג 82 בעולם, הפסיד בצורה חלקה למנו אוסטינג, המדורג רק 156. שלוש המערכות הסתיימו 0—6, 4—6, 1—6.

שלמה גליקשטיין, שאחרי תחרות האחרונה ירד אל מתחת למקום ה־300 בעולם, ניצח את מיכאל סחייפרס (המדורג 55) 5—7, 2—6, 11—9, 9—7.

מבין שש המישחקים שקיים השנה עמוס על מגרשי חימר, זכה באחד בלבד. ביום שישי התברר לכל מדוע. כיום אין לעמוס מה להציג על משטחים איטיים, במיוחד כאשר הלחץ עליו גדול כמו במישחקי הדייויס, והוא המועמד לניצחון. זה, על כל פנים, היה הרושם שהותיר אחרי הפסדו האומלל לאוסטינג.

כדי להצליח על משטחים איטיים דרושה בראש וראשונה מנת גדושה של סבלנות, וכן כושר גופני מעולה שיאפשר, לפי הצורך, לרוץ על המגרש 4—5 שעות. רצויה גם חבטה אחת חזקה, שתאלץ את היריב להחזרת כדור חלשה לצבירת נקודות קלות. להצלחה בכל סוגי המשטחים דרוש ביטחון עצמי כדי לנצח חבטות בעלות סיכון גבוה. ביום שישי היה מנסדורף חסר כל. אם לא סבלנות, שמעולם לא הצטיין בה, היכן היתה החוצפה הישראלית שהיתה כאן ותמיד צידד החזקה? ייתכן שגודל הציפיות הגבוהות היה לו לרועץ. בשלושת המישחקונים הראשונים, פעמיים בהגשת אוסטינג, היתה לעמוס נקודת יתרון שלא ידע לנצל. כדורים רבים של עמוס נתקעו בלא צורך ברשת. כאשר ניסה להתקרב לרשת, עשה זאת בכדורים קצרים ויריבו העביר אותם בקלות. או שעמוס שגה בהבטחת־יעד שלו. אחרי שהפסיד 8 מישחקונים רצופים, התאושש עמוס במקצת, במיוחד מפני שאוסטינג אשר שיחק אז בביטחון מן הקו האחורי, החל להכות חזק יותר ושגה מספר פעמים. מנסדורף הוביל 4—2 ונראה היה כאילו חזר אל עצמו. אבל היתה זו אשליה אופטית בלבד. זה הספיק לאוסטינג כדי לחזור למישחקו הבטוח כדי להבליט את חוסר האונים של עמוס על מישחקו חימר.

המערכה השלישית נמשכה 21 דקות בלבד. אוסטינג הוביל 5—0 כאשר עמוס חזר מ־0—30 וזכה במישחקון יחיד. אוסטינג זכה במערכה זו בחמישה "אסים" ועשה במיגרש כחופזה. יום שחור כזה חייבים לשכוח מהר ביותר. עמוס היה מיואש אחרי המישחק. אך קיווה שאם יפול הגלשו להכריע את המיפגש כולו במישחק האחרון מול סחייפרס, עוד יהיה לו הכוח הנפשי לחזור אל עצמו.

שלמה מתח את כולנו

במישחק השני בין שלמה גליקשטיין למיכאל סחייפרס, למדנו מה מסוגל לעשות "סוס מלחמה" ותיק במישחקי גביע דייויס, רבי המתח. גם יכולנו להבין מדוע, למרות כישוריו הרבים של שלמה, ירד דירוגו מתחת למקום ה־300.

שלמה פתח בצורה יוצאת מן הכלל. מישחק נבון ומתוחכם, שגרם שגיאות רבות אצל יריבו. שבר את חבטות ההגשה שלו פעמיים והוביל 4—1. אבל כאן החלה המבוכה להוריק. מ־11 הנקודות הבאות זכה באחת בלבד. תחרות לרוח לחימה הצליח שלמה להתאושש והוביל 5—3. במישחקון ה־9 הגיע שלמה לנקודת מערכה הראשונה שלו. במישחקון ה־10 הוביל שלמה 40—10, אבל החמיץ את הזכיה במערכה. סחייפרס הישווה ל־5—5 אך הפסיד את הגשתו בפעם השלישית. 6—5, 40—0 לשלמה. סחייפרס בא לעזרתו ועשה שגיאה לא מחוייבת. תודה רבה לך, סחייפרס! 55 דקות נמשכה מערכה זו, במקום 30 דקות — לא לחץ שלמה על יריבו כאשר היה חייב לעשות כך.

הבעיה העיקרית של גליקשטיין עתה היא שאינו יודע, או שכח, איך לנצח. אחרי המתח הרב של המערכה הראשונה, הירפה והפסיד ב־28 דקות 2—6. הריפיון של שלמה נמשך בתחילת המערכה השלישית בה הוביל סחייפרס 3—0. רק שאפתנותו הגדולה של שלמה החזיקה אותו במישחק. הגשה ראשונה שלו כמעט שלא עברה. "גועל נפש", מילמל לעצמו, מה שאנו הרגשנו ביציע. הוא נאלץ לעמול קשה בכל מישחקון הגשה שלו. הישווה 3—3 ופיגר מיד 3—5. מכאן והלאה היו דפיקות לב בלתי פוסקות לכל הישראלים שחזו במישחק, עד שהצליח גליקשטיין להוביל 5—6 בהגשתו. נקודת מערכה הוחמצה. פעמיים נוספות הגיש שלמה כדי לזכות במערכה, אך לא ניצל זאת. עד שסחייפרס הצליח לשמור את הגשתו בלי להפסיד אף נקודה. כמה היינו זקוקים מאד להפסקה בת 10 דקות. במערכה האחרונה נמשכו שבירות ההגשה ללא הרף: שלוש פעמים לשלמה וארבע פעמים לסחייפרס. אי אפשר לדבר על מישחק גדול, אבל מתח רב היה שם.

היום ההכרעה

היום בשעה 1 יפתח גליקשטיין נגד אוסטינג. מפתח המישחק יהיה חבטת גב היד של שלמה. אם תפעל חבטה זו כשורה, יוכל שלמה להוציא את אוסטינג, האוהב להחבט בכף ידו בחוזקה, מקצב מישחקו.

בהמשך יעלו למיגרש מנסדורף וסחייפרס, שלמרות דירוגם הגבוה עדיין לא שיכנעו. במיקרה של הכרעה במישחק זה יש להניח, כי מי שייטיב לשמור על עצביו, יעלה את ארצו לשלב הגמר האיזורי.

1—1 בבודאפשט בין הונגריה — שוויץ

בבודאפשט, בחצי הגמר האיזורי של אירופה, בית ב', נסתיים היום הראשון במאבק בין הונגריה לשוויץ בשוויון 1—1. באלאז טארוצי ניצח את השוויצרי יעקב הלאסק 5—7, 6—3, 6—3, אך השוויצרי רולנד שטאדלר ניצח בקלות רבה את ההונגרי פיטר ספאי 6—0, 6—0, 6—2. המנצח במיפגש זה יתמודד בגמר האירופי עם המנצח במיפגש ישראל — הולנד שיסתיים היום בהאג.

במישחקי רבע הגמר של הבית העליון הישגו שלוש נבחרות ניצחון של 0—3. שוודיה, מחזיקת גביע דייויס, הבטיחה את ניצחונה על איטליה בבוסטאד, אחרי שוולאנדר וניסטרום ניצחו 4—6, 7—5, 6—2. את האיטלקים ק. פאנאטה וקאנה. שני השוודים גברו על יריביהם גם במישחקי היחידים ביום שישי. צ'כיה גברה 0—3 על יוגוסלאוויה בסארייבו. במישחק היחידים המכריע ביום שישי ניצח מצ'יר את דיויונוביץ' 6—4, 6—4, 10—8, 6—4. גם אוסטרליה עלתה לחצי הגמר, כשהכניעה בוימבלדון את בריטניה 0—3. במיפגש הזוגות גברו אתמול פאט קאש ופיטר פיצג'ראלד על ג'רמי בייטס וקולין דאודזוואל 6—1, 7—5, 6—4.

במכסיקו סיטי נפרדו מכסיקו וארה"ב (בלי סכביה) בתיקו 1—1, אחרי שפרנצ'יסקו מאסייל ניצח את טים מאיוט 2—6, 13—11, 6—4, 6—4 ובראד גילברט הישווה בניצחון על לאוזאל בארבע מערכות.

● שלושה רוכבי אופניים הגיעו אתמול בזמן זהה במירוץ האופניים שהיה באיזור רמלה, בתנאי מזג אוויר קשה. סך הכל עברו הרוכבים 70 ק"מ. ראשון הוצג דקל הראל מרמת־גן 1:54.06 שעה. שני היה שי שמעוני מגבעתיים ושלישי רני ישראל מבאר־שבע.

כדורסל

ג'ו קופר חתם עם גראנאדה

מאת שליח "הארץ" בספרד

ג'ו קופר, ששיחק בעונה שעברה בקבוצת הפועל חולון, חתם עם קבוצת אוקסימסה גראנאדה. ארט האוזי, ששיחק בהפועל רמת גן, עבר מחובנטוד באדאלונה לקבוצה הספרדית בראגן לונג.

גרג ווילצ'ר, שחקן הציר הקנדי ששיחק אמש נגד ישראל, נבחר על ידי ברצלונה לקבוצת קאהה מאדריד. תמורת 140 אלף דולר.

אתלטיקה

21.93 שניות לא הספיקו לניסנקורן לחצי הגמר ב־200

באליפות הנוער ביוון● שיא עולמי בכידון

אתונה (מיוחד ל"ספורט הארץ"). שני הנציגים האחרונים של ישראל, באליפות העולם לנוער באתלטיקה, סיימו כאן בסוף השבוע את השתתפותם בה: אבי ניסנקורן סיים את הריצה ל־200 מטרים במקום השלישי, לאחר 21.97 שניות, ועלה לסיבוב השני. בריצתו השניה קבע תוצאה טובה יותר, 21.93 שנ', אך סיים שביעי ולא עלה לחצי הגמר.

נחום רוגל קפץ במשולשת למרחק 14.68 מ' ודורג 23 מבין 33 משתתפים.

שיא עולמי לנוער קבע בטיל הכידון הרוסי, ולאדימיר סאסימוביץ' — 78.84 מ'. השיא הקודם היה של הנער דילנר גאווין לאוגוזנ (76.68). בריצה ל־100 מ' ניצח פלויד דרק מארצות הברית, לאחר 10.17 שנ'.

האליפות תסתיים הערב, ויחזרו האתלטים הישראלים באתונה. שלושת הנציגים האחרים שלנו היו רמי לבדין, יהודה מוראלי ועופר גרשון.

טור דה פראנס

הינו ממשיך להוביל

גאפ, צרפת (אי־פי). רוכב האופניים הצרפתי, ברנאר הינו, ממשיך להוביל בטור דה פראנס. גם לאחר הקטע ה־16, שהיה אתמול. חברו של הינו לקבוצת לאיי קלייר, ג'אן פראנסואה ברנאר, ניצח בקטע ה־16, שאורכו 246.5 קילומטרים. הינו, המנסה לזכות באליפות הטור בפעם השישית, מקדים את האמריקאי גרג למונד.

שחיה

שיאים ומדליות באליפות הנוער

מאת סופר "ספורט הארץ"

שלושה שיאי גילאים נקבעו בסוף השבוע באליפות ישראל בשחיה לגילאי 13 עד 18, שנערכה בהשתתפות יותר מ־400 שחיינים.

איילת שלזינגר ממכבי נהריה שיפרה שני שיאים לגילאי 14. ב־100 מטר חופשי בזמן 1:01.40 דקה ול־200 מטר גב ב־2:35.35 דקות. גלעד חן מהפועל גלבוע שיפר שיא לבני 15 ב־400 מעורב אישי — 4:50.06 דקות. בגילאי 18 זכה יוסי אפל ממכבי קרית אונו בארבע מדליות זהב. הוא בלט בסוף השבוע, בין היתר בהישג נאה ב־100 מטר חופשי בזמן 55.85 שניות. שגיא שטיבנר מהפועל גב"ם ניצח ב־100 מטר חזה ב־1:09.05 דקה, אף הוא בגילאי 18.

בגיל 16 בלטו ערן גרומי ממכבי ירושלים שזכה גם הוא בארבע מדליות זהב. אחת ביום השישי ושלוש בסוף השבוע. ערן הדי ממכבי חיפה זכה בשלוש מדליות. בין הנערות בלטה בגיל זה הדר קליינבך ממכבי קרית אונו, שזכתה בחמש מדליות זהב בשחייה הבולט היה ב־400 מעורב אישי — 5:30.05 דקות. היא גם ניצחה בסוף השבוע ב־400 חופשי וב־200 פרפר, וביום השישי ב־200 חופשי וב־100 פרפר.

מת סר סטנלי רוס

סר סטנלי רוס, מהדמויות הבולטות בתולדות הכדורגל העולמי, מת ביום שישי בבית חולים לונדוני בגיל 91 אחרי מחלה קצרה. לפני כחודש עוד הספיק לחזות בשידורי מישחקי הגביע העולמי במכסיקו. לפני שהוכם הורה לאנגליה מבוטו שלא חש בטוב. שימש נשיא פיפ"א, במשך 30 שנה כמזכיר התאחדות הכדורגל האנגלית והתפרסם גם כשופט כדורגל בין לאומי מצטיין. (צילום ראדיו אי־פי).

صكنا من الأهل

חבילת נופש מדהימה באילת במחירי מבצע

* נסיעה באוטובוס ממוזג ומפואר עם ארוחות בוקר ועתונים
* שייט ביאכטה עם ארוחות צהריים
* רכב שכור באילת (לפי הזמנה - לא כולל ק"מ וביטוח)
* פנקס הנחות למסעדות ולמתקני נופש באילת
* 3 או 4 לינות בבתי המלון באילת

פרטים והרשמה: טיולי הגליל:
תל-אביב, רח' הירקון 142 טל': 221372, 225817, 230651, 220819
יהודה 42
ירושלים, רח' בן סירא 3 טל': 02-246858
טבריה, רח' הירקון 10 טל': 067-22660, 067-20550, 067-20330

זה לא באויר - זה צרטרבוס טיולי הגליל

נמשכים עיצומי סוכנויות הדאר

משרד התקשורת: נפתרו הבעיות התקציביות ליישום ההסכם עם הסוכנויות והשבוע כנראה ישובו לעבודה

מאת יפעת נבו

סוכנויות הדאר פתוחות רק שעתיים ביום, מאז החלו העיצומים בהן לפני שבועיים. בשכונות שבהן אין סניף דאר, אלא סוכנות בלבד, משותקות פעילויות הדאר ברוב שעות היום.

לפני כחודש הגיע משרד התקשורת להסכם עם הסוכנויות, לשינוי שיטת התשלום תמורת הפעילויות שהן מבצעות עבור המשרד, לרבות פעולות של בנק הדואר ומכירת בולים. לאחר מעשה, התעוררו קשיים תקציביים וקשיים ביישום הסעיפים בהסכם הקשורים בהצמדת תשלומים.

אברהם מנצורי, מנהל אגף הכלכלה במשרד התקשורת, מסר ביום ו' כי בינתיים נפתרו כל הבעיות ליישום ההסכם ככתבו, בתנאי שהסוכנויות ישובו לעבודה מלאה ושהחוזה ייחתם עם כל סוכנות בנפרד. עוד אמר כי עם חתימת החוזה ייעשו התשלומים רטרו-אקטיביים מיום חתימת ההסכם. "הודעתי על כך לסוכנויות לפני יומיים. אני משער שהשבוע ישובו לעבודה מלאה והשיבושים יסתיימו," אמר.

גובשה תכנית הביקור של שר התיירות המצרי באוגוסט

מאת זוהר בלומנקרנץ

שר התיירות של מצרים, פואד סולטן, שיבוא לארץ בראשית אוגוסט, ייפגש בנפרד עם ראש הממשלה, שמעון פרס, ועם ממלא מקומו ושר החוץ, יצחק שמיר. אישור מצרי לתוכנית הביקור שערך משרד התיירות הישראלי נמסר אתמול. על פי התוכנית יגיע סולטן ב-5 באוגוסט לביקור ממלכתי, שיימשך שלושה ימים.

ביום הראשון ישהה בירושלים, ישתתף בשיחות עבודה ויבקר באתרים שונים, לרבות "יד ושם". למחרת ייצא לסיור בצפון הארץ ויבקר בין השאר בטבריה, בנצרת, בעכו, בחיפה ובנהריה. בתום הביקור אמורים שרי התיירות של שתי המדינות לאשר בחתימת ידם את פרוטוקול שיחות העבודה שיקיימו משלחות של סוכני נסיעות ותיירות מישראל וממצרים.

נוכח התרבות בקשות לא מוצדקות למעצרים עד להעמדה לדין

ביהמ"ש ביקר קשה בקשת התביעה לאשר מעצר שני תושבי עזה עד תום הליכים

נציג המשטרה לא טען אפילו שהמעצר דרוש למניעת השפעה על עדים או חשש להשמדת ראיות

מאת צבי הראל
סופר "הארץ" בבית-המשפט

שופט בית-משפט השלום בתל-אביב, יצחק בראו, מתח שלשום ביקורת חריפה על התביעה המשטרתית, שביקשה לעצור שני תושבי עזה עד לתום ההליכים, לאחר שהוגש נגדם כתב אישום באשמה של החזקת פרודי חשיש לצריכתם העצמית, וכן החזקת כלי-עישון מאולתר.

באחרונה, כתב השופט בראו בהחלטתו לשחרר את שני הנאשמים, מוצפי בית-משפט השלום בתל-אביב בבקשות למעצר עד לתום ההליכים, שחלקן אינו מוצדק בדומה לתיק הזה. לתופעה זו, כתב עוד השופט, יש לשים קץ ויפה שעה אחת קודם. השופט אימץ את טענת הסניגור, עורך-הדין אהרון שלנגר, כי נציג המשטרה, מפקח עורך-דין יהודה שאולוף, לא טען אפילו שהמעצר נחוץ למניעת השפעה על עדים או חשש להשמדת ראיות על-ידי הנאשמים. התובע המשטרתי טען בבקשת המעצר, בין היתר, כי נגד שני הנאשמים תלוי ועומד מאסר על תנאי. השופט בראו קבע בקשר לכך כי עניין עונש המאסר על תנאי משקלו כמשקל נוצה כנימוק למעצר עד תום ההליכים, והוסיף כי אינו משוכנע, כי בידי התביעה ראיות מבוססות להוכחת האשמה.

בראו מציין עוד בהחלטתו, כי כאשר מגישים לבית-המשפט בקשות למעצר עד לתום ההליכים בכמויות סבירות, ורק במקרים מוצדקים, יש אפשרות לשופטים לתת קדימות במשפטים פליליים, בהם הנאשמים עצורים עד לתום ההליכים, וכך להבטיח סיום המשפט תוך חודשיים-שלושה. כשהסכר נפרץ ומוגשות מדי חודש עשרות בקשות למעצר עד לתום ההליכים, יקשה על השופטים לתת קדימות למשפטים שהנאשמים בהם עצורים עד לתום ההליכים, ולסיים את המשפט תוך פרק זמן קצר.

השופט בראו מציין היבט נוסף של הפרשה לדבריו. על כתפי 261 שופטי המדינה מוטל עומס עצום של מאות אלפי משפטים בשנה. כך, למשל, בשנת 1985 הוגשו 800 אלף משפטים לבתי-משפט בישראל. אם התביעה המשטרתית תנהג בריסון עצמי ותמעיט את מספר הבקשות למעצר עד לתום ההליכים, כתב השופט, ייטב למערכת המשפט. השופט הורה למזכירות בית-המשפט לשלוח עותק מהחלטתו ליועץ המשפטי לממשלה ולמפכ"ל המשטרה. יצויין כי לפני חמישה חודשים, מסר דובר נציבות שירות בתי-הסוהר, כי מבין 8,000 אסירים שהיו כלואים אז (פברואר 1986) — 1,300 היו עצורים במסגרת מעצר עד לתום ההליכים.

הכינרת בשפל. בתמונה – החוף המערבי של הכינרת. בשנים הקודמות הגיעו המים עד הקו שמימין. (צילום: עוזי קרן).

הטכניון הודיע על גניבת 14 מזגנים, מכשיר ומצלמת וידיאו

מאת יהודה גל
סופר "הארץ" בחיפה

הנהלת הטכניון התלוננה במשטרה על גניבת ארבעה-עשר מזגנים, מכשיר וידיאו ומצלמת וידיאו. המקרה אירע לפני מספר שבועות.

המזגנים נגנבו מבניין ששימש, עד לאחרונה, את הפקולטה למתמטיקה שעברה לבניין חדש. מכשיר הוידיאו נגנב מהמחלקה להוראת המדעים. בעקבות המקרה אסר קצין הבטחון של הטכניון על כניסת כלי-רכב שאינם נושאים תווית-חניה של הטכניון בשעות הערב. הדבר עורר את חמתם של עסקני אגודת הסטודנטים, שטענו כי הדבר פוגע בפעילויות התרבותיות-החברתיות שמארגנים במועדון הסטודנטים שבקמפוס.

ביום שלישי בשבוע שעבר פלשו כמה מפעילי האגודה למשרדו של נשיא הטכניון, ודרשו ממנו לשנות את ההוראה. הנהלת הטכניון לא חזרה בה מהחלטתה, ושלשום נמנעה כניסתם של עשרות כלי-רכב של צעירים שהגיעו לטכניון למסיבת ליל-שבת. חרף החששות, נשמר הסדר והסטודנטים כיבדו את ההוראה.

המפכ"ל הבטיח לאזולאי להשלים חקירתו בהקדם

החומר יוגש לפרקליטות לפני שיוחלט אם להגיש כתב אישום

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

מפכ"ל המשטרה, רב-ניצב דוד קראוס, הבטיח בשיחה עם ראש עיריית אשדוד, אריה אזולאי, כי המשטרה תעשה מאמץ לסיים את חקירתו בהקדם האפשרי.

אזולאי ביקש לזרז את חקירתו, באומרו שהפרשה, הנמשכת זמן ארוך, יוצרת, לדבריו, חוסר בהירות לגביו.

מקורות משטרתיים ציינו אתמול, כי המחלקה לחקירות הונאה בראשות תת-ניצב יורם גונן, אספה עד כה חומר רב שנבדק על-ידי המשטרה. כל החומר יועבר לפרקליטות, לפני שיוחלט אם להגיש כתב-אישום נגד אזולאי.

יצויין כי המשטרה חוקרת חשדות למעשים פלילים ואי-סדרים בעיריית אשדוד.

לא צפויה הקדמת מכירות סוף העונה במרכז הארץ

למרות שהשקם וסוחרי ירושלים הקדימו המכירות

מאת נורית אמיתי

למרות שרשת חנויות השקם וסוחרי ירושלים החלו במכירות סוף העונה, ממשיכים סוחרים רבים באזור תל-אביב ומרכז הארץ במכירות רגילות, ללא כוונה להקדים את מכירות סוף העונה.

מסתבר כי עונת המכירות הקיץ הנוכחית כטובה. המכירות עלו, לדעת רבים מבעלי החנויות אין סיבה שלא להמשיך ולנצל את כוח הקניה בציבור, שלא במסגרת מכירות סוף עונה.

מסתבר כי מזה שנתיים לא קיים תאום בין רשתות השיווק בכל הנוגע למועד תחילת מכירות סוף העונה. אם מכירות מוקדמות אלו של "סוף עונה" ישפיעו באופן משמעותי על המכירות בחנויות הקטנות ובשאר הרשתות, יוקדמו גם שם מכירות סוף העונה. בינתיים ממתינים הכל לבחון את המצב שיווצר במערך הקניות העונתיות לקיץ, בעקבות הקדמת מבצעי מכירות סוף העונה.

הפגנת דתיים בפ"ת פוזרה בכוח

"לא אתפנה על ידי אשה", צעק הרב האשכנזי של פ"ת

ארבעה מפגינים נעצרו, אחד מהם קטין

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בפתח תקוה

"לא אתפנה על ידי אשה," הכריז הרב הראשי האשכנזי של פתח-תקוה בהפגנה בליל השבת, כאשר שרשרת צועדים וצועדות ניסו להרחיק את המפגינים, שהתכוונו להגיע לעבר קולנוע "היכל" בעיר. ההפגנה פוזרה בסופו של דבר בכוח.

גם בליל שבת האחרון, לאחר התכנסות בבית-כנסת מקומי, צעדו מאות מחברי הוועד הציבורי לשמירת השבת לעבר קולנוע "היכל" כדי למחות כנגד הפעלתו בלילות שבת. ניצב משנה, ניסים מעט, הודיע לעוכדים, כי הפגנתם בלתי חוקית, אך הם החלו להתווכח עימו וסירבו לעזוב את צומת הרחובות חפץ חיים וההסתדרות. הרב שמעון סלומון הודיע לסגן מפקד מחוז המרכז, תת-ניצב בני ר., כי אותו לא תפנה אשה. [illegible] אחד המפגינים: "אתם הורסים את המדינה. לכו מפה";

המפגינים השיבו לעברה: "איך אתם לא מתביישים לדחוף רב". השוטרים, שגילו איפוק רב נוכח התגרות הקהל, החלו, על פי הוראות הקצינים הבכירים, בפינוי בכוח של המפגינים.

ארבעה מפגינים נעצרו, אחד מהם קטין. העצורים שוחררו ואמורים היו להתייצב אמש לחקירה בתחנת המשטרה. [illegible] חברי הוועד הציבורי לשמירת השבת למתיחות.

במחאה על טיסה בשבת בשמי העיר

עשרות חרדים חסמו דרכו של ראש עיריית אשדוד באלימות

פונו בכוח על ידי המשטרה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

משטרת אשדוד פינתה אתמול עשרות חרדים, שניסו למנוע את יציאתו של ראש-עיריית אשדוד, אריה אזולאי, ממגרש הכדורגל במכוניתו, במחאה על שטס בשבת. אזולאי הצליח לצאת רק בזכות המשטרה.

ראש עיריית אשדוד המריא אתמול בבוקר במסוק לצורך סידרת צילומים, הערכות במלאות 30 שנה לאשדוד. בתום הסיור נחת המסוק בתוך מגרש כדורגל באחת השכונות בעיר. אזולאי ירד מהמסוק ונכנס למכוניתו, אך שם חיכו לו חרדים מישיבת ליטא. לדברי ראש-העירייה, ראה מולו כ-20 עד 30 חרדים, ובראשם חבר מועצת העירייה לשעבר, משה ברונשטיין. הציבור הדתי ניסה למנוע תוך הפעלת כוח והשמעת גידופים את יציאת הרכב.

לאחר שנכשל משא-ומתן עם הדתיים, הוזעקה המשטרה שפינתה אותם בכוח. ראש עיריית אשדוד מסר כי הבוקר יגיש תלונה במשטרה.

מטרד זבובים עלול לסכן בקרוב תושבים בירושלים

חשש להעברת מחלות מעיים זיהומיות כמו דיזנטריה, טיפוס ודלקת כבד ★ משרד הבריאות נערך למבצע הדברה

(ע) בירושלים הוחל במבצע מקיף מטעם משרד הבריאות להדברת הזבובים, העלולים להציף בימים הקרובים את התושבים. בבדיקות שנערכו במחוז, התגלו מוקדי רבייה של זבובים בלולי המושבים עמינדב ואבן ספיר שבפרוזדור.

זחלי זבובים בכמות רבה התגלו בערימות ההפרשות של העופות ואמצעי ההדברה שנקטו החקלאים אינם מספיקים. הזבובים עלולים להעביר מחלות מעיים זיהומיות כגון דיזנטריה, טיפוס ודלקת כבד. משרד הבריאות תבע מאנשי המושבים והמועצות האזוריות לנקוט צעדים לחיסול המפגע, שאם לא כן, ייענשו.

עיקר המטרד צפוי בשכונות הדרומיות והמערביות של ירושלים, ובין היתר גם בבית-החולים הדסה עין כרם.

ביהמ"ש דחה טענת אשה בהריון על סכנת חגורת בטיחות לעובר

האשה הואשמה בנהיגה ללא חגורת בטיחות, למרות שהביאה חוות דעת מבית חולים סורוקה המאששת את טענתה

מאת איתן רבין

שופט בית-המשפט לתעבורה בבאר-שבע, משה מיכליס, דחה טענה של אשה בהריון, שהואשמה בנהיגה ללא חגורת-בטיחות, למרות שהנאשמת הביאה חוות-דעת רפואית מבית-החולים סורוקה, לפיה במצבה של האשה היה סיכון לעובר ולבטן בחגירת חגורת-בטיחות.

אילנה שליט, תושבת נתיבות, הואשמה כי נהגה ברכב פרטי משנת יצור 1982 בדרך בין-עירונית, בלי שהיתה חגורה בחגורת-בטיחות, בניגוד לסעיף 2 לתקנות חגורות-הבטיחות ברכב. הנאשמת, שהודתה בכך, טענה כי הסיבה היא שהיתה בשבוע ה-42 להריונה, והחגורה היתה קטנה מדי, ובנוסף לכך יש סיכון בחגירת חגורה. היא אף הביאה חוות דעת מבית-החולים סורוקה בבאר-שבע. השופט מיכליס הרשיע את הנהגת, תוך שהוא דוחה את חוות-הדעת הרפואית, וכן את טענת הנאשמת. הנאשמת נקנסה בסכום של 50 ש"ח.

חייל בסדיר התחשמל למוות בביתו בי"ם

(ע). חייל בשירות סדיר התחשמל למוות בביתו בשכונת רמות בירושלים. החייל חזר ביום ו' לחופשה בביתו וניסה לתקן דוד-מים במערכת החשמל במפלס התחתון של הבית. חברתו הגיעה לבית סמוך לשעה 1500 וגילתה את גופת חברה שרוע על הרצפה ללא רוח חיים. היא מיהרה להזעיק את מד"א, אך הרופאים יכלו רק לקבוע את מותו. המשטרה פתחה בחקירה.

ערכה את העמוד: עדה אושפיז

נעצרו 18 איש במהומה בכפר קאסם על רקע דתי

שוטרי מג"ב השתלטו על המתפרעים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

18 איש נעצרו ושלושה נפצעו בקטטה המונית, בה השתתפו מאות תושבי כפר קאסם, ביום שישי בערב. אנשים, שיצאו ממסגד בכפר, תקפו בעלי חנויות ויושבי-קפה ככל הנראה על רקע עימות דתי. למקום הוזעקה ניידת משטרה, אך השוטר היחיד שהיה בתוכה הותקף והוכה על ידי ההמונים.

לאחר מכן הוזעקה תגבורת ממשטרת פתח-תקוה, שכפר קאסם הוא בתחום אחריותה, וסגן ניצב יעקב שוכל ושוטרי משמר הגבול שהגיעו למקום השתלטו על המתפרעים והחלו בביצוע מעצרים. בחמש לפנות בוקר עזבו כוחות המשטרה את הכפר ובמקום נותרו רק כוחות מצומצמים לשמירת הסדר.

נמסר כי בכפר שוררת מתיחות רבה באחרונה. החוגים הדתיים מוחים נגד ההתרחקות מחיי הדת ומכירת בירה ביום שישי בבתי קפה הנמצאים כמה עשרות מטרים מהמסגד. מפקד תחנת משטרת פתח-תקוה, סגן ניצב יעקב שוכל, אמר כי "מחוללי הקטטה הם דתיים קיצוניים, אשר יצאו מתפילת יום שישי במסגד שבמרכז הכפר". נמסר כי שוקלים הבאת 18 העצורים בפני שופט וככל הנראה אף יועמדו לדין בגין הפרת הסדר בכפר.

בלעדי לאינטרסיסטם: ספריות עם
חלונות זכוכית
לשמירה מפני אבק

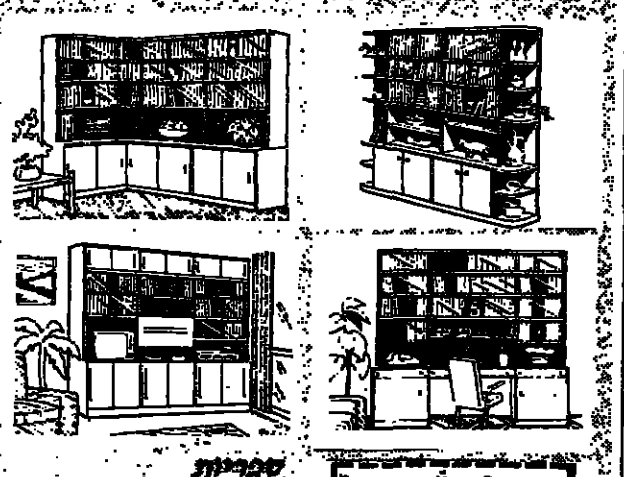

ספריות
אינטרסיסטם
בן יהודה 148 ת"א
טלפון 03-249327
פתוח מ' 09.30-12.30
16.00-19.00
יום שלישי אחה"צ סגור

קטלוג חינם
עבור ספריות אינטרסיסטם
בן-יהודה 148 ת"א 63402
שם
כתובת
מיקוד

לצרכני דגי
קרפיונים ואמנונים
בקשר לפרסומים על הרעלת דגים באזור חדרה
הננו בזה להודיעכם,
כי הקרפיונים והאמנונים
המשווקים ע"י תנובה
לא נפגעו מהרעלה זו
[illegible]
מרכז תנובה ארגון מגדלי הדגים

Youthair.
חזרה מן הצבע אל הטבע!!
•תכשיר מהפכני לגברים ונשים המחזיר לשיער השיבה בהדרגתיות את צבעו הטבעי.
•מקנה לשערך מראה צעיר וטבעי.
•לאחר הטיפול ניתן לצבע את השיער בחופשיות.
•ברשיון משרד הבריאות מס' 7132.
להשיג בבתי מרקחת ובפרפומריות ברחבי הארץ.
היבואן: אג ברון בע"מ רח' המאספים 4 ת"א 03-258689

יכין בע"מ
הודעה לפרדסנים
הננו מביאים לידיעת הפרדסנים, שהתאריך האחרון להגשת בקשות להלוואות למטרת שיפור מערכות ההשקיה בפרדסים וגיזום הוא 31.7.86.
בקשות יש להגיש באמצעות בית האריזה, או הסניף האיזורי של יכין.
ההנהלה

לבעלי כרטיסי אשראי
דחפון
24 שעות שרות מודעות טלפוני של דחפון
03-611001

מלון
פרנק נהריה

בזק
בזק מביאה את השירות לבית
חברת בזק מפעילה
רשת תחנות שירות ניידות
לתיקון טלפונים ולמתן מידע
לערי השדה והישובים
תחנת השירות הניידת תשהה במרכז הישוב במשך שעות אחדות, מספר ימים בחודש ותספק את השירותים הבאים:
★ תיקון מכשירי טלפון.
★ רכישת ציוד טלפוני (מכשירים, שפופרות לכבדי שמיעה ועוד).
★ מידע כללי על שירותי חברת בזק.
★ טפסים להזמנת טלפונים ובירורי חשבונות.

מעתה גם באזור הדרום
ניידת השירות של אזור הדרום תחנה בישובים הבאים:
אופקים, חצבה, ירוחם, מצפה רמון, נתיבות, מועצה אזורית אשכול, עין יהב, ערד, שדרות
באזור הצפון תחנה ניידת השירות במקומות הבאים:
[illegible]
פרטים על מועדי השירות והמקום שבו תחנה הניידת ניתן לקבל במועצות המקומיות שבישובים אלה וכן בסניפי חברת בזק.
המחלקה ליחסי ציבור

הארץ

יום א', י"ג בתמוז, תשמ"ו
20 ביולי 1986

ירושלים: רח' ההבצלת 2 טל' 224245־6, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002. חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166־8, ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים. רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261, ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ. רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv Israel – POB 233 Tel 824261

דרושה ראייה ממלכתית

בהופעתו בשבוע שעבר בטלוויזיה הדגיש נגיד בנק ישראל את חשיבותו של נושא השכר כמרכיב בשמירת היציבות. לדעתו של ברנו אין כיום מקום לתוספת שכר כללית, משום שאלו יאלצו את היצרנים להעלות מחירים, וגם רווחיות הייצוא תיפגע כתוצאה מכך. גם שר האוצר, בפגישתו עם כתבים כלכליים ביום חמישי שעבר, אמר שאין מקום לתוספות שכר אלא רק כנגד עלייה בפריון.

עמדה דומה זו של שני האישים אינה צריכה להפתיע את מי שעוקב אחר שיתוף הפעולה ביניהם בעת האחרונה. אין היא צריכה גם להפתיע את מי שמכיר את יסודות התוכנית הכלכלית, ששני המרכיבים הריאליים שלה היו קיצוצים בתקציב ושחיקת השכר.

בנושא התקציב יש כיום חריגה של כ־300 מיליון דולר, ויש עלייה משמעותית בחודשים האחרונים בשכר בסקטור העסקי. לעומת זאת, בסקטור הציבורי נשאר השכר שחוק.

לאור מצב זה, תובעת ההסתדרות תוספת של דרגה אחת לכל עובדי הסקטור הציבורי. אך הממשלה מוכנה להעניק דרגות רק למחצית מהעובדים. נראה שנושא זה לא יעמוד למכשול בדרך להסכם. בסקטור הפרטי נראה שההסתדרות ויתרה על תוספת שכר כללית, והיא מוכנה להסתפק בתיקון השכר לבעלי הדרגות הנמוכות. המעסיקים מסכימים לכך. בנושא שכר המינימום מדברת ההסתדרות על 500 ש"ח לחודש, לעומת 320 ש"ח כיום. גם כאן הפער בין הצדדים ניתן לגישור.

במצב העניינים הנוכחי נראה כי שלושת הצדדים – הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים – מודעים לשבירותה של היציבות היחסית שבה אנו מצויים, ולשלושתם יש הרבה להפסיד אם ההסכמים יגרמו בסופו של דבר להצתת האינפלציה. לכן דרושה מהם כיום אחריות לראייה ממלכתית, כדי שהישגי התוכנית הכלכלית לא יתבזבזו.

יולי אדלשטיין נותח

(עש"ת). אסיר ציון יולי אדלשטיין, שנפצע קשה לפני כמה שבועות במחנה כפייה, אושפז בבית חולים מיוחד וקיבל טיפול רפואי. כך הודיעה אמש המועצה למען יהודי ברית המועצות.

אדלשטיין סובל מפציעה חמורה באזור אגן הירכיים, ומסיבוכים בעיבור השתן. עלפי ידיעות שהגיעו אמש, נמסר לאמו של אדלשטיין ממנהלת המחנה, כי בנה הוטס ב־11 בחודש לבית החולים המיוחד של משרד הפנים בנובוסיבירסק, וב־17 ביולי נותח.

אדלשטיין היה אמור לטוס לבית החולים רק ביום רביעי, אך לדברי אמו, נראה כי הלחץ על השלטונות הסובייטיים מישראל ומהמערב הביא להקדמת מועד הטיסה. נראה כי הרשויות אף הורידו נוסעים ממטוס אזרחי כדי להטיס את אדלשטיין בליווי רפואי צמוד.

מחיר המו"מ עם ירדן

ערפאת ואנשיו סבורים כי "רק קיץ חם של פיגועים ראוותניים יחלצו את אש"ף מחולשתו"

מאת עודד זראי

המלך חוסין חידש אתמול את מאמצי התיווך בין עיראק לסוריה והוא מתכונן לפקוד את בגדד ודמשק "בכל שידרש". עיסוקי חצר לבית האשם בזירה הבין־ערבית הם כה רבים, עד שנאלץ לדחות בקשה דחופה של נשיא לבנון אמין ג'מייל לקבלו, ולו לראיון קצר, בארמון בסמאן ברבת־עמון. רק לפני שבוע שב חוסין משיחות עם המלך פהד בטאיף, שלאחריהן נועד עם הסולטאן קאבוס בעקבה. תיהל שיחות טלפוניות תכופות עם הנשיאים חוסני מובארק וסדאם חסין. כל זאת לאחר המכה הדיפלומטית והמכאיבה שהנחיתה הממשלה הירדנית בראשות זיד אל־ריפאעי על נוכחות אש"ף בירדן. מי שראה מקרוב את יציאתם מרבת־עמון בדרך היבשה לבגדד של הזוג אנתיסאר וחליל אל־וזיר (אום ג'יהאד ואבו ג'יהאד, ראשי אגף המבצעים והותיקים של אש"ף) אינו יכול שלא להיזכר ביציאת רבת־עמון הראשונה באוגוסט 1970.

לכל הדעות נקטה ירדן בשני המקרים את המתחייב מההגנה על הביטחון הלאומי. אולם אז נותרה ירדן מבודדת ומותקפת בזירה הבין־ערבית. כאשר מרבית השליטים הערביים התנדבו ביניהם על התמיכה בערפאת ובאש"ף. היום, איש מבין המנהיגים הערביים לא פצה פה וצפצף; איש מהם לא נענה לזעקת העזרה של ערפאת. לדעתו שאש"ף איבד את עיקר כוחו לאחר יציאת ביירות (1982), טריפולי (1983) ורבת־עמון 2 (הפעם). ירדן, לעומת זאת, נהנית כיום ממעמד מבוסס מאד בזירה הבין־ערבית. המלך חוסין הוא כיום המנהיג הערבי היחיד היכול להידבר עם כל המנהיגים הערביים בכל עת שיחפוץ.

כשבועיים עברו מאז סגירתם של 25 משרדי פתח ובסיסי ברבת־עמון וגירוש הקאדרים של הארגון. הנותרים עדיין מסתגרים בחווילותיהם בג'בל אל־נוזהה. במקרים רבים בעבר נזקק ערפאת ל־24 שעות כדי לכנס את עוזריו ולפרסם תגובה הכוללת צעדי ענישה ואיום, תוך הפעלת מוסדות הליגה הערבית והזמנת הודעות גינוי מצד המנהיגים הערבים. הפעם אין ערפאת מצליח, גם לאחר שבועיים, לגבש עמדה אחידה בהנהגת אש"ף נגד הצעדים הירדניים האחרונים. הוועדה המבצעת העליונה קיימה ישיבות מאראתוניות בתוניס שלא בהרכב מלא.

ערפאת חושש להזמין לתוניס שלושה מחברי הוועדה שנותרו ברבת־עמון מחשש שלא יוכלו לשוב לירדן. גם המועצה המהפכנית והוועדה המרכזית של פתח אינן מצליחות לקבל החלטות מוסכמות.

מקורות ערביים בתוניס אומרים כי ערפאת, המודע לחולשת ארגונו ולתנאים שאליהם נקלע, גורס כי "שבירת הכלים עם ירדן" תחליש עוד יותר את אש"ף, ולפיכך יש לעשות הכל כדי "להציל מה שניתן להציל, בתקווה לימים טובים יותר". שני עוזריו הבכירים סלאח חלף (אבו־איאד) ופארוק קדומי גורסים היפך. אך שני הצדדים מסכימים כי לנוכח הנסיבות הקשות שנוצרו, על אש"ף להוכיח כי "כוחו עדיין במותניו". ואת זאת ניתן לעשות באמצעות "הסלמת המאבק המזוין בפנים ובחוץ", היינו בשטחים, בישראל ובחו"ל. המקורות מצטטים התבטאויות בישיבות הנהגה סגורות בראשות ערפאת בנוסח: "רק קיץ חם של פיגועים ראוותניים יחלצו את אש"ף מחולשתו, יאחדו מחדש את כלל הארגונים ויחזירו לארגון הגג את מעמדו בזירה הבין־ערבית".

הוויכוחים בהנהגת אש"ף בנושא זה נסבו בימים האחרונים על הדרכים לשיתוף הפעולה עם ארגוני "החזית", בעיקר בגזרה הלבנונית, חידוש פעולות הפיגוע בחו"ל, "לאחר שישראל הפרה את תנאי הודעת קהיר לצמצום הפעולות בשטחים הכבושים", ופעולות אפשריות מהגזרה הירדנית או אף נגד מטרות ירדניות.

חלק לא מבטל ביוזמים אלה תופסת הגדה המערבית ולאחר מכן

ערפאת וחוסין: "שבירת כלים" עם ירדן תחליש עוד יותר את אש"ף

רצועת עזה. למרות השוני בגישתם של ראשי שני המנגנונים העיקריים המופקדים על נושא זה – אבו־ג'יהאד במנגנון "הגזרה המערבית" ואבו אל־טייב במנגנון "כוח 17" – קיימת הסכמה עקרונית ביניהם לגבי הצורך "בהמרדת הגדה והרצועה נגד ישראל וירדן". השניים גורסים מעבר הדרגתי, בהתאם לנסיבות, משלב ההפגנות והכרוזים לשלב הפרות הסדר והאלימות. לדידם יש להכשיל לאלתר כל יוזמה ירדנית בגדה, החל ממינוי ראשי ערים וכלה ביישום תכנית הפיתוח והחייאת המנגנונים הממשלתיים הירדניים. אבו אל־טייב מרחיק לכת יותר מעמיתו אבו־ג'יהאד ומחייב לא רק חזרה לעידן "השבריות והאבנים", אלא גיוס כל המוקדים האש"פיים בגדה והתשתית החשאית במחנות אש"ף בירדן כדי לעורר תסיסה נגד המשטר האשמי ברבת־עמון.

אם לבחון את תוצאות המגעים למיניהם משני עברי גשר אל־חוסיין (אלנבי) נראה בבירור כי למרות הנסיבות המקלות שנוצרו, אין עדיין בסיס למשא ומתן במתכונת המקובלת בין ישראל לירדן. עם זאת, אין ספק כי נוצרה זהות אינטרסים מחייבת בין שני הצדדים, העשויה לסלול את הדרך להידברות מדינית.

אישיות פלשתינית מכובדת שחזרה באחרונה מרבת־עמון למזרח ירושלים ראה כך את פני הדברים: ירדן, סוריה וישראל הצליחו במשרד להביא לביעור מוקדי אש"ף ד ליציאות רבת־עמון, ביירות וטריפולי. לעומת זאת נכשלה ישראל, ובמידה מסויימת גם ירדן, בביעור מוקדי אש"ף בגזרה המערבית. מכאן שעל ישראל להבין שלא יתכן משא ומתן או הידברות מדינית עם ירדן, יהיו הנסיבות אשר יהיו, כל עוד לא תהיה "יציאת הגדה". והכוונה הפעם לפירוק מוקדי הכוח האש"פיים יותר מאשר יציאה פיסית דרך הים כפי שארע בביירות ובטריפולי. לדידה של אותה אישיות, גם ללא קשר עם ההתירה להידברות מדינית, נתגלתה זהות האינטרסים בין ירדן וישראל בעינה, ולו רק על בסיס המחויבות הצרה של "הבטחת הביטחון הלאומי" מפני הפעולות העכשוויות והעתידות של אש"ף. איש שיחתנו גורס כי אין לצפות מהרוב הדומם בגדה, המעוניין בדו קיום ובפתרון של שלום, לבטא עצמו כל עוד השלטון הפורמלי של ישראל אינו מסוגל להגן על חייו מפני מוקדי הכוח של אש"ף.

יתכן, הוא טוען, כי דבריו יראו כמגוחכים בעיני ישראלים, אך אין ספק כי מחלקה אחת של "משטרת המרכז" הירדנית היתה מסוגלת להבטיח חופש ביטוי לרוב הדומם בגדה. מכל מקום, אפשר להניח, לדבריו, כי גם בידי השלטון הישראלי היכולת לפרק את מוקדי הכוח של אש"ף ולהבטיח את חופש הפעולה לרוב המצדד בדו־קיום בשלום. כאן טמון המחיר של המשא והמתן המדיני. וכל המצדד בהמשך עמידה ישראלית מהצד לנוכח המתרחש והעתיד להתרחש בגדה, כאילו דן את המאמצים המדיניים מלכתחילה לכישלון.

פרשת פצצות המצרר (ב')

המכס נטפל וישראל מגיבה

על ישראל לדקדק כחוט השערה דווקא בגלל היחסים הקרובים

מאת זאב שיף

התגובה הישראלית על הטענות האמריקאיות כי ישראל הבריחה ציוד וטכנולוגיה לייצור פצצות מצרר היתה חריפה הרבה מהרגיל. בפרשיות דומות בעבר הסתפקה ישראל בהכחשה, או בהבטחה לבדוק האשמות. בפרשת תת־אלוף (מיל.) אברהם ברעם, למשל, שהואשם בתכנון להבריח נשק לאיראן, נרתעה ישראל מלהגיש לו סיוע אלמנטרי. בפרשת פצצות המצרר ניתנו לנציגים האמריקאיים תשובות כעוסות וישראל הודיעה כי היא מסרבת להענות לפניית הממשל האמריקאי להתיר חקירת אנשים במשלחות משרד הביטחון בארה"ב. הטענה הישראלית היא כי המכס האמריקאי נטפל לפרטים פורמליים זעירים וכי בעקרון נהגה כאן ממשלת ישראל על פי דרישות החוק האמריקאי.

את ההערכות בישראל אומרת, כי בעקבות הבדיקה שערכו בממשל האמריקאי בנושא פצצות המצרר (בעקבות סרוב ישראל להענות לפניית ואשינגטון להטיל מגבלות מרחיקות לכת על השימוש בפצצות אלה והגילוי כי ישראל מייצאת פצצות מצרר בהיקף רחב), גילו האמריקאים כי קיימת אצלם תקלה בפיקוח על פצצות המצרר. מצד אחד הנשק, ולמעשה הטילו אמברגו, על יצוא פצצות מצרר לישראל. מצד שני איפשרו לישראל לרכוש ללא כל קושי ציוד ומכשירים לייצור פצצות המצרר. משנתגלתה סתירה זו החל המכס לברוק, כנראה, את כל העיסקות. המדובר ברכש של מכונות שונות. החל ממכונות בעלות אופי "אזרחי" כמו משחזות של טבעות, ציוד לבחינה וכלה בציוד צבאי, כמו מכונות להרכבת הפצצונות.

הרכישה האחרונה בוצעה בשלהי 1985 והרשיונות לכך הוצאו ב־7 בינואר וב־27 בפברואר של אותה שנה. תוך כדי בדיקה גילו אנשי המכס כי משחזה דומה נרכשה על ידי ישראל עוד ב־1984 וכי לא נתקבל לכך אישור. ההסבר הישראלי הוא כי במקרה זה פנו נציגי ישראל למשרד המסחר האמריקאי, אך נאמר להם, כי המכונה אינה זקוקה לאישור מיוחד לשם יצואה. על כך השיבו אנשי המכס, כי הנציגים הישראלים לא אמרו בפנייתם כי המשחזה נועדה לייצור תחמושת. זה נכון, וזוהי טעות מצידה של ישראל. אך ברור, כי זו היטפלות לקטנות. בכל המקרים האחרים של רכישת משחזות דומות הקפידה ישראל לבקש מהסטייט דפרטמנט אישור מיוחד למרות שמשרד המסחר אמר קודם לכן כי האישור אינו דרוש. ישראל טרחה מאז להודיע כי המשחזות נועדו לייצור תחמושת, וכל זאת בטרם החל המכס בפשיטותיו על חברות הקשורות לישראל.

מסתבר, כי לא אחת מתעלם המכס האמריקאי מאישורים של זרועות אחרות בממשל האמריקאי. לאחרונה, למשל, ביקשה ישראל לרכוש מכונה לשטיפת צדדים של חומרי נפץ מתחמושת. פנו למחלקת המדינה והאישור ניתן. המכס עמד בסרובו, למרות אישור זה. לבסוף הסכים שהמכונה תיוצא לישראל. אך משום מה נתבעה ישראל לשלם ערבות של 40 אלף דולר על המכונה. ישראל החליטה לעכב את העיסקה. לאחר מכן באה פשיטה של סוכני המכס על המפעל המייצר את המכונה, לגלות שמא הבריחה ישראל את הציוד.

כתגובה להיטפלות של המכס האמריקאי החליט הפעם בישראל "לעשות שריר" ולסרב להדרישה כי נציגי תע"ש ואחרים בשליחות משרד הביטחון בארה"ב ייחקרו ויועמדו בפני חבר מושבעים. עמדתה של ישראל היא כי לשליחות יש חסינות פונקציונלית, בדומה לחסינות המגנה נציג קונסולרי, בכל מה שהוא עושה במסגרת תפקידו וכשם שהדיפלומט נהנה מחסינות (והחסינות הדיפלומטית כוללת גם את בני ביתו של הדיפלומט). החסינות הפונקציונלית היא מוגבלת יותר. יש בדיני המדינות רישום מדוקדק של האיש ואחרות שאינן מחייבות זאת. בכל מקרה, רק לאחרונה הסתיים משא ומתן בעניין זה בין ישראל וארה"ב ועם סיומו יש חסינות פונקציונלית לכל שליחי ישראל בשליחות משרד הביטחון (שלחלק מהם היתה חסינות דיפלומטית) ולשם כך אין הם זקוקים כלל לדרכון דיפלומטי או להדרכת שרות.

ברור כי בפרשת פצצות המצרר לא באה לקיצה ההסתערות של המכס על ישראל. כבר לפני מספר חודשים הגיעה לישראל אזהרה בעניין זה. בין השאר, פורסם בארה"ב, בעקבות פרשת פולארד, כי ביזמת המכס תוקם ועדה בין־משרדית בשותפות עם משרדי המסחר וההגנה שנועדה לבחון את היצוא לישראל, בעקיפין או במישרין, של טכנולוגיות רגישות וערביות.

ספק רב אם בישראל נקטו בכל אמצעי הזהירות הדרושים בתקופה זו. לא די בכך שממשלת ישראל נוהגת על פי החוק האמריקאי. עליה לדקדק כחוט השערה דווקא בגלל פרשת פולארד ועל מנת להקל על ידידינו. יש לחזור ולהזכיר לכל נציגינו, כי האינטימיות ביחסי שתי המדינות אין פירושה שאנחנו מנהלים את העולם בארה"ב, שהכל יותר וכל תקלה תחלוף בסופו של דבר.

מוטב לנו שנחסל אחת ולתמיד את התחושה המקננת פה ושם כי אנו מתעסקים עם אמריקאים תמימים. יש להבין גם את הרגישות האמריקאית בכל הקשור להעברת טכנולוגיה ללא רשות. חוק זה אינו מכוון רק נגד הגוש המזרחי וידידותיו של ארה"ב. לפני כשנה נעצרו צעדים פורמליים שונים נגד שוודיה בגלל חשד להעברת טכנולוגיה לברית המועצות. זאת ועוד: צעדי הזהירות צריכים לכלול גם ישראלים יהודים, הפועלים באורח עצמאי בתחום יצוא ויבוא נשק וטכנולוגיות רגישות. אף כי אלה אינם קשורים בפעולותיהם לממשלת ישראל, די בסטייה בלתי מכוונת מצידם כדי שמדינת ישראל כולה תואשם בהתרמות נגד ארה"ב. גם המעט שיכולה ממשלת ישראל לעשות, בעניין הסוחרים הבודדים חשוב שייעשה.

(מאמר אחרון בסדרה)

קצר במשרד המשפטים

בטיפול בפרשת השב"כ אין כל שיתוף פעולה בין היועץ המשפטי לממשלה והמשפטניות הבכירות במשרד. האם יוכל חריש לשקם את מערכת היחסים והאמון עם בייניש, קרפ וצור?

מאת גדעון אלון

אווירה מתוחה מאד, שיש בה מזיגה של חשדנות, חוסר אמון, היעדר שיתוף פעולה והטחת האשמות הדדיות, שוררת בצמרת משרד המשפטים, מאז החלו השר יצחק מודעי והיועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש את תפקידיהם במשרד. רבים מעובדי המשרד מזכירים בעוגמה ובגעגועים את האווירה הנעימה ואת שיתוף הפעולה הפורה, ששררו בבניין הגדול שברחוב סלאח אדין במזרח ירושלים, בעת כהונתם של משה נסים כשר המשפטים ופרופ' יצחק זמיר כיועץ המשפטי לממשלה.

כששאלתי בשבוע שעבר את אחד העובדים הבכירים: מה שלומך, הוא השיב בעצב: "בסדר". אמרתי לו שלפי נימת קולו המצב לא כל־כך בסדר. הוא ענה לי בחיוך מריר: "אני לא יודע איך אומרים בעברית הרוסה מדוכא או מרוסק, אז אני אומר בסדר".

עובדים בכירים מבקרים בחריפות את השר מודעי, שלדבריהם עדיין לא השכיל להבין שמשרד המשפטים הוא משרד מיוחד במינו, בניגוד למשרדי האוצר והאנרגיה. "במשך כל השנים פעלו כל המערכות במשרד תוך הרמוניה וכבוד הדדי, ללא הטחת האשמות דרך כלי התקשורת", מעיד עובד בכיר. "אף פעם לא זכור לי מקרה ששר המשפטים תקף מעל גלי האתר את היועץ המשפטי לממשלה, כפי שנהג מודעי כלפי זמיר. גם לפנים היו חילוקי דעות עם זמיר. אבל הוא ידע ליישב אותם בדרך ארץ בשיחה אישית".

בכירים בפרקליטות המדינה גם זועמים על מודעי שנתן ידו לסילוקו המהיר של זמיר, שהצביע בממשלה נגד הצעתו של חריש להקים ועדת חקירה ממלכתית־משפטית, ושהרים ידו נגד השעייתו של מנכ"ל בנק דיסקונט רפאל רקנאטי. לדברי בכירים במשרד המשפטים: "כל הדוגמאות הללו מצביעות על כך, שאת מודעי מנחים שיקולים פוליטיים־מפלגתיים, ולא שיקולים ממלכתיים, כפי שמתחייב משר העומד בראש המערכת המופקדת על שמירת שלטון החוק במדינה".

גם נגד היועץ המשפטי החדש יש לבכירים במשרד טענות קשות, בשל צורת טיפולו בפרשת השב"כ. הוא לא למד את הנחייתו המחייבת של פרופ' זמיר הקובעת חד־משמעית "שהנשיא מוסמך לתת חנינה רק למי שהורשע בדינו ע"י בית המשפט", והביע את הסכמתו לכך שהנשיא יחון את ארבעת בכירי השב"כ, בנימוק שאין זה מסמכותו להתערב בשיקול הדעת של הנשיא.

אבל חמור מכך הוא הקצר שנוצר בינו לבין צוות המשפטניות הבכירות במשרד, הגורם לשיבוש הליכי העבודה התקינים. חריש נאלץ להופיע בגפו בדיון בבג"ץ בעתירתו של איש השב"כ רפי מלכה נגד ראש הממשלה וראש השב"כ. גם בעת הדיון הראשון בבג"ץ בעתירות שהוגשו נגד תקפותן של החנינות ותביעה לחקור את פרשת "אוטובוס 300", התייצב חריש לבדו מול השופטים שמגר, ברקוביץ ובך. רק בישיבות הבאות של בג"ץ נילווה אליו גם עו"ד יוסף בראוה, סגן בכיר לפרקליט המדינה.

מדוע אין שיתוף פעולה?

מתעוררת השאלה מדוע בעצם צוות המשפטניות הבכירות, אשר סייעו לפרופ' זמיר באיסוף וניסוח החומר בפרשת השב"כ, לרבות גביית העדויות מאנשי השב"כ, אינן משתפות פעולה עם חריש?

מה הסיבה לכך שהמישנה לפרקליט המדינה דורית ביניש (ששימשה בעבר כמנהלת מחלקת הבג"צים וייצגה לעתים מזומנות את זמיר בבג"ץ), המישנה ליועץ המשפטי לממשלה יהודית קרפ (שהתמחתה בגיבוש החומר והיתה תמיד עוזר־כנגדו של זמיר), יהודית צור (העוזרת הנאמנה והמסורה של היועץ המשפטי), לא שותפו בהכנות לקראת הדיונים בממשלה והכנת התצהירים לבג"ץ בפרשת השב"כ?

מדוע נאלץ היועץ המשפטי לבקש מפרקליט המדינה, יונה בלטמן, להעמיד לרשותו פרקליט בכיר שיסייע לו בהופעתו בבג"ץ, ואחרי שמרבית הפרקליטים דחו את הפנייה, רק עו"ד בראוה (שאיננו משתייך למחלקת הבג"צים) נענה לו?

בכירים במשרד המשפטים אומרים: "המשפטניות אינן יכולות לפעול בניגוד למצפונן המקצועי ולהיות שותפות להתבטאויות ולדיונים המפורשים שקדמו להחלטתו של זמיר להגיש תלונה במשטרה נגד שלום ושלושה מעוזריו, שהתקבלה אחרי שיקול דעת מעמיק. הן לא יכלו להשלים עם החלטתו של חריש לבקש מהמשטרה לעכב במשך שבועות ארוכים את החקירה והסתייגו מהחלטתו לתת יד "לעיסקת החנינה".

גם עתה, כשחריש ביקש מהמשטרה לחדש את החקירה, עדיין יש להן ספקות לגבי יכולתו של צוות החקירה המשטרתי לחקור ביסודיות את הפרשה לאחר שהועברה שבילי אותם ניתנו חנינות לארבעת המעורבים העיקריים בפרשה, וקרוב לוודאי שעוד 10 אנשי שב"כ יפנו לנשיא בבקשת חנינה".

חריש לא כועס

חריש איננו מתרעם על גישתן של צוות המשפטניות. הוא מבין ללבן: "זה רק טבעי בעיני שצוות שנקט עמדה מסוימת במשך תקופה ארוכה, אי אפשר לאלץ אותו לשנות את עמדתו ולנקוט עמדה הפוכה", אומר חריש. "אין בכך שום פגם. זהו כלל גדול במשפט, שלעולם אינך מבקש מפרקליט להופיע בעניין שאינך שלם אתו. הן נקטו עמדה ולכן אינני יכול לומר להן: תופיעו נגד העמדה שנקטתן".

שר המשפטים יצחק מודעי, אמר באחרונה (בתוכנית "מוקד" בטלוויזיה): "חריש לא קיבל את תפיסתו המקצועית של הפרקליטות. זוהי תקופת מעבר. אני בטוח שהעניינים בתוך המשרד והפרקליטות המדינה יסודרו והעבודה התקינה תימשך כהלכתה ואף תוגבר".

על מה זעמה המלכה

סירובה של תאצ'ר להטיל עיצומים על דרום אפריקה מסכן את קיומו של חבר העמים הבריטי, למורת רוחה של מנהיגתו המלכה אליזבת

מאת שאול צדקא

לונדון

שתי הנשים הללו לא אהבו מעולם זו את זו אבל השכילו בשבע השנים האחרונות לטאטא את חילוקי הדעות ביניהן מתחת לשטיחים העבים של ארמון באקינגהאם, כלפי הפרוטוקול. הגבלותיה של המלכה, של הנושא למינימום של "המנהג" והחשאיות האופפת את יחסיהן התירו עד כה את המתיחות ביניהן מחוץ למגרש הפוליטי. לפני שבועיים היו המשקיפים הפוליטיים דוחים בתנועת ביטול את האפשרות שהשתיים תיקלענה לעימות פומבי כלשהו. אך היום נראה כי ההתנגשות היא בלתי־נמנעת. מרגרט תאצ'ר והמלכה אליזבת עתידות למצוא עצמן משני צדי המתרס הפוליטי, ודווקא בשל האפרטהייד של פרטוריה.

"גברת הברזל" עמדה מאז ומתמיד בחומה בצורה נגד הקריאה הבינלאומית להטיל עיצומים כלכליים על דרום־אפריקה. כשחיל האוויר של בוטה תקף את זאמביה, זימבאבואה ובוטסואנה, הלכו הקולות והתעצמו. כשהכריז המשטר על חוקי החירום החדשים, התאחד העולם השלישי והפנה אצבע מאשימה כלפי תאצ'ר כמקור הצרות כולן.

המלכה שמרה בשלב זה על פרופיל נמוך. עוינותה למשטר האפלייה אינה סוד. אך היא העניקה לממשלה מרחב תמרון שבתוכו שוטט שר החוץ ג'פרי האו במאמצים נואשים לרצות את המדינות האפריקאיות הזועמות, הסבורות כי בריטניה היא החוצצת בין שעבודם לשחרורם בשל השחורים בדרום אפריקה.

אך כאשר החלו הריקושטים לזעזע את חבר העמים הבריטי, הקומנוולת, ניעורה גם אליזבת משלוותה היחסית. בתוך ימים ספורים התחוור כי אם לא תכריע הממשלה על עיצומים כלשהם, יקרין הקץ על קיומו של מוסד רב־גזעי ותיק זה – גאוות הכתר מאז העניק להבריט עצמאות בארבעת העשורים האחרונים.

לחץ או מתמנות?

קורבנה הראשון של היחסים הדרום־אפריקאית, והנהרצות התאצ'רית היה אלימפיאדת הקומנוולת האמורה להיפתח ביום שישי באדינבורו. לפני שבוע הודיעו ניגריה וגאנה על פרישה מהמשחקים. ולא רק הן – גם קניה ה"מתונה" מסרה הודעה דומה. באותם ימים הצטרפו ל"חזית הסרוב" זו גם אוגנדה וטאנזניה, וסירת־לואו נוספת הגיעה מנידזילה: מאלזיה, איי הבהאמה, פפואה־גיניאה וסיירה־ליאונה הודיעו כב"ל, תראה כי אליהן יצטרפו גם "מדינות העימות" הדרום־אפריקאיות, נוסף על איים קאריביים נוספים ומדינות במזרח הרחוק.

לא החשש לכישלון המשחקים מטריד את הארמון, אלא הסיכוי שהכתר יאבד את הגלות. העיצומים על דרום אפריקה יקום או יפול החבר. ככל שמתקרב "מועד" המשחקים, נראה כי אחד גודלו של הקומנוולת: לשבוק חיים ולנשל את בריטניה מהשפעתה על 48 מדינות בחמש יבשות.

גם אם יינצלו המשחקים ברגע האחרון, בזכות פשרה מוצעת של מנכ"ל החבר הקורא להכרזת חרם חלקי, המשבר הוליד כבר עימות נשי המצית את דמיונם של המשקיפים הפוליטיים בפרלמנט. המלכה, שאינה נוהגת להדליף דעותיה לעיתונות, לא הסתירה הפעם את זעמה, אם כי לא פומבית, כמובן.

ביום שלישי נועדו השתיים לפגישתן השבועית. לא ידוע על מה שוחחו בדיוק, אך אין ספק כי לא ראו עין בעין את המתרגש לבוא על היבשת השחורה בשל עמדת תאצ'ר. העימות ביניהן חשף דילמה חוקתית קשה, שאותה אפילו טובי המשפטנים מתקשים לפתור. חובתו של הכתר, בניגוד לדעה הרווחת, לקבל את עצת הממשלה באמצעות העומדת בראשה, כל עוד זו נהנית מרוב בפרלמנט. העובדה שהמלכה היא ראש הקומונוולת אינה מעלה או מורידה. אם תקרא המלכה תגר על תאצ'ר, היא תיצור תקדים שאותו אין יודעים עדיין כיצד לבלוע בלונדון.

המומחים בהערכות הכתר מדגישים כי בזיות המלכה עמי אוצר, אלא יכולה להתעלם מעצות ממשלתה ולהביע דעתה בכל נושא הקשור בעתיד המועדון הזה השרוי עתה בסכנה מוחשית של סגירה. הם מודעים לכך שבמחסן הנשק של המלכה מצוי עדיין תותח אחד שבו עדיין לא השתמשה: פנייה לדעת הקהל בארצה.

השאלה הנשמעת בוייטהול, קריית הממשלה, היא אם יכולות אותן מדינות, כותבי האופוזיציה בפרלמנט, לכפות על תאצ'ר לקבל על עצמה החלטה המנוגדת לאמונתה, בשל לוחצן – יש אומרים סחטנותן – של מדינות העולם השלישי. האם אכן גדול כל־כך ערכו של הקומנוולת עד כדי הקרבת עקרונותיה של אמא־בריטניה?

טורניר לבן

חוגי הימין מתריסים: ראו מי מטיף לנו מוסר. ג'רי ראולינג, מנהיג גאנה, שתפס את השלטון בארצו בהפיכה צבאית; דניאל אראפ מוי של קניה, שהוציא את המפלגות מחוץ לחוק; הנשיא סטיבנס של סיירה־ליאונה שבבתי־הסוהר שלו מתים מתנגדים פוליטיים; רוברט מוגאבה שכיסס משטר חד־מפלגתי בזימבאבואה; אוגנדה שעברה מלחמות אזרחים רבות בתקופת אידי אמין ומילטון אובוטה; ניגריה שבתוך שלוש שנים עברה שלוש הפיכות צבאיות, ורחוקה מדמוקרטיה לא פחות מדרום־אפריקה. היום, טוענים ראשי האגף הימני במפלגה השמרנית, מעזים אבירי חופש הדיבור בעולם השלישי לאחוז בגרונה של מי שהעניקה להם עצמאות. ברגע האחרון הם מודיעים על ביטול יציאתם של אתלטיהם לסקוטלנד כדי להעניש את תאצ'ר.

מצדדי העיצומים, בהם ראשי מפלגת הליבור, טוענים בלהט כי החטא הגדול של מגי אינו רק סירובה להביא את בוטה על ברכיו, אלא בגרירת המלכה לוויכוח פוליטי שבו מרחב התמרון שלה מצומצם מלכתחילה. בריטניה מחזיקה ב־40 אחוז מסך השקעות החוץ של דרום־אפריקה. אם תטיל עליה חרם מסחרי, לא תהא לפרטוריה ברירה אלא להחיש את קץ האפרטהייד. עמדתה הנוכחית בנשיאות היבשת האירופית מטילה עליה חובה נוספת, שלא לדבר על מחוייבותה המוסרית כלפי מדינות העולם השלישי שבמשך עשרות שנים פנו ל"אם הפרלמנטים" כאל מקור השראה פוליטי.

התמוטטותם הכמעט־ודאית של משחקי אדינבורו תחיש ללא ספק את גסיסתו של המוסד הרב־גזעי, יהלום חשוב בכתרה של אליזבת. סגי רמפאל, המנכ"ל, סבור כי החלטה של הרגע האחרון עוד עתידה להציל את מפעל הספורט השני בחשיבותו רק לאולימפיאדה. אם תצא תאצ'ר בהצהרה כלשהי שממנה תשתמע נכונות להכות את בוטה, הרי שבלאגוס, בהארארה, בניירובי ואפילו בג'מייקה ובגיאנה יגיעו המנהיגים לכדי הרהור שני. אם תמשיך תאצ'ר להיות משוכנעת בצדקתה, היא עלולה להביא להתערבותה הפומבית של המלכה, שתיתן הדרור לדעותיה ותגרום למבוכה חסרת־תקדים בווסטמינסטר.

ובאדינבורו, שם יינזרו רק הקנדים, האוסטרלים, הניו־זילנדים והבריטים, ייערך טורניר ספורט על טהרת הגזע הלבן.

מצב־רוח / ב. מיכאל

אין סודות בחברה

פלונטר השב"כ הוא בהחלט חג לחובבי המעופה. מודל קטנטן, בזעיר אנפין ממש, לתכונה כפייתית אחת שיש בממשלת (ובמפלגות) ישראל. לצורך הדיון נכנה תכונה זו "התמקחות כרי־חורים", דהיינו תאווה לארמוסנת לעמידה על המקח, אך לא באופן המקובל והיעיל, אלא מתוך שאיפה לארמוסנת לחלוטין לשלם תמיד את המחיר היקר ביותר. שילוב נדיר ביופיו בין היהודי הידוע מן הבדיחה (גם דגים סרוחים, גם מלקות, גם גירוש) לבין תייר נאיבי בעיר העתיקה.

ססמתם של המתמקחים־כרי־חורים היא "טוב, אז..." וכאן הם נוקבים במחיר הקודם שהציע המתמקח מן הצד השני: "טוב, אז אני מסכים למחיר שביקשת לפני כמה דקות". אלא שהצד השני, הנבון עם מי יש לו עסק, כבר העלה את המחיר. הממשלות שלי תמיד־תמיד תשלמנה את המחיר היקר ביותר כדי להגיע לתוצאות שאפשר היה להשיגן במחיר נמוך יותר.

אין קץ לדוגמאות: מלחמת יום־כיפור, הסכם השלום, פתיחת רפיח, אינפלציה, פתיחת מלחמת לבנון, סיום מלחמת לבנון (ראשיתה חלקית), וכך יהיה גם בענייני טאבה והגדה המערבית. התוצאה הסופית – המתבקשת והברורה בדרך־כלל כבר מהרגע הראשון – תושג רק לאחר שישולם עבורה המחיר היקר ביותר.

פלונטר השב"כ, כאמור, הוא מודל מובהק ומדויק. תחילה ניסו להשתיק את הפרשה לחלוטין, אחר־כך ניסו להתחמק מתשלום המחיר הראשוני (הנמוך עד גיחוך) שהציע פרופ' זמיר. משם עברו להתעקשות על מניעת חקירה משטרתית. השלב הבא היה מאבק נגד ועדת־חקירה.

ומה קרה? הפרשה לא הושתקה אלא התבקעה ברעם אדיר. ראש השב"כ התפוטר באופן מביש ומפליל. חקירה משטרתית תהיה. ועל כל אלה עוד הצליחו להוסיף את ביזוי הנשיא, ביזוי החוק, מעיכת מעמדו של היועץ המשפטי והנחכתו.

והכל מתוך מאמץ להגיע לתוצאה שהיתה בהישגה במחיר נמוך לאין־שיעור. שהרי אם היה מר פרס מחליט, מיד עם היוודע הפרטים, על מינוי ועדת חקירה ממלכתית – שחשאיותה מובטחת, אמינותה גבוהה ודיקרתה אינה מוטלת בספק – היה משיג את הטוב שבכל העולמות: גם חקירה, גם צנעה, ושקט, גם צדק, גם שמירה על הכבוד העצמי.

אבל לא! כאילו טרח איזה מוח זדוני להמציא מיני מחירים מופקעים לשלמם: גם סערה ציבורית, גם חקירה, גם התבזות.

וזה לא הסוף. עתה נסובה התמקחות־כרי־חורים סביב ענין "הסודיות". ריבונו של עולם, על איזה סודיות הם מדברים? מה עוד נותר חסוי בפרשה הזאת, מלבד מספר הבעלים של הנוגעים בדבר? כאילו כפאם שד, אין הם מסוגלים להניח לדברים להתנהל באורח הטבעי.

הם מחפשים לעצמם מתחת לאדמה, עוד ועוד מחירים מופקעים לשלמם: פנייה גרוטסקית לבית־המשפט שיוציא צו־סודיות מקיף, העלבת המשטרה בעצם העלאת החשש לסודיות, ניסיון לרתום לעניין הציבור הזה גם את ועדת החוץ והביטחון. אם מותר לשפוט עלפי מקרים האינטליגנציה שהופגנה עד כה, סביר להניח כי ההצעות הבאות תהיינה הטלת איסור על מפגשים בין חוקרים לנחקרים, חובת השמדת הראיות מיד עם איסופן, איסור רישום פרוטוקול החקירות, ומי יודע? אולי אפילו קבלת החלטה האוסרת לחלוטין על שאלת שאלות מתוך החשש שהתשובות עליהן תגלולנה סודות ביטחוניים.

ומה יהיה הסוף? הצבורה הצבאית. בדיוק כפי שהיה קורה לולא התחילו בכלל בכל עניין "הסודיות".

לא צריך להיות נביא כדי לטעון שגם ועדת חקירה עוד תקום בתוכה. התסריט הוא פשוט: המשטרה משלימה את החקירה כמיטב יכולתה. היועץ המשפטי מעיין בתיק ומודיע כי לדעתו יש לסגור "מחוסר עניין ציבורי", או מסיבה אחרת באותה רמה של תבונה. הלא הוא כבר הודיע לבג"ץ כי כך היה נוהג לו הגיעו אליו המסמכים המונחים לפניו. מיד קמה סערה חדשה ואין מנוס מועדת חקירה.

הנה, במעט מאמץ הצלחנו למצוא גם צד חיובי לפרשת השב"כ: מבחן הושאף להבנת נפשה המפותלת של ממשלת ישראל.

כאשר אחרים שודדים אותך, פיקנטי נותן לך נקניק במחיר אמיתי

אמינות פיקנטי

נקניק במחיר הוגן

סקר: קנייה בפיקנטי – כמו להרוויח עוד חצי משכורת

ב־84' שברנו את המוסכמות: הוכחנו כי גם לך מגיע נקניק ופסטרמה במחיר אמיתי. חשפנו את סקנדל פערי התיווך של רשתות השיווק, והבאנו נקניקים מעולים לכל בית ולכל סנדוויץ' של כל תלמיד.

פיקנטי המפעל שקבע את מדד יוקר הנקניק בישראל

בישראל: 1986 BEST BRAND AWARD 1986 השם הנבחר בסקרים

באירופה: הזמנות, הזמנות, ותודות למפון היצוא

פיקנטי – שגריר ישראלי חדש ומכובד.

יותר מחברת ביטוח

1,500,000 אנשים אינם טועים:
נקניק אמיתי – הוא נקניק פיקנטי. עשרות סוגי נקניק; בכל גודל ובכל טעם.
במילים אחרות:
טעם. איכות והנאה.

טעם איכות והנאה

מדינת ישראל משרד הבריאות לשכת הבריאות המחוזית שרות המזון
רשיון מס' 500

כשר
ביקות רפאי־ומדי־צמוד
בהשגחת הרבנות בני־ברק

מפעלי פיקנטי

פתוח עד 10 בלילה

השומר 104 בני־ברק, טלפון 774865

صورة من الأصل

صكنا من الاجل

עונה כזאת עוד לא היתה

הפילהרמונית בת 50 והיא תחגוג את היובל. עם הרכב אמנים נדיר

אגף הצ'לנים בתזמורת הפילהרמונית של שנת 1951

אפילו ותיקי המנויים של הפיל־הרמונית יתקשו להיזכר באיזו עונה זכו לשמוע סידרה כה נוצצת של מנצחים וסולנים כמו בעונה הזמ־נים המתוכננת של התזמורת. ארבע שנים הוקדשו לתכנונה של עונה זו והמאמץ נראה היטב בארבע חוברות הפרסומת את כל מה שמתוכנן. עכשיו צריך רק להחזיק אצבעות ולקוות שהכל ייצא לפועל. בינתיים בוטלו רק שניים: הפסנתרן ולדימיר אשכנזי והמנצח לורין מאזל.

כמו כל דבר בארץ, גם תכנון העונה החגיגית נחלק לשלושה: העונה עצמה, אירועי היובל בדצמבר 1986 וחגיגות במלאת מאה להול־דתו של רובינשטיין ב־1987. ביום היובל עצמו, 26 בדצמבר, חמישים שנה בדיוק אחרי טוסקניני הניף את השרביט בגני התערוכה, תערוך התזמורת קונצרט אחרי הצהריים באולם אוהל־שם שהיה במשך תקופה ארוכה ביתה של התזמורת, ואליו יוזמנו כחומש מאות מן המוזיקים בכרטיסי מנוי מהעונה הראשונה. ייעשה מאמץ לשתף בקונצרט זה, בניצוחו של מהטה, גם את הנגנים הוותיקים של התזמורת. תוכנית קונצרט זה טרם נקבעה, כי על התוכנית המקורית של הקונצרט הראשון בוצעה במלאת לתזמורת ארבעים, והיא היתה ארוכה מאוד, מה שלא מתאים לקונצרט של אחרי צהריים.

יש תזמורות ותיקות מהפילהר־מונית, אבל דומה שאין עוד תזמורת שיש לה כל כך הרבה ידידים. בשבוע היובל יקחו חלק סולנים שהם ידידים מובהקים שלה זה שנים רבות: דניאל בארנבוים, אייזק שטרן, מסטיסלב רוסטרופוביץ', יצ־חק פרלמן, פנחס צוקרמן, לין הראל, עמנואל אקס, שלמה מינץ. אצל חלקם מתבטאת הידידות בכך שהתזמורת אינה משלמת להם שכר, אלא רק הוצאות ואירוח, בלאו הכי משלמת התזמורת לרוב האמנים המופיעים עימה חצי או פחות מזה מהמחיר שהם לוקחים מתזמורות אחרות. אחרת ספק אם היתה יכולה להרשות לעצמה עונה רגילה, שלא לדבר על עונה נוצצת כזו. מבחינה זו, קהל הפילהרמונית הוא מהמפו־נקים בעולם. מהטה מונע ממנצחים וסולנים מתלהבים בפניו שבישראל מוחאים להם פחות כפיים מאשר בכל מקום אחר בעולם. הוא מרגיע אותם, לדבריו, בכך שלו עצמו מר־חאים עוד פחות.

את אירועי היובל תפתח הסימ־פוניה התשיעית של בטהובן עם מקהלת האופרה של פאריס בניצוחו של בארנבוים. מהטה ינצח על אותה מקהלה בביצוע "בריאת העולם" של היידן. בשני הביצועים יקח חלק גם הבאריטון הנודע חוזה ואן דאם, בביקור בכורה בארץ.

לחלק מן הקונצרטים של אירועי היובל טרם נקבעה סופית התוכנית. דווקא העובדה שמדובר בידידי התזמורת גורמת לאיחור: חלקם עוד לא החליט מה הוא רוצה לנגן. מכל מקום, ברור שאם בקונצרט אחד מנ־גנים שטרן ורוסטרופוביץ', הם ינגנו גם את הקונצ'רטו הכפול של ברהמס. ואם בערב אחד מנגנים צוקרמן, לין הראל ועמנואל אקס יש להניח שינגנו את הקונצ'רטו המשו־לש של בטהובן. שלושה מן הקונצרטים החגיגיים לרגל היובל הם בחסות גופים שונים, ועל כן מתאפשר ביצועם מבחינה תקציבית. יש עוד חמישה קונצרטים בחגיגות אלה, שלהם עוד מחפשים נותני חסות כספית. את החסות הרשמית מעניק, הן לאירועי היובל והן לאיר־ועי רובינשטיין, נשיא המדינה.

אירועי היובל יסתיימו בקונצרט חגיגי ב־31 בדצמבר. כיאה ליובלו של גוף לאומי תערך לכבודו ישיבה חגיגית של הכנסת, יונפק "יער התזמורת", יוטבעו מדליות, תערך תערוכת תצלומים, יצאו לאור בולים על מעטפה עם חותמת מיוחדת, כרזות וכן אלבום ציורים של הצייר מירון סימה וספר על הפילהרמונית, אותו כותב מיכאל אוהד.

באירועים לציון יום הולדתו המאה של רובינשטיין יקחו חלק טובי הפסנתרנים בעולם, שינגנו את הרפרטואר שנהג לנגן רובינשטיין בקונצרטים סימפוניים: קונצ'רטו של בטהובן, ברהמס, שופן, מוצרט, רחמנינוב, מנדלסון, צ'ייקובסקי ומו־צארט.

זו התשובה למי שישאל מדוע בפסטיבל פסנתרנים לא מנגנים את הקונצ'רטו של בארטוק. רובינשטיין לא ניגן אותו. מהטה, לעומת זאת, ניצח על כל הרפרטואר הזה עם רובינשטיין. הפסנתרנים: מאוריציו פוליני, מארי פרוחיה, אלפרד ברנ־דל, ראדו לופו ודניאל בארנבוים ינגנו בנוסף על הופעותיהם עם התזמורת גם רסיטלים. כן ישתתפו באירועים אלה הפסנתרנים אליסיה דה לה רוצ'ה, עמנואל אקס (זוכה התחרות הראשונה על שם רובינש־טיין), אילנה ורד, יפים ברונפמן, ואריה ורדי, פנינה זלצמן ופסנתרנים ישראלים צעירים. רודולף סרקין, לעומת זאת, יופיע במסגרת העונה, וינגן מוצארט.

זוכה התחרות הרביעית על שם רובינשטיין ינגן במסגרת הסדרות, והרשם המיוחד של מתכנני העונה מפגיש אותו עם המנצח הישראלי מנדי רודן, בשלב הגמר של התחרות היו לשניהם חיים קשים הדדית.

לסדרה זו ייכנסו מנויי מיוחד, ואילו חגיגות היובל יהיו קונצרטים הפתוחים לקהל רחב, ומנכ"ל התזמו־רת אבי שושני אמר שייעשה מאמץ שמחירי הכרטיסים לקונצרטים אלה יהיו סבירים לחובב מוסיקה רגיל. בשל חוזים אקסקלוסיביים של האמנים השונים לא תהיה אפשרות להקליט קונצרטים אלה כפי שנע־שה בשבוע הוברמן, אך אמצעי תקשורת עולמיים מתעניינים בהם.

העונה ה־50 תפתח ב־27 בספט־מבר בניצוחו של לאונרד ברנשטיין, שינצח בקונצרט זה על יצירה שהוא כותב במיוחד לרגל עונה זו — "משחקי יובל". היצירה תנוגן בב־כורה עולמית קודם לכן, בעת סיורה של התזמורת בארצות הברית. הב־טחת מקונצרטים של ברנשטיין ומהטה בניו יורק יהיו קודש לקרן הסמורה של התזמורת. מהטה זכה כבר לכל כבוד אפשרי מן התזמורת, ואילו ברנשטיין, שעוד מעט ימלאו 40 שנה מאז ניצח על התזמורת בבאר שבע, מיד עם שחרורה, זה מנגן עימה ללא שכר (ואף תורם את שכרו כדי לאפשר את סיורה) הוא בהחלט ידיד מיוחד במינו. התזמורת שוקלת כיצד לציין במסגרת עונת היובל את הוקרתה המיוחדת לבר־נשטיין (שיופיע עימה פעמיים במשך עונה אחת, אירוע נדיר לכשעצמו) מבלי לפגוע במהטה.

בקונצרט השני של העונה ינצח מהטה על יצירה חדשה של נועם שריף "בן גוריון" ועוד יבוצעו בעונה זו יצירות ישראליות רבות, ביניהן הסימפוניה הרביעית של יוסף טל, שנכתבה לרגל היובל. בין האירועים המיוחדים של עונה זו יהיה ביצוע "הרקוויאם הפולני" של המלחין קשישטוף פנדרצקי בניצוחו ובהשתתפות המקהלה הפילהרמונית מוורשה. זה הנחמה על כך שה־פילהרמונית לא נסעה, בסופו של דבר, לפולין.

עם התזמורת יופיעו המנצחים הישראלים גארי ברטיני, אליהו ענבל, דוד שלון, מנדי רודן ושלום רונלי ריקליס. בעונה החגיגית ישתתפו מיטב המנצחים בעולם: שולטי, לוין, אבאדו, ג'יוליני, דוראטי, סינופולי ואחרים. מעטות התזמורות בעולם שיכולות להציג רשימת מנצחים כזאת בעונה אחת. הצרה היא שרובם יכולים להעמיד לרשות התזמורת זמן שמאפשר להם לנצח רק על מחצית סדרה. הם עסוקים בהתחייבויות אחרות.

גם הרפרטואר מהווה בעיה לא קטנה. רוב המנצחים הגדולים רוצים לנצח עם התזמורת הזאת על מאהלר, ואכן בעונה אפשר יהיה לשמוע את השניה, השלישית, הרביעית, החמישית והתשיעית, בנו־סף ל"שירים על מות ילדים" ו"השיר על הארץ".

מי שרוצה יותר מוסיקה ישראלית ומודרנית ולא רק מאהלר, יצטרך לשמוע שבידי התזמורת יש סקר דעת מנויים, לפיו רק אחוזים בוד־דים אינם מרוצים מהתוכנית. אותם אחוזים בודדים אינם רוצים מוסיקה מודרנית, אלא דווקא קלאסית ופוסט־קלאסית. הבעיה: אופרות. העונה הם יקבלו את מבוקשם ביד רחבה בביצוע שלוש אופרות של מוצרט — "כך עושות כולן", "נישואי פיגארו" ו"דון ג'ובאני" בניצוחו של דניאל בארנבוים. למנויי נסיון מהפקות אופראיות מן העבר יציגו את האופרות בהיכל התרבות בביצוע למחצה (כשהתזמורת על הבימה) של ז'אן פייר פונל. בעונה זו, שתהיה עתירת מוסיקה ווקאלית, ישתתפו גדולי הסולנים מן העולם וכל המקהלות הפעילות בארץ.

לא נותר אלא לקחת נשימה עמוקה, לצלול אל מעמקי האובר־דראפט, ולקוות שלא יהיו ביטולים. לתזמורת זו תהיה זו שנה קשה, ושנה קשה לא פחות תהיה למי שירצה לשמוע את כל השפע הזה. כמה הזדמנויות כאלה יש בחיים? הלא הפעם הבאה תהיה כשהתזמורת תהיה בת מאה.

טנור בלי מתחרים

דומינגו: "טיק" של רגיעה

פלאסידו דומינגו היה נינוח ביותר בעת החזרה שלו עם הפילהר־מונית לקראת הקונצרט בפארק. התוכנית דומה בבסיסה לזו שביצע לפני יותר מ־600 אלף איש ב"סנטרל פארק" של ניו יורק, לרגל חגיגות פסל החירות לפני כשבוע־יים: אריות מ"טוסקה" ו"הליצנים". גם שם המנצח היה זובין מהטה. דו־מינגו אינו משתמש במלוא קולו, שר רוב הזמן בישיבה, כשהוא מנ־דנד את כף רגלו. הוא ממשיך בנ־דנוד זה גם במהלך הראיון.

"אומרים לי שזה 'טיק' של עצבנות. אני אומר שזה 'טיק' של רגיעה, כי אני רגוע ונינוח ביותר", הוא אומר.

בגיל 45, גבוה, חסון, שחור, עם התחלה של כרס, הוא מקווה לפחות לעשר שנים נוספות של שירה. הרפרטואר שלו רחב ביותר. הוא מודע לכך שהקהל רגיל למידה של ריאליזם אפילו בבדיון מלאכותי כמו אופרה (לא מעט בעיקבות סרטי אופרה, שבהם היה לו חלק נכבד: "כרמן", "לה טרוויאטה" ו"אותלו" לאחרונה), ואפילו עם איפור לא ישיר היום את רומיאו. הוא מקווה עוד לשיר את טריסטאן, אותו לא שר עדיין.

"בתי אופרה גדולים הם כמו מחשבים היורים את מה שהם רוצים וזה מה שקובע את תעסוקתך לשלוש ארבע שנים מראש. זו הסיבה שלא נזדמן לי לשיר בישראל קודם לכן. במעמדי זה יותר שאלה של הבנה הדדית".

בעיקבות רעש האדמה במקסיקו מיתן את קצב הופעותיו (בדרך כלל כשבעים לשנה) והקדיש עצמו לאי־סוף תרומות למען נפגעי הרעש. לזה המניע הנוסף יותר אפשר לו להתפנות להופעה אתנו בארץ. "בישראל", "ההצגות למען הנפגעים בעולם היתה יפה מאוד, וגם המוסיקאים עזרו לי". בקונצרט בפארק הירקון ייאספו תרומות בין הקהל על ידי נערי הצופים, וגם ההכנסות ממכירות התכניות יוקדשו לכך. במקסיקו עדיין חיים הוריו של דומינגו.

מפעילות הומניטרית קל לגלוש לפוליטיקה. דומינגו סבור שאמנים לא צריכים לעסוק בפוליטיקה, שהיא מטבעה עניינם של מעטים, בעוד שהאמנות נועדה לרבים, שלא צריכים לסבול בגלל המעטים המנה־לים פוליטיקה. "אני מכיר, כמובן, במצב, ויודע על ישראל ואש"ף ומבין את הכל, ולכן גם לא אשיר במדינה העוינת את ישראל. מצד שני, העובדה שאני שר בישראל ממילא גורמת לכך שהם לא יזמינו אותי, כך שהדבר נפתר מאליו. אשיר בכל מקום אליו יזמינו אותי וכל קהל ירצה אותי, אולי עם יוצא אחד מן הכלל — דרום־אפריקה. שם לא אשיר עד שלבנים ושחורים לא יוכלו להאזין לי בצוותא. הוזמנתי מספר פעמים וסרבתי."

בברית המועצות שר ב־1977, והקהל מחא לו כפיים במשך 45 דקות וליווה אותו למלון. "אתה יכול לאסור עליהם לעשות דברים, אבל לא להרגיש" — אומר דומינגו, ששר לרוסים אריה מתוך "יבגני אונייגין" ברוסית.

דומינגו יודע שעם ההצלחה באה גם העבודה הקשה שבין הופעות: ראיונות בשיטת הסרט הנע, מסיבות עיתונאים. צריך לשמור על הקול, אחרי שזה נפגע מן האבק במקסיקו ומן החוויה הרגשית שעברה עליו שם, הוא יודע להיזהר. יום לפני ההופעה הוא משתדל לא לדבר. בחזרה הוא שר בחצי קול ויורד אוקטאווה במקום לעלות לטונים גבוהים. הוא אינו עוסק בהוראה כי גם זה מאמץ את הקול. אם אתה רוצה לא רק להתפקע בעצות. דו־מינגו מתחיל בקריירה של מנצח ומאמין "שבהיותי זמר בעצמי, אני יודע איך לעזור להם כמנצח". אין לו רצון לתקן מדוע המנצחים אל הבימה, כמו שאין לו חשש מטנורים צעירים היכולים לכבוש את מקומו. "יש פחות מדי תחרות. אילו היו יותר טנורים צעירים, הקול היה גבוה מכך".

אמנות כמירוץ סוסים

הביאנלה של ונציה חזרה לחלק פרסים. הצרפתים זכו השנה

מאת דני קרון

הוויזוד לביאנלה של ונציה את הכבוד והפרסים שלקחו ממנה. האמנים שוב חוזרים להיות סוסי מירוץ שאוספים, בנקים, גלריות, מוזיאונים המדינות מהמרים עליהם.

מרדכי ארדון הוא האמן הישראלי היחיד שזכה עד היום בפרס אונסקו עבור תמונתו "ששת הנרות". מוכר השופטים שהעניק לו את הפרס בוונציה היה סנדברג הגדול. ב־1964, כששבר השופטים פסק להע־ניק את הפרס הגדול לאמן האמ־ריקאי ראושנברג, גרמה ההחלטה לרעש בינלאומי ולחששות של האירופים שניו יורק משתלטת. ב־1966 זכה הארגנטיני לה פרק ובאו־קטובר 1968, יותר מחודש אחרי סגירת הביאנלה, העניק הפרס בחשאי לאמן צרפתי ממוצא הונגרי, שפר.

ב־1970, 1972 ו־1974 הפכו הביאנלות להפגנות סטודנטים נגד הממסד הגלריות שהשתלטו על האירוע. ב־1976 הוליס. הנשיא החדש, הסוציאליסט מריפה ריפה דה מאנה, לבטל סופית את הפרסים. מאז ועד השנה, במשך עשר שנים, התנהלה הביאנלה כמפגש של אמנות ולא כמירוץ סוסים.

השנה חזר הגלגל לאחור, והמירוץ הגיעה ראשונה צרפת. היא קיבלה את הפרס הראשון עבור הביתן המוצלח ביותר, שהוא יצירתו הסביבתית של האמן הצרפתי דניאל בורן. בורן נמצא מזה שנים באוונ־גרד של "פספוס" וקובע פסים בצבעים שונים על מבנים בחוץ ובפני־נים. את הפסים הללו הוא מצייר בכל מוזיאון המכבד את עצמו. יצירתו האחרונה — והראשונה שנ־נוצרה להיות קבע — נתגבה לאחרונה בחצר הפנימית של פלה רויאל בפאריס.

עמודים בגבהים שונים בפסים של שחור ולבן מתייחסים ואינם מתייח־סים לעמודים העתיקים של ארמון מלכי צרפת. היצירה הפכה למלחמת תרבות: תביעות משפטיות והפגנות בעד ונגד הפכו חלק ממלחמת הבחירות של הימין בשמאל, שהומין את העבודה.

עתה חגג שר התרבות לשעבר ז'אק לאנג את נצחונו על שר התרבות החדש פרנסואה ליאוטאר.

הוא עצמו ישב בוועדת הפרס שהעניקה אותו לבורן, בנוסף לכך מימן משרדו של לאנג את הקטלוג המפואר שיצא במיוחד לפתיחת הביאנלה ועלה יותר מכל ההוצאות של מדינת ישראל על התצוגה הישראלית בביאנלה של ונציה.

גם מוזר האמנות הפריזאי דניאל טמפלון, המייצג במקרה את בורן, השתתף בשטח. אם זה לא מועיל, זה לבטח לא מזיק. צרפת שמה את כל הקלפים על הסוס שלה. למרות זאת, היתה עבודת הפסים של בורן, לדעת הכל, הטובה ביותר בביאנלה. האולי הטובה מכל מה שעשה אמן זה עד היום. אז למה כל הרכילות הזאת? כדי ללמד כי בכל מירוץ סוסים רצוי שמישהו יעודד את הסוסים מהצד.

מישהו אמר שהפרס הזה היה נו־חומים לצרפתים אחרי הפסדים לגרמנים בכדורגל. אולי בשל כך זכה פולקה, שייצג את גרמניה הפד־רלית, בין הטובים שבציירי ארץ זו, רק למחצית הפרס לאמן הטוב ביותר. הוא נאלץ להתחלק עם הצייר אורבאך, שיצג יחידי את הממלכה המאוחדת, הכתר ומלכת בריטניה, בציורים קטנים בסגנון אקספרסיוניסטי רווי צבע.

מי שהיה בטוח שבפרס הגדול יזכה איסאמו נוגוצ'י התאכזב. הוא ייצג את ארצות הברית בפסלי אבן חרשים ובנורות נייר יפאניות שעי־צב כבר בשנות השישים. וכן במר־דלים של גנים שהם פיסול סביבתי. בבכיסה לביתן האמריקאי הוצב מבנה משיש קאררא המשמש גם כמגלשה. הוא בוצע באחרונה בש־ביל נוגוצ'י בבתי המלאכה של פיסורה סנטה.

מפעל חייו של נוגוצ'י, כמו אין ספור האמנים שהוא פילס להם דרך ושגדלו כמשך האוונגרד לעבר דתו־הם הפרס שלו. פגשתי אותו בסמטה צרה המוליכה לאוסף פגי גוגנהיים, שם ערכה המשלחת האמריקאית קבלת פנים כמותוה לו. כל המי ומי נדחפו בכוח להיות שם, חוץ ממנו. "לאן אתה הולך?" — שאלתי. "צפוף כאן, צפוף" — הוא השיב, בירך אותי בקידה יפאנית ונעלם בסמטה. אולי כבר נמאס לאנשי ההולכת השופטים.

רוב הביתנים השתדלו להציג אמן יחיד. לכל היותר שלושה. ישראל הביאה הפעם תערוכה קבוצתית. הקטלוג, שהוכן במיוחד לא הספיק להגיע לפתיחה, ועיקר ההסברים של האוצר יונה פישר מדוע נבחרו האמנים האלה, ומהי תפיסתו לגבי הנושא שבחר "האור באמנות הישר־אלית".

הביאנלה של 1986 בחרה בנוש־אים אחרים לגמרי: אמנות ומדע, אלכימיה, צבע, מחשבים ועוד. פתאום אי אפשר כבר להציג תערוכה מבלי לתת לה כותרת או שם ספרותי. כמה "דור" נשאר משנות המשישים עד לשנות השב־עים כדי לגרש את השר הספרותי הזה מהיכלי האמנות הפלסטית, שלא יוכנם אותם, חס וחלילה.

שלושת ימי ה"הורניצ'אז'", הם ימי טרום הפתיחה הרשמית והעצם התגיגה האמיתית של הביאנלה: אמנים, מבקרים, אוצרים, מנהלי מו־זיאונים, בעלי גלריות, אוהבי אמ־נות, ידידים, חברים, שתאים, אור־בים. הכל מתבשל בסיר הגדול של ה"גרדיני" — גני הביאנלה. קי־לומטרים של אמנות, משא מייגע ומעייף. הצרה של האמנות הפלס־טית היא שאפשר לראות אותה רק ברגליים. בכל זאת רצים באוויר החם והלח של ונציה ומחפשים נקודה של אור, משהו חדש, אחר, מעניין, מגרה, אם מוצאים, זה השכר.

הביאנלה של ונציה, הוותיקה מ־כולן, שזה קפיצה דורשנית. סביבה מסורתית, תפאורה שהיא סטירה לחי לכל תיאוריה. בתים מתרוצצים במים מלוכלכים, גשרים, כיכרות. עיר ללא מכוניות ועם קישוטים הלועגים לתיאוריות של הקישוטיות. בחום ובנצציאי רחוב ר־חות של מים עומדים המתעוררים בבוקר. הלמוני על ונציה חולקה ומ־גולות מכל הקישוטים שהוסרו ממנה.

על החיים ועל המוות

התיאטרון העירוני באר שבע מעלה את "המתאבד" מאת ניקולאי ארדמן. תרגום: אהוד מנור. בימוי: מיכה לבינסון. תפאורה ותלבושות: יעל פרדס. מוסיקה: רפי קדישזון. תאורה: נתן פנסמרין. משתתפים: דב רייזר, ליאת גורן, מרים גבר־יאלי, הנגו ירדן, מרגלית סמט־דר, מרק חסמן, רוזינה קמבוס, אושה גלינסקי, עמרן אמקין, ענת וקסמן, רוברט הניג, דורון מתתיה, חנן שטסריק ואחרים.

בסופו של דבר תיאטרון הוא דבר השמאל־צפוי אם־הוא עניין של חיים ומוות. אתה הולך לתיאטרון, להבדיל מסרט, כדי לראות לפניך אדם תלת מימדי, בשר ודם, שחי דמות אחרת, ועלול למות בתפקיד אותה דמות. רק אם המוות התיאטרלי הוא ממשי, אף על פי שבתוך תוכך אתה יודע שהוא אינו יכול להיות ממשי (שהרי השחקן יקום אחרי רדת המסך וילך לביתו), התיאטרון הוא עניין של חיים ומוות.

מה מתאים לכך יותר ממחזה שזהו בדיוק עניינו — חיים ומוות? המחזאי הרוסי ניקולאי ארדמן כתב בשנות השלושים, בברית המועצות, מחזה על אדם המשתעשע במחשבות על התאבדות, כי החיים שלו, כמובטל, גרועים בעיניו ממוות. לתדהמתו הוא מגלה שהחברה בה הוא חי מאמצת את התאבדותו ורוצה לנצל אותה. כשמתברר לו בסופו של המחזה שגם חיים הגרועים בעיניו ממוות, הם עדיין טובים מן המוות עצמו, התעכת החברה שכל כך אהבה אותו כשרצה להתאבד לעוינת, כמעט מוכנה להרוג אותו.

למרות ששני תיאטרונים מבוכ־רים, של מאיירהולד ושל סטניס־לבסקי, התחרו על המחזה, לא ניתן להם להציגו. סטאלין ומקורביו לא אהבו את המסר, ואפשר להבין מדוע. המחזה תוקף לא רק את תנאי החיים הגורמים לאדם לרצות להתאב־בד (זאת היתה כנראה הסיבה העיקרית לאיסור), אלא גם את החברה המוכנה לנצל את התאבדותו לצרכיה. המכתב של סטאלין המצו־טט בתכניה הוא פנינה בזכות עצמו. גם בשנות השבעים לא הורשו להציגו בברית המועצות, והמחזה זכה לתפוצה דווקא במערב.

בישראל, כמו במערב, זו לא חכמה גדולה להציג מחזה המראה חברה סובייטית באור שלילי. אך בדיוק מאותה סיבה צריך לחפש בו מעבר למסר ההברתי־מקומי, את המסר האוניברסאלי. הבימאי מיכה לבינסון אכן ניסה לעשות כך, כש־הדגיש לעצמו לשנות כמעט את הדבר המהותי ביותר במחזה. אבל ארדמן נשאר הגיבור בחיים. אולי כך קיווה המחזאי שיתנו לו אישור להעלות את מחזהו. אצל לבינסון הגיבור אמנם מסרב להתאבד, אך נער הוויזשיאלים לפניו שקר את ליבו הורג אותו. ספק בשגגה של טירוף ספק בודה.

אלא שהחלטה תבנית־עלילתית זו צריכה לבוא לידי ביטוי גם בתחלוט מגנתית. דומה שלבינסון אמנם הבין זאת והלך בדרך זו. ארדמן כתב קומדיה, ולבינסון מביים במעט פארסה. בסגנון כזה, כש־הצופה מתרגל כבר לעובדה שכאן לא לוקחים את המוות ואת החיים ברצינות, אדם הנודה למות בסופו של המחזה צריך — ויכול, תיאור־טית — לנפץ את הסגנון ולומר שאולי על בימת התיאטרון אפשר אפשר שעסקינן בעניינים של חיים ומוות, אף כל זאת עניין רציני.

אלא שקונספציה נכונה ואפילו מעניינת זאת אינה עוברת, אולי מפני שלבינסון הבימאי הגיע רק עד מחצית הדרך. המחזה אינו מסתובב במהירות הנכונה ואינו יוצר אווירה של פארסה סהרורית, ולכן הדיריה שבסופו מרהימה בעיקר ברעש שלה, לא במשמעותה.

דומה שעניין תפאורת ההצגה מרגים את הדבר בצורה הטובה ביותר. הרושם הראשון הוא רי־אליסטי במהותה: חדר, מבואות, מסדרונות, מיטה, דלתות, אפילו נקניק של ממש. אלא שבמהרה מסתבר שאין כל עיקביות בשימוש בתפ־אורה: אנשים נכנסים ויוצאים דרך חלק מהדלתות בשרירותיות, בעודם מקפידים על שימוש באחרות. הרושם הריאליסטי כופה את עצמו בעוצמה, והדיגה ממנו נראית כמו עת ביטוי ולא כאלמנט קומי או סהרורי.

התפאורה משרה אווירה כבדה, גם בצבעיה החומים־מתוחים, למרות הני־סיון להזיות אותה בצבעי ניאון.

מידה דומה של חוסר עיקביות ניכרת גם בסגנון המשחק: אמנם דב רייזר בתפקיד הראשי נמנע מלגי־לוש לפארסה ומנסה ליצור אמינות, ואשתו (ליאת גורן) וחמותו (מרים גבריאלי) משווקות קומדיה מנותה, אך בעיקר פעלות שאר הדמויות בכל זאת במסגרת ריאליסטית. רו־זינה קמבוס היא היחידה הזורמת דמות מסוגננת בתרישות, והיא אכן מרשימה ביותר. שאר השחקנים (אפילו מרק חסמן המנוסה והמ־קצוע) יוצרים איש את דמותו, אבל אינם מצליחים ליצור אווירה של פארסה מטורפת־טרופית, שבסופה יהיה המוות באמת זוועה.

נכון אמנם שרייזר בתפקיד הראשי שומר על מידה של איפוק כבדרש אפילו בתרגיל סגנוני זה. אך בסופו של דבר הוא אינו יוצר — בעיני — דמות שלצופה איכפת באמת מה יעלה בגורלה. רק בסוף המחזה ממש, כשהוא מתמרד כאילו נגד המוות שבעצמו גזר על עצמו, הוא מגייס מידה של עוצמה רגשית. מבחינתי כבר היה זה מאוחר מדי. אם ההצגה איננה באמת עניין של חיים ומוות — כמו שכל תיאטרון צריך להיות — היה המאמץ במידה רבה לשווא.

זה לא כל כך יקר

מכתב למערכת "הארץ" התר־עם על כך שמחיר כרטיס לתיאטרון "הבימה" הוא 18 שקל חדש. בשיחת רדיו טען העיתונאי יצחק טישלר שמחירי המנוי לפילהרמונית יקרים: בין 130 ל־355 שקלים חדשים לעשרה קונצרטים. השניים, כל אחד בנפרד, טענו שבחו"ל זה זול יותר.

ראשית, לא כל כך ברור שב־חו"ל זה זול יותר, אלא אם כן מדברים על ארצות מזרח אירו־פה, שם זה באמת זול. שנית, לרוב הציבור זה אמנם זול יותר: רוב הציבור רוכש מנויים לתי־אטרון, או שקונה את הכרטיסים דרך ועד עובדים שמסבסד את מחירם.

המחירים לתיאטרון מחוץ למרכזי התרבות מסובסדים פעם נוספת על ידי "אמנות לעם".

המחירים הללו (18 שקלים חדשים ב"הבימה") הם מחירי הערב בקופה, שהם חלק קטן מהכרטיסים שנמכרים. הפילהר־מונית לא מוכרת כרטיסים בקופה, אלא רק מנויים לכל העונה.

אבל ההשוואה צריכה להיות לא עם מחיר הכרטיס בחו"ל, אלא עם מידת סבסוד מוסדות התרבות בארץ. לכאורה הסיב־סוד נועד כדי שמחיר הכרטיס יהיה נמוך. אבל: הפילהרמונית תלויה ב־70 אחוז בהכנסותיה העצמית ממכירת כרטיסים. הת־יאטרונים צריכים להכניס מן הקופה חמישים אחוז ויותר. כדי לקיים את כמות ורמת הפעילות אין להם ברירה אלא למכור כרטיסים במחיר מסוים, והפלא ופלא — קונים אותם, כמו שקונים כרטיסים למופעים מיד באים מחו"ל, במחירים הגבוהים בהרבה. אני מניח שכל מוסד תרבותי יכול גם לצמצם את הוצאותיו ולא לפגוע באיכות ממש, אבל אלה שוליים דקים ביותר. מי שרוצה שיורידו את מחיר הכרטיס בקופה, שיילחם על העלאת תמיכת המדינה בתרבות. אחרת אותה התוצאה היא ירידת הרמה.

מוסיקה בלילות יפו

מאת הדי גולומב

רסיטל של דוד שמר (צ'מב־באלו) מיצירות באך, בכנסיית עמנואל ביפו.

דוד שמר מבצע את באך בתנופה ובשקיפות, המאפשרת למוסיקה לפעול על המאזין, כביכול בלי נוכ־חותו המתווכת של המבצע. זוהי הוללות מבצע מובהקת. המספר לעולם אינו נסתר ואין הבלטה מוצהרת של מרכיבים מסוימים על חשבון אחרים. ההאזנה נתבעת להיות פעילה ואינטלקטואלית, ולהש־לים לא פעם את החסר בביצוע. לטעמי, גבל הדבר לעתים ביובש, אך אני מעדיף זאת על הפרזה בכיוון הגשה, הסנטימנטלי הצמודה.

גם הרכב התוכנית בעיקר בזכות היצירות הקטנות, שנועדו בכינוול לילדים, היה אתגר של ממש. הכל דיק שרבו מאוד המעידות הטכניות ומצב הכלי עצמו היה גרוע ביותר. האיכות הטכנית שהשיג שמר בחלק מהיצירות מעידה על יכולתו לבצע את כל התכנית ברמה גבוהה בהרבה מזו שהשמיע בקונצרט זה.

רסיטל למזמרה של רוזי ניומן (סופראן) עם ברוריה מסבורג (גיטארה) בתכנית של שירים אליזבתניים בגלריה ריבמבר.

התכנית היתה מורכבת ברובה מן הלהיטים הידועים ביותר של התקו־פה: "שרוולים ירוקים" או "שיר שרבת הגולל". פנינים אמיתיות של מוסיקה בעיבוד אינטימי, תרבותי, מעודן ומפרגע.

קולה של רוזי ניומן ערב במיוחד בצלילים הגבוהים ובאפקטים של פיאניסימו, ופותח ברגיסטר האמצ־עי. ניכרת מאוד בקיאותה בשירים ששרה ואהבתה להם. ברוריה מסבו־רג הראתה שליטה מצוינת במבנם נגינת הגיטארה ובמקצבים הנר־פיוטיים לליווים הפוליפוניים של התקופה.

מיטאר ואן הוליבגן (חלילית) ושלו עהאל (צ'מבאלו) בגלריה ריבמבר.

הריצ'רקאר לחלילית סולו מאת אנון ורג'ליאנו קוזו אך שם בבארוק המוקדם באיטליה: הוא יצירה דלה ומשעממת, המציבה דרישות וירטואוזיות בפני הסולן ומעמידה במבחן לא הוגן את עצביו וסבלנותו של המאזין. בשני המב־צעים נרשמו כשלונות.

יותר מעניין ומפתיע היה הקטע לצ'מבאלו סולו שבוצע בביצוע ויר־טואוזי ללא רבב. שני האמנים חברו בביצוע מגוון ומבריק של יצירה המשאירה רושם נעים וקצר מועד. נגני הבארוק נראים לעתים שקועים כל כך בעולם הסגנון, שאינם מבחינים בין עיקר לטפל ביצירות התקופה ומביאים לתוצאה ההפוכה מן הרצוי מבחינת האפקט על הקהל.

מקהלת הקונסרבטוריון של תל אביב בניצוחו של סטיבן סלון. בתכנית שירים מן המאות ה־16 ושירים ישראליים, בכנסיית סנט פיטר ביפו.

קולות הבוגרות של המשתתפים נשמעו זכים ומהודרים להפליא, ואף כי ניכרה עייפות מסוימת בקבוצת האלט, היו שירי הרנסאנס ונעימה לאוזן בתהודה היתר המאפיינת את האקוסטיקה המיוחדת של כנסיה זו. לעומת זאת אסור להשמיע באו־לם כזה שיר כמו "דודי" של צבי אבני: הוא בנוי מלכתחילה על אפקט של הד, והתוצר כאן לכתבוצת דיר אקוסטי מטושטש. גם אורחות הפרוזן התרבי התולך והתגבר בחלל הזמר אותו זה חייבו לסיים את התכנית בעבור חצי שעה.

עיתון הארץ חינם
לנוסעי צ'רטר בוס לאילת
של טיולי הגליל

טבע
תעשיות פרמצבטיות בע"מ
הודעה לבעלי המניות של החברה
ניתנת בזה הודעה על תשלום דיבידנד ביניים (רביעי) במזומן שהומלץ בסופי לשנת 1985/86 בשעור של 300%, וכן דיבידנד ביניים במזומן (ראשון) לשנת 1986/87 בשעור של 300% (סה"כ 600%).
שעור המס שינוכה מהדיבידנדים הנ"ל יהיה כדלקמן:
לתושבי הארץ — 13.5%
לתושבי חו"ל — 9.7%
יום ה"אקס" נקבע ל־22.7.86 ומועד התשלום יחול ב־12.8.86.
מחזיקי מניות למוכ"ז של החברה יקבלו את הדיבידנ־דים במזומן כנגד הצגת תלוש מס. 50, באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ.
17.7.86

חוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965

הודעה בדבר אישור תבנית מפורטת

[illegible]

שלום רוזנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965

הודעה בדבר אישור שינוי תבנית מפורטת

[illegible]

שלום רוזנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

הודעה למעוניינים והמעונים לפי תקנות רישום שכונים צבוריים (הוראות שעה) (הודעות ועדת התקיאום הדרכי ויצוג מעוניינים בבניה). תשכ"ד — 1964.

[illegible]

תוספת

המקום	השכונה	מס' התכנית	הגוש	חלקות	חלקי חלקות	יעד התכנית
שכונה	א. תלפיות	1/12/25	10053		19,15,13,12, 30-23,21	חב' מבני תעשיה
אזור	א. תלפיות	3/55/13	4226	17	4-2, 23,19,10,9	חב' מבנה תעשיה
			6227		35, 3, 1	
			6228		9	
			6229	33,32,18,12,7	28,16,15,8,4, 61,40	
חלוץ		3/40/34	6017		164, 163	מבני
אזור	בן פורין	3/44/7	6023		8, 6, 4, 10, 45, 43-41	חב' "עמידר"
			6024		185	
קרית גת	השומרים	8/39/16	1563		71, 50-42, 14-12, 4-2, 25, 20-16, 35, 31-27, 43, 39, 35, 32, 80, 46, 45	חב' "עמידר"
			1564			
			1565		1	
			1830		128, 4-1	
					168, 158-131	
			1831		102, 100, 10, 1, 112, 109, 105, 127, 121, 118, 258, 109	
בית שמש		5/32/15 שינוי ל 5/32/1	5208		98, 47-53	חב' "עמידר"
			5209		105, 95, 81	
באר שבע	דרום	4/66/8 שינוי ל 4/66/1	38005		74	חב' "עמידר"
פרדס חנה		2/27/13 תוספת להקמן	10122		40, 30-25	חב' "עמידר"
		2/27/11	10123		12-10	

[illegible]

יו"ר ועדת ה[illegible]

חוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי באר־שבע

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

שלום רוזנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי באר־שבע

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

שלום רוזנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

המרכז הישראלי לניהול
מרכז ללימודי ניהול

הכשרה בניהול מתקדם*
לימודי תעודה

מגמת* ניהול כללי
מנהל אקדמי: פרופ' דב מקלר
מסלול לימודים מרוכז־ שלושה חודשים - "כתר"
הקורס, מכוון למנהלים בעלי נסיון מעשי המיועדים לתפקידי ניהול בכירים.
תוכנית מקיפה ללימודי מינהל עסקים, הכוללת למעלה מ־550 שעות לימוד במיגוון הנושאים הבאים:
* מדיניות עסקית * כלכלה *חשבונאות ניהולית * מחשבים * פסיכולוגיה ארגונית * תורת הארגון * מימון * ניהול כח אדם ויחסי עבודה * חקר ביצועים * דינים ומסים בעסקים * שיווק *כלכלת ישראל * ייצור
פתיחה: 28 באוקטובר 1986.

מגמת* ניהול למהנדסים
ניהול אקדמי: ד"ר רמי ולצ'י-ת"א, ד"ר אלי חכן - י-ם, ד"ר ק חורש - ב"ש
מסלול לימודי יום
הקורס מיועד למהנדסים, למדענים ולאקדמאים העוסקים בניהול או מיועדים לתפקידים ניהוליים.
כ־300 שעות לימוד בארבעה תחומי לימוד:
* כלכלי־מימוני * התנהגותי־ארגוני * ניהול ובקרה ניהולית * מודלים כמותיים וניהול פרוייקטים
בתל אביב - לימודי יום ו', פתיחה: 12.9.86
בתל אביב - לימודי יום ג', פתיחה: 4.11.86
בירושלים - לימודי יום ה', פתיחה: 6.11.86
בבאר שבע - לימודי יום ד', פתיחה: 12.11.86

מגמת* ניהול לחשבים
מנהל אקדמי: ד"ר אריה עובדיה
מסלול לימודי יום (ימי ב')
הקורס מיועד לחשבים, לגזברים ולאנשי כספים בעלי נסיון.
כ־300 שעות לימוד בתחומים הבאים:
* חשבונאות * בקרה ומדיקה פיסקלית * יסודות הכלכלה ופיקולי כדאיות * הסביבה המשפטית־ארגונית * מערכת המידע הממוחשבת * ניהול המימון בתנאי אינפלציה.
פתיחה: 3 בנובמבר 1986

לימודי* התמחות
5 מסלולי לימוד
כל תכנית, בהיקף של כ־80 שעות לימוד, בנושאי ההתמחות:
* ניהול מערכות מידע בארגון
* ניהול פעילות עסקית בינלאומית
* גישות חדישות בניהול הייצור והתפעול
* מימון וניהול פיננסי בתנאי אי־ודאות
* ניהול התנהגות ארגונית
* שיווק־מתיאוריה למעשה.
פתיחה: 4 בנובמבר 1986

חדשנות* ויזמות עסקית
מנהל אקדמי: אינג' אבי קרבס
מסלול לימודי יום (ימי ה')
הקורס מיועד למנהלים, מהנדסים, ויזמים מהמגזר הפרטי והציבורי, ולצוות ניהולי בהעסקה וקריבציה מעפילותם בייזום מעלים ובהרחבות מבטלוגיה.
כ־280 שעות בתחומים הבאים:
* יזמות וניהול פרויקטים * כלכלי־מימוני שיווקי * סביבת הארגון - תחיקה ומערכות עידוד * בקרה ניהולית
פתיחה: 13 בנובמבר 1986

פרטים נוספים ניתן לקבל במזכירות מל"ן, טל. 03-420805/6, ובמזכירות מל"ן, רח' גבירול מס' 4 ת.ד. 33033, ת"א 61330, טל. 03-257202

יומן דרכים יוגוסלאווי (ו')

הבוקר שאחרי

על "שנות אידור" במשק היוגוסלאווי — השוק הפולני בזאגרב — הרהורים על גשר פרינציפ — מפגש עם שרידי הקהילה היהודית

מאת אברהם טל

"בשנים האחרונות לחיי טיטו היתה כאן השתוללות ממש. הבריות חיו מעבר לאמצעיהם והשלטונות עודדו זאת. המדינה צברה חובות גדולים, ועכשיו צריך לשלם את החשבון" — אמרה הפונקציונרית הקשישה שבביתה על הגבול היוגוסלאווי־אוסטרי עשינו את הלילה האחרון שלנו ביוגוסלאוויה. לרגע היה נדמה שתוסיף: כמו בימי אידור אצלכם. "לא לכולם קשה. אולי לא תאמינו, יש גם עשירים בארץ הזאת, המנהלים והפונקציונרים. אך כל לרוב העם קשה להסתדר".

השכר הממוצע — על פי מה שנמסר לנו בשיחות מזדמנות — נע בין 600 ל־800 מ"ב לפי המבחר הממוצע בחנויות. קשה להבין מנין הביקוש לסחורות ברמת שכר זו. המחירים (פרט למחירי מזון והלק) אינם נמוכים ביותר. בחנויות הכל־בו המבחר גדול, אבל חסר הבדק של תצורות דומות במערב. אין במעט מוצרי יבוא (פרט לסחורות ממדינות שאיתן יש ליוגוסלאוויה הסכמי חליפין). אבל חברות מערביות ידועות הקימו מפעלים ביוגוסלאוויה וכך אפשר להשיג גם מוצרים בעלי שם מערבי. הדוגמה הבולטת ביותר: מפעל פולקסואגן בסאראייבו. "גולף" מתוצרת מקומית היא כיום המכונית הפופולרית ביותר ביוגוסלאוויה (אולי גם ה פולקסואגן שלנו יוצרה ביוגוסלאוויה? זה היה מסביר כמה דברים). רמת המינוע בערים גבוהה מאוד: בשעות השיא מזדחלים טורי מכוניות בבלגראד, בזאגרב ועיר מתומה, בסאראייבו, בסקופיה ובטיטוגראד ככל עיר מערבית.

ליוגוסלאוויה גרעון גדול במאזן התשלומים, והאינפלציה רבה. ביום היכנסנו לארץ קיבלנו בעד 100 דולר 36.200 דינר: מדי המדה עלה השער, וכעבור פחות משבועיים קיבלנו 41.200 דינר. מי שהמיר את כל כספו עם כניסתו לארץ עשה עסק רע; הוא היה כמי שקנה "קר פנים" לדלק: תלושים אלה מקנים הנחה של חמישה אחוזים בקניית דלק (שהוא זול מבילא), אבל אם נשארו לך תלושים, תקבל ביציאה החזר לפי השער המעודכן: כך הלכו חמשת האחוזים — ויותר. מחוכם מאוד.

ברחובי הארץ תנופת בנייה אדירה והשכונות החדשות מרשימות. לעומת זאת, השיכונים שנבנו בשנות החמישים והשישים, עגומים. טיטוגראד נהרסה כדי 90 אחוזים במלחמת העולם השנייה ושוקמה במהירות. התכנון והארכיטקטוני מהיר. אבל כאשר נכנסים לחדרי מדרגות של בנייני מגורים, העזובה, ההתפוררות והלכלוך מרגשים. יש ששיכונים אלה נראים כמשכנות עוני ממש.

* * *

רמת חייהם של תושבי יוגוסלאוויה, אפילו בחלקים העניים, גבוהה מרמת חייהם של תושבי ארצות מזרח־אירופיות אחרות. ליוגוסלאוויה באים גם תיירים מצ'כוסלובקיה, מהונגריה ומפולין, מקצתם במכוניותיהם הנבסיות המתפוססות, בדרך כלל בשיירות של שניים שלושה כלי רכב, לבושם וציודם דלים.

השלטונות בארצות אלה מתירים לתיירים לקחת איתם רק סכום זעום במטבע חוץ, וכך התפתח בזאגרב "שוק פולני": בשעות השוק העירוני מתייצבים מדי בוקר תיירים ממזרח אירופה וביניהם תיקים ותיקים, שמתוכם הם מציעים למכירה חפצים אישיים שמותר להוציא מארצותיהם, כדי לממן את שהייתם: שמלה, חולצה, שעון מעורר, מקום חשמלית, סוודר, זוג נעליים — פריט אחד מכל סוג. מסתבר שהמחירים נמוכים. ותושבים מקומיים קונים. השלטונות אמורים לעצום עין לנוכח רוכלות בלתי־חוקית זו, בזמן שבמסיבות העצמאות, אך לא תמיד שוטרי זאגרב יודעים זאת, כנראה. בעת שביקרנו בשוק הבחנו בגברת באה בימים, פולניה, שהציעה את מרכולתה הדלה למכירה. לפתע נראה שוטר מתקרב במהירות. "פוליציה, פוליציה", קראה בבהלה וכינסה את הסחורה, אך איחרה את המועד. השוטר דרש את הדרכון. היא חייכה אליו, ליטפה את לחיו, אבל דבר לא עזר.

הוא נטל אותה אל מאחורי שער, ושם התנהל דין ודברים קולני. איננו יודעים איך נגמרה הפרשה, אבל המחזה עגום.

* * *

השיטה היוגוסלאווית משאירה מקום ליוזמה פרטית מוגבלת בעיקר בחקלאות, במלאכות ובמסחר זעיר ובענף התיירות. אבל ברור שכל העסקים הגדולים הם בבעלות ציבורית.

במבט מבחוץ קשה לקבוע מה מידת יעילות ניהולם, לא כן על טיב השירות. במלונות הממשלתיים ובמסעדות הגדולים נתקלים לעתים ביחס קריר, מה גם שכל תייר מחושד גרמני עד שלא יוכח אחרת (כלכלת יוגוסלאוויה חייבת הרבה לגרמניה, אבל נראה שלא קל להתגבר על זיכרונות העבר). באחד ממשרדי הנסיעות הגדולים בבלגראד היתה לנו הרגשה כערך כמו בתור לאשנב של קופת־חולים בארץ, וכאשר הגענו אל הפקידה, לאחר שהתפנתה משתיית הקפה ומשפט עם חברותיה בחדר האחורי, היא לא עשתה כל מאמץ של ממש לפתור את בעייתנו. יכולנו להבחין בקלות בין מסעדות פרטיות לבין מסעדות ממשלתיות — לפי יחס המלצרים.

* * *

היתה זו הרגשה מאוד מיוחדת לעמוד על גשר (גבריל) פרינציפ בסאראייבו, 72 שנה חסר יום אחרי שהסטודנט הסרבי ירה את היריה הגורלית ביורש העצר האוסטרי, במקום זה בדיוק, והצית את חבית אבקת השריפה שהלך והצטבר באירופה זה שנים. מקום פאסטורלי כל כך — והיוגוסלאווים עשו הכל ליפותו ולהאדיר את האירוע שהתרחש בו (סימני עקבות נעליים הוטבעו במדרכה בפינת הרחוב, בדיוק במקום שעמד בו פרינציפ כשירה בארכידוכס). אולי לא מקרה הוא שדווקא כאן, בסאראייבו, אנו נתקלים באופן בולט כל כך בשרידי הקהילה היהודית של יוגוסלאוויה, והמהווים על הקשר בין היריה הגורלית ההיא ב־1914 לבין מה שחל 25 שנה אחרי כן ושינה את תולדות עמנו.

בסאראייבו מוזיאון יהודי מרגש שאין להחמיצו (גדול, מרשים ומתוכנן) — המוזיאון היהודי בבלגראד, המסתתר בקומה שנייה של בית מגורים פרטי ולא קל לגלותו. אחרי הביקור במוזיאון אנו הולכים אל בית הקהילה ושומעים מפי אחת הפעילות — בעברית רהוטה — על יהודי סאראייבו ויוגוסלאוויה. לפני מלחמת העולם היו בסאראייבו כ־12 אלף יהודים, רובם נמנו עם הקהילה הספרדית (פליטי גירוש 1492) ומיעוטם עם האשכנזים.

היהודים תפסו עמדות חשובות במסחר וברפואה. כיום נותרו כ־1000 נפש, רק 250 מהם "יהודים ממש" — פעילים בקהילה ואינם נשואים בנישואי תערובת. משבעת בתי־הכנסת שרד ופעיל אחד (בית הכנסת העתיק נהפך לגלריה). גם אחרי המלחמה התבלטו היהודים, בעיקר משום שאחדים מהם תפסו עמדות חשובות לצד טיטו בחזית הפארטיזנים. ראש העיר הקודם של סאראייבו, עד למותו לפני כארבעה חודשים, היה יהודי. אין רב במקום. הרב הראשי של בלגראד עורך את התפילות בימים הנוראים לסירוגין בקהילות בלגראד, זאגרב וסאראייבו. בכל אחת משתי הקהילות האחרות גם כן כאלף יהודים, ושיעור היהודים "ממש" כמו בסאראייבו, כלומר, כרבע. השלטונות אינם מתערבים בשום צורה בחיי הקהילה — לא עוזרים ולא מפריעים. כל מי שרוצה לצאת את הארץ לצמיתות, יכול לעשות זאת ללא קושי. צעירי הקהילות האחרות מבקרים מדי פעם בישראל, אבל אין זה מחסן אותם כנראה מפני נישואי תערובת. יש אם כן קהילות יהודיות ביוגוסלאוויה, אבל מי יודע אם התייר ישוב וימצא אותן גם בעוד 20 שנה.

(מאמר אחרון)

מהונגריה בעברית

מאת דן סגיב

"הבטחתי להרבה אנשים בהונגריה שכאשר אגיע לישראל אנשק את אדמת ארץ הקודש. אולם לא יכולתי בגלל האספלט בשדה התעופה..." אמר לי בעברית רהוטה מרצה לעברית באוניברסיטת בודפסט והרב באחד מרובעי העיר, חיים (טמש) רודי (רואי), בן 46, שהגיע בימים אלו לביקור ראשון בארץ. הביקור, שהוא בבחינת הגשמת חלום ילדות, הוא פרטי מעיקרו, אולם בתוקף תפקידו ומעמדו בקהילה ובאוניברסיטה התוספו לו מימדים נוספים. המבקר השתתף בסדנאות עיון של "המרכז הבינלאומי להוראת תרבות ישראל באוניברסיטאות" וכן יאסוף חומר ללימוד עברית ממקורות שונים מתוך כוונה לחבר ספר לימוד המותאם לצרכי הקהילה היהודית בהונגריה.

יהודים מהונגריה המבקרים בארץ הפכו בתקופה האחרונה לחזיון נפרץ. בשנה שעברה ביקרו כאן 2500 איש, וכ־8000 ישראלים ביקרו בהונגריה באותה תקופה. התיירות הדו־סיטרית הזו היא אחד מסממני הפתיחות של המדינה הקומוניסטית ממזרח אירופה, והדבר ניכר בהרבה תחומים אחרים, בעיקר בתחום הכלכלי. הונגריה ב־20 השנים האחרונות, יותר מכל מדינה אחרת במזרח אירופה, פנתה לעבר כלכלת שוק חופשי. זה כולל את תחום המסחר הקמעוני, מכירת מוצרי חקלאות, מכירת שירותי תיירות ועוד. הדבר הוביל את הונגריה לשיגשוג ניכר הבולט בהשוואה לשכנותיה ולאמא רוסיה.

קברניטי הונגריה עומדים היום מבחינות רבות על סף פרשת דרכים, האם להמשיך בכיוון זה במלוא המרץ או שמא להגביל את עצמם ולבלום את תהליך "ההתמערבות" בכלכלה ובחברה מחשש שיצא בישא. פתיחות הכלכלה ועידוד היוזמה החופשית וכן פתיחות הארץ לתיירות גרמו באופן טבעי לאווירה ליברלית כלשהי. השלטונות מאפשרים מידה מסוימת של חופש תרבותי ומגע גובר והולך עם המערב בתחומי תרבות. ניתן אף לשמוע טון אופוזיציוני משהו בקרב יוצרים מודרניים רבים.

על הדברים הללו לא שוחחתי עם המבקר חיים רודי (על הע' בשם משפחתו הוליט סופית במהלך הראיון), הוא היה זהיר ביותר מלהיכנס לשיחה על נושאים פוליטיים כלליים ואף היה זהיר בדבריו על הקהילה היהודית.

הקהילה היהודית בהונגריה היום מונה מעל 70,000 איש, רובם מבוגרים המתגוררים בבודפסט. הקהילה מאורגנת היטב ומתנהלות בה פעילויות רבות, בעיקר בעלות אופי דתי. כאשר שאלתי אם ישנה פעילות ציונית כלשהי השיב הרב רודי חד משמעית: "בהונגריה היהדות היא דת". ואכן, מבחינה דתית זוכים היהודים לחופש רב. בכל רובע בבודפסט וכן בערי השדה ישנם בתי כנסת. כמו כן מקיימת הקהילה בית מדרש לרבנים המכשיר רבנים לקהילה עצמה וכן ליהדות בית המועצות ולקהילות אחרות במזרח אירופה. הפעילות הדתית מושכת בשנים האחרונות מספר גדל והולך של משתתפים אולם הרב חיים רודי מעריך שרק 10% מכלל היהודים מגיעים בצורה זו או אחרת לפעילות זו.

תחום הפעילות היחיד אותו ניתן לכנות "חילוני" ואולי "ציוני" הוא לימוד העברית המודרנית (כלשונו של האורח) בניגוד לעברית התנ"כית שאותה ניתן ללמוד באוניברסיטה. חיים רודי מלמד עברית את ילדי הרובע שבו הוא משמש כרב ומורה קורס בעברית מודרנית באוניברסיטה של בודפסט. רבים מהסטודנטים שלו הם יהודים. האוניברסיטה פרסמה את דבר קיום הקורס שלו בכל עיתוני הונגריה וממקום בלתי צפוי הגיע מכתב מאישה המבקשת ללמוד בהתכתבות. הכותבת היא מריה בוך מהעיר טבריה ישראל... היא עלתה מהונגריה לפני זמן מה ולא שמעה, כנראה, על אולפני הסוכנות המתולים.

שערי היציאה מהונגריה פתוחים, ככל הנראה, אך מעט מאוד יהודים עולים מארץ זו בכל שנה. השיגשוג הכלכלי היחסי ואווירת החופש הופכת את הונגריה, בדומה למדינות המערב, למדינה שממנה לא מרבים היהודים לעלות לישראל. מרומניה, לדוגמה, בה חיים כ־30,000 יהודים, עלו בשנה שעברה 1500 איש בעוד שמהונגריה עלו בודדים.

היחסים בין ישראל להונגריה נותקו בתקופת מלחמת ששת הימים. אולם במישורים רבים היחסים המעשיים היום בין שתי המדינות הם טובים למדי. קשרי התרבות הם חזקים. סופרים ומשוררים הונגריים מן השורה הראשונה הגיעו ומגיעים לביקורים. עיתונאים, להקות תיאטרון ובידור, כבאים בולטים וסרטים הונגריים וכן אנשי מדע בתחומים שונים מגיעים אף הם תכופות לישראל. התנועה וקשרי התרבות בכיוון ההפוך הם תדירים לא פחות וכמעט קשה להאמין שהמדובר בקשרים עם משטר קומוניסטי הנוצר בקו של מוסקבה. קשרי הספורט אף הם מפותחים והביקורים ותחרויות ידידות נערכות בין קבוצות משתי הארצות. אפילו קבוצה לא "שמאלנית" כמו בית"ר ירושלים החליטה השנה לקיים את מחנה האימון שלה השנה בהונגריה והיא תתמודד עם קבוצת הכדורגל של הקהילה היהודית.

בתחום הכלכלי היחסים פורחים אף הם. תנועת התיירות מישראל להונגריה היא רבה ובאה על רקע ביקורי קרובים של ישראלים וכן תיירים רגילים הנוסעים לשם מפני שהארץ יפה וזולה יחסית למדינות אחרות באירופה. תיירים ישראליים לא זקוקים לאשרה מוקדמת והם יכולים לקבל אותה עם הגיעם לבודפסט.

אנשי עסקים מתחומים שונים מגיעים לישראל לדיונים מסחריים ולקשירת קשרים בתחומים שונים. בשנת 1985 הסתכם היצוא הישראלי לארץ זו ב־4.8 מיליון דולר והיבוא הגיע ל־7.5 מיליון דולר.

הקהילה היהודית פורחת במידה רבה כתוצאה מקשרים אלו. הקשר שלהם עם ישראל גבר מאוד וזה בא לידי ביטוי בהשתתפות במפעלים שונים כגון פגישות הקונגרס היהודי העולמי וכינוסים אחרים. חיים רודי שהגיע השבוע לא נישק אמנם את האספלט כלוד. אך בכה ליד הכותל.

הפתיחות היחסית של שלטון יאנוש קאדר שעלה לשלטון בעיקבות הפלישה הסובייטית בסוף 1956 אשר הביאה לשיגשוג הכלכלי וקשרי מסחר מקיפים עם המערב היא אשר סייעה לחיזוק הקשר בין הונגריה וישראל ובין יהודיה וביניהן. הבעייה היא שהדבר עלול ביום מן הימים להדאיג ולהרגיז מישהו בקרמלין, וזה יפעל בצורה זו או אחרת להחזרת גלגל "המערביזציה" אחורה ולסיום ה"תגינה" לתושבי הונגריה ויהודיה.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

אוטופיה או מציאות

שמואל טולידנו: ליברל אמיתי

שמואל טולידנו, בן טבריה ועובד ותיק של מנגנוני הבטחון במשך שנים רבות, זכה לפרסומו העיקרי כאשר שמש יועץ לעניני ערבים לראשי הממשלה לוי אשכול, גולדה מאיר, ויצחק רבין. בתקופת המהומים של ממשלת רבין קם הצטרף לד"ש ודרכה הגיע לכנסת. בשנתיים האחרונות פעיל טולידנו בשורות מפ"ם. בימים אלה השלים טולידנו הכנת נייר עבודה בנושא התמחותו: הערבים אזרחי ישראל. מה מייעץ האיש אשר יעץ במשך למעלה מעשר שנים לראשי ממשלת ישראל?

שמואל טולידנו קובע בפסקנות מעוררת קנאה את אמונתו כי "אזרחיה הערביים של ישראל יכולים להוות את הגשר להבנה ולשלום בין ישראל לבין שכנותיה. החיים בצוותא בין יהודים וערבים בישראל, המושתתים על צדק חברתי ועל שיוויון אזרחי, יקרינו על מערכת היחסים בין ערבים לבין יהודים בכל אתר ואתר. ויוכיחו לכל העמים הערביים שהשלום והדו־קיום במזרח התיכון הם אפשריים".

שמואל טולידנו, שהיה למעלה מעשר שנים מזוהה בציבור עם המובהק של הממשל בישראל, נשמע במסמך החדש שלו כאוטופיסט חסר תקנה המעורר חשד כי אינו מכיר את המציאות הכוזה.

אבל הוא כן מכיר את העובדות, ובהמשך הוא מתייחס בהרחבה למציאות זאת. הוא מתייחס להתפוררות המיבנה החברתי המסורתי, ולמהפך הדרמטי בתשתית הכלכלית עם מעבר מרבית הערבים בישראל מתעסוקה חקלאית לעבודה שכירה מחוץ למקום מושבם. הוא מתייחס לעניין הפקעת האדמות. לצד הדיבור הטבעי. לעליית רמת החיים וההשכלה התגברות רגשי התיסכול המחודדים את בעיית הזהות "אשר עם זאת היא מגבירה את תחושת שיוויון הערך ופותחת אפיקים חדשים להבנה והידברות על בסיס של שכנוע הנובע מכבוד הדדי".

טולידנו היה ידוע למכריו הערבים כליברל אמיתי גם כאשר נחשב לנציג השלטון. אבל לשיא הוא מגיע בקביעתו, כי "התביעה לשיוויון, התנגדות לאפליה והרצון להשתלבות במערכת הציבורית הממשלתית, הנשמעים לאחרונה מפיהם של צעירים משכילים ערבים, מהווים נדבך נוסף בהכרה מצידם במדינה וברצון להיות חלק בלתי נפרד ממנה. הצגת תופעות אלה כהקצנה לאומנית דווקא וכביטוי של התנגדות למדינה — מטעה ומכשילה". הוא מבקר את החלטת הממשלה לבטל את לשכת היועץ לעניני ערבים. הוא מציע למפלגתו להאבק למען שילובם של צעירים ערבים משכילים במערכת הממשלתית, הציבורית, הפרטית ולראות זאת כמשימה בעלת חשיבות ראשונה.

הוא מתייחס גם לנושא הקרקע וקובע באופן פסקני: קרקעות המדינה הם נחלת כל אזרחיה. הוא מתנגד בחריפות נגד הצעת החוק המציעה לאסור העברת קרקע לערבים אזרחי המדינה. להיפך, הוא מציע להחזיר לאזרחים הערביים כל קרקע שהופקעה מהם למטרות ביטחוניות, או התיישבותיות, ולא נעשה בה שימוש במשך חמש שנים מאז הפקעתה. כן הוא תובע להחזיר את עקורי אקרית ובירעם לכפריהם. לדעתו יש גם לכלול את הישובים הערביים באיזורי הפיתוח של המדינה. טולידנו מציע ללכת לקראת הציבור המוסלמי בעניין שחרור נכסי הוואקף המוסלמי ולמסור לעסקני המוסלמים להחליט כיצד לחלק את פירות רכוש זה.

הוא מציע להגביר את המיפגשים בין יהודים וערבים ברמה החינוכית החברתית. הוא רואה צורך בפעולות הסברה בקרב הציבור היהודי והערבי, הוא ממליץ לקבל ולעודד את הועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות הפועל בתיאום עם מרכז השלטון המקומי. פרק מיוחד במסמך טולידנו מתייחס לשירותי הרווחה הקהילתיים. העדר תשומת הלב המימסדית לנוער הערבי היוצא לעבוד הרחק ממסגרתו המסורתית ומבני משפחתו, מגבירים את רגשות התיסכול ותחושת האפליה המובילים, לעיתים, אל דרך ההקצנה הלאומית ולעתים אף לעבריינות, שהגיעה לממדים ניכרים. שיעור העבריינות בקרב הנוער הערבי כפול משיעורו באוכלוסיה. את הטענות שלו מפנה טולידנו גם להסתדרות, ש"המודעות שלה לא ענתה לצרכים המינימליים של ציבור זה, לא בהורמת משאבים ולא בתוכן". הוא קורא להסתדרות לפעול, והוא מפ"ם להתחייב כי "תעשה כל שביכולתה כדי לשכנע את הבוחר הערבי כי היא המפלגה שלא תחסוך כל מאמץ להביא לקידומו לרווחתו ולשיוויונו של הציבור הערבי בישראל". מיסמך טולידנו טרם הובא לדיון במוסדות מפ"ם. עשרה ימים לפני המועד לדיון המתוכנן במיסמך זה קבלה צמרת ההסתדרות החלטה חשובה לקראת מימוש הצעות טולידנו. הוחלט לשבץ את כל 163 אלף חברי ההסתדרות הערבים למועצות פועלים. עד כה השתייך רק מיעוטם למועצות פועלים (ובזכותם של אלה הצליח המערך לשמור על הרוב במספר מועצות פועלים, כמו בצפת, טבריה, יבנאל).

בבחירות הבאות יצביעו בוחרים ערבים רבים למועצת פועלי כרמיאל, נהריה, מגדל העמק, חדרה, רמת ישי, עפולה, עכו, חיפה, ערד, דימונה, באר שבע ואילת. משקלם של הבוחרים הערבים ילך ויגבר במוסדות ההסתדרות. כל המפלגות יבואו אליהם וינסו לשלב אותם. דווקא החבר החדש של טולידנו, נציג מפ"ם במועצה המרכזית, מוחמד יונס, מערער על המפנה הארגוני החדש. הוא רוצה מועצות פועלים ערביות עצמאיות בישובים הגדולים. מדוע ? — יונס אומר כי הערבים זכאים לכך על פי מספריהם בישובים גדולים כמו באקה אל גרביה, או טירה. יש אמת מסוימת בטענה זאת. אבל שתי מועצות הפועלים הערביות, בנצרת ושפרעם, הם סיפור כשלון חרוץ. שתיהן משותקות מאז הבחירות האחרונות להסתדרות. מצד אחד אין לשתי מועצות אלה שטח שיפוט ומפעלי תעשייה לשיבוץ העובדים הגרים בתחומם. הפועלים מוכרחים לנדוד למרוחקים ולחפש עבודה והדבר מגביל את השפעת מועצת הפועלים עליהם. מצד שני, פועלים העסוקים הערבים ללא השפעה וללא מגע עם הפועלים היהודיים שהם עובדים במחיצתם בשעות היום בישוב היהודי השכן.

למי "שייך" מחמוד?

בראש הוועד המיוחד למיפעל הנצחה לזכרו של עבד אל רחים מחמוד, שהיה קצין בצבא קאוקג'י ונהרג בקרב על סג'רה ביולי 1948, הוצב בסאם שכעה, ראש עיריית שכם לשעבר ואחד מתלמידי המשורר הנאים במורה שלום. הוועד פועל מאז 1981 ובאופן עקבי מסרבת עיריית נצרת לשתף פעולה עם בעלי היוזמה. מדוע? — עיריית נצרת פרסמה גילוי דעת האומר כי בעלי היוזמה הם "גורמים העוינים את עיריית נצרת". לגרות שבר שימת חברי הוועד נמצאים מספר עסקנים מאוהדי חד"ש ואחרים מאנשי "המתקדמת". כמתבר, כי אנשי חד"ש השולטים בעיריית נצרת רואים במחמוד איש "שלהם" אשר אחרים מנסים לזכות בפרסומת ויוקרה על חשבונם.

כנעם ג'רג'ורה, קומוניסט ותיק מנצרת הגיב על "הנסיון הנואל" באומרו כי עבד אל רחים מחמוד הציל את חברי "הליגה לשחרור לאומי" (הארגון הקומוניסטי הערבי בארץ, מאז הפילוג בין יהודים וערבים בשנות הארבעים ועד לקום המדינה). לדבריו, מחמוד, בהיותו קצין בצבא ההצלה, דרש את שחרור הקומוניסטים הערבים שנעצרו עקב תמיכתם ברעיון חלוקת הארץ לשתי מדינות, אחרי החלטת האו"ם.

כנראה, מחמוד עצמו לא תמך ברעיונות הקומוניסטים הערבים. אחרת, מדוע התנדב לשורות הצבא שהוקם כדי לבטל את החלטת האו"ם ? אבל כנראה שאנשי רק"ח בשנת 1986 סלחו לחבר מחמוד כי סטה מקו המפלגה ב־1948, בעיקר מפני שהוא נהרג.

תיעוש? — אנו רוצים מים!

ראש הממשלה שמעון פרס התארח בשבוע שעבר בבתי המועצות האיזוריות גלבוע ועמק יזרעאל. ראשי המועצות טרחו להדגיש בפני האורח את העובדה כי בתוך המתגוררים בתחומי המועצות שלהם כשלושים אחוז הם ערבים. אברהם יריב מהמועצה האיזורית גלבוע ומולה כהן מהמועצה האיזורית עמק יזרעאל היו תמימי דעים: יש מקום לפנות לממשלה ולתבוע הקצבות מיוחדות להקמת שירותי יסוד בכפרים הערביים המצויים בתחומם.

ראש הממשלה הודה בדברי תשובתו בקיום הפער בין שתי האוכלוסיות. הוא ניסה לתרץ את המחסור בהקציבים בהשפעה השלילית שהיתה לעובדה כי ישראל חיה בקונפליקט עם העולם הערבי. הוא אמר זאת כאשר השיב לדברי מולה כהן, שהיו רווים דברי שבח לבדואים שהוכיחו את נאמנותם, אשר ציין את העובדה כי למשפחת מנסור רוואל בפרוס רמאנה (המצויה בתחום המועצה שלו) ארבעה קברות רעננים של חללים שנפלו בשורות צה"ל.

נציג הבדואים דבר על התיסכול נוכח העדר שירותים ותשומת לב. ראש הממשלה הבטיח תשומת לב לעניין החינוך התיעושי. בדואי אחד: "אין לדברים להם על אותו תיעוש? אנחנו מדברים על חדרים לבתי ספר. מים נקיים לשתייה. כבישים ורשיון לבניית בית.

שאלתי את אריק נחבקתי: יהיו מים והרים וקיים לשתיה בכל ישוב בבדויה?

נחבקתי: העניין תלוי בבירור הפנים. רק לישוב שיזכה להכרה בבירור הפנים נאפשר חיבור למים.

עכבים קלעג'י, הממונה על מחוז הצפון, העביר את הבירור הלאה: קיימת ועדה ביןמשרדית לטיפול בבנייה הבלתי חוקית. על פי ועדה זאת נחליט למי להעניק הכרה ולמי לא.

עד אז כהנים בדואים בגרים הגליל לאספקה בים.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

פגיעה באתר בית־כנסת

האם גם אתרים נוצריים מקודשים סובלים מהרס כמו אתרים יהודיים? ★ לאגף העתיקות אין שיניים לאכוף שמירת החוק

מדרום מזרח להר תבור מצוי הכפר הערבי מצר. תושבים מוסלמים מצריים שבאו למקום במאה הקודמת התיישבו על חורבות ישוב קדום, ששרדה בו בארמים בנויה. לפני כשלוש שנים, בעת הנחת יסודות לבית מגורים, נתגלו שרידים שלא השאירו ספק שמדובר בבית־כנסת מתקופת המישנה והתלמוד.

אגף העתיקות הביא להפסקת הבנייה ואנשיו החלו לבדוק את האתר. הם גילו קירות, אפסים, עמודים ובסיסים, וכן בימה ורצפת פסיפס צבעונית עם כתובות, חלקן שמורות, ומנורת שבעה קנים. סביב הרצפה — שרידי ספסלי המתפללים, כפי שהיה נהוג בבתי־הכנסת הקדומים. הנזקים שנגרמו לשרידי בית־הכנסת היו ניכרים, כי בעל השטח התעלם מהעתיקות והמשיך לצקת עמודים ליסודות הבניין. צו הפסקת העבודה באתר נשאר בעינו, אלא שמי שהיו מעוניינים בהמשך הבנייה או אחרים, המשיכו בהרס האתר, מתוך אמונה שאם לא יישאר דבר ממילא יאפשרו את הקמת הבית.

באחרונה מרבים לדבר ולכתוב על שמירת החוק. במקרה זה אין שמירת חוק: אין אף שמירה על נכס לאומי קדום. שכן המבוגר שלאגף העתיקות אין שיניים חדות. האם גם אתרים נוצריים מקודשים סובלים מהרס כמו אתרים יהודיים?

באחרונה העלה הארכיאולוג יוסף ברכמן מבית ספר שדה הגליל התחתון ליד כדורי, את המחשבה להעביר את שרידי בית־הכנסת לבית ספר שדה, לשם שמירתם. יו"ר המועצה האזורית גליל תחתון, בני גורפינקל, הביע נכונות לממן את הוצאות ההעברה בעזרת תרומות. הכוונה אמנם טובה. אבל עד כה טרם העבירו בתי־כנסת ממאתריהם כדי לשמרם. אולי דרושה הפעם החלטה לא שגרתית כדי להגן על מקדש־מעט קדום, שלא יהיה גורלו דומה לזה של האתר בכפר יאסיף שנהרס בזדון על ידי בעל־הבית.

נהריה אנטי תרבותית

נהריה, היישוב היהודי הבאה הצפוני שנוסד על ידי אנשי תרבות, יוצאי גרמניה, מוכיחה זה עשרות שנים שהיא אנטי־תרבותית מובהקת בכל הנוגע לגילויים ארכיאולוגיים בתחום העיר. אתר־קבורה שהשתרע לאורך קרוב לק"מ וכן מקומות קבורה מתקופות קדומות עם ארגזי קבורה עיליים. מערות קבורה הגדול עם רופק ציון ועד סגירת קבורה עם מבלי שיינתן לפותחו: מערות עם ציורי־קיר וגם מקומות פולחן. כל אלה נהרסו ונמחקו בזדון על ידי העירייה. השטח היה נחוץ להקמת שיכונים.

עקבות הכביש הרומי — יש מוערים שהוא קדום יותר — מעכו לאכזיב נתגלו במקומות שונים בתוך נהריה. דבר לא נעשה להגן או לפתוח באחד האתרים, את שרידי הכביש העתיק. בתחילת שנות החמישים נחשף מקדש כנעני בן 4000 שנה. האתר עומד בשממתו ובמרשתו זה עשרות שנים.

במזרח העיר נתגלו, לבד ממערות קבורה, בית יוצר עם תנורים בני קרמיקה והכנסייה ביזנטית מפוארת. מבית היוצר לא שרד דבר, אף לא דו"ח החופר. הכנסייה נחפרה, ועיר תאומה של נהריה, העיר הגרמנית בילפלד, תרמה כבר למעלה מרבע מיליון מארק במשך 10 שנים כדי להציל את האתר. הוא נפגע ונהרס בחלקו היפה ביותר, כי לא היה עניין לעירייה לשמור את המקום, אף לא מכספי התרומה. על מחדלים אלה מעיד מבקר המדינה בדו"ח האחרון שלו. ולא הזכרנו אתרים נוספים בצפון מערב העיר, כדי שידיים וזרזיות לא יפגעו בהם. כל זה קרה וקורה בעיר "תרבותית" המעוניינת, עיין שתיירים ונופשים יבואו אליה.

"קדם" מחוקרי קיסריה ובית־שאן

המכון הארכיאולוגי של האוניברסיטה העברית עומד בהבטחתו להוציא ביותר מחקרים מסיימים במונוגראפיות "קדם". עתה הופיעו שני כרכים (21 ו־23) בעזרת ידידי האוניברסיטה העברית בבלגיה. האחד נכתב בידי פרופ' ל. ישראל לוין וד"ר אהוד נצר, שחפרו בשנים 1975—1979 בקיסריה בבין גדול ומפואר. הם מבררים, לפי מעוף החורים, הבריכה והעמודים הנרשמים, שהיה זה ארמונו של הורדוס.

"קדם" 21 מוזח על פראטוגראפיה בתוך העיר, וכולל מוזר על אוסף חותמות מסתבת (פלומבות) שהובן ופורסם בידי גב' א. המבורגר מבנימינה. בביתה הוסיפודי בא לביטוי גם החלק היהודי של קיסריה לרבות דרישת השלום בצורת המילה "שלום" שנמצאה על גבי עמוד־שיש בתוך 127 של האימפן. משיחה עם ד"ר נצר נודע שבכוונתו להרס בשנה הבאה את הפירות בקיסריה להכרעת מספר שאלות שלא מצא להם תשובות.

"קדם" 23 אף הוא כולו באנגלית. הוא דו"ח על חפירותיו האחרונות של פרופ' יגאל ידין בתל־בית־שאן, שבוצעה בשיתוף עם ד"ר שלמה גבע. היא הקדישה את כל זמנה כדי להוציא ספר לציון שנתיים לפטירתו של ידין. בראש הספר מופיע גם שמו של ידין כמחבר, באשר הכין חלק מהחומר בכתב. הספר מפרט את החקירות בתל זה בעבר. ואת פירוט החפירה של פרופ' ידין וד"ר גבע. נראה לי ש"קדם" 23 הוא הדו"ח המפורט המקיף ביותר שהוצא אי פעם על חפירה בארץ. כמובן, הוא שונה מדו"חות הפופולריים של ידין על חפירותיו באתרים המפורסמים. מחשבותיו של ידין היו לכיוון חידוש החפירות בחצור לגילוי הארכיון המלכותי, אך לא זכה.

דו"ח חפירות בית־שאן הוא הראשון מבין כתבים־מחקרים הקשורים עם עזבונו של ידין. קבוצת חוקרים עובדת על מחקרי הרבים של ידין שלא פורסמו ונשארו בתיקים, על פתקים, בהערות שוליים בספרים ובתנ"ך. זהו אוצר בלום ועשיר, שיש ללקט, ללכד ולהביא לפירסום בדומו של המנוח.

מרחבעם עד רחבעם

ד"ר היה ריטר־קפלן מפרסמת בחוברת האנגלית "עתיקות" את ממצאיה ביחס לתלקלקה הפיר שסביב לתל־קסילה. על־פי קטעים מהם בצפון התל היא סבורה כי הפיר הנקוב לירקון. בתוך ארמת התלקלקלה ובתוך הפיר נמצאו שתי קבוצות קרמיקה. החרסים המאוחרים בשתי הקבוצות מביעים, לדעת החוקרת, שהעיר נהרסה במסע שישק בשנת 925 לפנה"ס, סמוך למועד ביצורה. כלומר, אנשי העיר היו מודעים לסכנה וביצרו את העיר בתל־קסילה, כנראה ביוזמת המלך רחבעם. החוקרת מאשימה עתה רחבעם אחר, מנהל המוזיאון, שמנעו להציג לא התאשרה השלמת המחקר על הסוללה והפיר. החופרים עמדו באחרי החופרים לשם פיתוח השטח, ובסופו של דבר, לדעת ד"ר קפלן, הרסו חלקים מביצורי העבר.

רק לא בעברית...

במסגרת של האוניברסיטה העברית ייפתח ב־24 באוגוסט הקונגרס ה־12 של הארגון הבינלאומי לחקר המקרא שיימשך למעלה משבוע. לפני הקונגרס ייערכו כנסים של המכון לספרות התנ"ך ואגודות הקשורות לענייני המחקר. נושאי הרצאות בקונגרס יהיו בארבעה תחומים: המקרא וארץ ישראל: מסורות ותיים ותרבותיים: ספרות הנבואה ומגילות מדבר יהודה. כן יתקיים רב־שיח בנושא "כתב ותרבות בתקופת המקרא".

ייערכו טקסים וקבלות פנים, תיערכנה תצוגות ארכיאולוגיות ותצוגת ספרי מחקרי המקרא וייערכו סיורים לאתרים מקראיים אליהם מתייחסים בקונגרס. לשונות ההרצאות הרשמיות — אנגלית, צרפתית וגרמנית. ואולי שמישהו יפתח הרצאה אחת בעברית? הלא מדובר בחוקרי תנ"ך המתכנסים בישראל.

פירנצה ונציה הבירות של תרבות אירופה

ונציה: חגיגה לחובבי האמנות

מאת חולדה ליברנומה

בנוכחות נשיא צרפת פרנסואה מיטראן, ראש ממשלת איטליה בטינו קראקסי ושרי התרבות של 12 מדינות, עם תזמורות ברחובות העיר, צלילי הרקוויאם של ורדי ברחבת הסניוריה, בביצועו של זובין מהטה ועל רקע אלפי דגלים, נפתחה בפירנצה ב־1 ביולי אירועי פירנצה בשם "בירת תרבות אירופה", שיימשכו עד חודש פברואר הקרוב.

האירועים נחלקים לשלושה, לדברי ראש העירייה מאסימו בר דאקינו, מי שהיה מנהל האופרה בפאריס: פירנצה למען אירופה, אירופה למען פירנצה, פירנצה כעיר מיפגשים ודו־שיח בינלאומי. התוכנית העשירה משתרעת מראשית הרנסנס ועד ימינו: מוסיקה, תערוכות, מחול, ועידות ודיונים על נושאים שונים. לפי בראקינו לא פחות מ־150 אירועים.

"בירת תרבות אירופה" למען אירופה

השוק המשותף, אמר שר התרבות האיטלקי גולוטי, נוצר תחילה לשיתוף פעולה כלכלי, הורחב לשטח הפוליטי ובאחרונה הוא מבקש להדגיש את המסורת התרבותית המשותפת במטרה לחזק את קשרי התרבות בהווה ובעתיד ולהעניק בסיס איתן למסגרת פוליטית־כלכלית אליה נושאים עיניהם חסידי איחוד אירופה. אתונה הוכרזה אשתקד "בירת אירופה הראשונה" מפני ששם ראשית האמנות. החשיבה האירגון הפוליטי האירופי טיפוסי. ביוה שנייה היא פירנצה, מולדת הרנסנס האירופי בכל השטחים, מאמנות עד למדע. אחריה יוכרזו כ"בירות אירופה" אמסטרדם פריס וברלין. למרות המלחמות האכזריות בעבר "זהות תרבותית אירופית" ביוה שאירופה "בירות התרבות" אמורים להדגיש אותה.

פירנצה שיבצה בתוכנית השנה אירועים שונים ומגוונים, ומיועדים לחובבי אמנות ומוסיקה, למתעניינים בשטחים רבים ושונים ולהמון הרב של תיירים. החלק המוסיקלי בוצע בעיקר במסגרת הפסטיבל השנתי של "המאי המוסיקלי" בו זה השנה לישראלים חלק נכבד (רבים מהמבצרים המנגנים: התזמורת הפילהרמונית, התזמורת הקאמרית של הפילהרמונית וכו'.

למחרת פתיחת "השנה האירופית" נפתח פסטיבל פיאזואלה, עיירה נאה על גבעה המשקיפה על פירנצה מצפון, שם נערך הפסטיבל הזה מדי שנה. הוא מוקדש למוסיקה, תיאטרון ובלט. לוצ'יאנו בריו, המלחין והמנצח הנודע, כתב ברוח חדשנית את האופרה אורפיאו לקלאודיו מונטוורדי (1607). זו הוצגה בכנסייה פיורנטינית טיפוסית — סאנטו ספיריטו — מעבר הדרומי של הנהר שמעבר על אפיו המיוחד.

קונצרטים אחרים מוקדשים למלחינים בני העיר מהמאות ה־20־19 (בחודש ספטמבר). שורה ארוכה של קונצרטים (בדצמבר) מוקדשת למלחין הפלורנטיני קרוביני בן המאה ה־18.

בתחום האמנות הפלסטית יוצגו תערוכות על האכספרסיוניזם הגרמני (20/9־30/11); תערוכה המוקדשת לדמות "מרים המגדלית בקדושה הוילנית" כפי שראוה גדולי האמנות מג'וטו במאה ה־13 דרך רובנס, פונטורמו, ועד לדה קיריקו וגוטוזו בימינו — למעלה ממאה תמונות: 94 עבודות מופת תכלול התערוכה "דונטלו ובני דורו" (15/6־7/9); תערוכה לציון שנת החמש מאות להולדת אנדראה דאל סארטו, מעבקי הרנסנס מאוספים שונים בפירנצה עצמה (פברואר 10/11). תערוכה המוקדשת לרובנס האסכולה הפלמית; תערוכה המוקדשת לציור הספרדי מאל־גרקו לגויה (13/9־30/11); תערוכות של אמנים בני זמננו שתרמו 220 אמנים לאחר השטפונות בפירנצה ב־1966 — בסך הכל 62 תערוכות שונות.

ב"שנת תרבות אירופה" ייערכו עשרות ועידות, על נושאים היסטוריים, על אמנות, ספרות ומוסיקה. בין היתר — "דנטה והתנ"ך" (28/9־26) ועידה בינלאומית על האבטישמיות שטרם נקבע לה תאריך.

פסטיבלים בונציה

כ"בירת תרבות אירופה" הוכרזה השנה פירנצה, אך בהיקף הפעילות התרבותית ונציה אינה נופלת ממנה הרבה, ואין להתפלא על כך. מזה שנים פרנסתה העיקרית של העיר היא התיירות ופעילות תרבותית שנועדה גם לעידוד תיירות. התייר העובר במהירות בתעלות הגדולות רואה בעיקר את המיבנים היפים, שחלקם שופצו בשנים האחרונות בכספי הרשויות הציבוריות ותורמים איטלקיים, אמריקאיים או של השוק המשותף. אך הוא אינו מכיר את בתי המגורים בתעלות הצרות שהם עזובים, לא נוחים, לעתים ללא שירותים חדישים, וקומת הקרקע שלהם נשטפת לא אחת בחודשי החורף במי הלגונה.

העיר היא אמנם מרכז חשוב לתעשיית כלי זכוכית המיוחדת לה ולמלאכת־יד, אך לא על אלה תוכל להתקיים. ונציה, פעם "המלכה", השקיעה בעצם ההיסטוריה, היא עיר מסוגלת להתחדש עם נמלים חדישים או עם ערי תעשייה ומסחר. היא סובלת מניתוקה, מהתחבורה העירונית האיטית והיקרה בתעלות הרבות ואף מהיותה אחת הערים היפות בעולם שאסור לשנות בה דבר ללא רשיונות מיוחדים. לפיכך, היא הפכה במרוצת השנים מרכז תיירות ועליה מתפרנסים רבים מתושביה ישירות ובעקיפין, כשעוד רבים מהצעירים נודדים לערי התעשייה השכנות בצפון.

פאלאצו גראסי המשקיף לקאנאל גראנדה (התעלה הגדולה), "הרחוב הראשי" של ונציה, שהוא ללא ספק יחיד במינו בעולם, נבנה בסוף המאה ה־18, כשהעיר — אומנם בסימן ירידה — עוד היתה מרכז מסחרי בידי לאומי עשיר. הפאלאצו שימש במשך דורות ביתם של בני אצולה ונציאנים ואספנים. לפני שנתיים נרכש על ידי חברת פיאט שהעמידה אותו לפעולות תרבותיות. בראש הוועד המנהל את הפאלאצו עומדת סוזאנה אניילי, אחות נשיא חברת פיאט, ומנהלו האמנותי הוא פונטוס הולטאן השוודי, ששימש קודם לכן מנהל המוזיאונים לאמנות בת ימינו בפריס ובלוס אנג'לס.

לאחר ששופץ, נפתח הפאלאצו באחרונה בנוכחות כל ה"מי ומי" בעולם האמנות המערבי בתערוכת "הפוטוריזם". "זוהי תערוכה ראשונה מסוגה באירופה", אומר לי הד"ר בארנאמה, מנהל המוזיאון. "בעבר, נערכו תערוכות מוקדשות לפוטוריזם אך הוא הוצג כתנצר אמנותי איטלקי בלבד ואילו בונציה מציגים אותו לראשונה בממדיו הבינלאומיים הנרשמים וכן בשטחים הרבים בהם התפתח".

התערוכה מיועדת לחובבי אמנות בת ימינו ולכל מי שנמשך לתערוכות מאלפות ומאורגנות היטב והיא נחלקת לשלושה: "לקראת הפוטוריזם" (1885־1909), הפוטוריזם בשיאו (1909־1918) ופעולתו של אבי התנועה מארינטי. אך נוסף לציוריהם של גדולי התנועה באיטליה יוצגו גם השפעות הפוטוריזם בשטחים אחרים, וזהו נושא חלקה השלישי של התערוכה: הפוטוריזם בעולם. בדגמים תעשייתיים שונים (לרבות שני דגמים גדולים של מטוסים שהוצגו כאן); בריקוד, בלבוש, ספרות, ארכיטקטורה, מוסיקה, צילום, קולנוע; "הפוטוריזם מוצג כאן כאמנות מקיפה" אומר בארנאמה. "יש כאן מכתבים וכתבי יד, ספרים ועיתונים מהתקופה, ופסטיבל סרטים מרגים את השפעת התנועה על הקולנוע ומוצגים בו סרטים סובייטים נדירים".

בקרוב אמור להפתח גם תיאטרון בן הפאלאצו שישמש להצגות, קונצרטים ואופרות. תערוכת הפוטוריזם מסתיימת ב־12 באוקטובר. הפאלאצו עומד לגבש תוכנית לטווח ארוך ולהיהפך בהקדם למרכז תרבות בינלאומי ברמה גבוהה.

מי שמבקר הקיץ בונציה ימצא בה, בין היתר, לא רק את 2500 העבודות (בעיקר ציור ופיסול) המוצגות בביאנלה ותערוכה גדולה של פאול קליי. מסוף אוגוסט תהיה בה תערוכה מקיפה של אמנות סינית מימי ממלכת בית האן המאוחד (תחילת הספירה הנוצרית) עד בואו לסין של מרקו פולו, בן העיר, הנוסע־הסוחר הגדול שעלה לגדולה בסין וחזר וסיפר את נפלאות מסעותיו.

כסף קל בקופנהאגן

סיפורו של צעיר ערבי ישראלי שהרוויח הון מרוכלות בתכשיטים זולים

מאת אליהו זהבי

המדרחוב של קופנהאגן היה בשנים האחרונות "מיכרה הזהב" למאות רבות של ישראלים. משטרת קופנהאגן התירה לכל רוכל להציב תיבת עץ ברחוב שארכו, מבניין העירייה ועד כיכר האופרה המלכותית הוא כ־1500 מטרים. עשרות אלפי אנשים עוברים ושבים בו במרבית שעות היממה. תיבות העץ הכילו בדרך כלל, תכשיטי פח צבוע ופלסטיק נוצץ, סחורה שנרכשה ב־50 סנט ונמכרה לתיירים במחיר ממוצע של 5־7 דולר. התכשיטים הזולים מתוצרת מדינות במזרח הרחוק נמכרו על ידי נערות פתיות ותיירים תמימים.

השמועה, כי אפשר לעשות "כסף קל" בקופנהאגן, משכה לעיר, במשך השנים האחרונות, מאות ישראלים. בשנה האחרונה ניצבו בממוצע במדרחוב 120־150 ישראלים. מיעוטם שהתגוררו קבע בקופנהאגן ורובם התעכבו בעיר למספר חודשים ולאחר שצברו כסף להמשך הטיול פינו את מקומם לידידים ומכרים שהגיעו הישר משדה התעופה אל המדרחוב לאסוף את הכסף המתגלגל ברחובות.

ב־15 ליוני האחרון הודיעה עיריית קופנהאגן לפנות את הרוכלים ונותרו רק ל־120 איש, כולם תושבי קבע בדנמרק, להמשיך לעסוק ברוכלות. הישראלים, שרובם ככולם הגיעו לדנמרק עם אשרת תייר — אולצו להסתלק.

כשעת ערב של יום קיץ, בין מכירה למכירה, פניתי בעברית לצעיר בעל חזות מזרחית שניצב ליד תיבת העץ שלו, ולא הופתעתי כשהשיב לי בעברית. הוא סיפר לי את סיפורו:

"שמי מוסטפאה. נולדתי לפני 27 שנים בכפר קטן ליד נצרת, בעמק בית נטופה. סיימתי בית ספר עממי והיה לי דוכן למכירת פיתות בנצרת. לפני שש שנים חזר חבר מקופנהאגן ואמר לי: אתה מסוגל לעמוד כאן ברחוב ולמכור פיתות ולהרוויח פרוטות. הוא סיפר לי על עסקי הרוכלות במדרחוב של קופנהאגן ואמר: תרוויח 100־200 דולר ליום! מכיס מקטרתו שלף צרור של דולרים ירקרקים ונפנף מול עיני.

כעבור פחות מחודש באתי לקופנהאגן. מאז התגלגלו העניינים בקצב מסחרר. ראשית כל הייתי חייב למצוא "חברה" — דנית, בת המקום. היא שהעניקה לי את ה'זכות' לשהות בקופנהאגן — וקורת גג. מצאתי אותה תוך שלושה שבועות. מדי יום התעכבו ליד הדוכן שלי מאות נערות, ויכולתי לבחור לעצמי את הטובה מכולן. בשנה השנייה מצאתי אחרת. נסענו לישראל לצורך התאסלמותה והנישואין.

בחודשי החורף, כאשר קר בקופנהאגן, היינו נוסעים הביתה. עם תחילת האביב שבים לקופנהאגן. כך שש שנים. הקיץ אני נוסע. "כבר" לי לעבוד כאן ברחוב. קניתי דירה בארבעים אלף דולר באילת, ובית חלומי בבקעת בית נטופה על קרקע של משפחתי. הבנייה עלתה לי מאה חמישים אלף דולר.

כאשר אשוב לישראל אני קונה שלושה 'מספרים ירוקים' למונית. כל מספר בעשרים אלף דולר. אני אשב בבית, המוניות "יעבדו" עם נהגים שכירים, הדירה באילת מביאה מאתים דולר לחודש, ואני אלך לנצרת לשתות קפה ולשחק שש בש. שש שנים בקופנהאגן — ואני מסודר לכל החיים.

היינו עם הכספים. חזר להם חרס לעסקים. לא זכותי כאן כסף. האשה קיבלה דמי אבטלה 450־500 דולר לחודש. קצת עבודה. היינו מכספי האבטלה ואת הרווחים שלי 100־150 דולר ליום "רגיל" — שמנו בצד והשקעתי בנכסים בישראל.

— ומה הבנה לא שילמת כאן?

מוסטפאה מביט בי במבט מדהמה אתה. כמודיע או פקיד של מס הכנסה? "אללה, לך מכאן".

صكنا من الاهل

על מחשבים ואנשים / אריה חשביה

שירותי חינוך ממוחשבים נחנכו באחרונה בבית ברל

(עש"ת). שח"מ — שירותי חינוך ממוחשבים, מוסד ללא כוונת רווח, הוקם באחרונה על־ידי מכללת בית ברל ומשרד החינוך והתרבות, לקידום ולשיפור דרכי ההוראה והלימוד, באמצעות פיתוח, הפעלה והערכה של מערכות למידה הנשענות על טכנולוגיות חדישות. פעילויות פיתוח והדרכה מטעם משרד החינוך והתרבות, שהיו בעבר במא"ה – המכון לאמצעי הוראה – הועברו לשח"מ יחד עם צוות העובדים.

שח"מ עוסק בפרויקטים חינוכיים המבוססים על שיטות הדרכתיות, המביאים למערכת החינוך וההדרכה רעיונות ונושאים בהתפתחות הטכנולוגית. בשח"מ מועסקים כ־50 עובדים, רובם אקדמאים מתחומי החינוך, ליבה, אורחות, כתימטיקה, פיסיקה, הנדסה, מחשבים וניהול. הפרויקטים של שח"מ משרתים את כל אוכלוסיית הלומדים בארץ, מילדי הגן ועד מבוגרים. שח"מ פועל בשיתוף ובתיאום עם האגפים השונים במשרד החינוך והתרבות וכן גופים ציבוריים חינוכיים אחרים.

מיצוי היכולת האישית

פעילות שח"מ כוללת פיתוח והפצה של לומדות ותוכנות מותאמות למערכת החינוך. ייזום וביצוע השתלמויות למורים ומחנכים בטכנולוגיות חדישות, פיתוח תוכניות וחומרי לימוד במקצועות טכנולוגיים ומקצועות נוספים הנגזרים בצורכי מערכת החינוך.

מערכת הפעילות של שח"מ כיוונה לאפשר חלוקה נכונה ויעילה של נטל ההוראה והלמידה בין המורה, בעל המגע והקשר האנושי, לבין המחשב בעל הביצועים המהירים. לאפשר לכל לומד להגיע למיצוי יכולתו האישית, להביא לכך, שלומד יהיה מסוגל ללמוד, לבחור ולתכנן את פעילותו באופן עצמאי. בשח"מ ניתנים שירותי הדרכה ל־250 מוסדות חינוך בכל רחבי הארץ. פעולות שח"מ מלוות בהשתלמות מורים, עם מעקב אחרי תהליכי ניסוי.

ההנחיה וההשתלמויות ניתנים במרכז שח"מ בכפר הירוק, שם נמצא מרכז ההדרכה של שח"מ ובבית־הספר. שח"מ פועל כעמותה בהכוונת הנהלה שבה משתתפים נציגי מכללת בית ברל, נציגי משרד החינוך והתרבות ואנשי מדע.

רכש גומלין בענף המחשבים

חברת נ.סי.ר מארה"ב פתחה בישראל משרד לרכש גומלין, שהוא הרביעי מסוג זה בעולם לאחר יפאן, בריטניה וטאיוואן. מטרת המשרד לרכוש מוצרים על־פי מיפרטים למערכות קיימות ואיתור טכנולוגיות עתידיות, לתועלת החברה והתעשיה המקומית בתחומי החומרה והתוכנה. נ.סי.ר מאמינה שלישראל יש מה להציע בטכנולוגיה מתקדמת, במיוחד בתקשורת ובאופטיקה. את המשרד בישראל מנהל קרצינן שוהר(?), מעובדי י.א. מיטוך ובניה, נציגת נ.סי.ר בישראל. שתי עסקות בשווי 200 אלף דולר, בהן נרכשו תוכנות לפיתוח יישומי קיבול מהדור הרביעי, ותוכנות לניהול מבחנים בבתי־מלון, כבר נחתמו. כמו כן, נעשו רכישות חומרה.

חברת־המחשבים השניה בגודלה בעולם, בורו, המיוצגת בישראל על־ידי כלל מערכות, רכשה באחרונה ציוד בשווי 400 אלף דולר בתחום ציוד הבקרה האופטי לייצור מחשבים. כמו כן, רכשה בורו רכיבים רבים מחברות וישי ישראל. בורו מקיימת פעילות רכש־גומלין ענפה עם ישראל. בענף המחשבים ממשיכים לתמוה מדוע אין יבמ מצטרפת לחברות האחרות המנהלות רכש־גומלין עם ישראל, אם כי היא הוותיקה והגדולה שבהן, והיקף עסקיה בישראל מסתכם בהרבה עשרות מיליוני דולרים.

משרד החינוך מקים מערכת מידע ממוחשבת

(עש"ת). משרד החינוך והתרבות מקים מערכת מידע, שליטה ובקרה ממוחשבת, שתספק באורח יעיל יותר על כל זרועותיה של מערכת החינוך מבחינת ניצול המשאבים ודרכי פעולה וביצוע של מוסדות החינוך, הרשויות המקומיות ויחידות המשרד. על הקמת המערכת החדשה, שתופעל באמצעות אגף חדש למיכון ומערכות מידע, החליט סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון. בראש האגף החדש עומדת אהובה פיינמסר (35), בעלת תואר שני במינהל עסקים ומנתחת מערכות מוסמכת, שכיהנה עד כה בתפקיד סגנית חשב משרד החינוך.

האגף למיכון ומערכות מידע כפוף ישירות למנכ"ל אליעזר שמואלי. חסרונו של אגף זה הורגש מאוד בשנים האחרונות, כתוצאה מהמיחשוב ההולך וגובר של המינהל הציבורי בארץ. היה הכרח בהקמת האגף גם לנוכח הצורך החיוני בשליטה ובקרה הדוקים יותר על מערכת החינוך, הן מבחינה פדגוגית־מינהלית והן מבחינה תקציבית.

במסגרת ההערכות החדשה של המשרד אישרה ועדת הרכישות המרכזית למחשבים במשרד האוצר למשרד החינוך להיכנס למו"מ עם חברת המחשבים דיגיטל לרכוש שני מחשבי מיקרו־ואקס. כן אישר האוצר לנהל מו"מ עם חברת המחשבים יבמ להקים מערכת תומכת במרכז המחשבים של המשרד בירושלים.

המחשב הגיע לכפר הדרוזי ירכא

מיחשוב מערכת החינוך בישראל לא פוסח על בתי־הספר הדרוזיים. בסיוע הוועדה לחינוך ולתרבות לדרוזים במשרד החינוך והתרבות, הוחל בלימוד כמה מקצועות בעזרת מחשב בבית־הספר המקיף הדרוזי אחווה בכפר ירכא. בתמונה: שיעור בחדר־המחשבים בירכא.
(תצלום: פול מלינג, "ישראל סאן")

מבט ראשון / ביקורת תוכנה

תפ"ס - תוכנה פיננסית

שיתוף־פעולה בין אשר קניפל, יועץ פיננסי בעל־מוניטין, ואילן שקולניק, מנתח מערכות־מחשב, הוליד חבילת־תוכנה בשם "כלקל", המיועדת להקל על העוסקים בכספים לכלכל את חישוביהם הפיננסיים. "כלקל", המופצת על־ידי חברת תפ"ס — תוכנה פיננסית, ומיוצגת על־ידי "לרגו מחשבים", מכילה 20 תוכניות שונות, שכל אחת מהן מיועדת לעזור למשתמש בה לקבל תשובות לבעיות שונות ומורכבות שהוא נתקל בהן בניהול הפיננסי של העסק.

לדברי אילן שקולניק, תורחב החבילה במודולים נוספים, שרוכשי "כלקל" יוכלו לצרפם לחבילה תמורת תשלום נוסף. בין המודולים של "כלקל" יש כבר היום: חישוב הלוואות לפי החזר תקופתי קבוע (לוח שפיצר); בדיקת הבנק בחיובי ריבית על משיכת יתר; בדיקת ריבית אפקטיבית של תפ"ס ופק"מ; העלות האמיתית של משיכת־יתר במסגרת; כדאיות נתינת או קבלת הנחה בגין הקדמת תשלום; חישוב נקודת האיזון של העסק; חישובי שיעור תשואה פנימי (שת"פ); חישובי ערך נוכחי נקי (ענ"נ); חישוב ריבית אפקטיבית בניכיון שיקים; חישוב ריבית שקלית בהלוואות מט"ח ועוד.

את כל המודולים האלה יכול להפעיל כל אדם, גם מי שאין לו רקע במחשבים ובתוכנה. אומר אילן שקולניק: "יש משתמשים פיננסיים, העושים פעולות דומות ל"כלקל", אבל בתום כל חישוב יש למחוק את המצב כדי לעשות חישוב אחר, על־מנת לקבל את מיטב האפשרויות. "כלקל" מאפשר להציג אפשרויות שונות, זו אחר זו, בהקשת מקש. אפשר גם לחשב חישובים מורכבים באמצעות גליונות־חישוב אלקטרוניים כמו לוטוס 1־2־3, אבל הזמן שיש להשקיע בלימוד לוטוס ובבניית המודל, יקר למנהל ולאיש־העסקים.

חיסכון בזמן העיבוד הושג ביחידת המחשב בתדיראן

תדיראן סיימה יישום של מערכת כוללת לניהול ייצור במרכז־המחשבים שלה. יישום זה נעשה באמצעות מוצר־תוכנה כחול־לבן בשם קונטרול־אם. מערכת זו מקצרת את זמן העיבוד של עבודות המיכלול במרכז־החישובים הגדול ב־30 אחוז בממוצע. היא מפחיתה בשיעור משמעותי את כמות הכשלונות של מערכת מיכלול, ומביאה לניצול יעיל יותר של משאבי המחשב ומשאבי־אנוש העוסקים בייצור.

אוסי לאונר, מנהל מחלקת המיכון בתדיראן, אומר שקונטרול־אם קיצר בשיעור משמעותי את זמן הריצה של עבודות־הלילה. משה פאר, מנהל הפעלת הייצור אומר, שהמערכת נקלטה במהירות על־ידי העובדים. "שלושה חודשים לאחר ההתקנה, הועברו כאלף עבודות שונות לעבודה בקונטרול־אם, בלי שיוקצה כוח־אדם נוסף לנושא זה". יוסי הולנדר, מנהל הצוות הטכני של המוצר, מוסר כי קונטרול־אם היא פיתוח ישראלי מקורי המהווה פריצת־דרך בשוק המערכות לניהול הייצור בשביל יבמ־אם־וי־אס. מערכת זו מאפשרת למיתקן־המחשב לשלוט במערך הייצור שלו, תוך הפחתת כמות הפעולות הידניות למינימום. קונטרול־אם נרכש עד כה על־ידי כל ארגון שבחן אותו. בין הלקוחות: בנק המזרחי, הביטוח הלאומי, מיבטחים, אוניברסיטת בר־אילן וחיל־האוויר.

ימי עיון והשתלמויות

★ "מערכת החינוך צריכה להתכונן לחדירה עמוקה יותר של מחשבים ולתקשורת מחשבים בין בתי הספר. הדברים יקרו בקרוב. אולי כעוד כשנה", אמר ד"ר בן ציון ברסא, רכז ועדת המחשבים הארצית של משרד החינוך, ביום עיון שהתקיים בשבוע שעבר בבית־ברל.

"מוסדות חינוך שלא ייערכו בהקדם לשינוי עלולים למצוא עצמם מפגרים ומבודדים", הוסיף הדובר והזכיר כי לפני 8–9 שנים בלבד נכנסו המערכות הראשונות של מחשבים לבתי הספר והיום כ־90 אחוז מבתי הספר משתמשים לימוד מחשבים. ד"ר ברסא קרא למורים לא להירתע מקיצוצים בתקציבים ובתקנים, ולהגיש תקציב הכולל את הדרישה למחשבים, בתקווה שמשרד החינוך יוכל לעמוד בדרישות.

ביום העיון נשא דברים גם ד"ר אלעד פלד, מנכ"ל משרד החינוך לשעבר, ומרצה באוניברסיטת בן גוריון, שהרצה על "המחשב בגישה [illegible]". ד"ר פלד התרה ששעות מחשב קצרות מדי בבתי ספר רבים, אינן בעלות ערך וכי כל בתי הספר צריכים לשאוף להגיע ליותר מחשבים כדי להעניק שעות לימוד מעשי רבות יותר.

רבקה עמיעד ממשרד החינוך דיברה על מגמות משרד החינוך בפיתוח תוכניות לימודים. "המחשב הוא אמצעי נוסף ללימוד ולא מטרה בפני עצמה. חייבים להגיע למצב שבו המחשב ישרת בהוראה עד־כאות(?) של התלמיד ממסלול למסלול, מרמה לרמה, במקום שהמורה תעשה זאת — כפי שנהוג בבתי הספר כיום", אמרה.

את יום העיון, שאורגן על־ידי שח"מ, הנחתה ד"ר צביה ולדן מבית ברל.

★ מחר (21.7) מתחילה סדנה לשפת פסקל במיכללת קדם למחשבים ומערכות מידע. הסדנה תימשך שבוע ימים, בשעות לפנה"צ. ב־6.8 תתחיל סדנה דומה — לשפת פורטרן.

★ ב־23.7 ייערוך מרכז ההדרכה של "אנשים ומחשבים" יום־עיון ליזמים בתעשיה. יום־העיון, שייערך במלון "רמדה" ת"א, נועד להציג את ההיבטים השונים הקשורים בפרויקט עתיר־ידע. הוא מיועד לאנשים העוסקים בייזום פרויקטים עתירי־ידע, בשיווק מוצרים עתירי־ידע מישראל, בגיוס הון לפרויקטים עתירי־ידע ולמשקיעים בתעשיות עתירות־ידע. המנחים הם ישראל מקוב, שניהל את חברת "אינטר־פארם מעבדות" שעסקה בגיוס הון בבורסה בניו־יורק ובדרך של שותפות מוגבלת; ד"ר יגאל אייל, מרכז תחום השיווק בביה"ס לניהול באוניברסיטת ת"א; אבנר בוהק, העוסק בייעוץ ובייזום פרויקטים בתקשורת מחשבים; ועמוס אפרתי, מלשכת המדען הראשי, משרד התעשיה והמסחר.

★ ב־23–25 ביולי יערוך מרכז ההדרכה של "אנשים ומחשבים" קורס לניהול פרויקטים בעזרת מחשב. הקורס מיועד למנהלי פרויקטים, מהנדסים, אנשי מטה העוסקים בתכנון ובמעקב אחר פרויקטים, ואנשי תפעול פרויקטים בעלי רקע אקדמי. מספר המשתתפים מוגבל ל־20.

★ ב־31.7 ייפתח בהילטון ירושלים כנס מנהלים על־ידי מרכז ההדרכה של "אנשים ומחשבים". בשלושה ימי ההשתלמות יידונו עקרונות הניהול היפאני, חוגי איכות ושילובם בישראל, מה חשוב לדעת בנושאי מיחשוב, בינה מלאכותית ומערכות מומחה, ועוד. המרצים הם פרופ' אבי קנדל, ד"ר יעקב קוס ועו"ד יוסיפוף. במסגרת הבילויים יהיו משחקי מחשב וקסמים בביצוע הקוסמת דליה פלד.

טכם מרחיבה פריסתה לתקשורת ומחוללים

טכם — טכנולוגיה מתקדמת – בית־התוכנה הגדול בישראל, הרחיבה באחרונה את פריסתה והחלה מייצגת מוצרים של חברות מובילות בחו"ל בתחומי התקשורת והמחוללים. בין אלה מציין ישי שניידר, מנהל השיווק של טכם, את רשת אוריון — מערכת ניהול תקשורת מודולארית, המיועדת להעביר מידע בין מחשבי יבמ גדולים לבין עצמם וביניהם לבין תמלילנים, מכונות טלקס ועוד; את מחולל היישומים "אר סיסטם" למחשבי יבמ 36; ואת מחולל־התוכנה "אקסלרטור".

"רשת אוריון" פותחה בחברה הבריטית "אוריון סופטוויר" וכוללת תמלילן, דואר אלקטרוני, ניהול טלקס, תקשורת חיצונית ואבטחת נתונים. "אר סיסטם" היא שפת־פיתוח מהדור הרביעי, המאפשרת חיסכון משמעותי בזמן הפיתוח והקידוד של יישומים רבים ושונים. המערכת מפיקה תוכניות אר־פי־ג'י־2 מסודרות ומתועדות, המאפשרות לכל איש־תוכנה לערוך בהן שינויים, בקלות ובמהירות, בעת הצורך.

"אקסלרטור", שפותחה על־ידי "אינטק מקמבריג'", ארה"ב, היא תחנת־עבודה מתקדמת על המחשב האישי של יבמ, המספקת למנהל פרויקט, למנתח־מערכות ולמעצב מערכות את כל הכלים הדרושים לפיתוח מערכות־מידע, החל משלב העלאת הדרישה, עבור דרך ניתוח המערכת, וכלה בעיצוב ובתיעוד מפורט שלה. אומר שלום ביטון, יועץ תוכנה בטכם: "כאשר עלויות החומרה נמצאות בירידה מתמדת, ואילו עלויות פיתוח התוכנה גבוהות, נודעת חשיבות רבה לכלים מתקדמים להנדסת־תוכנה ולפיתוח תוכנה. "אקסלרטור" הוא כלי מתקדם ביותר בתחום התכנון, הניתוח והפיתוח של מערכות תוכנה. למיטב ידיעתי, אין דומה לו במיגוון הכלים וברמת הביצועים".

עסקים בישראל ובחו"ל

יצוא, ייצוג ומעמד בבורסה

מערכת של "אימוס תעשיות תוכנה" בסוכנות סיאט

★ "סיאט" התקינה באולם־התצוגה הראשי שלה בתל־אביב מערכת הזמנות ממוחשבת שפותחה בבית־התוכנה "אימוס — תעשיות תוכנה", המתמחה בין היתר בענף הרכב. לקוחות "סיאט" יכולים לבחור את המכוניות הנראות להם ביותר מתוך מיגוון רחב של אפשרויות. המערכת מציגה ללקוח את כל המיפרטים האפשריים ומציגה על המסך מה ניתן לספק מיד מן המלאי וכמה זמן יש להמתין למכונית בהזמנה. עם הפעלת התוכנית, מופיעים על המסך הדגמים השונים של "סיאט" המיובאים לישראל. לאחר בחירת הדגם הרצוי, ניתן לבחור את הצבע, סוג הריפוד והצבע, מזגן ואביזרים שונים. בסיכום מתקבל מחיר ההזמנה. עקב ריחוק השוק הישראלי ממחסני היצרן בספרד, ואי־הוודאות המאפיינת את ענף היבוא כולו, נודעת חשיבות רבה לניהול נכון של מלאי בהתאם לטעם הציבור ולאילוצים הכלכליים. המערכת הממוחשבת משרתת מטרה זו. לדברי יאל סלע, חשב "סעט", משרתת המערכת הממוחשבת של "אימוס" הרבה יותר מאשר את ההזמנות. משולב בה ניהול מוסכי הרכב, ניהול מחסן החלפים והנהלת החשבונות. לדבריו, הקשר בין המערכות התפעוליות השונות הוא קריטי לניהול הזהיר של החברה ולשמירה על רמת שירות גבוהה ואמינה.

★ היקף היצוא של מוצרי תוכנה של סי.בי.אי. ישראל לארה"ב ולאירופה יסתכם השנה ב־1.2 מיליון דולר, מעריך מנהל החברה, ג'ק מרק. אשתקד הסתכם היצוא בחצי מיליון דולר. הערך המוסף הוא כ־95 אחוז. מגמת החברה להכפיל את היקף היצוא בשנה הבאה. החברה הישראלית היא חברת־בת של סי.סי.אי. ארה"ב, המובילה במערכות־הפעלה יוניקס בשפת "סי", ומתמחה במערכות ממוחשבות בתקשורת ובזמן־אמת.

★ רד תקשורת ומחשבים חתמה חוזה עם חברת איי־טי־אנד־טי למכירת מוצרים של רד אשר ייוצרו בשם החברה האמריקאית. מדובר במודמים קצרי־טווח סינכרוניים זעירים, מתוצרת רד. החוזה נחתם לשנתיים ונאמד בחצי מיליון דולר.

★ "בל הליקופטרס", יצרנית המסוקים האמריקאית, החליטה להמשיך את הזמנת המסופים המדפסים מתוצרת אי.אי.אס ישראל. שווי ההזמנות מתקרב לשלושה מיליון דולר.

★ בנק ישראל אישר באחרונה מעמד של נייר־ערך חוץ מאושר למניית עושף טכנולוגיות, הנסחרות בבורסה של ניו־יורק. מעמד זה מאפשר לאזרחי ישראל לרכוש מניות עושף ולסחור בהן. עושף היא בית־מערכות הרובוטיקה הגדול בישראל. בשנתיים האחרונות בלבד יישמה החברה 20 פרויקטים של מערכות רובוטיות בישראל, והיקף המכירות שלה הגיע לשני מיליון דולר.

לעושף חברת־בת בבלגיה ("סכנר מטיקס") וחברת־בת בישראל ("רובוקר") המתמחה בפיתוח תיב"מ של תא־ייצור משולב־רובוטים.

★ אליקום, מקבוצת אליסף, המייצגת בישראל את חברת טלסון, הגיעה השנה למקום השלישי במכירת מסופונים נישאים בין מפיצי טלסון באירופה. מסופוני טלסון הם כלי איסוף־נתונים בזמן אמיתי, המשתלבים במערכת לניהול מכירות ושיווק, מלאי, שכר, מחירים, בקרת איכות ועוד.

★ חברת "אינפורמיישן בילדרס", יצרנית מערכת פוקוס למרכז־מידע ממוחשבים, וחברת דיגיטל, יצרנית מחשבי ואקס, הכריזו על שיתוף פעולה למכירת פוקוס על ואקס. החוזה נחתם לחמש שנים וכולל את פעילות שתי החברות בעולם כולו, לרבות ישראל. פוקוס היא מערכת הכוללת שפת דור רביעי ומערכת ליישום מרכז־מידע. היא הנפוצה מסוגה בעולם. יותר מ־200,000 לקוחות משתמשים במערכת זו, המשפרת את התפוקה ביחס של 1:10 בהשוואה עם פיתוח תוכנה בשפת תיכנות מסורתית אחרת, כגון קובול.

מינויים

★ זהר סבירסקי (35) מונה לראש תחום במערכות תעשייתיות בכלל מערכות, נציגת בורו בישראל. זהר כיהן כמנהל מערכות המידע בחברת אפטרונקס וכמנתח מערכות בכיר בכללטק, חברה למערכות ענ"א לתעשייה.

★ אמנון קינן (33) מונה למנהל השיווק של מערכות מיני־מחשבים יבמ 36 באיכות מחשבים. אמנון, בוגר אוניברסיטת ת"א, לומד לקראת תואר שני.

★ יעקב סנבנים (29) הצטרף להנהלת "אימוס תעשיות תוכנה", ויעסוק בניהול השיווק של החברה. אימוס מתמחה בייצור ובשיווק תוכנה למחשבי יבמ 36, 38, דקפוס ופריים(?) לענפי הרכב, האלקטרוניקה, היבוא־יצוא ומערכות מסחריות ותעשייתיות כוללות. יעקב, מהנדס תעשיה וניהול, עומד לקבל תואר במינהל עסקים. שירת בצה"ל בתפקידי מיכון יחידות מחשב. ב־3 השנים האחרונות עבד באיכות מחשבים כמנהל פרויקטים ומנהל שיווק.

★ אוסקר גלוסמן (34), סגן נשיא השיווק של אראקום מיקנעם ומייסדי החברה, עבר הקיץ למרכז החברה בקנזס סיטי, ארה"ב. העברתו נובעת מהתרחבות החברה ומהצורך להפעיל מערכי שיווק בחו"ל. לאראקום משרד בקנזס סיטי ובו 25 עובדים, ומרכזי מכירות בלוס אנג'לס, בניו־יורק ובטקסס. החברה הוקמה בשנה שעברה וצופה מכירות של 7 מיליון דולר בתוך שנה, הרוב ליצוא. החברה עוסקת במחקר, פיתוח, ייצור ושיווק מערכות תקשורת מחשבים.

★ דוד כהן (41) מונה למנכ"ל משותף של מיקרוקר, העוסקת בפיתוח ושיווק של מערכות תיב"מ. דוד שימש ב־3 השנים האחרונות כסמנכ"ל לשיווק בחברה. הוא בוגר האוניברסיטה העברית בכלכלה והיה סגן מנהל באגף התקציבים באוצר וסמנכ"ל לשיווק.

לאהוד, לרחל ולכל בית יצחקי
עם מותו הפתאומי של ראש המשפחה
אליהו יצחקי ז"ל
אנו אתכם באבלכם בהלקח מכם ומאתנו ידיד ורע
עובדי חברת א. יצחקי בע"מ
וחברות הבת

על מות
אליהו יצחקי ז"ל
אבלים
ידידי הבית – ה' באייר 34 ת"א

קואופרטיב דן
משתתף בצער חברו
פרטוש דוד
במות **אחיו** ז"ל

לבלהה קינן
משתתפים באבלך במות אביך
אברהם צבי רוטה ז"ל
"דלק" ההנהלה והעובדים

הננו מודיעים בצער רב
על פטירתו של
הרופא הותיק והמסור
ד"ר מקס זינגר ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
הנהלת קופ"ח "מכבי" — ארגון רופאי הקופה

קאופרטיב דן
משתתף בצער חברו הגימלאי
כהן משה
במות **אחותו** ז"ל

לאיזי רורברג והמשפחה
אתכם ביגונכם על פטירת אבי המשפחה רב־קבלן
מרדכי רורברג ז"ל
חבר ותיק בארגון הקבלנים והבונים בת"א יפו.
אינג' אהרון ספיר
יו"ר ארגון הקבלנים והבונים בת"א יפו
ההנהלה והעובדים וציבור הקבלנים

חוק המים תשי"ט 1959
הודעה על הפקדת תכנית החדרה
נמסרת בזה הודעה כי תכנית החדרה "חברת לפידות" לשנת 1986/87 הופקדה לעיון הצבור במקומות הבאים:
במשרדי נציבות המים — אגף הקצאות ורשוי
במועצה אזורית חוף אשקלון
הצבור רשאי לעיין בתכנית זו במקומות בהם הופקדה וכל מפיק, ספק או צרכן באזור ההחדרה, רשאי להגיש הצעות, טענות או התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית זו תוך 60 יום מהפקדתה, לפי הכתובת:
נציבות המים, רחוב קלמן מגן 8
הקריה, ת"א, ת.ד. 7043
מיקוד 61070
נציב המים

בצער רב וביגון אנו מבכים מרה
את מותו בטרם עת של
ידיד וחבר נאמן
יצחק (צ'וקה) דוידוביץ ז"ל
היקר באדם
פסח (מוסיה) שילדקראוט וב"ב
שילדקראוט פלדות בע"מ

בבית משפט השלום בירושלים
תיק אזרחי מס' 3502/86
התובע: אברהם מאיר ע"י ב"כ עוה"ד מנחם כהן מר"ח מרס 16 י־ם
נ ג ד
הנתבעים: 1. יעקב לבציצקי 2. זיסי לבציצקי
הזמנה לדין
אל הנתבעים הנ"ל
הואיל והתובע הנ"ל הגיש לבית משפט השלום בירושלים תובענה נגדך, כמפורט בכתב התביעה המצורף במזכירות ביהמ"ש, הנך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 30 יום מיום הפרסום ולהתייצב למשפט ביום 8/10/86.
הנך לך, שאם תגיש כתב הגנה ולא תתייצב למשפט ביום האמור בהזמנה יינתן באותו יום פסק דין שלא בפניך, אך אם לא תגיש כתב הגנה במועד שנקבע לכך בהזמנה יינתן פסק דין שלא בפניך ביום שנקבע למשפט בהזמנה להתייצבות למשפט.
ז. דרש — מזכירה
בית משפט השלום בירושלים

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בב' 83/165/3
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר מנחם בר ויעל בר הגישו לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלות, בגוש 119 חלקה 21 ברחוב לייב יפה בירושלים והיינו: הקלה בקו הבנין הצדדי דרומי בשעור של 35 ס"מ, הקלה בקו הבנין הצדדי צפוני בשעור של 40 ס"מ, הקלה בקו הבנין האחורי בשעור של 20 ס"מ.
את ההתנגדויות להתרת ההקלות הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.
אברהם כהלה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

למשפחת דוידוביץ
משתתפים באבלכם הכבד
במות אחיכם היקר לנו
יצחק (צ'וקה) דוידוביץ
מוסיה צ'וקר
רוזה פירטל

אנו מבכים את מותו של דודנו
יצחק (צ'וקה) דוידוביץ
בטרם עת
הלוויה תיערך ביום שני יד' בתמוז תשמ"ו 21.7.86
בשעה 15.30 בבית העלמין בחולון, בשער הראשי
משפחות: דוד פישביין וב"ב
אבי פישביין וב"ב

קבלת מודעות 24 שעות בדחוף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
הארץ
הבמה הארצית
חדשות הארץ
מתקבלות:
24 שעות ביממה
ב' דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל 246363
239952

משכיר דירה?
תפסיק לשלם כפול
תתחיל לפרסם ב-
הבמה הארצית
הארץ חדשות
מתפרסם ביום ו' גם בעיתון המקומי שלך
קח יותר קוראים תן פחות שקלים

כלכלה ועסקים

ההסתדרות תנכה החודש משכר אלף עובדיה עוד 0.5% לצורך פנסיה

מאת יהודה שרוני

ההסתדרות תנכה החל ממשכורת חודש יולי חצי אחוז נוסף לצורך פנסיה מאלף עובדי מוסדותיה. כך הוחלט בשבוע שעבר בוועדה המרכזת של ההסתדרות.

ההחלטה התקבלה על רקע הערכת ראשי האגף לביטחון סוציאלי בהסתדרות כי גובה ההפרשה הנוכחי לפנסיה, שלפיו מפריש המעסיק 11 אחוז והעובד מפריש חמישה אחוזים, אינו הולם את מצבן האקטוארי של הקרנות. ואם אחוז ההפרשה לא יוגדל, עלולות הקרנות להיקלע למשבר חריף.

ראשי ההסתדרות מקווים כי ההחלטה על ניכוי החצי־אחוז תעודד את האוצר לאשר את הגדלת שיעור ההפרשה של המעביד באחוז אחד נוסף, כך שבסך הכל יופרשו 17.5 אחוז. דרישת ההסתדרות בהקשר זה היא אחת מתביעותיה במשא המתן על השכר המתנהל בימים אלה. המעסיקים מביעים תמיכה בעמדת ההסתדרות, אך אינם מעוניינים לנכות את האחוז הנוסף מכיוון שללא תמיכת האוצר, לא יוכר הניכוי כהוצאה לצורך מס.

עד כה התנגדו ראשי האוצר להגדלת ההפרשה של המעבידים מחשש שהגדלה כזו תביא לגידול לא רצוי בעלויות העבודה. בהסתדרות סבורים כי ראשי האוצר ישנו את עמדתם זו, במיוחד לאור תחזיתו של דו"ח שהוכן באוצר, ולפיו אם לא ייעשו צעדים לחיזוק קרנות הפנסיה, צפוי בתוך 20 שנה משבר בקרנות.

בנק כרמל סיים השנה עם רווח סמלי

מאת אריה לביא

בנק כרמל למשכנתאות סיים את שנת הכספים 1985/6 עם רווח סמלי של 8,000 שקל, לעומת הפסד של 866 אלף שקל בשנה קודמת. הבנק הוא חברה־בת של בנק טפחות העושה מאמצים למכור את הבנק, בשלב זה ללא הצלחה. בזמנו דחה בנק ישראל את ההסכם שהושג עם טפחות למכירת הבנק לקבוצת מגורית.

מנהלי הבנק אומרים שהבעיות בענף הבניה, עקב התמוטטות של חברות קבלניות, לא השפיעו על הבנק מכיוון שרוב פעילותו היא עם לווים בודדים.

מסלול הפקדה מיוחד בבנק הפועלים

מאת אריה לביא

בנק הפועלים החל להפעיל השבוע מסלול הפקדה מיוחד לתקופה של חודש, חודשיים ושלושה חודשים, המאפשר לקבל ריבית משתנה בגובה הריבית הבסיסית, בתוספת חצי אחוז לחודש, או ריבית קבועה בשיעור נומינלי של עד 18.5 אחוז לשנה — על־פי הגבוהה מבין השתיים.

הריבית במסלול המשתנה עומדת על שיעורי הריבית כיום — 1.75 אחוז בחודש, ריבית אפקטיבית שנתית של 23.14 אחוז.

יתרון התכנית של בנק הפועלים הוא שהמפקיד אינו חייב להחליט בשלב זה מהו המסלול הרצוי לו, אלא מזוכה באופן אוטומטי בריבית הגבוהה יותר מבין שני המסלולים. [illegible] 5,000 שקל ומעלה.

אי־אי־אס השלימה עסקה של כ־3 מיליון דולר עם "בל הליקופטרס"

מאת יונתן שרמן

חברת אי־אי־אס ("מערכות מידע מודיעיני") השלימה בימים אלה עסקה בסך כ־3 מיליון דולר עם חברת "בל הליקופטרס" האמריקאית. "בל הליקופטרס" הודיעה לחברה הישראלית כי היא מתכוונת להמשיך ולרכוש ממנה ציוד גם בעתיד.

ביצוע העסקה זו נמשך כשנתיים, שבמהלכן ספקה אי־אי־אס מערכות תואמות למחשבי יבמ, כולל מסופים, מדפסות ובקרים.

מניות אי־אי־אס, השוכנת בקרית הטכניון בחיפה, נסחרות ב"מעל הדלפק" בבורסה בארה"ב. החברה היא יצרנית תואמי יבמ הגדולה ביותר בארץ, ופלח השוק שלה נאמד בכ־60 אחוזים מכלל שוק תואמי יבמ למערכות המחשב הגדולות (להבדיל ממחשבים אישיים).

מחזור המכירות של אי־אי־אס בשנה האחרונה הסתכם בכ־10 מיליון דולר. מזה יותר משליש הופנה לייצוא. בחברה הביעו סיפוק רב מהמשך ההתקשרות עם חברת הענק "בל".

יצוא "מגה" יגיע השנה ל־1.3 מיליון דולר

החברה תמשיך בפיטורי יעול של כ־10 אחוז מעובדיה

מאת אברם צהר

יצוא נעלי מגה הגיע בששת החודשים הראשונים של השנה לכ־500 אלף דולר, בהשוואה לכ־650 אלף דולר בכל השנה הקודמת. על־פי תחזיות החברה, סך הייצוא של נעלי מגה יגיע השנה לכ־1.3 מיליון דולר, כפליים מהייצוא אשתקד.

מגה תעשיות נעלים בע"מ היא חברה־בת של כור תעשיות, כששותפים בחברה, באחוזים קטנים, גם מספר משקיעים פרטיים. למגה עצמה שליטה בחברה־הבת נעלי אלכסנדר, המייצרת נעלי נשים.

לדברי מנכ"ל מגה מתי מתוקי, החברה ממשיכה במדיניות התייעלות, שבמסגרתה יהיה צורך לפטר עד סוף שנה זו כ־40 עובדים מתוך 400 עובדי החברה.

העלייה בייצוא היא על רקע הרחבת פעילות מגה בארה"ב. מאז חודש אוקטובר מייצאת מגה לארה"ב כ־5,000 זוגות נעלים ומגפים מתוצרתה מדי חודש. יצוא זה מבוצע באמצעות חברת השיווק "קואה" היפאנית, הפועלת בארה"ב. היפאנים מוכרים בארה"ב את הנעלים והמגפים מתוצרת מגה לרשתות השיווק המקומיות הגדולות, בהן רשת מייסיס ובלומינגדיילס.

מחזור העסקים של מפעלי מגה צפוי להגיע השנה ל־16 מיליון דולר.

ליגת — הפסדים למרות נזילות טובה

אין בדו"חות הכספים הסבר, מדוע מנוהלים חשבונות הבנק של החברה במשותף עם חברת האם פולגת

דו"ח על דו"ח / יצחק עוד

הכותב הוא מורה בחוג לחשבונאות באוניברסיטה העברית

ליגת תעשיות בע"מ, הקשורה לקבוצת פולגת יצרנית הטכסטיל, דיווחה על הפסד לאחר מס, לשנה שנסתיימה בדצמבר 1985, בסכום של כ־1.3 מיליון דולר, בהשוואה להפסד של כ־3.3 מיליון דולר בשנה הקודמת. זאת למרות מצב הנזילות הטוב של החברה, המאפשר לה לפעול ללא הוצאות מימון.

היקף המכירות של החברה הגיע לכ־12 מיליון דולר. ההון העצמי מסתכם בכ־8.6 מיליון דולר מתוך היקף מאזן של 10.9 מיליון דולר.

לליגת הפסד גלמי על מכירותיה, וביחד עם הוצאות ההנהלה והכלליות, הפסידה כ־1.7 מיליון דולר לפני מס בשנה הנוכחית. ביטול עתודה למסים נדחים הביאה לכך שההפסד הנקי לשנה הסתכם בכ־1.3 מיליון דולר.

לחברה פעילות עסקית ניכרת (כ־25% מהמחזור) עם חברת פולגת תעשיות בע"מ המחזיקה בכ־37.5% ממניות החברה.

נזילות טובה

ההתחייבויות השוטפות של החברה מסתכמות בכ־1.8 מיליון דולר. כנגד התחייבויות אלה יש לחברה נכסים נזילים בסכום של כ־1.5 מיליון דולר. כל זאת בנוסף לחובות הלקוחות ולמלאי המסתכמים בכ־4.8 מיליון דולר נוספים.

מתוך ההתחייבויות השוטפות, כ־254 אלף דולר הם לחברה בעלת המניות (פולגת), כך שללא מלאי וחייבים, והם הנכסים השוטפים של החברה להתחייבויותיה השוטפות לגופים חיצוניים.

יוצא איפוא כי לחברה מצב נזילות טוב, כאשר כל המלאי והאשראי ללקוחותיה ממומנים על ידי הון עצמי והתחייבויות לטווח ארוך. כתוצאה מנתונים אלה, יש לחברה הכנסות מימון בסכומים ניכרים, הבאות לביטוי בדו"חותיה הנומינליים. יתרה מכך, לחברה אורך נשימה לגבי אפשרויותיה להחזיק מלאי ולהעניק אשראי ללקוחותיה. ליגת מחזיקה מלאי בסכום של כ־3.2 מיליון דולר, המהווה כשלושה חודשי מכירה. והאשראי הממוצע שמעניקה החברה ללקוחותיה מסתכם בכ־1.5 חודשים.

ההון העצמי של החברה, המסתכם בכ־8.6 מיליון דולר, משמש למימון הרכוש הקבוע בסכום של כ־4.2 מיליון דולר, בעוד שהיתרה בסכום של כ־4.4 מיליון דולר משמשת בעיקר למימון מלאי והאשראי ללקוחות. מבנה הון זה מאפשר לחברה חופש פעילות ויכולת לגייס ולתת אשראי בקלות רבה יחסית.

יש לציין שבשנה הנוכחית הקטינה החברה את רמת המלאי שהיא מחזיקה בהשוואה לשנה הקודמת בסכום של כ־0.5 מיליון דולר, בעוד שרמת החוב של לקוחותיה נשמרה ברמה דומה לשנה קודמת.

מכירות ורווח גלמי

מכירות החברה הסתכמו בשנת 1985 בסכום של כ־12 מיליון דולר, מתוכם כ־22% ייצוא. מתוך עיון בדו"חות הנומינליים, מתברר שלחברה רווח גלמי בסכום של כ־3 מיליון דולר. אך הפחת המשוערך בסכום של 1 מיליון דולר, ותיאום צריכת המלאי במונחים ריאליים בסכום של כ־2.7 מיליון דולר נוספים, הביאו לכך שלחברה יש למעשה הפסד גלמי בסכום של כ־0.7 מיליון דולר בשנה הנוכחית.

הוצאות ההנהלה וההוצאות הכלליות, ביחד עם שחיקת נכסים כספיים בגין האינפלציה בסכום של כ־1 מיליון דולר, היא אשר הביאה להפסד המדווח בסכום של כ־1.7 מיליון דולר לפני מס בשנה הנוכחית.

החברה מוכרת כרבע מתוצרתה לפולגת ולחברות בשליטה. כמו כן קונה החברה מפולגת סחורות ושירותים בכ־35% מעלות המכירות שלה (להוציא שכר).

יוצא איפוא שחלק מההפסד של החברה נובע מעסקאות עם פולגת. וניתן להעריך הפסד זה בסכום הנע בסביבות 0.5 מיליון דולר, בשנה הנוכחית.

ההתחייבות לפולגת לסוף השנה, נטו, מסתכמת בכ־82 אלף דולר, לעומת כ־370 אלף דולר בשנה הקודמת. החברה שילמה לפולגת הוצאות מימון בשנה הנוכחית בסכום של כ־390 אלף ש"ח.

ערבויות

ליגת, שהונה העצמי מסתכם בכ־8.6 מיליון דולר ומצב נזילותה טוב, ערבה לבנקים ללא הגבלת סכום בגין התחייבויותיה של פולגת תעשיות בע"מ (חברה בעלת מניות). לתאריך המאזן אין לחברה או לחברות־בת שלה התחייבויות לאותם בנקים. מרבית חשבונות הבנקים של החברה מתנהלים בחשבון משותף על שם החברה, פולגת וחברות אחיות שבשליטת פולגת.

החברה מציינת בביאורים לדו"חות הכספיים שלה כי ערבותה לטובת פולגת מוגבלת, בהסכמת הבנקים הנוגעים בעניין, עד גובה התחייבויותיה של ליגת והחברה־בת שלה לאותם בנקים.

אין בדו"חות הכספיים הסבר לסיבה שבגללה מנוהלים חשבונות בנקים משותפים עם פולגת ולעובדה שהחברה ערבה לטובת פולגת, כאשר הבנקים, שלהם החברה ערבה לטובת פולגת, הסכימו למעשה לא לממש ערבות זו. בהתחשב בעובדה שיש בחברה בעלי מניות מיעוט, יתכן שהיה מקום להפריד בין חשבונות הבנקים ולבטל את הערבות לטובת פולגת.

מסים על ההכנסה

למרות ההפסד הנצבר של החברה בסכום של כמיליון דולר, אין לחברה הפסד נצבר לצרכי מס. עם זאת, לחברה ניכוי מועבר לשמירת הון בסכום של כ־2 מיליון דולר. והיא זכאית להטבות בשיעורי המס בעתיד.

בשנה הקודמת יצרה החברה עתודה למס בגין הפרשי עיתוי על פחת של רכוש קבוע, בסכום של כ־500 אלף דולר. עתודה זו בוטלה בשנה הנוכחית. כתוצאה מכך הוגדל ההפסד של השנה הקודמת, והוקטן ההפסד בשנה הנוכחית באותו סכום.

עלייה במחיר המניה ב־1986

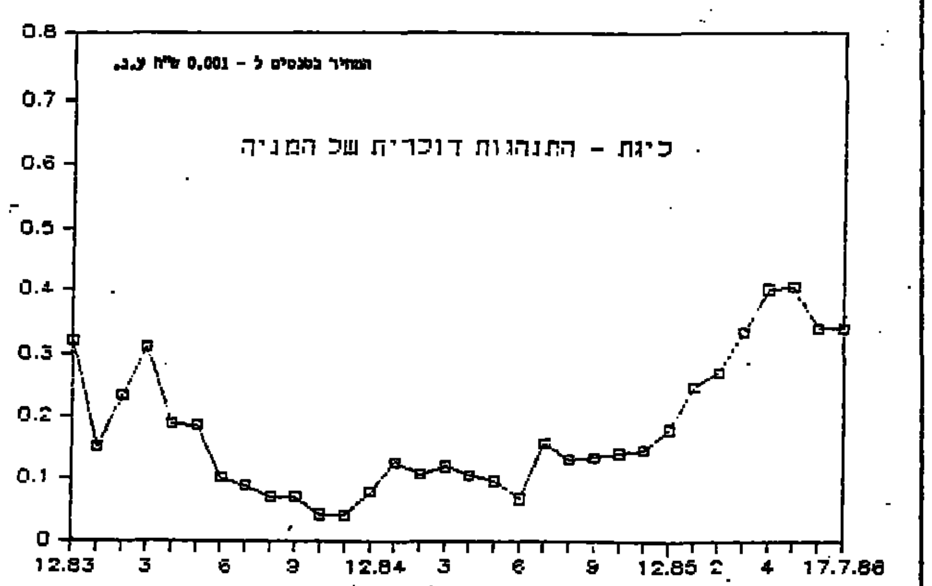

מאת יהודה שרוני

ליגת גייסה בבורסה, לראשונה לפני שלש שנים, 5.5 מיליון דולר תמורת רבע ממניותיה. העובדה שגם מניות פולגת, החברה־האם, נסחרות בבורסה, הקשתה על אישור ההנפקה.

הבורסה דרשה שתוקם ועדה בודקת שתפקח על העסקאות המתבצעות בין בעלי העניין, ושמנהלי החברה יוותרו על מניות מיוחדות שהקנו להם זכות לקבלת אחוזים מרווחי החברה. שתי הדרישות בוצעו. ועדת הביקורת קיימה מאז ארבע ביקורות (וזה הביקורת האחרון הועבר בסוף השבוע שעבר). הביקורות לא הצביעו על פעולות שיש בהן כדי לפגוע בבעלי מניות המיעוט.

פולגת התכוונה גם להציא לבורסה את חברת בגיר. אולם התנאים הקשים של שוק ההון באותה עת מנעו ממנה את ההנפקה.

ציבור המשקיעים הרחב לא נתן אמון בהנפקה, והיקף ההזמנות באמצעותו הסתכם ב־7 אחוז בלבד מהכמות המונפקת. בנק הפועלים, מרכז קבוצת החתמים להנפקה, נאלץ לרכוש את מרבית הכמות המונפקת. עקב רמת הפיזור הלא־נאותה של מניות החברה, החליטה הבורסה שהמניות תיסחרנה במסגרת המסחר הממוכן. עם השיפור ברמת הפיזור בתחילת 1985, הועבר המסחר במניה למסגרת הרגילה.

המסחר במניות החברה מרוכז בעיקר עם בנק הפועלים. מאז ההנפקה ב־1983 נטו שערי המניה לרדת. הציבור הפסיד עשרות אחוזים מהשקעתו. בשנת 1986 חלה תפנית ומחיר המניה עלה ל־0.34 סנט, ראה הגרף שהכינה "מיטב".

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 בדצמבר 1985

(באלפי דולרים)

רכוש קבוע	4,224	הון וקרנות הון	9,6332
השקעות לזמן ארוך	273	הפסד נצבר	(1,040)
מלאי	3,174	התחייבויות לזמן ארוך	474
חייבים ורכוש שוטף אחר	3,133	התחייבויות שוטפות	1,849
הוצאות נדחות	111		
	10,915		10,915

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד

(באלפי דולרים)

	1985	1984
מכירות	12,025	
הפסד לפני מס	1,747	2,856
מסים נדחים	(874)	478
הפסד לשנה	1,269	3,334

משק העולמי / אברם צהר

אינפלציית־שיא במקסיקו

שיעור האינפלציה במקסיקו היה בששת החודשים הראשונים של שנה זו 40.6 אחוז — שיא מקומי חדש. על פי תחזיות הבנק המרכזי של מקסיקו, שיעור האינפלציה המקומי יגיע עד סוף השנה לכ־100 אחוז.

בבריטניה, לעומת זאת, כמעט שאין אינפלציה. על פי נתוני הממשלה, מדד המחירים לצרכן הבריטי ירד בחודש יוני ב־0.1 אחוז. הודות לכך, שיעור עליית המחירים ב־12 החודשים האחרונים הוא 2.5 אחוזים בלבד. אך שיעור האבטלה בבריטניה הוא מן הגבוהים במדינות המתועשות: 13.7 אחוז מכוח העבודה.

יפן וגרמניה לא יפחיתו את הריבית

לאחר שכמה תריסר בנקים אמריקאיים גדולים הודיעו בשבוע שעבר על הפחתת הריבית הבנקאית הבסיסית ("פריים־רייט"), הן הבנק המרכזי של יפן והן הבנק המרכזי של גרמניה הודיעו רשמית כי אינם מתכוונים להפחית בעתיד הקרוב את שערי ניכיון המשנה הרשמיים.

אמנה חדשה אמורה לפגוע באיי קאימאן — "גן־העדן" למבריחי כספים

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן

לאחר דיונים שנמשכו מאז 1978, סוכם ניסוח אמנה בינלאומית בנושא המאבק בהון שחור והתחמקות מתשלום מס־הכנסה. תזכיר של ארגון או־אי־סי־די תגיש את הנוסח לעיונן של 24 מדינות החברות הארגון.

בין הסעיפים המרכזיים באמנה: חובה על שלטונות כל מדינה להודיע ביוזמתם על מעשים פליליים בתחום הברחות הון והתחמקות מתשלום מס הכנסה.

שווייץ עומדת כיום בלחצים בינלאומיים כבדים להתיר פריצת סודיות בהוצאת הודעות הבנקאית שלה. לאחרונה הסכימה שווייץ לגלות פרטים על הברחות 12.6 מליון דולר על־ידי סוחר בורסה אמריקאי, דניס ב. לוין, החשוד במכירת מידע פנימי לסרסורי בורסה. בלחצן של ארה"ב ובריטניה, הוסכם גם על ביטול ההקלות שנהגו עד כה לבנקאים זרים באיי קאימאן, שהפכו לגן־עדן למבריחי כספים ומשתמטים מתשלום מס הכנסה.

באיי קאימאן היו רשומים קרוב ל־500 בנקים מארה"ב ואירופה שפתחו באיים סניפים שאליהם נוקז כסף "חם" מכל הסוגים: של מבריחי סמים, עסקי קאזינו ומשתמטי מס. ברוב המקרים היה הבנק הזר רק שלט נחושת על משרדו של עורך דין מקומי שפעל כנאמן של הבנק.

לכל שלושת הבנקים הגדולים בישראל יש סניפים באיי קאימאן. פקיד בכיר באחד הבנקים הישראליים, שפעל כמנהל סניף באיי קאימאן, אמר לסופר "הארץ" כי הסוכנויות של איי קאימאן היא הוסר הפיקוח הממשלתי על הבנקים. להבא, לפי האמנה, לא יורשו עוד זרים, החשודים בבעיות פליליים או בהברחות כספים, לפתוח חשבון בבנקאי באיים.

בע"מ

גרפיקה והוצאה לאור

עיצוב וביצוע של הפקות גרפיות; פרוספקטים, קטלוגים לייצוא ולשוק המקומי. שרטוטים באמצעות תיב"מ, סדרלייזר וסדר צלם.

רחוב קרית יוסף 17, גבעתיים 53211 טלפון: 03-314958, 03-311671

תעל תעשיות עץ לבוד קבוצת תעשיות בע"מ

הודעה על אספה כללית שנתית

ניתנת בזה הודעה כי ביום שני, 4 לאוגוסט 1986, בשעה 14.00 אחרי הצהרים, תתקיים במשרדי החברה ברח' מונטיפיורי 38, תל־אביב, האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה. תל־אביב, האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה.

על סדר היום:

א. דו"ח הדירקטוריון
ב. דו"ח רואי חשבון
ג. אשור מאזן החברה ליום 31.12.85 וחשבון רווח והפסד לשנה המסתיימת באותו יום.
ד. יעוד הרווחים
ה. בחירת חברי הדירקטוריון
ו. מנוי רואי חשבון

פנקס החברים של החברה יהיה סגור מ־21 ביולי ועד 4 באוגוסט 1986.

תשומת לב החברים מופנית לתקנות ההתאגדות של החברה בדבר החלטות לאסיפה הכללית, ולתקנות 53 ו־93 בדבר הפקדת מניות למצביע, כתבי מנוי של שליח ויפוי כח במשרדה הרשום של החברה, 48 שעות לפני מועד קיום האסיפה.

תל־אביב, 20.07.1986 — הדירקטוריון

המוסד לביטוח לאומי

הודעה למעסיקים בדבר שינויים בתשלום דמי ביטוח

אלה הנתונים לחישוב דמי הביטוח בעבור עובדים שכירים החל ב־1 ביולי 1986:

(א) המקסימום
מקסימום ההכנסה לתשלום דמי הביטוח – 2,931 ש"ח לחודש (במקום 2,634 ש"ח עד 30 ביוני 1986).

(ב) המינימום
מינימום ההכנסה לחישוב דמי הביטוח – 244 ש"ח לחודש (במקום 220 ש"ח עד 30 ביוני 1986).

(ג) ניכוי משכר העובד
בשיעורי הניכוי משכר העובד אין שינוי – 5.35% מן השכר ועד המקסימום. הניכוי המקסימלי משכר העובד – 156.81 ש"ח לחודש (במקום 140,92 ש"ח עד 30 ביוני 1986).

(ד) הכנסות פטורות מדמי ביטוח
(1) קצובת נסיעה – 60 ש"ח לעובד לחודש (בתוקף מ־1 באפריל 1986).
(2) דמי הבראה – 440 ש"ח לעובד החל ב־1 ביוני 1986.
(3) את סכומי ההכנסה הפטורים מדמי ביטוח על פי סעיף 9 (20) לפקודת מס־הכנסה עדכן מס ההכנסה, והם בתוקף מ־1 ביולי 1986.

(ה) תשלום קצבה בעד הילד הראשון
(1) ההכנסה המזכה בקצבה בעד הילד הראשון בחודש יולי 1986 – 791 ש"ח (ההכנסה החייבת במס־הכנסה).
(2) הקצבה בעד הילד הראשון בחודש יולי 1986 – 36 ש"ח.

איגרת מפורטת בענין השינויים יהיה אפשר לקבל בתוך כמה ימים בסניפי המוסד לביטוח לאומי.

תמר קופת תגמולים מרכזית ליד בנק דיסקונט לישראל בע"מ

הודעה

האסיפה הכללית השנתית הרגילה של הקופה

תתקיים ביום 19.8.86 בשעה 11.30 באולם הישיבות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ, רח' יהודה הלוי 27, תל־אביב.

על סדר היום:

1. קבלת המאזן וחשבון רווח והפסד לשנה שנסתיימה ביום 31.12.85 דיון בהם ובדו"ח המנהלים ורואי החשבון המוסמכים. מינוי רואי החשבון של הקופה וקביעת שכרם.
3. דיון בעניינים אחרים שאפשר לדון בהם באסיפה כללי רגילה.

המנהלים

תושב תל־אביב גוש־דן והשרון, מוכר דירה או מכונית?

רק לוח העיר מכסה את כל האזור שמעניין אותך

ובמחיר הרבה יותר זול

כי רק מודעה שמתפרסמת בעתון העיר מגיעה:

גם לקוראי ידיעות
גם לקוראי מעריב
גם לקוראי חדשות
גם לקוראי הארץ

מבצע

ב־42 ש"ח פרסם עד שתמכור!

כל מודעה בלוח העיר מתפרסמת שוב ושוב עד שתמכור – אפילו חודש בעתון העיר ובעתונים: הארץ, חדשות ומעמד השרון.

לוח העיר

מודעות מתקבלות: במשרד הראשי, רח' הנגב 4, ת"א טל. 03-371261 ובכל משרדי הפרסום.

صكنا من الاهل

מכתבים למערכת הארץ

על איש הציבור לתת דוגמה אישית

יש לברך את יו"ר הכנסת שלמה הלל על החלטתו למנוע מהממונה על הכנסות המדינה, ישראל ברזין, להופיע בוועדות הכנסת.

כידוע, אמר הממונה כלפי ח"כ דן תיכון "אני אטפל בך אישית". דברים חמורים אלה השמיע בעת דיון ענייני בנושא היטל הרכב, שהוא נושא ציבורי. אם הממונה מחליט לטפל אישית בח"כ דן תיכון, בגלל דעותיו בעניין ציבורי, גובל הדבר בעזות מצח ובחוצפה.

אם זו דוגמא של הממונה על אגפי מס הכנסה, המכס ומע"מ כלפי חבר כנסת, איזה מסר ודוגמא הוא מעביר לפקידי השומה, שיתנהגו כלפי נישום לאזרח רגיל וזאת עוד כשלא מדובר בעניינים ציבוריים.

אותם פקידי שומה שיתנהגו בצורה ברוטאלית, לאחר שיקבלו גושפנקא מהממונה עליהם, יטענו כי אין לראש מותר, או כרוע להם אסור?

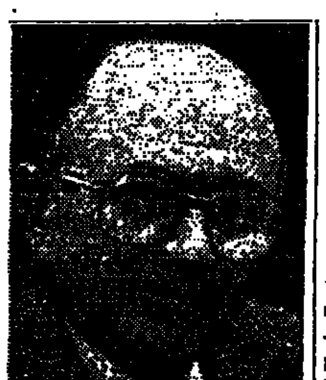
ישראל ברזין

שלמה הלל

בכל מדינה מתוקנת בעולם הנאור, אם היה נעשה אירוע מסוג זה, היה מיד מוצא עצמו אותו ממונה מודח מתפקידו. אני מציע לשר האוצר שיטפל אישית בנושא. אם לא יעשה כך, דומה הדבר כאילו הוא תומך בהתנהגותו של הממונה על הכנסות המדינה.

שלמה גבעון
תל אביב

לא לנעול דלת בפני הגרים

חסידי־חב"ד רוחים בכבישי־ישראל ב"מובילי־מצוות" המקושטים בסיסמה (בין אחרות): "אנו רוצים משיח עכשיו" וכו'.

יבושם להם, שאינם יכולים להמתין. אולם הסרוח והתחקו הללו, ודוחים עד שר הפנים, "על ייחוסו של המשיח, הלא הוא "בן־דוד"? שכן לפי מסכת "גרים" שלתלמוד הבבלי, דוד מלך ישראל קרא עצמו 'גר', שנאמר (בשמו, תהלים ל"ט, י"ג) 'כי גר אנכי עמך'.

ולמה חיכה אברהם אבינו, הגר הראשון, לא עד גיל 20 או 30, אלא שנתגייר בן 99? אותה מסכת מפרשת: "הקב"ה היה עימו, ובא עד שהגיע לצ"ט שנים, שלא לנעול דלת בפני הגרים"... (ואף הוא, אברהם) קרא עצמו 'גר' שנאמר (בשמו, בראשית כ"ג, ד') 'גר ותושב אנכי עמכם'.

ובאותה מסכת "גרים" מתרה התלמוד: "אל תאמר לו (לגר) 'אמש היית עובד הבל... עד עכשיו חזיר בין שיניך, (ואתה מדבר עימי)" והתראה זו, אומר התלמוד, היא פירוש הדברים בספר שמות כ"ב, כ: "וגר לא תונה ולא תלחצנו".

לא "תעודת־זהות" של אברהם אבי־האומה, ולא של דוד אבי־המשיח, נושאת את המלה "גר". אמנם ישנן התראות על "סורו הרע" של הגר, אבל המסכת מטעימה: "חביבין הגרים, שבכל מקום (בתנ"ך) מכנה אותם (הקב"ה) כישראל" (שמות, דברים, ישעיה, מלאכי, תהלים). וכמעט בגמר המסכת נאמר: "היה בארץ־ישראל, ואמר 'גר אני', מקבלים אותו מיד".

ובאמת, חבל על הכל פינו, שמתוכחים אנו עם "פורצי־הפרצים" בשאלת סימון זיהויים של הגר והגיורת בתעודות משרד הפנים.

מה שטוב היה לאברהם אבינו ולדוד המלך בזמניהם, נוכל גם אנו לעשות בזמננו: הבה נגיש, כל אחד ואחת ממנו, את תעודות הזהות למשרד הפנים, ונבקש "תיקון טעות", הוספת המלה גר לתעודה. לא יהיה זה שקר לנפשנו!

רות ומעריה מקסימון
מגדל העמק

מיהם ה"שמאלנים"?

בעקבות מאמרו של יורם בק "מצוקת השמאלנים" ("הארץ", 8.7), אבקש להגיב כי עיון שטחי בהיסטוריה מראה שתמיכת הרוב בדרך מסוימת מושגת בקלות רבה על־ידי סיסמאות פשוטות, שרופות, ואף מרושעות לעתים, שאין צורך לנמקן במלים רבות ובמחשבה מעמיקה. דווקא משטרים מסוימים, השנואים על כולנו ביותר, משתמשים בשיטה זו, הנראית כה צודקת לכתוב. עיתון כ"הארץ" לא נקרא על־ידי קהל המוני, ולכן אינו יכול להשפיע בצורה מכרעת על מערכת בחירות. למרות זאת, רצוי ואף הכרחי שיהיו אנשים שאכפת להם ומוכנים ל־המאבק למען מנהל תקין ומשפט צודק.

לא ברור לי למי קורא בק "שמאלנים". האם כוונתו לכל מי שלא מסכים עם דרך הליכוד? האם ההבדל בין שמאלני ושמאלי הוא במידת הבוז שרוכש הכותב למי שאינו מסכים עם דעותיו?

אסתר שמר
קרית ביאליק

מה הפלא כי בורחים ממדינה השונאת בניה?

ברצוני להגיב לידיעה שהתפרסמה ב"הארץ" (9.7.86) שלא רק בערי הפיתוח לא צופים בטלוויזיה הישראלית, כי אם גם בכל השכונות התל־אביביות, בהן התחברה האוכלוסיה לטלוויזיה בכבלים. אנו עוברים שטיפת מוח יומיומית בה נאמר לנו, על ידי הכלי הממלכתי אדיר הכוח הזה, כי אין דבר טוב אחד בארץ הזאת. שנאת אחים ושמחה לאיד, הם המדריכים את עורכי החדשות ומכיני התוכניות בטלוויזיה וברדיו. היטפלות לכל מעידה, ניפוח כל מחדל, הנאת תליינים מכל קרבן חדש ותורות פראית על מציאת הקרבנות הללו — אלה מאפיינים את עבודת כלי התקשורת הישראליים.

מה הפלא אם כן, כי ממדינה שונאת בניה כזו בורחים אותם בנים הרודים בחוש צדק ובטוהר מידות? אם יש גוף אחד, האחראי לשיבוש המערכות בארץ האומללה הזאת, הרי זה כלי השידור הממלכתיים. אכן נעשים דברים נפלאים בארץ הזאת, שהיא גם היסטורי לעם הזה. אך מקומם לא יימצא ברדיו ובטלוויזיה.

לנו, הצופים, לא ייוותר אלא ללקק את פצעינו, ולשלם את האגרה.

חיותה מלניק
חולון

חברת היהלומים לא זייפה הזמנות לאורחיה

ב"הארץ" (8.7) במדור אנשים ועסקים, תחת הכותרת "יהלומן זייף הזמנות לארוחת־ערב", נכתב כאילו חברת יהלומים גדולה צילמה הזמנות מקוריות וחילקה לאורחיה. ברצוני לקבוע חד־משמעית שלא היה ולא נברא כדבר הזה.

חברת "נגל" המכובדת היא שאירחה את הערב תוך השקעת כסף רב, ואין דבר זה מתיישב עם הכתוב, שכביכול זייפו הזמנות.

אני מתאר לעצמי שכתבכם מתייחס לכמה מקרים, שאורחים הציגו את מכתב־ההזמנה שקיבלו ממשרדי חב' "נגל" בלונדון. האורחים היו אמורים לאשר את השתתפותם ואז היו מקבלים את ההזמנה לערב, אלא שמספר אנשים בטעות הציגו את המכתב שקיבלו מלונדון.

המכתבים לא היו מוכרים לאנשי הביטחון, וחלו כמה עיכובים בהכנסת האורחים לאולם. חבל שכך תואר אירוע בינלאומי, שחשיבותו היתה רבה למדינה, ושזכה להצלחה, ועל כך העידו מאות האנשים שבאו מחוץ לארץ, משתתפי הקונגרס, וגורמים ממלכתיים מישראל שהיו נוכחים בו.

ת. נרה
מנהל כללי
בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

פרסום שמעוות ערכים

מה יש ללמוד מתמונת הפרסום שמופיעה מדי פעם בעיתון? בתמונה נראית אשה, הלבושה בחיטכון מיני, או שמא עירומה, מחזיקה את "לוח העיר", כדי "לכסות את כל האזור המעניין אותך" (כדברי הפירסומת). הרי זה רמז, שכל המעניין אותי הוא חלקו המרכזי של אשה, ספק עירומה.

יתכן שהפרסומאי נותן לתסכיך סקסואלי. הוא משליך את תסכוכו על כל שאר "תושבי הארץ". אולי יש בפרסום מסוג זה עיוות ערכים, עיוות הנשתל בדרך של פרסומים גם בלבם של תמימים, הלומדים "ערכים" כאלה בהיסח דעת ובאופן לא־מודע?

האם רדיפת הבצע מונעת מהעורכים להגיד לפרסומאי או לבעלי "לוח העיר": "אבא, זה לא! הגם דמיוננו כה דל, שאין למצוא דרך אחרת למשיכת תשומת הלב? רק! בחוסר טעם מוחלט ובעיוות ערכים!

שלום שרד
חיפה

כבוד כס הנשיאות תלוי ביושב עליו

בראיון עם ירח טל (שיחת היום — הארץ 13.7) טענה ח"כ שולמית אלוני על דברי הנשיא חיים הרצוג בראיון לביטאון הדתי "ערב שבת" שהם "דיבור חפוז ותמסני". מגיב על כך עמי גלוסקא, דובר הנשיא, (הארץ 16.7 — מכתבים למערכת) בטיעון ש"ח"כ אלוני נכשלה בדיבור חפוז ותמסני", משום שהנשיא לא אמר באותו ראיון ש"ישראל הדתית לא תוכל להתקיים", כטענת אלוני.

טרחתי והבאתי מתוך אותו "ערב שבת" דתי מיום 11.7.86 שדובר הנשיא בא להעמיד את הציבור בשמותי מילים. נכון שהנשיא לא אמר את המשפט "ישראל חילונית לא תוכל להתקיים", כדברי אלוני. השאלה שהוצגה לנשיא על ידי המראיין היתה: "ישראל חילונית תוכל להתקיים?" ותשובת הנשיא היתה "לדעתי לא". לכן צודקת אלוני בטענתה, שאכן אמר הנשיא שישראל חילונית לא תוכל להתקיים.

אך לתיקון לכאורה של דובר הנשיא יש משמעות גדולה עוד יותר, כי אכן הוסיף הנשיא ואמר, הן לפי דובר וכן לפי "ערב שבת": "ללא הייעוד היהודי לא תוכל המדינה להתקיים". מהו "הייעוד היהודי" הזה שבסופה של המאה העשרים, שהייעוד הפך מסוכן לכל קיומה של המדינה ושבגללו שופכים אנו את דמינו ואת דמם של לא יהודים? על איזה "ייעוד יהודי" נהרגים והורגים חיילי צה"ל?

צודקת ח"כ אלוני, גם כאשר היא מאשימה את הנשיא בנקיטת "לשון בעלת אופי גזעני", משום שלשאלה: "הבעיה הקשה היא מיפגשים של בנים ובנות", כאשר הכוונה למיפגשי יהודים־ערבים, משיב הנשיא: "אני יודע שזאת בעיה. כבר יש מקרים קשים של התקשרויות. הגם לכבוש את המלכה בבית?... באחרונה התופעה לובשת מימדים מסוכנים".

לאור התגובה לחברי ארגון המחתרת היהודית של גוש אמונים ולאחר התגובה בטורים דין ומשפט של ראשי השב"כ, ולאור דבריו ב"ערב שבת", מוכיח הנשיא מר חיים הרצוג, שכבודו של כס הנשיאות, תלוי במי שיושב עליו.

יצחק חסון
רמת־אביב

קולנוע / רחל גורדין

געגועים לאוויר צח

"אהבה מטורפת", קולנוע אורלי, ת"א

יש קושי אובייקטיבי בהעברת הצגת תיאטרון למדיום של הקולנוע, בייחוד כשמהותה של הצגה זו מבוססת בעיקר על הקונפליקט הרגשי בין הדמויות, כפי שקורה במחזהו של סם שפארד "מכור לאהבה". הגירסה הקולנועית ל"מכור לאהבה", הנקראת אצלנו משום מה בשם "אהבה מטורפת", לא הצליחה, לדעתי, בעיקר מסיבה זו, ולאו דווקא בגלל עבודת הבימוי של רוברט אלטמן.

"מכור לאהבה" הוא מחזה דחוס מבחינה רגשית. את סיפור העלילה ניתן לסכם בכמה מילים, ומבחינה חיצונית כמעט שלא קורה בו דבר. באולם תיאטרון מתפשט המתח הרגשי הנוצר בין הדמויות בתוך החלל המשותף לשחקנים ולקהל הצופים, ומערב את כולם בסיטואציה הדראמאטית. בקולנוע אין זה כך.

"אהבה מטורפת" עוסק ביחסי אהבה־שנאה בין גבר ואשה, המנסים להינתק זה מזה ואינם יכולים. המחזה מתרחש במוטל דרכים עלוב, על גבול המדבר, בתחום המיתוס של השוליים החברתיים בארה"ב. ברבים מסרטיו ("מ.א.ש.", "נשוויל", "הקלפן והיצאנית", "באפלו ביל") ניסה אלטמן להציג מבעד למסיכה החייכנית של תרבות־ההמונים התקנית בארה"ב. הזקן התמהוני, המנגן במפוחית בתחילת הסרט "אהבה מטורפת", ליד עירימה של גרוטאות, משייך את הסרט מהתחלה לעולמו של אלטמן. אך בעוד שבסרטיו הקודמים היה זה המגע עם המציאות כשהיא לעצמה שהעלה אירוניה אמת על החברה האמריקאית — ב"אהבה מטורפת" נראה כי מחזהו של סם שפארד סגור הרמטית לכל מגע עם מציאות חיה.

נראה כי אלטמן עשה עבודה טובה בגבולות המחזה, הוא מאפשר לעברן של הדמויות להיות בתוך ההווה, וכך מציב את גיבוריו בעולם רוחש תנועה ושינויי רגש. הגיבורה כילדה עוקבת, מתוך העבר, אחר התנהגותה בהווה. דיירי המוטל האחרים גם הם מייצגים רוחות רפאים מן העבר. אלטמן מביים את הסרט כסידרה של משחקי־כוח בין השניים. קלוז־אפ על ידו של הגבר הנוגעת בגב האשה, או על האשה המחבקת את רגלו של הגבר, מציינים שלבים במשחקי כוח אלה. הפסקול והתמונה בסרט אינם תמיד על אותם תכנים. הם שונים, וכל אחד מהם מאיר את הסיטואציה מכיוון אחר. לפעמים הם אפילו שייכים לזמנים שונים. כאשר התמונה, למשל, מציירת את ההווה, בעוד שהפסקול ברקע מתאר שיחה מתוך העבר. הדמויות מנסות להביא סדר בחייהן (האשה אוספת את התחתונים המושלכים על הריצפה. אורח מקרי מנסה לתקן מיטה שנשברה). אך עם התקדמות הסרט הולך העבר ומשתלט על המציאות שלהן, כשהוא מביא עמו כאוס גמור.

סם שפארד משחק את התפקיד הראשי בסרט. הוא מיטיב לגלם את אדי האימפולסיבי, הבלתי־צפוי, האלים והתלותי. קים בסינגר, לצידו, יפה ורושנית, ואינה משתמשת במחוות קוקטיות מן הסוג שקילקל את הופעתה ב"תשעה וחצי שבועות". גם הארי דין סטנטון כזקן התמהוני ורנדי קווייד כמחזר מקרי הנעיצה עד להרס ההדדי של השניים — משחקים היטב. אלטמן משאיר רגעי דממה ארוכים בדיאלוג, ומעון רגעים אלה במתח רגשי. בכל זאת מלווה הצפיה בסרט באיחושי הבגשה של תיפלות ובגעגועים למעט אוויר צח של מציאות אמיתית.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 11
זובין מהטה מנצח
יצחק פרלמן כנר
בתכנית מיצירות: ברוך ומאהלר
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 8: הערב — 20.7.86

קונצרט למנויים מס' 6
זובין מהטה מנצח
יצחק פרלמן כנר
התכנית: בן־חיים: למנצח מזמור; ברוך: פנטסיה לכנור ולתזמורת; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 4
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה 4: יום ב', 21.7.86

קונצרט למנויים מס' 10
זובין מהטה מנצח
יצחק פרלמן כנר
התכנית: בן־חיים: למנצח מזמור; ברוך: פנטסיה לכנור ולתזמורת *; מוצרט: קונצ'רטו מס' 5 לכנור **; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 4
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה 1: יום ג', 22.7.86 *
סדרה 2: יום ד', 23.7.86 **
סדרה 3: יום ה', 24.7.86 **

הארץ ממליץ

תל אביב

שואה (מוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראיה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנזמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

יומנו של צב (לב 3) — גבר ואשה בגיל העמידה משתפים פעולה בגניבת שלושה צבים מגן החיות הלונדוני ושחרורם במרחבי הים. תסריט של פינטר, משחק טוב של בן קינגסלי וגלנדה ג'קסון, ובימוי עדין של ג'ון אירווין, חוברים ליצירת קומדיה בריטית צנועה על בדידות בעיר.

בר 51 (גורדון) — אהבה אסורה בין אח ואחות, מאפשרת לבימאי עמוס גוטמן להציג את שולי החברה התל־אביבית. דיאלוג אמין, משחק טוב, ובימוי רגיש.

זכרונות מאפריקה (שופין) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שבוים ע"י סידני פולק ברומנסה הוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרהיב את הלב.

שיגעון של לילה — (רב חן) — במשך לילה אחד ברובע הסוהו בניו יורק עובר גיבור הסרט מעמדה של תייך למצב קיומי של חיה נרדפת. קומדיה שחורה, סוריאליסטית, בבימויו של מרטין סקורסזה.

נשיקת אשת העכביש (דיזנגוף 1) — הומוסקסואל בגיל העמידה ומהפכן סגפני כלואים בתא אחד בבית־סוהר בדרום אמריקה. ביים הקטור בבנקו ("פישוטה"), וויליאם הארט זכה בפרס ה"אוסקר" על משחקו בסרט זה.

קרטה קיד 2 (דקל ורב חן) — תסריט הוליוודי עם משפטי חוכמה מהזן הזה, בסרט המשך של "קרטה קיד". תמימות נעימה ומתנה לילדים ולמבוגרים כאחת.

ירושלים

שגעון של לילה (רון) — ראה גת ת"א.

בר 51 (מיטשל) — ראה גורדון ת"א.

חיפה

שגעון של לילה (רב גת) — ראה גת ת"א.

נשיקת אשת העכביש (שביט) — ראה דיזנגוף 1 ת"א.

בר 51 (שביט) — ראה גורדון ת"א.

פרק יומי	משנה יומית
תהלים קל"ב־קל"ד	אהלות ג, ד
דף יומי	הלכה יומית

תיאטרוני ישראל
הערב יום א', 20.7
תיאטרון הבימה
זמן חוף בריטון: 20.30
הדוד היה: 20.30
הזונה (מעל גיל 18) — בבימרתף
התאטרון הקאמרי
זוות הזוות — הצגות אחרונות
הקן — בצוותא: 20.30

שידורי טלוויזיה מלוקסמבורג

12.00	תוכנית בידור
13.00	מגזין
16.05	מוסיקה בכבקשתך
16.55	פופאי
17.05	מבצר הכוכבים
18.03	ספורי החיות — סרט תעודי
18.28	קולשן — סדרה
18.53	יומן
19.05	אנתוני וקלאופטרה — סרט
20.45	אחי ניו יורק — סרט
22.10	יומן

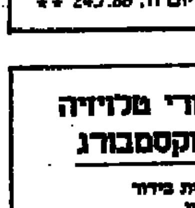
לקליטת תוכניות מאירופה
פנורמה
טל' 268303, 260799, 560830, 562530

מדריך הארץ

תורנות רופאים

הוצאת רופאים במקרים דחופים: מ־8 בערב עד למחרת ב־8 בבוקר בתחנת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541555
נהריה 823333
רחובות 08־451333
חולון 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00—20.00
בימי ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03־433500, 03־433500

"שקמ"ל" — שרות רפואי לקט
שרות ביקורי בית של רופאים מוסמכים לילדים ותינוקות בשעות 24—19
טל' 03־7549111 "שקמ"ל" קוד מנוי 222
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 261113, 261111
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111.

מרכז רפואי באר יעקב 08־223958
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819.
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז מידע למכורי לחץ

מטעם "מקבלים"
א ו־ה 13.00־11.00
ב ו־ד 18.00־16.00
טל: 220031
רח' כאמו 13 תל־אביב

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב, דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשכיר) טלפון: 294869, 03—285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי הצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הגפן 26, קומה ג', טל' מס' 04—523—566, שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00.

מד"א - שירות רפואי נייד
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום * 669531, 660585
מוקד לילה, שבת וחג * 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
מכון ב"ד
תל־אביב, מוקד יום * 218820, 218896
מוקד לילה * 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
יד ביד * אזון
קשבת לילד ולהורים
תל אביב * לילד 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־17.00.
חיפה ונהריה — 229488 מ־20.00־11.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
בקור חולים — (כירורגית)
הדסה ע"כ — (ילדים, עיניים, א.א.ג)

שערי צדק - (פנימית)
הדסה הר־הצופים, אורטופדית

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
כחר (כרנס) מנקס 27 441449
אחוה דיזנגוף 165 224717
ירושלים
הרצל יפו 36 225059
חיפה
יבנה אבן סינא 7 672288
חולון
אהרון הפיין 52 889153
בת ים
עין יהב 4 884854
רמת גן
הבגן ביאליק 30 723674
נתניה
קופ"ח כללית מרדכי 31 91123
פתח תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות
כוכבקין שד' השופטים 64 ק. מוצקין 737243
רחובות
כללית בני משה 452381
חדרה
קופ"ח כללית רוטשילד 35884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות — אבצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 17.00־20.00. בגרשום 66 ת"א, טל' 281228. חיפה: ימים א' ד' 19.00־16.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

03—432777 04—549121
02—528231—2

מוגש כשרות לציבור ע"י
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30	הלב — עפ"י דה־אמיצ'יס
18.30	(ע) קיצור החדשות
18.32	(ע) העונג המרהים — סדרה
19.00	(ע) יומן השבוע
20.00	כותרות מבט
20.02	עד פופ — פופ ובידור
21.00	מבט לחדשות
21.30	שושלת — סדרה אמריקאית
22.35	סוף ציטוט
23.15	מלוא הבית
23.45	פסוקו של יום וחדשות

טלוויזיה לימודית

09.00	שעת כושר
09.10	כלי סודות
09.30	אל סוד
09.55	זה רק וילאם
10.20	יופי בחתונה — סוקראטס
14.00	שעת כושר
14.10	כי ספור מאפיה — לה פריקל — כאת דאק אופנבאך
14.40	רכבת ההפתעות
15.00	רחוב סומסום
15.30	הגבורה של מרשי
16.00	מכבי העבר — אריח מיאף
17.00	ערב חדש

קול המוסיקה

06.02	צלילי בוקר
07.07	בוקר טוב
07.30	שחרית מוסיקלית
09.30	קונצרט בוקר
12.05	אמנים באולפן
13.00	קונצרט צהרים
15.05	צלילי מסנתר
16.00	קונצרט מנוחה
18.30	מוסיקה ליום ראשון
20.05	ערב טוב
20.30	הקונצרט הקאמרי השבועי
22.30	מסורות מוסיקליות בארץ
23.00	מוסיקה מן העבר הרחוק

רשת א'

12.05	בעדויות הכרמים
14.06	לבת ולבן ולכל המתעניין
14.45	חתול בשק — ילקוט כלינו
15.30	עולם המדע
15.55	ספר חדש — סקירה
16.05	שכשכת — שירי עמים — שידור חי מאולפן היובל במוזיאון ישראל
17.20	האנתרופוסיה המתוחה — תל־אביב במרכז התרבותי של הישוב בשנות העשרים
18.06	פנות ערב — הדי דתי ומסורת
18.50	פרקי היום מנ"ך
19.05	מוזמנת ישראל
19.30	שידורים לעולים
22.05	תפוח ועץ — גישאון בשנית

רשת ב'

18.06	מסיבת עיתונאים
18.45	היום בספורט
19.00	היום הזה
19.35	עם ישראל — ענייני יהודים בעולם
20.05	אוצר בכבחן — פרקי חזנות ספרדיים
22.05	תשורות כלי נשיפה — כסף גדול, כסף קטן, תרשטים
23.05	צלצול שלישי — שבועון לאומנויות

רשת ג'

18.06	מצעד המזמרים הלועזים
21.05	אדום עתיק — שירים שלא גם לוחם
23.05	הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

16.05	רדיו ספורט
17.00	יומן גלי־צה"ל
17.30	כותנת — ענייני צבא וביטחון
17.50	יומן ספורט
18.05	שעה קלה על כלכלה
18.40	בשירי הלהקות הצבאיות
19.05	לילה ראשון בלי אבא — על חיל הרפואה, חיל השיריון וחיל הקשר
20.05	מוסיקה נגו — נקימות
21.00	מבט לחדשות
21.30	אנטיכריסטה בשמרות — מנגילה לכהנה מדינה
22.05	על הדבש ועל הכיפאק
23.05	לילה לילה — עם יואב קטנר
23.55	שירה הגנה — עם ציבנ רדו ברוך לוי, במסך המסמר האזרחי
00.05	ציפורי לילה משוחחות — עם שלמה ארצי

שידורים קבועים

רשת א'

07.30	הוד שירים — מזמנים ישנים
08.05	חוגה — עם בני הגדל
09.05	הסיר לא הם
09.30	מגמש
10.30	רדיו קל
11.10	שירים עבריים
11.30	השכלה הדעת לכל

רשת ב'

07.00	הבוקר הזה
08.00	חתול במגולים
09.05	ביקורת בית
10.10	כל צבעי הרשת
12.10	גל פתוח — חדשות ופזמונים
13.00	כהצי היום
14.00	יש עניין
15.05	רגעי קסם
16.05	תוצרת הארץ — שירים
17.10	יומן כלכלה
17.30	על מספרים והגשים

רשת ג'

06.05	בזמרה לאושר
07.05	שיר בבוקר־בבוקר
09.05	בה לי — להתמודד עם התוקליסיה
10.05	אותי זה מבחוק — מרכזים
11.05	יום יום ים
13.05	מזמן חזר — שירים עבריים
14.05	כמן גב
16.05	הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05	אנטיכריסטה מסורות
06.30	מיקום עין — בדע ומוסיקה
07.07	שבע אפס שבע
08.05	בוקרטוב ישראל — אקטואליה
09.05	אלה בוקר
10.05	המסקה עשר
11.05	נבון לעכשיו
13.05	מצעד המזמנים היומי
14.05	דרדר־יומי
15.05	פגישה יומית

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — אהבה מטורפת 5.00 7.30 9.30
אלנבי — חלף עם הרוח 4.00 8.00
אסתר — שוט של מקצוען 5.00 7.30 9.40
בית לסין — לא מאוחר לאהוב 11.00 בלילה
בן יהודה — רכבת אל המשט 5.00 7.15 9.30
גורדון — בר 51 5.00 7.45 9.45
גת — צבע ארגמן 3.00 6.00 9.00
דיזנגוף 1 — נשיקת אשת העכביש 11.00 1.30 4.45 7.20 9.45
דיזנגוף 2 — 3 רוקים ותינוק 11.00 1.30 4.45 7.20 9.45
דיזנגוף 3 — זאב צעיר 11.00 13.30 4.45 7.20 9.45
דקל — קרטה קיד 2 5.00 7.30 9.30
הודייב און — השומר סמנהמן 8.00 10.00 סקס 12.00
הוד — הקרב על הוועד 5.00 7.30 9.30
רב חן 1 — רמבו הפיל הבעשוף 11.00 2.30 4.30 בילים לשומרים מתקדמים 5.50 7.50 9.30
חן 2 — מהודבים כאהבה 11.00 2.20 4.25 שינעון של לילה 5.50 7.45 9.50
חן 3 — קרטה קיד 2 11.00 2.10 4.05 הוצאה מטורפת באירופה 6.00 8.00 9.55
חן 4 — נמר בגן 11.00 2.15 4.10 סרבלים שכאלה 6.00 7.55 10.00
חן 5 — השרפיה היזמון 11.00 2.20 4.15 סיפורה של אגנס 5.40 7.45 9.55
לימור — שיכרון חושים 4.30 7.15 9.30
לב 1 — אלכס חולה אהבה 2.00 5.00 7.40 9.30
לב 2 — אהבות משתנות 5.00 7.30 9.30
לב 3 — יומנו של צב 13.40 4.45 7.30 9.40
לב 4 — גבריתי המאמן 13.40, מטינה 4.45 7.10 9.40
מוזיאון ת"א — "שואה" חלק ב' ב־13.00 חלק א' ב־18.30
מקסים — מוטל ושמו נינבה 4.30 7.15 9.30
מרכז ההוויה הישראלית — כל האגוז הזה 10.00
סינמה 1 — הגודים בריג 31 5.00 7.30 9.30
סינמה 2 — רומן בפלין 5.00 7.30 9.30
פינמטק ישראלי — סרטי אינטגה יפריד השתל 7.30 השטח רוי בין 9.30
פאר — רק בין זוגים 4.30 7.15 9.30
פריז — בוזות 12"ג"4 7.15 9.30 פני צלמת 11.30 בלילה
צהוא — מפר של סילטון לוי 8.00
צפון — התחלות ראשונות 5.00 7.30 9.30
שחף — זכרונות מאפריקה 5.45 9.15
תכלת — אהבה על הולגה 4.30 7.00 9.30
תמוז (מוזיאון) רכבת אביב — כוכם הנוף 7.15, 9.30, סוף ביתר 11.45 בלילה
תל־אביב — קוברה 5.00 7.30 9.30

בת־ים

אורדע — אלכס חולה אהבה 5.00 7.30 9.30
עצמאות — קוברה 5.00 7.30 9.30

רמת השרון

כוכב — אלרין ובנותיה הקסמים 4.30 צהוק
כי עשטור אוחזן 7.00 מסודה 9.30

ירושלים

אדיסון — רוקי 4 11.00 בבוקר קוברה 4.30 7.30 9.30
אורגיל — מטווה 10.30 4.30, שוט של מקצוען 7.15 9.30
אורית:
אור 1 — הצבע ארגמן 3.80 6.00 8.50
אור 2 — קרטה קיד 10.30 4.30 7.00 9.30
אורנע — ב"ס לשוטרים מתקדמים 4.30 7.30 9.30
בית אגרון — בלוחמת הכוכבים 4.00 רוקי 4 6.15 נגיד הבדך 8.00 הזורים של אלכס 10.00 ישנוני 12.00 בלילה
בניני האומה — שלושה רוקים ותינוק 7.30 9.30
הבירה — שאגת הדרקון 10.30 4.30 צעירים וקשוחים 7.00 7.30 רציחות מסדר כתח 11.00
כפיר — כזוץ הולתה 11.00 בבוקר אלכס חולה אהבה 4.30 7.30 9.30
מיטשל — בר 51 7.30 9.30
עדן — הקרב על הוועד 4.30 7.30 9.30
ספיר — הכבוד של פריצי 7.00 9.15
רון — קוכן המכשיר 10.30 בבוקר. שגעון של לילה 4.30 7.30 9.30

רחובות

בית העם — קוברה 8.30
הוד — אלכס חולה אהבה 7.30 9.30
חן — רמבו הפיל הבעשוף 11.00 5.00 גבורתי המאמן 7.30 9.30

רמת־גן גבעתיים

אוהים — שוט של מקצוען 5.00 7.15 9.30
אורדע — אלכס חולה אהבה 4.30 7.15 9.30
ארמון — ב"ס לשוטרים מתקדמים 5.00 7.30 9.40
הוד — קוברה 5.00 7.30 9.30
לילי — מנסה קלאס 5.00 רכבת אל המשט 7.30 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — רמבו הפיל הבעשוף 11.00 1.80 3.50 7.30 9.50
גן 2 — השרפיה היזמון 11.00 3.00 5.00 מסע עסקים של אבא 6.50 9.35
גן 3 — קרטה קיד 2 11.00 3.00 5.00 הסיפור האמתי 7.20 9.45
גן 4 — מהודבים כאהבה 11.00 3.00 5.00 שינעון של לילה 7.20 9.45
שבים — זכרונות מאפריקה 6.00 9.00

נתניה

ממדיר — השרפיה היזמון 11.00 בבוקר. נסי באן 6.00 8.00 10.00
שרון — ב"ס לשוטרים מתקדמים 11.00 4.00 6.00 8.00 10.00

כפר סבא

חן — אלכס חולה אהבה 7.00 9.15
עמל — הנגנל הכוחוף מחשוד 11.00 בבוקר, זאב צעיר 7.00 9.15

נצרת עילית

מתנ"ס גרקבין — פעמים בעשר הדיים 9.00

חיפה הסביבה

אורה — אלכס חולה אהבה 4.30 7.00 9.15
אורלי — פנטזיה 11.00 4.30, כוס הנוף 7.00 9.15
אמפיתיאטרון — זאב צעיר 4.30 7.00 9.15
ארמון — תרגיל לשוטרים מתקדמים 4.30 7.00 9.15
חן — שיכרון חושים 4.30 7.00 9.15
סינמטק — ביל הכולה הגנגל 10.00
עצמון — הקרב על הוועד 4.30 7.00 9.15
עממי — כיכי סוד האגרה האבודה 4.00 דיכרונות מאפריקה 6.00 9.00
פאר — קרטה קיד 2 4.30 7.00 9.15
קין אור המזרחי — יומם אסורים 4.30 7.00 9.15
רון — קוברה 4.00 7.00 9.00
רב גת 1 — רמבו הפיל הבעשוף 11.00 4.30 צבע ארגמן 6.00 9.00
רב גת 2 — מהודבים כאהבה 11.00 4.30 שינעון של לילה 7.00 9.15
שביט — בר 51 7.00 9.00

קריות (חיפה)

אורות — הקרב על הוועד 7.00 9.15
בית העם — שיכרון חושים 9.15
היכל — קוברה 9.15
ליגן — הנודים בריג 31 7.00 9.15
סביון — מהודבים באהבה 4.00 6.00 תרגיל לשוטרים מתקדמים 7.30 9.15
ספיר — קרטה קיד 2 7.15 9.30

חדרה

חדרה — זכרונות מאפריקה 6.00 9.00
ותף — הקרב על הוועד 4.30 7.15 9.30

הרצליה

דוד — הקרב על הוועד 7.15 9.30
היכל — אלכס חולה אהבה 5.00 7.30 9.30
תפארת — קרטה קיד 2 4.30 7.15 9.30
מלון דניאל — רמו 7.15 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — קאראטה קיד 2 11.00 3.00 7.15 9.30
היכל 2 — עליה בארץ הפלאות 11.00 בבוקר, אלכס חולה אהבה 5.00 7.30 9.30
היכל 3 — חברי הדיקון אליוט 11.00 בבוקר. קוברה 5.00 7.30 9.30

חולון

מתנ"ס קרית שרת — פנטזיה 4.30 קרית המקהלה 7.30 9.30
ארמון — זאב צעיר 5.00 7.30 9.30
בגיל — מהודבים באהבה 4.30 6.00 ב"ס לשוטרים מתקדמים 7.30 9.30
מגדל — קוברה 5.00 7.30 9.30
רינה — אלכס חולה אהבה 5.00 7.30 9.30

עפולה

היכל התרבות — נאריה 9.00

עיריית תל־אביב - יפו

סנדלי דנוור יופעלו גם
ברח' שלמה המלך, שד' בן־ציון, בלוך, רמז,
חשמונאים, קרליבך, דוד המלך, ז'בוטינסקי,
בן־יהודה (בתחום אדום־לבן) שד' בן־גוריון

עיריית תל־אביב־יפו מרחיבה בשלבים את השמוש ב"סנדלי דנוור" לכל עורקי התנועה בהם החניה במקומות אסורים מעכבת את התנועה.
החל מה־20 ביוני יופעלו כל כלי הרכב שיחנו בניגוד לחוק במקום בו העצירה אסורה ברחובות אלה, ורחובות אחרים בהם מופעלת כבר הנעילה בנוסף לרחובות הנ"ל.
תימשך הנעילה גם על מדרכות, מעברי חציה, איי תנועה, גנים, שדרות, תחנות אוטובוסים ומוניות ובמקומות השמורים לרכב נכים והדיפלומטים.
זכרו: חניה על מדרכה, הורסת את תשתית המדרכה. המדרכה אינה בנויה לשאת עליה את משקל כלי הרכב.

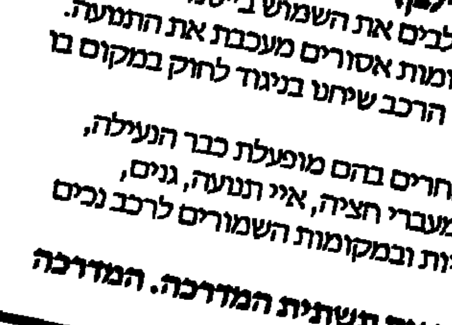

העיריה בפעולה למען חופש התנועה